Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

243
M-26
1903

ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ

267-Ա՛Հ

ՏՊԱԳՐ. ՆՇԱՆ Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Պապ Ալի ճաssէսի, 33

معارف نظارت جليلەسنڭ ٢٧ مايس ٣١٩
و ٣٠ نومرولى رخصتنامەسيله طبع اولمشدر

243
Խ-26
Ա՛Հ.

ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ

ԸՍՏ

ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

280
2623-ԽԱ՛Ր

Պատրաստեց

ՍԱՀԱԿ Ա. ԽԱՆՃԵԱՆ

(1905
20599)

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՏՊԱԳՐ. Ն. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

1903

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Տ. Տ. ՄԿՐՏՉԻ

ՎԵՀԱՓԱՌ ԵՒ ՍՐԲԱՉՆԱԳՈՅՆ

ԿԸԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԸՆԾՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԲՈՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԱՑ

ՏԵԱՌՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ս. ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ի պատիւ արքունեան Կ. Պոլսոյ

ՏԵԱՌՆ ՄԱՂԱՔԵԱՅ

Ս. ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

325 57 - Ա.Հ.
267 - Ա
25933 - 58
2001 -

ԱՐՍՔԻ Ն. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

ԺԱՄԱՍԱՅՈՒԹԻՆ

ՆԻ

ԱՂՕԹՔ

ԿԻՐԱԿԻ ԱՒՈՒՐՑ ՆԻ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՄԻՋ ԳԻՇԵՐԻ

Ի ԳԷՄՄ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ցանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն.

ԱՅՐ մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո; եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս

յերկինս եւ յերկրի, Ջհայց մեր հանապազորդ՝ տուր մեզ այսօր, եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց, եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փըրկեա՛ զմեզ ի չարէ, Ջի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս. Ամէն։

Տէր, եթէ զչրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Տէր, եթէ զչրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ համագոյ եւ միանական անբաժանելի սուրբ երրորդութիւնն՝ Հայր և Որդի և Հոգի Սուրբ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ՍԱՂՄՈՑ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէ՛ր, զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ, եւ բազումք յարեան 'ի վերայ իմ։

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկութիւն սորա առ Աստուած իւր։

Այլ դու, Տէր, օգնական իմ ես, փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի, եւ լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։

Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ, զարթեայ և Տէր ընդունելի իմ է։

Ո՛չ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նոցա, որք չուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս։

Արի՛, Տէր, եւ փրկեա՛ զիս Աստուած իմ. զի դու հարեր

զամենեսեան, որք էին ընդ իս
Թ չնամութեամբ 'ի տարապար-
տուց և զատամունս մեղաւորաց
վիշտեսցես։
Տեառնդ է փրկութիւն, 'ի վե-
րայ ժողովրդեան քոյ, օրհնու-
Թիւն քո։

ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Տէր Աստուած վիրկութեան ի-
մոյ, 'ի տուէ կարդացի և գի-
շերի առաջի քո
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո
Տէր, խնայարհեացի ունկն քո 'ի
խնդրուածս իմ։
Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ,
և կեանք իմ 'ի դժոխս մերձե-
ցան. և համարեցայ ես ընդ
այնոսիկ՝ որք իջանեն 'ի գուբ։
Եղէ ես որպէս մարդ առանց
օգնականի, և 'ի մեռեալս ա-
զատ։

-222-20
(1005) 15933-58
(20599)

Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն
'ի գերեզմանս։
Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի
ձեռանէ քումմէ մերժեցան։
Եդին զիս 'ի գրի ներքինումն, 'ի
խաւարի և 'ի սուեռս մահու։
Ցիս հաստատեցաւ սրտմտու-
Թիւն քո, զամենայն զբօսանս
քո ածեր 'ի վերայ իմ։
Հեռի արարեր յինէն զծանօթս
իմ, և եդին զիս նշաւակ իւր-
եանց։
Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ։
Աղաղակեցի առ Տէր զօրհնա-
պաղ, և համբարձի առ քեզ
զձեռս իմ։
Մի՞թէ մեռելոց առնիցես զըս-
քանչելիս քո, կամ բժիշկք յա-
րուցեալ խոստովան առնիցին
առ քեզ։
Մի՞թէ պատմեսցէ՞ ոք երկեր

ЗСУП-Арм ССР

'ի զերեզմանի զողորմութիւնս քո. կամ զճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեան։

Մխիթ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ։

Ես առ քեզ, Տէր, աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեացեն առ քեզ։

Ընդէ՞ր, Տէր, մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութենէ իմմէ, 'ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ափչեցայ։

Ցիս հասատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս։

Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զօր ամենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին։

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուառութեան իմոյ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺ.

Օրհնեա՛ անձն իմ զՏէր, եւ ամենայն ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա։

Օրհնեա՛, անձն իմ զՏէր, եւ մի՛ մոռանար զամենայն տուրս նորա։

Ո քաւէ զամեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո։

Ո փրկէ յապականութենէ կեանս քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և գթութեամբ։

Ո լնու 'ի բարութենէ պանկութիւն քո՝ նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո։

Առնէ ողորմութիւնս Տէր, եւ իրաւունս ամենայն զրկելոց։

Եցոյց Տէր զճանապարհս իւր

Մովսէսի, և որդւոցն Իսրայէլի
զկամս իւր։
Դթած ողորմած է Տէր, երկայնամիտ եւ բազումողորմ։
Ո՛չ խոպոռ բարկանայ մեզ Տէր,
և ո՛չ յաւիտեան պահէ ոխս։
Ո՛չ ըստ մեղաց մերոց արար
մեզ Տէր, և ո՛չ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ։
Այլ որպէս բարձր են երկինք
յերկրէ, այնպէս զօրացոյց Տէր
զողորմութիւն իւր ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց։
Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ հեռի արար
՚ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր։
Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ
որդւոց իւրոց, այնպէս գթացի
Տէր յերկիւղածս իւր։
Զի նա գիտաց զստեղծուածս
մեր, և յիշեաց թէ հող եմք։
Մարդոյ՝ որպէս խոտոյ են ա-

ւուրք իւր, որպէս ծաղիկ վայրի՝
այնպէս ծաղկի։
Շնչէ ՚ի նմա հողմ, եւ ո՛չ է, և
ո՛չ ևս երեւի տեղի նորա։
Բայց ողորմութիւն Տեառն մընայ յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի
վերայ երկիւղածաց իւրոց, եւ
արդարութիւն նորա յորդւոց
մինչեւ յորդիս։
Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն պատուիրանս նորա և առնեն զնա։
Տէր յերկինս պատրաստեաց
զաթոռ իւր, արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ։
Օրհնեցէ՛ք զՏէր ամենայն հրեշտակք նորա, հզօրք զօրութեամբ՝ որք առնէք զբան նորա,
՚ի լսել ձայնի պատգամաց նորա։
Օրհնեցէ՛ք զՏէր ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշտօնեայք

և արարողք կամաց նորա։
Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն
գործք նորա, ի ընդ ամենայն
տեղիս է տէրութիւն նորա. օրհ-
նեա՛ անձն իմ զՏէր։

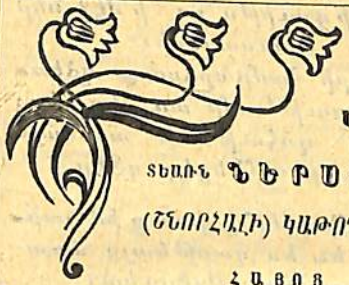
ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԲ.

Տէ՛ր, լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկն
դիր խնդրուածաց իմոց ճշմար-
տութեամբ քով։
Լո՛ւր ինձ արդարութեամբ քով,
և մի՛ մտաներ ՚ի դատաստան
ընդ ծառայի քում, զի ո՛չ ար-
դարանայ առաջի քո ամենայն
կենդանի։
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ,
խոնարհ արար յերկիր զկեանս
իմ, եւ նստոյց զիս ի խաւարի
որպէս մեռեալ յաւիտենից։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ, եւ
սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։
Ցիշեցի զաւուրսն զառաջինս,

խորհեցայ յամենայն գործս քո.
յարարածս ձեռաց քոց խորհե-
ցայ, և համբարձի առ քեզ ըզ-
ձեռս իմ։
Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի
է առ քեզ, վաղվաղակի լո՛ւր
ինձ, Տէր, զի նուաղեցաւ յի-
նէն հոգի իմ։
Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ ոյք
իջանեն ՚ի դուք։
Լսելի՛ արա ինձ առաւօտու զո-
ղորմութիւնս քո, զի ես ՚ի քեզ
Տէր, յուսացայ։
Ծո՛ւյց ինձ ճանապարհ յոր եւ
գնացից, զի առ քեզ, Տէր,
համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց,
Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ ա-
րարի։
Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո
զի դո՛ւ ես Աստուած իմ։

Հոգի՛ քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցուսցես զիս արդարութեամբ
քով հանցես ՚ի նեղութենէ
զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա՛
զթշնամիս իմ, եւ կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի
ես ծառայ քո եմ։
Փառք Հօր եւ Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ։ Այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն,

ԵՐԳ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

(ՇՆՈՐՀԱԼԻ) ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՀԱՑՈՑ

Սաւացեալ ՚ի պաշտամանէ պիշերոյ

Յիշեսցուք ՚ի պիշերի զանուն քո Տէր։
Բղխեսցեն սիրտք մեր զբան բարի, և լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր թագաւորիդ։
Ի մէջ պիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զքեզ Տէր։
Զաղօթս մեր տացուք քեզ,

Տէր, ՚ի գալխմս քո ՚ի մէջ նոր
Երուսաղէմի։
Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս
մեր սրբութեամբ առ քեզ Տէր։
Ի ձայն գոհութեան ամենայն
հոգիք օրհնեցէք զՏէր։

Փոխ. Զարթի՛ք փառք իմ զարթի՛ք, եւ ես զարթեայց առաւօտուց. Ալէլուիա։
Զարթի՛ք ընդ գուարթունս, մանկունք վերինն Սիոնի. Ալէլուիա։
Զարթի՛ք որդիք լուսոյ, ՚ի յօրհնութիւն Հօրն լուսոյ. Ալէ։
Զարթի՛ք փրկեալք արեա՛ր և տուք գփառս փրկողին. Ալէ։
Զարթի՛ք նոր ժողովուրդք, նոր երգս առեալ նորոգողին. Ալէ։
Զարթի՛ք հարսունք հոգւով, սպասեալք գալոյ սուրբ փեսային. Ալէլուիա։

Զարթի՛ք վառեալք լուսով բոլ իմաստուն սուրբ կուսանացն.
Ալէլուիա։
Զարթի՛ք պատրաստեցէք իւղ լապտերացն զՔրիստոս արտաստուս.
Ալէլուիա։
Զարթի՛ք եւ մի՛ ննջէք, նման յիմար կուսից նիրհէք. Ալէ։
Զարթի՛ք երկիւղած ցուք, եւ արտաստուք զայս ասացուք.
Ալէլուիա։

Փոխ. Զարթի՛ր ընդէ՞ր ննջես, Տէր մի՛ մերժեր զմեզ խաչառ, Աբի՛, Տէր, օգնեա՛ մեզ. տացուք անուանդ քոյ գփառս։ Ա յժմ և յաւէտ. Հօր և Որդւոյ, և Սուրբ Հոգւոյն. Ամէն։

Փոխ. Զարթուցեալքս ՚ի գրաղմանէ գիշերային հանգստեանէ։ Շնորհեսցէ մեզ մարդասէր Տէր

ժխթարութիւն և ի սփոփանս եկեղեցւոյ :
Ահի՛ւ և դողութեամբ կացցուք ի յաղօթս :
Եկեալ խոստովանեացուք զյանցանս :
Եւ գացուք ի Քրիստոսէ զքաւութիւն եւ զմեծ զողորմութիւն : Ամէն .

Կցորդ . Անբաժանելի և համագոյ երրորդութեանդ . համաձայնեալք ընդ գօրս երկնից . փառս մատուցանեմք ,
Փա՛ռք քեզ , Որ յանարատ հոտ յաթոռ բարձրացեալ հանգչիս .
Սո՛ւրբ Աստուած , հզօր եւ աքանչելագործ :
Փա՛ռք քեզ , Որ յանէից գոյացուցեր զամենայն արարածս .
Սո՛ւրբ Աստուած , անճառ Հօր անեղ Որդի :

Փա՛ռք քեզ , Որ տեսչութեամբ խնամես զամենայն արարածս .
Սո՛ւրբ Աստուած , Բղխումն անըսպառ աղբեր :
Տէ՛ր , ժողովրդապետք եկեղեցւոյ՝ ի քէն հայցեն ասելով .
Հովիւ բարի , ողորմեա՛ բանաւոր հօտիդ ,
Ամէն . Ալէլուիա . Ալէլ . Ալէլ .
Ամէն . Ալէլուիա . Ալէլ . Ալէլ .

ՏԱՐՕՋ

Ս. Յովհաննու Մանդակունւոյ Հայրապետին ասացեալ

Զարթուցեալքս ամենեքեան ի հանգստեանէ քնոյ , զոր չնորհեաց մեզ մարդասէրն Աստուած ի մխիթարութիւն և ի սփոփանս տկարութեան մերում ,
Եւ եկեալքս միաբան հոգե-

ւոր երդով ի փառաբանութիւն և ի պատիւ ամենասուրբ Անուան Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի։ Ահիւ եւ զողութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի նորա։ Եւ գոհացարուք զնմանէ ի դիշերային ժամուս յայսմիկ, վասն իրաւանց եւ արդարութեան նորա։ Որ ընտրեաց զմեզ ողորմութեամբն իւրով. և չնորհեաց մեզ բերել զնմանութիւն երկնային հրեշտակացն ի փառաբանիչս Տեառնէն Աստուծոյ ամենեցուն եւ մեզ լինել։ Եւ մեք այսուհետև սրբելով զանճինս մեր ի խղճէ և ի չար գործոց։ Համբարձցուք զձեռս մեր ի սրբութիւն առանց բարկութեան եւ երկմտութեան։ Հաւատով խընդրեսցուք ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մե-

րոց։ Խոստովան լինելով ըզգաղանիս սրտից մերոց Ծածկագիտին Աստուծոյ։

Որպէս զի ընդունելով զպաշտօնս մեր աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց։ Շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած հեալ առաքինութեամբ և անարատ վարուք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհի։ Եւ արժանաւոր լինելով յաւիտենական և երկնային խորանացն։ Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց՝ ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս. Տէ՛ր մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

Դպիրք եւ Ժողովուրդ կեցո՛ Տէր

Զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Դպ. եւ Ժող. Շնորհեա՛ Տէր։

Զ բնչտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց. ՝ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Դպ. եւ ժող. Շնորհեա՛ Տէր։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ՝ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Դպ. եւ ժող. Շնորհեա՛ Տէր։

Զսրբոյ Աւաչին մեծ և կարող զօրութիւն յօգնութիւն անձանց մերոց. ՝ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Դպ. եւ ժող. Շնորհեա՛ Տէր։

Եւ եւս միաբան վասն հշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Դպ. եւ ժող. Տէ՛ր ողորմեա։

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս

Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Դպ. եւ ժող. Քեզ Տեառնդ յանձն եդիցուք։

Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քումմ, աղաչեսցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա։

ԵՐԳ ԱՂՕԹԱԿԱՆ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ՀԱՑՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Ի դէմս Սրբոյ
ԵՐՕՐԴՈՒԹԵԱՆ
Նաեւ իւրաքան-
չիւր դիմի
երորդութեան առանձնակի

Առաւօտ լուսոյ,
Արեգակն արդար,
Առ իս լոյս ծագեա՛։

Բղխումն ի՛ հօրէ,
Բղխեա՛ ի հոգւոյս,
Բան քեզ ի հաճոյս։

Գանձդ ողորմութեան,
Գանձիդ ծածկելոյ
Գըտող զիս արա՛։

Դուռն ողորմութեան,
Դաւանողիս բա՛ց,
Դասեցո՛ վերնոցն։

Երբեակ միութիւն,
Եղելոցս խնամող,
Եւ ինձ ողորմեա՛։

Զարթի՛ր, Տէր, յօգնել,
Զարթո՛ ըզմարեալս,
Զուարթնոց նմանիլ։

Էդ Հայը անըսկիզբն,
Էակից Որդի,
Է միշտ Սուրբ Հոգի։

Ընկա՛լ զիս զրեաց,
Ընկա՛լ ողորմած,
Ընկա՛լ մարդասէր։

Թագաւոր փառաց,
Թողութեանց տուող,
Թո՛ղ ինձ ըզյանցանս։

Ժողովո՛ղ բարեաց,
Ժողովեա՛ եւ զիս,
Ժողովս անդրանկաց։

Ի քէն, Տէ՛ր, հայցեմ.
Ի մարդասիրէդ.
Ինձ բըժըշկութիւն։

Լե՛ր կեանք մեռելոյս,
Լոյս խաւարելոյս,
Լուծանող ցաւոյս։

Խորհրդոց գիտող,
Խաւարիս շնորհեա՛
Խորհուրդ լուսաւոր։

Ծընունդ Հօր ծոցոյ,
Ծածկելոյս ստուերաւ
Ծագեա՛ լոյս փառաց։

Կենարար փրկիչ,
Կեցո՛ ըզմեռեալս,
Կանգնա՛ զգըլորեալս։

Հաստեա՛ հաւատով,
Հաստատեա՛ յուսով,
Հիմնեցո՛ սիրով։

Զայնիւս աղաչեմ,
Զեռօքս պաղատիմ,
Զիր բարեաց շնորհեա՛։

Ղամբարամբ լուսոյ,
Ղեկավար ճարտար,
Ղօղեալս ամրացո՛։

Ձառագայթ փառաց,
Ձանապարհ ինձ ցո՛յց,
Ձեպել ի յերկինս։

Միածինըդ Հօր,
Մո՛յծ վիս յառագաստ,
Մաքուր հարսանեացդ։

Ցորժամ գաս փառօք
Ցահագին աւուրն,
Ցիշեա՛ զիս Քրիստոս։

Նորոգող հնութեանց,
Նորոգեա՛ եւ զիս,
Նորոգ զարդարեա՛։

Շնորհաւոր բարեաց,
Շնորհեա՛ զքաւութիւն,
Շնորհեա՛ զողորմիւն։

Ուրախացո՛ Տէր,
Ոգւոյս փրկութեամբ,
Որ վասն եմ ի սուգ։

Զար մըշակոդին ,
Զար սերմանց նորին,
Զորացո՛ զպըտուղն։

Պարգևիչ բարեաց,
Պարգեւնա՛ իմոց
Պարտեացս Յողուածիւն ։

Զուր շնորհեա՛ աչացս ,
Ջերմ հեդուլ արտօսր
Զընջել զյանցանս։

Ռետինըդ քաղցու ,
Ռամ հոգւոյս արբո՛,
Ռահ ցոյց ինձ լուսոյ։

Սէր անուն Քիսուս,
Սիրով քով ճմլեա՛,
Սիրտ իմ քարեղէն։

Վասըն գրնուեան
Վասն ողորմուեան,
Վերստին կեցո՛։

Տենջալուդ տեսլեամբ,
Տո՛ւր ինձ յագենալ ,
Տէ՛ր Քիսուս Քրիստոս։

Բարունդ երկնաւոր ,
Բոտեա՛ զաշակերտս ,
Բամից երկնայնոց։

Յօղ արեան քո Տէ՛ր ,
Յօղեա՛ Կի հոգիս,
Յընծասցէ անձն իմ ։

Խիւծեալըս մեղօք
Խիւծեալ աղաչեմ,
Խիւսել ինձ բարիս։

Քրկի՛չ բոլորից,
Քուեա՛ զիս վրկել ,
Քործուեանց մեղաց։

Քաւի՛չ յանցանաց ,
Քաւեա՛ զօրհնաբանս ,
Քեզ երգել ըզփառս։

Աստուածածնին բարեխօսութեամբ ։
Քիշեա՛ Տէր եւ ողորմեա՛։

Իսկ Սրբոց Տօնի եւ Պահոց օրեր եթէ Ս. Պատարագ մատուցանի, հետեւեալը կ'երգեն։

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Ողբերգաբիւր աճիւն գղջացելոյ, եւ բողոք իւրաքանչիւրոյ դիւի խաւտաղանաբար

Ո՛չխարհ ամենայն,
Առ իս նայեցեալ
Ախտակից լերուք։
Բանամ գշրթունս,
Բարբառիմ լեզուաւս,
Բողոքեմ զանձնէս։

ՏԷր ողորմեա՛, ՏԷր ողորմեա՛, ՏԷր ողորմեա՛։

Դող եղէ մեղաց.
Գբտող կորստեան,
Դուք ինձ փորեցի։
Դաւեցի զանձն իմ,
Դաւաճանեցի.
Դարան գործեցի։

ՏԷր ողորմ. ՏԷր ողորմ. ՏԷր ողորմ.

Երբեմն էի լոյս,
Եւ այժմ եմ խաւար
Եւ ըստուեր մահու։
Զի՛ արդ պատմեցից
Զթիւ մեղաց իմոց,
Զի բազում են յոյժ։

ՏԷր ողորմ. ՏԷր ողորմ. ՏԷր ողորմ.

Էրկինք եւ երկիր,
Եկա՛յք ողբացէք
Եղկելի զանձն իմ։
Ընտրեցի ըզչարն,
Ընկալայ կամաւ
Ըզ յոյս մեղաց։

ՏԷր ողորմ. ՏԷր ողորմ. ՏԷր ողորմ.

Թանձաւիմ տղմով,
Թաւալիմ 'ի մեղս,
Թօթափիլ չկարեմ։
Ժանտ ախտիւ լցեալ,
Ժահահոտ եղէ
Ժամանակս բազումս։

ՏԷր ողորմ. ՏԷր ողորմ. ՏԷր ողորմ.

Ի բաց մեկնեց սյ
Ի սուբբ խորհրդոց
Ի բարեաց գործոց։

Լաւ վարկաւ անծն իմ,
Լուսոյն հեռանալ
Լինիլ ընդ խաւար։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Խորհուրդըք չարին,
Խաբեն զհոգիս,
Խորասոյզ առնեն։

Ծածկեն անդնդոք,
Մինծաղին գլորմամբս,
Տանեակ զիս առնեն։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Կամաւ կորացայ,
Կարկամեալ անծամբ
Կանգնիլ ոչ կարեմ։

Հուր մեղաց կիզող
Հրդեհեաց որ յիս,
Հոգեւոր բարիս,

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Զաղկեցայ մեղօք.
Զաղջին տեսողը,
Զանծրացաւ հոգիս։

Ղէդի դառնութեան,
Ղօղեալ ի սիրտ իմ։
Ղամպար իմ շիջաւ։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Ձաշակմամբ մեղաց,
Ձաշեցի ըզմահ,
Ձոխս աղքատացայ։

Մեռեալ եմ հոգւովս,
Մոլորեալ մըտօքս,
Միայն կամ մարմնովս։

Տէր ողորմ . Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Ցորոգայթ մահու
Ցորսողին անկայ,
Ցաղթեցայ յախտից ։

Նետից Ա՛շնամուն
Նշաւակ եղէ,
Նոր միշտ խոցոտիմ։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Շուրջ պատեալ զինեւ,
Շունք բազումք եղեն,
Շաղախին արեամբս։

Որս եղէ չարին,
Ուռկանաւ մեղաց
Որսացաւ զանծն իմ։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Զարաչար վըշտօք,
Զարչարի անծն իմ,
Զունիմ դադարումն։

Պարտապան զըտայ
Պարտուց յանցանաց,
Պարտեալս 'ի մեղաց։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Զանամ զըղջանալ,
Զեռանիմ դարձեալ,
Զեռնում հրով մեղաց։

Ռաբբի կոչեցայ,
Ռանա անուանիմ,
Ռամկական վարուքս։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Սիրով ցանկութեան,
Սաստիկ բարկութեան,
Սիրտ իմ խոցեալ է։

Վիրօք յանցանաց
Վշտանայ հոգիս.
Վարանեալ շըրջիմ։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Տիրեցին ինծ չարք,
Տարագիր հանին,
Տիրական զըրկացն։

Բարուն ոյն բարւոյ,
Բախճական ժայնին
Բոտինս ոչ լուայ։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Յանկութիւն չարեաց
Յանկալի դիմօք
Յաւերժոյց զաչս իմ։

Իւրաքանչիւրոց
Իւսմամբ խուռն ախտից,
Իւծեալ է հոգիս։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Փութացի՛ր ա՛նճն իմ,
Փախչիլ չի չարեաց,
Փափարիլ բարեաց։

Քեզ միշտ մերձ ծանիր
Քուն մահու եկեալ,
Քըննող դատաւոր։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.

Աստուածածնին բարեխօսութեամբ.
Ցիշեա՛ Տէր եւ ողորմեա՛։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ս. Գուիհան Մաճղակուճի Հայրապետէն ասացեալ.

Քէն գոհանամք Տէր Աստուած մեր. որ չնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ, եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ։ Տո՛ւր մեզ, Տէր, ազաչեմք զքեզ, գմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել, և զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ երկիւղիւդ քո ամ-

բացո՛ և պահեա՛։ Որպէս զի զգուշութեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորելք յայսմ աշխարհիս, ժամանեսցուք յանքոյթ եւ՝ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական՝ի կեանսդ, շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի ընդ որում քեզ Հօր և Հոգւոյդ Սրբոյ՝ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Նայեա՛ց Տէ՛ր բարերար, ողորմութեամբ քով յերկրպագուս եւ՝ի փառաբանիչս անուանդ քում սրբոյ։ Տէ՛ր զօրութեանց, խաղաղացո՛ զանճինս մեր յամենայն սատանայական

խառնուածեանց եւ յաչխարհական զբօսանաց։ Զհրեշտակ խաղաղութեան քո առաքեա՛ առ մեզ, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս՝ի տուէ եւ՝ի գիշերի՝ յարթնումեան եւ՝ի հանգըստեան մերում։ Որպէս զի բարեպաշտութեամբ եւ արժանաւորապէս քեզ Տեառնդ ծառայելով՝ի կեանս յաւուսիկ, ժամանեսցուք յաւիտենական երկինս արքայութեան քոյ, զոր պատրաստեցեր՝ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց։ Եւ ընդ նոսին զոհանալով փառաւորեսցուց ըզՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

ԿԱՆՈՆԱԳԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՐԳԱՒ ԸՍՏ ՈՒԹ ՁԱՑՆԻՑ

ԱՋ. ՍԱՂՄՈՍ ԻԴ.

Դատեա՛ Տէր զայնոսիկ՝որք դա-
տեն զիս. Ալէլուիա. մարտիր
ընդ այնոսիկ, որք մարտնչին
ընդ իս. Ալէլուիա։
Ա՛ռ զգէն և զասպար քո և արի՛
յօգնել ինձ. հա՛ն զսուր քո ընդ
դէմ հալածչաց իմոց, արգել
զնոսա. և ասա՛ դու ցանձն իմ
թէ փրկութիւն քո ես եմ։
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ որք
խնդրէին զանձն իմ. դարձցին
յետս և ամաչեսցեն՝ որք խոր-
հէին ինձ չար։
Եղիցին նոքա որպէս փոշի ա-
ռաջի հողմոյ՝ և հրեշտակ Տեա-
ռըն նեղեսցէ զնոսա։

Եղիցին ճանապարհք նոցա՝ի
խաւար և՝ի գայթակղութիւն.
և հրեշտակ Աստուծոյ հալա-
ծեսցէ զնոսա։
Ի նանիր թաղուցին ինձ որո-
գայթ յապականութեան իւր-
եանց, և՝ի նանիր նախատե-
ցին զանձն իմ՝ Ալէլուիա։

ԿՁ. ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ.

Փ. Տէ՛ր, յերկինս է ողորմութիւն
քո, ճշմարտութիւն քո մինչեւ
յամպս. Ալէլուիա. Ալէլու.
Արդարութիւն քո որպէս լե-
ռինք, Աստուած. իրաւունք
քո որպէս խորք բազումք.
զմարդիկ և զանասուն կեցու-
ցանես դու Տէր։
Որպէս զի բազում արարեր գո-
ղորմութիւն քո, Աստուած, այլ

որդիք մարդկան՝ ի հովանի թե-
ւոց քոց յուսացին։
Արբեացին նոքա՝ ի պարարտու-
թենէ տան քո, և զուղիս փափ-
կութեան քո տացես ըմպել
նոցա։
Ի քէն է, Տէր, աղբիւր կենաց,
և լուսով երեսաց քոց տեսա-
նեմք զլոյս։
Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո այք
ճանաչեն զքեզ. զարդարու-
թիւնս քո, այք ուղիղ են սրբ-
տիւք։
Մի՛ եկեսցեն՝ ի վերայ մեր ոտք
ամբարտաւանից, և ձեռք մե-
ղաւորաց մի՛ դողացուսցեն
զմեզ։
Անդ անկցին ամենեքեան՝ այք
գործեն զանօրէնութիւն, մեր-
ժեսցին և այլ մի՛ կարասցեն
հաստատիլ։

Ալէլուիա. Ալէլուիա։
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն Սրբոյ. Այժմ և միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն.
Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Ակ. ՍԱՂՄՈՍ ԾԲ.

Ասաց անզգամն՝ ի սրտի իւրում
թէ ոչ գոյ Աստուած. Ալէլուիա
Ապականեցան և պղծեցան յա-
նօրէնութեան իւրեանց, և ոչ
ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն.
Ալէլուիա։
Աստուած յերկնից նայեցաւ յա-
մենայն որդիս մարդկան, տես-
անել թէ իցէ՞ ոք իմաստուն՝
որ խնդրիցէ զԱստուած։
Ամենեքեան խոտորեցան՝ ի մի-
ասին, և անպիտանացան։
Ո՛չ ոք է որ առնէ զբարի, եւ
չէ՛ ոք մինչեւ՝ ի մի։

Որպէս ոչ ծանիցէ՛ն ամենեքեան
այք գործեն զանօրէնութիւն ;
Այք ուտէին զժողովուրդ իմ
որպէս կերակուր հացի , և առ
Աստուած ոչ կարդացին . Ալէլ ։

ԿՅ. ՍԱՂՄՈՍ ԾԴ. 17

Փ . Զի ո՛չ գոյր նոցա փոխա-
նակ , և ո՛չ երկեան յԱստուծոյ .
Ալէլուիա . Ալէլուիա ։
Զգեաց զձեռն իւր ՚ի հատու-
ցանել նոցա , և նոքա պղծե-
ցին զօրէնս նորա .
Բաժանեցան ՚ի սրտմտութենէ
երեսաց նորա , և եհաս ՚ի սիրտս
նոցա ։
Կակուղ էին բանք նոցա քան
զձէթ , և ինքեանք որպէս սլաք ։
Ընկեա՛ ՚ի Տէր զհոգս քո , և նա
կերակրէ զքեզ , և ոչ տայ յաւի-
տեան սասանութիւն արդարոյ ։

Դու Աստուած իջուսցես զնոսա
՚ի գուբ ապականութեան , արք
արիւնահեղք և նենդաւորք մի՛
հասարակեսցին զաւուրս իւր-
եանց , այլ ես ՚ի քեզ , Տէր , յու-
սացայ . Ալէլուիա . Ալէլուիա ։
Փառք Հօր և Որդ . Ալէլ . Ալէլ ։

ՃԲ. ՍԱՂՄՈՍ Հ.

Ի քեզ , Տէր , յուսացայ , մի ա-
մաչեցից յաւիտեան . Ալէլուիա ։
Ըստ արդարութեան քում փրկեա՛
և ապրեցո՛ զիս . Ալէլուիա ։
Ունարհեա՛ առ իս զունկն քո ,
եւ կեցո՛ զիս ։
Լե՛ր իմ , Աստուած , ապաւէն և
տեղի ամուր կեցուցանել զիս ,
զի հաստատութիւն իմ եւ ա-
պաւէն իմ դու ես ։
Աստուած իմ փրկեա զիս ՚ի ձե-
ռաց մեղաւորի , ՚ի ձեռաց ա-

Նօրինի և անիրաւի։
Դո՛ւ ես համբերութիւն իմ Տէր,
Տէր, յոյս իմ 'ի մանկութենէ
իմմէ։
Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ, յորովայնէ մօր իմոյ
դո՛ւ ես ապաւէն իմ. և առ 'ի
քէն է օգնութիւն իմ յամենայն
ժամ. Ալէլուիա։

ԿՅ. ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ. 11

Փ. Երկիրպագցեն նմա ամենայն
թագաւորք երկրի, և ամենայն
ազգք ծառայեսցեն նմա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
Զի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց
հզօրի. զաղքատն և զտնանկն,
որոյ ո՛չ է իւր օգնական։
Անխնայեսցէ նա յաղքատն և 'ի
տնանկն, և զանձինս տնանկաց
կեցուսցէ, 'ի վաշխից չարաց
փրկեսցէ զանձինս նոցա։

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա. կեցցէ և տացի
նմա յոսկւոյն արաբացւոց։
Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ, և զօրհանապազ
օրհնեսցեն զնա։
Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն երկիր, և 'ի վերայ
գլխոյ լերանց։
Բարձրասցի քան զԼիբանան պտուղ նորա, և ծաղկեսցի 'ի քաղաքի Տեառն որպէս խոտ երկրի
Եղիցի՛ անուն Տեառն օրհնեալ
յաւիտեան, զի յառաջ քան
զարեւ է անուն նորա։
Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք
երկրի, և ամենայն ազինք երանիցեն նմա։
Օրհնեա՛լ Տէր Աստուած Իսրայէլի՝ որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սուրբ
փառաց նորա յաւիտեան. լցի

փառաք Նորա ամենայն երկիր. եղեցի՛ եղեցի՛, Ալէլուիա. Ալէլուիա։ Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից Ամէն։ Ալէլուիա. Ալէլուիա։

ՐԿ. ՍԱՂՄՈՍ ՁԸ.

Զողորմութիւնս քո, Տէր, յաւիտեան օրհնեցից, Ալէլուիա։ Ցազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտութիւնս քո բերանով իմով Ալէլուիա։ Ասացեր՝ Թէ աշխարհս ողորմութեամբ հինեսցի. յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո։ Եկի ուխտ ընտրելոց իմոց, երդուայ Դաւթի ծառայի իմոյ։ Ցաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո, և չինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո։ Խոստովան եղիցին երկինք սքան. չեղեաց քոց, Տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց։ Ո՞վ է յամպս՝ որ հաւասարի քեզ. կամ ո՞վ նմանիցի Տեառն յորդիս Աստուծոյ. Ալէլուիա։

ԿՅ. ՀԱՄԱՐ 38

Փ. Դարձուր զօգնութիւն՝ի սրոյ Նորա. և ո՛չ ընկալար զնա՝ի պատերազմի. Ալէլուիա. Ալէլուիա։ Անարգեցեր զօրհնութիւն Նորա, և զաթոռ Նորա յերկիր կործանեցեր։ Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց Նորա. եւ հեղեր ըզնովաւ զամօթ։ Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զե-

ըեաս քո խապառ, բորբոքեսցի
որպէս հուր բարկութիւն քո։
Իսկ արդ, յիշեա եւ տես՝ թէ
ո՞վ է իմ հանգիստ, միթէ՝ ի
զո՞ւր ինչ ստեղծեր զամենայն
որդիս մարդկան։

Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ եւ ոչ
տեսցէ զմահ, կամ փրկեսցէ
զանձն իւր՝ ի ձեռաց դժոխոց։
Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո,
Տէր, առաջինք, զոր երդուար
Դաւթի ճշմարտութեամբ քով։

Յիշեա՛ զնախատինս ծառայի քո,
զոր ընկալայ՝ ի ծոց իմ յազգաց
բազմաց։

Զոր նախատեցին թշնամիք քո,
Տէր, նախատեցին փոխանակ
օծելոյ քոյ։

Օրհնեա՛լ Տէր Աստուած յաւի-
տեանս յաւիտենից. եղիցի՛, ե-
ղիցի՛. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն Սրբոյ. Այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։
Ալէլուիա Ալէլուիա.

ԳՋ. ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ.

Խոստովան եղերուք Տեառն՝ զի
քաղցր է, Ալէլու. զի յաւիտեան
է ողորմութիւն նորա. Ալէլու։
Ո՞ խօսեսցի զզօրութիւնս Տեա
ռըն, լսելի արասցէ զամենայն
օրհնութիւնս նորա։
Երանի՛ ոյք պահեն զիրաւունս,
և առնեն զարդարութիւն յա-
ւիտենական ժամ։
Յիշեա՛ զմեզ, Տէր, ընդ հաճոյս
ժողովրդեան քոյ, և ա՛յց մեզ
մեզ՝ ի փրկութեան քումմ։
Տեսցո՛ւք մեք զքաղցրութիւն
ընտրելոց քոց, ուրախ եղիցուք

մեք յուրախութիւն ազգի քոյ, և գովեսցուք մեք ՚ի ժառանգութեան քումմ։
Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք և յանցեաք. Ալէլուիա։

ԿՅ. ՀԱՄԱՐ 37

Փ. Մատնեաց զնոսա ՚ի ձեռս հեթանոսաց, տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց, և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա, և խոնարհ եղեն ՚ի ներքոյ ձեռաց նոցա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
Բազում՝ անգամ փրկեաց զնոսա, և նոքա դառնացուցին զնա ՚ի խորհուրդս իւրեանց, և կորացան յանօրէնութեան իւրեանց։
Հայեցաւ Տէր ՚ի նեղութիւնս

նոցա, ՚ի լսել ձայնի աղօթից նոցա։
Յիշեաց զուխտ իւր, և զղջացաւ ըստ բազում՝ ողորմութեան իւրում. և էտ զնոսա ՚ի գթութիւնս առաչի ամենայն գերչաց նոցա։
Փրկեա՛ զմեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, և ժողովեա՛ զմեզ ՚ի հեթանոսաց։
Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ, եւ պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո։
Օրհնա՛ւ Տէր Աստուած Իսրայէլի, յաւիտեանս յաւիտենից։ Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն. եղիցի՛ եղիցի՛։
Ալէլուիա. Ալէլուիա։
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. Այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

ԳԿ. ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ.

Արարի իրաւունս և արդարութիւն, Ալէլուիա. մի՛ մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց. Ալէլուիա։

Ընկա՛լ զծառայս քո ի բարի զի մի՛ ամբարտաւանք զղուեսցեն զիս։

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում, Տէր, և բանիւ արդարութեան քո։

Արա՛ ընդ ծառայի քում Տէր, ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ։

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա՛ զիս, և ծանեայց զվկայութիւնս քո։

Ժամ է պաշտել զՏէր, խափանեցին զօրէնս քո. Ալէլուիա։

ԿՅ. ՀԱՄԱՐ 169

Փ. Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, և բանիւ քով փրկեա՛ զիս։ Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։ Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութեան քում, Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։ Կեցցէ՛ անձն իմ, օրհնեսցէ՛ զքեզ, և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ. Ալէլուիա. Ալէլուիա։ Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։ Ալէլուիա. Ալէլուիա։

ԴՋ. ՍԱՂՄՈՍ ՁԽԵ.

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. Ալէլուիա։ Սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես. Ալէ։ Մի՛ յուսայք յիշխանս՝ յորդիս մարդկան, զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա։

Ելցէ հոգի ի նոցանէ՝ և դարձցին անդրէն ի հող. եւ յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա։

Երանի՛ ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակովբայ օգնական է նմա, եւ յոյս նորա ի Տէր Աստուած է։

Ո՛ արար զերկինս եւ զերկիր, զծով եւ զամենայն որ է ի նոսա։ Ո՛ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, եւ առնէ իրաւունս զրկելոց. Ալէլուիա։

ԿՅ. ՍԱՂՄՈՍ ՁԽԷ.

Փ. Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր. Ալէլուիա։

Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիոն. Ալէլուիա։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

Ո՛ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Առաքէ զրան իւր յերկիր, վազվազ ընթանան պատգամք նորա։

Զնէ զձիւն որպէս զասր, եւ զմէգ որպէս փոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։

Առաքէ զրան իւր եւ հալէ զնոսա. չնչեսցեն հողմք եւ զնասցեն ջուրք։

Պատմէ զրան իւր Յակովբայ. զարդարութիւն եւ զիրաւունս Իսրայէլի։

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր, և զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա. Ալէլուիա։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ։ Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։ Ալէլուիա։

ԴՊ. ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ.

Սիրեցից զքեզ, Տէր, զօրութիւն իմ. Ալէլուիա, Տէր, հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ եւ փրկիչ իմ. Ալէլուիա։

Աստուած օգնական իմ, եւ ես յուսամ ի նա. ապաւէն իմ եղջիւր փրկութեան իմոյ ընդունելի իմ է։

Օրհնելով կարդացից առ Տէր, եւ ի թշնամեաց իմոց ապրեցայց։

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու, եւ ուղիք անօրէնութեան խռովեցուցին զիս։

Վիշտք դժոխոց պատարեցին զիս, եւ ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու։

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, և առ Աստուած իմ աղաղակեցի. Ալէլուիա։

ԿԸ. ՀԱՄԱՐ 40.

Փ. Զգեցուցեր ինձ զօրութիւն
ի պատերազմի, եւ զյարուցեալսն ի վերայ իմ ներքոյ իմ
արարեր. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
Զթշնամիս իմ հալածականս ա-
րարեր, եւ զատելիս իմ սա-
տակեցեր։
Աղաղակեցին, եւ ո՛չ ոք էր որ
փրկէր զնոսա. կարդացին առ
Տէր, եւ ո՛չ լուաւ նոցա։
Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի
առաջի հողմոյ, եւ որպէս կաւ
դռեհաց կոխեցից զնոսա։
Փրկեսցէ զիս Տէր ի հակառա-
կութենէն ժողովրդոց, եւ կա-
ցուսցէ զիս գլուխ հեթանոսաց։
Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի,
ծառայեաց ինձ, եւ ի լուր ա-
կանջաց լուաւ ինձ։
Որդիք օտարացք սուտեցին ինձ,

որդիք օտարացք մաշեցան եւ
կաղացան ի չաւղաց իւրեանց։
Կենդանի է Տէր, եւ օրհնեալ է
Աստուած, եւ բարձր եղիցի
Աստուած փրկութեան իմոյ։
Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ
իմ, եւ հնազանդ առնէ զժո-
ղովուրդս ընդ ինեւ։
Փրկիչ իմ ի թշնամեաց իմոց
բարկացողաց, յայնցանէ որք
յարուցեալ են ի վերայ իմ,
բարձր արարեր զիս եւ յառնէ
անիրաւէ փրկեցեր զիս։
Վասն այսորիկ խոստովան եղէց
քեզ ի հեթանոսս, եւ անուան
քումդ սաղմոս ասացից։
Մեծ արարեր զփրկութիւն թա-
գաւորի նորա առնել ողորմու-
թիւն ընդ օծելոյ նորա ընդ
Դաւթի եւ ընդ զաւակի նորա
յաղագ միշեւ յաղգ. Ալէ. Ալէ։
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգ-

ույն Սրբոյ. Ա յժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։
Ալէլուիա. Ալէլուիա։

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽ

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԿԻՒՐԱԿԻՒՆ

—

ՍԱՂՄՈՍ ճԽԵ.

ՕՐՀՆԵԱ՛, անձն իմ, զՏէր.
օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ.
սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ
մինչեւ եմ ես։
Մի՛ յուսայք յիշխանս յորդիս
մարդկան, զի ո՛չ գոյ փրկու-
թիւն ի նոսա։
ելցէ հոգի ի նոցանէ՝ եւ դարձ-

ցին անդրէն ի հող, եւ յայնմ
աւուր կորիցեն ամենայն խոր-
հուրդք նոցա։
Երանի՛ ազգի՝ որոյ Տէր Աստ-
ուած Յակովբայ օգնական է
նմա, եւ յոյս նորա ի Տէր
Աստուած է։
Որ արար զերկինս եւ զերկիր,
զծով եւ զամենայն որ է ի նոսա։
Ո՛ պահէ զճշմարտութիւն յա-
ւիտեան, եւ առնէ իրաւունս
զրկելոց։
Տայ հաց քաղցելոց, եւ ար-
ձակէ զկապեալս Տէր։
Տէր բանայ զաչս կուրաց; եւ
կանգնէ զգլորեալս Տէր։
Տէր սիրէ զարդարս, Տէր պահէ
զպանդուխտս. զորբս եւ զայ-
րիս ընդունի Տէր, եւ զճանա-
պարհս ամբարչտաց կորուսանէ։
Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան

Աստուած քո, Սիովն, յաղգէ
մինչեւ յաղգ։

Փոխ. Օրհնեցից զքեզ՝ գոհու-
թեամբ ի կեանս իմ. սաղմոս
ասացից քեզ Քրիստոս թագա-
ւոր, յաղթական նոր երգով
օրհնութեամբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԽԶ.

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, զի բարի է
սաղմոս. Աստուածոյ մերում
քաղցր եղիցի օրհնութիւն։
Շինէ զՆերուսաղէմ Տէր եւ զը-
ցրուեալսն Իսրայէլի ժողովէ։
Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, եւ պա-
տէ զվէրսն նոցա։
Ո՛ թուէ զբազմութիւն աստե-
ղաց, եւ զամենեսեան զնոսա
յանուանէ կոչէ։
Մեծ է Տէր, եւ մեծ է զօրու-

թիւն նորա. իմաստութեան
նորա ոչ գոյ բաւ։
Ընդունի զհեզս Տէր, եւ խո-
նարհ առնէ զամբարտաւանս
մինչեւ յերկիր։
Օրհնեցէ՛ք զՏէր խոստովանու-
թեամբ, սաղմոս ասացէ՛ք նմա
օրհնութեամբ։
Ո՛ զգեցոյց զերկինս ամպովք,
պատրաստ արար զանձրեւ իւր
յերկիր։
Բուսոյց զխոտս ի լերինս, զդա-
լարի ի ծառայութիւն մարդ-
կան։
Ո՛ տայ անասնոց կերակուր,
ճագարաց ագռաւուց՝ որ կար-
դան առ նա։
Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ
կամեցաւ Տէր, եւ ոչ ընդ ի-
րանս առն հաճեցաւ։
Այլ հաճեցաւ Տէր ընդ երկիւ-

ղածս իւր, եւ ընդ այնոսիկ՝ոյք յուսան յողորմութիւն նորա։
Փոխ. Բաղցրասցին քեզ Բրիստոս՝ գոհութիւնք երկիւղածաց անուան քո, զոր յուսացուցեր ողորմութեամբ քով ի խորհուրդս կենսաբեր դալստեանդ քո։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԷ.

Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր։
Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիովն,
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց,
եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։
Ո՛ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր, վազվաղ ընթանան պատգամք նորա։

Դնէ զձիւն որպէս զասր, եւ զմէգ որպէս փոչի ցանեաց։
Արկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։
Առաքէ զբան իւր եւ հալէ զնոսա, չնչեացեն հողմք եւ դնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր Յակովբայ, զարդարութիւն եւ զիրաւունս Իսրայէլի։
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր, եւ զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։
Փոխ. Զքեզ, Բրիստոս, գովէ եկեղեցի փրկեալ քո սուրբ. ցնծալով տեսանէ զքեզ ընդվերկոդդ եկեալ հայրական իշխանութեամբ, ի պսակել զսուրբս քո։

ԿԱՆՈՆԱՓԼՈՒԽ

ՄԵԾԻ ՈՒԲԲԱԹՈՒ

—

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ. 161.

ԻՇԽԱՆՔ հալածեցին զիս ի նա-
նիր. Ալէլուիա. Եւ ի բանից քոց
երկեաւ սիրտ իմ. Ալէլ. Ալէլ։
Ցնծացայ ես ի բանս քո, որ-
պէս այն որ գտանէ աւար բա-
զում։
Զուեղս ատեցի եւ անարգեցի,
եւ զօրէնս քո սիրեցի։
Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ, վասն իրաւանց եւ ար-
դարութեան քո։
Խաղաղութիւն բազում է այ-
նոցիկ՝ որ սիրեն զօրէնս քո,
եւ ոչ գոյ ի նոսա գայթակ-
ղութիւն։

Սպասեցի փրկութեան քում,
Տէր, եւ զպատուիրանս քո
սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայու-
թիւնս քո, եւ սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս և զվ-
կայութիւնս քո, զի ամենայն
ճանապարհք իմ առաջի քո են։
Փոխ. Մերձեսցին խնդրուածք
իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի
քում իմաստուն արա՛ զիս։
Ալէլուիա, Ալէլուիա, Ալէլուիա։
Մատեան աղօթք իմ առաջի քո,
Տէր, եւ բանիւ քո փրկեա զիս։
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհ-
նութիւնս քո, յորժամ ուսուս-
ցես ինձ զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո,
զի ամենայն պատուիրանք քո
արդարութեամբ են։
Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել

զիս , զի զպատուիրանս քո
ընտրեցի ։
Ճանկացայ վրկութեան քում,
Տէր, եւ օրէնք քո խօսք իմէին։
կեցոյց անձն իմ , օրհնեսցէ
զքեզ , եւ իրաւունք քո օգ–
նեսցեն ինձ ։
Մոլորեցայ ես որպէս դոչխար
կորուսեալ . խնդրեա՛ զծառայս
քո , զի զպատուիրանս քո ես
ոչ մոռացայ ։
Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգ–
ւոյն Սրբոյ. Ա՛յժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:
Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Ե Ր Դ.

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

**Ասացեալ յաղագս մեծի Ուր–
բաթու գիշերի Աւետարանացն**

Ա՜–ՅՔ Ս–ՂՆ՝ Բ. ԸՆԴԷ՞Ր ԽՈՎԵՑԱՆ։
Տէր զի բազում։ ի կարդալ իմում։
Իբեանք ժողովեցան ի միասին, վասն
Տեառն եւ վասն օձելոյ նորա։
(երեք անգամ կրկնեսցեն բայց զե–
տինն բարձր ի վեց տեղիսն եւս։)

Դ Ա.

ԱՅՍՕՐ անճառ լուսոյն ծագումն
Ի փրկութեան մեր կատարումն,
Խոնարհի ի վերնատունն՝
Ի ստուերական տօնից լրումն.
Նախ քան զՆերսիսն խորհրդոյ՝
Սփածաւ դենջակ արիւնն լուսոյ,
Եւ ջուր առեալ ծառայաբար,
Զոտըս լուանայր զաշակերտացն ։

Բանին Հօր փառաց լուսոյ՝
Պետրոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր
Այնմ ժեռաց՝ որոյ են գործք,
Երկնից երկինք եւ երկրաւորք.
Որով կուրաց աչքք բացան
Խուլք եւ համերք արձակեցան.
Որ վերածեաց զինքն ի ծովէն
Սաստեաց ալեացն եւ լռեցին։

Գլխոյն ընտրեալ հօտին փորու
Սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ.
Որով դառնայր եւ հնազանդէր
Զոտս եւ զգլուխս մաքրել մաղձէր.
Գլխոյս ասէ, չէ ինչ պիտոյ
Լուացումն ջրոյ՝ զի լուացեալ է.
Ոտիցդ պէտք են մաքրութեան
Ցօղիլ ի գլուխս սըրբութեամբ։

Դասուց իւրոց աշակերտաց
Զոր նախ բանիւ վարդապետեաց.
Այսօր գործով ըզծայրագոյնն
Եցոյց յինքնեան զխոնարհութիւն.
Սպասաւորեալ հողեղինաց
Այն որ անտեսն է հրեղինաց.

Տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն
Այն որ պաշտին ի սրովբէիցն.

Եթէ Տէրս, ասէ, Լից
Եւ վարդապետս բոլորից,
Զաշակերտացդ եւ զծառայից
Զոտըս լուացի ի հնոյ աղտից.
Միմեանց եւ դուք համաբնութեամբ
Ցուցէք ըզնոյն խոնարհութիւն.
Բարձրացելոյն ի կործանումն
Եւ անկելոյ քնութեանդ կանգնումն։

Զոր մաքրեցեր յաւազանին
Մաքուր ժեռօք զոտըս նոցին,
Եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ
Ցաղթող լինել չար հպարտին.
Եւ զիմ լուա՛ զտիղմըն մեղաց
Աղաչանօք սըրբոյ զընդին.
Եւ ըզդնացս ուղղեա՛ զոտին
Խոնարհութեամբ ելիւք յերկինս։

Օրհ։ — Ա-եաթ-ն Յ-Վ. ԺԴ. Ամէն ամէն. Վերջ. եւ աշակերտսն իւր ԺԸ. 1.

Եւ ես ո՞վ եմ Տ՛ր Աստուած Յ. Երանի որ խորհիմ։
Որպէս փափաքիմ։ Դաս առա։

Բան աւօրէնութեան եղիր ի վերայ
իմ, Տէ՛ր, Տէ՛ր, մի՛ բաղուր գիս։

Էլից զօրէնսըն Մովսիսի
Զոր խօսեցաւն ի Սինայի.
Եկեր ըզգառն օրինակին
Եւ զբաղարջն ընդ եղեգին.
Ըզհինն ի նորըս փոխելով
Զըստուերն ի լոյս ճշմարտելով.
Փոխան գառինն ինքըն գոլով
Գառն Աստուծոյ նուիրելով։

Ընդ բաղարջին հաց անխըմոր
Ետ ըզմարմինն իւր զերկնաւոր
Ըզկուսածինն անսերմնաւոր,
Զանապականն եւ զհոգեւոր.
Ընդ ոչխարին արեան ուխտին
Ետ մեզ զարիւնն իւր ուխտ կրկին,
Եւ եղեգան գառնագունին
Փոխան ըզվարս աստուածային։

Թագաւորն արարածոց
Զհացն կենաց ետ բաղձելոց,
Եւ զբաժակն ուրախարար
Որք յԱդամայ տրտմեցելոց.
Այս նոր ուխտ է իմոյ Արեան
Փոխան հընոյ ուխտին արեան,
Զոր յիշատակ իմ առնիցէք
Մինչեւ եկից ես միւսանգամ։

Ժողովեալքս ի քէն հայցեմք
Ընդ ժողովեալ մեռասանին.
Որ զկենարարըդ քո Մարմին
Բաշխել ետուր ընդ բաժակին.
Շնորհեա՛ եւ մեզ Տէ՛ր ընդ նոսին
Հաղորդ լինել քում սեղանին,
Կենաց հացիդ յոր փափաքիմք,
Եւ ըմպելւոյդ ումմ ծարաւիմք ։

Ի յընտրելոց աշակերտացն
Ցուդաս մեկնեալ ի սուրբ գառանցն
Զբարձող մեղաց զԳառն Աստուծոյ
Մատնէը ի մահ ընդ արծաթոյ.
Ի յընթրիսըն հոգեւոր
Մերձի ժըպիրն եւ նենգաւորն.

Ուտելով ընդ Վարդապետըն
Յաճախէ զխաբէութիւն։

Լոյսըն խօսէր աղերսալի
Խաւարելոյն վասն դարձի.
Մի ոմն ի ձէնջ, ասէ, եղբա՛ըր,
Զիս մատնելոց է առ ի մահ.
Պետրոս լուեալ զայն զարհուրէր
Եւ ակնարկէր առ Յովհաննէս,
Հարցանել Ո՛վ ո՛վ իցէ
Դաւաճանողն Վարդապետին։

Օրի. — Ա–Է. Ղ–Ի. Իե. 1. Մեր–
ձեցաւ տօն Բաղարջ. Ըէչ. խօսէին
ի ևա. 65 համար։

Եէէ–էէ Ս–ղ–՝ ՅՐ. Փրկեա զիս ի։
Աստուած մերժեցեր։ Լուր Աստուած
աղօթից։

Փրկեա՛ զիս ի բռնաւեաց իմոց
Աստուած իմ, եւ ի հալածչաց իմոց
ապրեցո՛ զիս։

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն
Ըզտըրտմութիւնըն փարատեաց.
Թացեալ պատառ տայ Յուդայի
Նըշաւակեալ զզողըն մատնիչ.
Զոր առեալ եւ մերկացաւ
Յաստուածային Հոգւոյն շնորհաց,
Մատնեցաւ նախայարին
Ընդ մատնութեան Վարդապետին,

Ծայրագոյն լուսոյն զըրկեալ
Խաւարասէրն արտաքս ելեալ,
Տէրըն յայտնէր լոյս եղելոցն
Ըզգայթակղիլն ի զիշերի.
Պետրոս խօսէր խրախուսելի
Եւ կշտամբիւր հաւախօսի.
Զիւր յաշխարհէ զփոխիլն ասէր
Եւ զԳալուստ Հոգւոյն պատուէր,

Կեդրոնեան յայնկոյս ձորոյ՝
Ի վերնատունն ել խորհրդոյ.
Եմուտ պարտէզ ընդ պարտիզի
Եմոյծ զԱդամ յԱդին դրախտին.
Մուծցես եւ զմեզ Տէ՛ր ընդ նմին
Ուստի հաներ նախ զառաջինն,

Զի ժառանգել ըզհայրենին
Արժանասցուք մեր վերըստին։

Հոգայը ըզկրիցն տրըտմարար
Երիւքն եղեալ առանձնաբար.
Փըրկել զաշխարհս հոգիս յօժար
Բայց է բնութիւն մարմնոյս տըկար.
Ո՛չ ոմն ուժեղ եւ զօրաւոր
Եւ ոմն անզօր վըտանգաւոր,
Այլ մի եւ նոյն գոլ միասւոր
Կըրէը ըզկիրսըն կամաւոր.

Զայնիւ մարդէը ազօթական
Վասն իմ առ Հայր իւր էական.
Ծունըր դընէը խոնարհական
Որում կըրկնի ծունը ամենայն.
Եթէ փըրկիչ մարդկան հնար է
Առանց մահու իմ որ զրեալ է,
Բաժակ մահուս յինէն անցցէ
Ոչ իմ կամաւ, այլ քոյդ եսցէ։

Ղօդեալ յերկիւղ քրտանց հոսման
Ոլոռնածեւ կայլակ վիժման.
Ի զօրանալ Հրեշտակ մերձեալ

Զօրինական զիրըն լրացեալ.
Զի կատարեալ էառ զրնութիւն
Աստուածըն Բան ըզմարդկութեան,
Պարտ էր զերկիւղ եւ զտրտմութիւն
Ցիւրումըն կրել տնօրէնութիւն։

Օրի. — Ա-է. Մ-էւ. Ժ. 27։ Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Վէրջ. սկսաւ յալ 72 համար։

Զ-էր-էդ Մ-ա-՝ ՀՀ. Աստուած մեզ հետ է։ Որ հովուեսդ։ Յնծացէք առ Աստուած։

Նոքա ի ձեռանէ հումմէ մերժեցան մեք ժողովուրդ եւ խաշն արօտի ք։

Ձառագայթ փառաց Լինի
Որ ըստ բնութեանս մարդկային
Տագնապեցար ի գիշերին
Ազօթեցէը առ Հայր յերկին.
Ծագեա՛ ի մեզ զոյսդ երկնային
Եւ փարատեա՛ զերկիւղ չարին.

Մասունք հոգւոց մեր եւ մարմին
Ցերկիւղ քո սուրբ բեւեռեացին։

Մերծեալ ցուդաս որ մատնելոց
Հանդերձ դասուն փարիսեցւոց.
Անկան նըման ստորանկելոցն
Որք յաւիտեան չեն կանոնելոց.
Ցուդաս նենգաւ համբուրելով
Առիւծ մահու նըշան տալով.
Փոխան սիրոյ զնա մատնելով
Զար ընդ բարւոյ վըճարելով։

Ցայնժամառ գուն սիրոյն Պետրոս
Ըզծառային անուն Մաղքոս
Եհատ սուսերը զականջն աջոյ
Որ ոչ լուաւ Տեառըն իւրոյ.
Իսկ Տէրըն մեր արագապէս
Ցունկըն մերծեալ բըժըշկապէս
Առողջացոյց Աստուածապէս
Զոր ոչ տեսին կուրացն հանդէս։

Նոր հօտին փոքու ցըրուեալ
Քանզի հովիւն քաջ հարեալ.
Պետրոս միայն ըզհետ երթեալ

Ի յաղջկանէ վիմին շարժեալ .
Նըշանակեալ հաւըն խօսէր
Առ ի Պետրոս Տէրն ակնարկէր.
Զբանըն յիշէր դառն արտասուէր
Ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր։

Շնորհեալ վիմին եկեղեցւոյ
Զոր պահեցեր ի հոսելոյ ,
Եւ կանգնեցեր ի գլորելոյ
Վասըն սըբտիւն արտասուելոյ.
Կանգուա՛ եւ զիս Տէ՛ր ընդ նմին
Ի գլորմանէ սայթաքողին .
Տալով այացս յորդ արտասուս
Եւ ջուր նման ծովու գըլխոյս ։

Ո՛վ կամաւ զանկապելին
Կապեալ ըզծեռս արծակողին,
Ի յապարանսըն տանէին
Կայիափայ եւ Աննային ։
Ծառայն զերեսն այն ապտակէր
Ցորմէ սրովբէն Ցեւանօղէր,
Թուք արծակեալ պիղծ բերանովն
Ցայն որ կուրին լոյս ծագեաց Ցքովն

Օրի . — Ա-է՞. Մ-ր. Ի՛զ. 31. Յայնժամ ասէ ցնոսա. Է՛է՛զ. եւ փախեան. 56 համար։

Հէ՛ք է՛ր-ր Ս-ը՛-՝ ձԸ. Աստուած օրհնութեան։ Ասաց Տէր՝ ցՏէր իմ։ Խոստովան եղէց ճեզ։

Խօսեցան զիմէն լեզուաւ ճենգաւորաւ, եւ բանիւ աստելութեան զիս պատառեցին.

Զար կապանաց մարդկան լուծիչ
Որ կապեցար ընդ կապելոյն.
Զիս արձակեա՛ յինքնակապէս
Մեղաց կապից դըժոխայնոյն.
Որ ընդ ժեղօք պարտաւորին
Կացեր անմեղդ ի յատենին.
Ցորժամ փառօք գաս հայրենի
Մի՛ դատեսցես զիս ընդ նոսին։

Պատկառանօք հինն Ադամայ
Որ ծաղեցար վասն նորա.

Զընջեա՛ զամօթ մեղաց լըրբին
Որով զերեսս իմ ծածկեցին.
Որ ներեցեր չար ծառային
Ածել ծեռօք քեզ ապտակին.
Հա՛ր ուժգնակի զդէմըս չարին
Որպէս եւ զիս հնար ուժգին ։

Զահըն լուսոյ յառաւօտին
Ի յուրբաթու հրնոյ զատկին,
Կայր առաջի դատաւորին,
Ծառայն նստէր ի յատենին.
Ի հարցանել Պիղատոսի
Տէրն ոչ առնէր պատասխանի.
Զի կանխասաց Գիրըն լըցի
Եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի։

Ռամկական դասք զինուորացն
Արկին հանդերձ նախատանաց.
Այնմ որոյ զգեստն է լոյս փառաց
Իրրեւ զօձոց զինքնեամբ արկած.
Ի ծունըր իջեալ կատակէին
Զգլուխն եղեգամբ հարկանէին
Պըսակ ի փշոց բոլորէին
Ըզմուշ մեղացըն բարձողին։

Սոսկալին Բէբովբէից
Բառնայը ինքնեամբ զիայտ Խաչին
Մինչ ի տեղի Գողգոթային
Ցորում եղեալ մարդն առաջին.
Ետուն ըմպել գինի զմրռնեալ
Եւ կերակուր լեղեաւ խառնեալ.
Որով զպըտղոյն դառըն ճաշակ
Փոխեաց մեզ բաղդը եւ ախորժակ։

Վերնականքն զարհուրեալ
Տեսին ըզտէրըն մերկացեալ.
Եւ զհանդերձսըն բաժանեալ
Պատմուճանին վիճակ արկեալ
Ըզծեռսըն եւ զոտսըն ծակեցին
Ըստ յայտնապէս Դաւիթեան ժայնին.
Ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին
Զմատունսն որ զրեաց ի տախտակին

Օրբի . — Ա-է-ր. Մ-ր-ք. Ի-Զ. 57.
Իսկ ցոցա կայեալ . Վերջ . ելաց
դառնապէս. 78 համար

Վէշերդբդ Սո-չո՝ ձժի. Խոստովան
եղերուի Տեառն , զի բա. Ինչ-
ցՀՀ դո-ՀՀ ու ա-է. Բացէի ինձ զդը-
րուսս արդա. Ցերդ։

Խոստովան եղերուի Տեառն զի բարի
է զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Տարածեալ ծեռք ընդ ծեռաց
Ոտք ընդ ոտից ընձանալեաց.
Փայտ ընդ փայտի դառըն պըտղոյ
Կեանք ընդ մահու փոխարկելով.
Ի մէջ երկուց անօրինաց
Կայր մերկացեալ տուողն օրինաց
Զոր ոչ տեսին ազգըն կուրաց
Բաց ի միոյն յաւազակաց։

Բոպէից արեգականն
Ըզտիւն արար գիշերատման.
Զըստուերն քօղ արկ մերկութեան
Զի մի՛ տեսցէ ակն անարժան.
Ի միջօրեայն նսեմացաւ
Ցորժամ Ադամ մեղօք մեռաւ.
Ի յիններորդն ի լոյս դարձաւ
Ցորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ։

Յօդէր արտօսրը ցաւագին
Մայր Տեառն որ կայր մերձ առխաչին
Յորժամ լսէր ըզծաւալին
Բառբառելոյ իւր միածնին.
Ետուն քացախ խառնեալ լեղի
Այնըմ որ բըղխեաց գետ յԱդենի.
Եւ ի վիժէն վըտակ բարի
Արբոյց տոհմին դառնացողի։

Խիւծեալ յերրորդ ժամու օժին
Զմիտըս նախնւոյ մօր եւային
Ի վեցն անկեալ մարդն առաջին
Հաւանական բանիւ նորին։
Ի սոյն ժամու Տէրն ի խաչին,
Զի քաւեսցէ զվեղըս նոցին.
Եւ յորժամ ել Ադամըն հին
Եդ զաւազակն ի մէջ դրախտին։

Փառելի բարբառ ընդ իմ
Էլի էլի առ Հայր գոչէր,
Զհոգիս կամաւ Հօր աւանդէր
Զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր.
Երկիր հիմամբք սասանեցաւ

Եւ վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ.
Վէմք ի յինքնեանց պատառեցան,
Եւ գերեզմանք մահու բացան ։

Քարոզի ի սքանչելեացս
Աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ
Մերով բնութեամբըս մեռանի,
Աստուած անմահ խոստովանի.
Կըրկնավըտակ կողին աղբերքը
Եկեղեցի իւր հաստատի ։
Զրովըն մաքրի զԱբիւնն ընկէ
Զորդին ընդ Հօր փառաւորէ։

Օրթի ։ — Ա-է-ր-ր-դ ձ-վ. ԺԸ. 2.
Գիտէր եւ ցուղա. Էջ. հաւ խօցաւ 27 համար.

Ե Ր Գ

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԷՍԻ ՀԱՑՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Ասացեալ յաղագս մեծի Ուրբաթու ցերեկին Աւետարանացն

ԹԻ. ԴԿ.

Նորոգող տիեզերաց,
Որ զգեցուցեր մեզ լոյս փառաց.
Արկաը ըզքեւ ի զինուորաց,
Ջղամիդ կարմիր նախատանաց.
Մերկեա՛ յինէն ըզքուրծ մեղաց,
Ըզտըրտմագինն արեամբ ներկած.
Եւ ըզգեցո՛ զուրախալին,
Զպատմուճանն իմ զառաջին։

Երկնաւոր Թագաւորիդ
Ի ծունր իջեալ խաղ առնէին.
Ծածկեալ ըզզլուխդ կըռփէին
Եւ եղեգամբ հարկանէին.
Եւ զիմ անկեալ մինչ ի գետին

Ի հնազանդիլ կամաց չարին.
Մի՛ Թողուցուս խաղալ սովին,
Այլ կանգնեսցես զիս վերստին.

Բամեալ բոլորդ քո մարմին
Ցետ վըճըռոյ դատաւորին.
Սաստիկ էառ զհարուած գանին
Վասըն գանից նախաստեղծին.
Զիս որ յոտից մինչեւ ըզգլուխ
Յաւօք նեղիմ անհնարին,
Առողջացո՛ դարմեալ կրկին,
Որպէս շնորհօք յաւազանին։

Սըրբափայլ պըճնեալ զարդուն՝
Զոր զգեցուցեր Ահարոնին.
Փոխան պըսակ ի փշոց եղին
Մըշակք այգւոյն Իսրայէլին.
Ըզվուշ մեղաց հանցես չինէն,
Զոր չես եհար իմ Թշնամին.
Եւ ողջացո զխայթուած վիրին
Զի սպիք մեղացըն ջընջեսցին։

Օրհ. — Ա-ԲԲ-ՐՈ Մ-ՈՒՔ. ԻՀ. 1.
Իբրեւ այգ եղեւ. ՀԵՂ. Եւ մայր ուրուագն Ջեբեթեայ 56 հմր։

ԲՋ. ԴՋ.

Ետուն ըմպել քեզ ըզլեղին
Եւ ըզքացախն ի ծարաւին.
Արբեր կամաւ զի քաղցրասցին
Ձաշակք պտղոյն դառնագունին.
Ըզդառնութիւն Թիւնաւորին
Զոր ի մասունս հոգւոյս արկին,
Հերքեա՛ ի քաց հանդերձ սովին
Եւ քաղցրասցի սէր քո ի սմին։

Ստեղնեալ ծառոյ մահաբերին
Այնմ որ բուսաւ ի մէջ դրախտին.
Փոխան բարձեր ըզփայտ խաչին
Ի զոլգոթա հաներ տեղին.
Զիմ առ ի մեղս անկեալ զոգի
Եւ ծանրագոյն բարձող բեռին
Բա՛րձ ի յուսոյդ ըստ ոչխարին,
Հա՛ն ի յերկինս յուխտեալ տեղին։

Ի յուրբաթու ժամ երրորդին
Բեւեռեցար Տէր ի խաչին,
Լուծեր գկապանս նախաստեղծին
Եւ կապեցեր ըզթշնամին.
Զիս ամրացո՛ ընդ հովանեաւ

Կենդանարար քո նշանին.
Եւ ի ծագելն յարեւելից
Լուսաւորեա՛ լուսով նորին։

Երանեալ Աւազակին
Բացեր ըզդուռն Ադին դրախտին.
Ըստ հաւատոյ սրտի նորին
Կատարեցեր ըզխընդրելին.
Տո՛ւր եւ ինձ Տէ՛ր ընդ նմին
Լսել ըզնոյն պատասխանին.
Այսօր ընդ իս իցես յԱդին,
Ի հայրենիս քո առաջին։

Օրթի.— Ա-է-ր-ե-ն Մ-ր-է. ժե. 1.
Եւ վաղվաղակի. վեր. Եկեալ էին
Յերուսաղէմ. 41 համար։

Ա.Կ. ԳԿ.

Բարբառելով զելին էլին
Հիմունք երկրի տատանէին.
Եւ վարագոյր հին օրինին
Վերուստ ի վայր պատառէին.
Արդ ընդ վիմացն որ շարժէին,
Շարժեա՛ զանշարժ սիրտս ի բարին.

Ընդ պատառելն վաղագուրին
Զիմ պատառեա՛ ըզգիր պարտին։

Արեգական լոյս քօղ արկեալ
Խաւարանայր միջօրէին.
Եւ գերեզմանըք բանային
Մարմինք սըրբոցըն յառնէին.
Ընդ խաւարիլ լուսաւորացն
Մաքրեա՛ յինէն զգործ խաւարին.
Ընդ մեռելոցն որք յառնէին
Կանգնեա՛ զմեզօք մեռեալ հոգիս։

Նոր սիրոյ պատուիրանին
Գործով լըցող եղեր բանին,
Ազօթելով առ Հայր յերկին
Թողուլ զմեղս որ ի խաչին.
Ինձ որ հոգւովս հաւատացեալ
Երկրպագեմ քեզ Միածին,
Թո՛ղ ըզլուծումն հրամանին
Մի՛ յիշեսցին մեղքն առաջին։

Սարսեցին սանդարամետք
Ի յաւանդել առ Հայր զհոգիդ.
Որ ի դժոխս իջեր ներքին

Ի բանտ մահու եւ խաւարին.
Կապեալ զիշխանըն մահածին
Հաներ զհոգիսն որ ի բանտին.
Եւ զիս հանցես, Տէր, ընդ նոսին
Բանտէ մեղաց աղջամըղջին։

Որբի.— Ա-է-ո-ր-ե Ղ-ե-ե-ս-ո-ս. ԻԲ.66
եւ իբրեւ այգ եղեւ. Ժէ.Ջ. Տեսա-
ցեիք գայն. ԻԴ. 49։

Ա.Զ. Գ.Զ.

Աղբերացն անապական
Որ յետ մահու անմահարար,
Բղխեալ ի քէն վրտակ կրկին
Ի նորոգումըն կողածնին.
Բա՛ց ըզբերան իմ յարբուցումըն
Քո արեան կենաբարին.
Լուա՛ դարձեալ յաւազանին
Թէ ոչ շնորհօք՝ այլ արտասուօք։

Ցանմահիդ մեռանելոյ
Զմեռեալ հոգիս կենդանացո՛.
Թաղմամբ ի նոր գերեզմանի

Ջնաղեալս ի մեղըս վերածեա՛.
Ի զբի ներքնումն իջանելով
Ի գբոյն մեղաց վերաքերեա՛.
Ի ստուեր մահու քո բնակելով
Լուսաւորեա՛ եւ զիս հոգւով։

Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ
Բանդ որ ընդ Հօր ի սկզբանէ.
Որ կամաւոր վասն մարդկան
Կրեցեր մարմնով զայս ամենայն.
Ինձ լսելի արա՛ ըզձայն
Ցարքայութեանդ քո կոչման .
Ընդ ժողովոցն անդ անդրանկացն
Օրհնել զքեզ միշտ յաւիտեան ։

Օրի.—Ա-ԷՐԲԱՆ ՅՎՀԱՆՆԷՍ. ԺԹ.17.
Եւ ՅՈՀԱՆ առեալ. վերջ. յոր խոցեցիցեն. 37.

(Ջկնի Այսօր Ա՛ՀԱ-ՔՆ, խաչելութեան Աւետարանի յաւուկ Սաղմոս .)

Ալէլուիա . Ալէլուիա .

Կցորդ . Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և եղաւ ուրախութիւն սրտից մերոց ։

Փոխ . Ի կարդալ իմում լուար ինձ Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա՛ ինձ և լուր աղօթից իմոց ։

Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յե՞րբ էք խստասիրտք . ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն ։

Ծաներուք, զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում, և Տէր

լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։
Բարեկեանայք՝ և մի՛ մեղանչէք, զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք։ Մատուցէք պատարագս արդարութեան, եւ յուսացարուք ի Տէր։
Բազումք ասէին թէ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն, նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պաղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։ Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք. զի դու Տէր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

(Ապա խոչելութեան Աւետարան կը կարդացուի, pus առաւ ձայնին, եւ զկնի Նուագ երգն pus Ձայնին.

Իսկ երբ Հանգստեան Շարականն կարդացուի Տաճարի կամ Հանգստեան Աւետարանէն առաջ՝ հետեւեալ Մաղմոսերն կ'երգեն pus Ձայնին)։

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ք

ՀՈՍ ՈՒՔ ՉՈՑՆԻՑ ՆԱԽ ՔԱՆ ՉԱՒՆՏԱՐԱՆՆ

—

Ի Տէրունի աւուրս եմէ Ա՛Չ է, ասա գայս։

ՍԱՂՄՈՍ Իդ.

Տէ՛ր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեսցի ի լեառն սուրբ քո։
Որ գնայ անբիծ, գործէ զարդարութիւն, խօսի ճշմարտու-

, Թիւն ի սրտի իւրում ;
Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով , եւ չար ընկերի իւրում ոչ արար ;
Նախատինս ի մերձաւորաց նա ո՛չ առնու . արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն ;
Զերկիւղածս Տեառն փառաւորառնէ , որ երդնու ընդ ընկերի իւրում եւ ոչ սատէ ;
Զարծաթ իւր ի վարձու ոչ տայ , և կաշառս ի վերայ իրաւանց ոչ առնու , որ զայս արասցէ , նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան ։

ԱՋ. ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Տէր , մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս , եւ մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս ։
Ողորմեա՛ ինձ , Տէր , զի հիւանդ

եմ ես . բժշկեա՛ զանձն իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ ։
Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ , եւ դու , Տէր , մինչեւ յե՞րբ ։
Դա՛րձ Տէր , և փրկեա՛ զանձն իմ կեցո՛ զիս , Տէր , ըստ ողորմութեան քումմ ։
Զի ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ զքեզ , կամ ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ ։
Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում , լուացի զամենայն գիշերս զմահիճս իմ . եւ արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի ։
Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ , եւ մաչեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց ։
Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան , ոյք գործէք զանօրէնութիւն ,
Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լուաւ Տէր աղօթից իմոց և Տէր

զխնդրուածս իմ ընկալաւ։
Ամաչեսցեն եւ խառնեսցին յոյժ
ամենայն թշնամիք իմ.դարձցին
յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղ-
վաղակի եւ խառնեսցին։

Ա՛Կ. ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ.

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի
ընկալար զիս, եւ ոչ ուրախ ա-
րարեր զթշնամին իմ յիս։
Տէր Աստուած իմ կարդացի առ
քեզ, եւ բժշկեցեր զիս. Տէր
հաներ ի դժոխոց զանձն իմ,
եւ փրկեցեր զիս յայնցանէ՝
որք իջանեն ի գուբ։
Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք
նորա, խոստովան եղերուք յի-
շատակի սրբութեան նորա։
Սրտմտութիւն է ի բարկութեան

նորա, եւ կեանք են ի կամաց
նորա։
Ընդ երեկոյս հանդիցեն լալիք,
առաւօտու եղիցի ուրախու-
թիւն։
Ես ասացի ի բարեկենդանու-
թեան իմում, թէ ոչ սասանե-
ցայց յաւիտեան։
Տէր, ի կամս քո հաստուր գեղոյ
իմոյ զօրութիւն. դարձուցեր
զերեսս քո յինէն՝ եւ ես եղէ
խառնեալ,
Առ քեզ Տէր կարդացի, եւ առ
Աստուած իմ աղաղակեցի. զի՞նչ
օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ
իջանեմ ես յապականութիւն։
Միթէ հո՞ղ խոստովան առնիցի
առ քեզ. կամ պատմեսցէ՞ ըզ-
ճշմարտութիւնս քո։
Լուաւ ինձ Տէր, եւ ողորմեցաւ
եւ Տէր եղեւ ինձ օգնական։
Դարձոյց զսուգ իմ յուրախու-

Թիւն, էզերծ յինէն զքուրձ և
ինձ զգեցոյց զուրախութիւն։
Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ
փառք իմ, և այլ մի եւս զղջա-
ցայց. Տէր Աստուած իմ յաւի-
տեան խոստովան եղէց քեզ։

ԲՋ. ՍԱՂՄՈՍ ԾԴ.

Աստուած յանուան քումմ կեցո
զիս եւ ի զօրութեան քումմ ի-
րաւ արա ինձ։
Աստուած, լուր աղօթից իմոց,
ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և
ոչ համարեցան զքեզ Աստուած
առաջի իւրեանց։
Ահա՛ Աստուած օգնական իմ, և
Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ի թշնա-

միս իմ, ճշմարտութեամբ քով
սատակեա՛ զնոսա։
Ես կամօք իմովք պատարագս
մատուցից քեզ, եւ խոստովան
եղէց անուան քումմ, Տէր, զի
բարի է։
Ցամենայն նեղութենէ իմմէ
փրկեցեր զիս, եւ ի թշնամիս
իմ եւեթ ակն իմ։

ԲԿ. ՍԱՂՄՈՍ ԿՋ.

Աստուած, ողորմեա՛ մեզ և օրհ-
նեա՛ զմեզ, երեւեցո՛ զերեսս
քո ի մեզ, եւ ողորմեա՛ մեզ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս
քո, յազինս ամենայն զփրկու-
թիւնս քո։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժո-
ղովուրդք Աստուած, խոստո-
վան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք ամենայն։

Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք. զի դու դատես զժողովուրդս ուղղութեամբ, եւ ազգաց երկրի դու առաջնորդես։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած, զոհասցին զքէն ժողովուրդք ամենայն։
Երկիր ետ զպտուղ իւր, եւ օրհնեաց զմեզ Աստուած, Աստուած մեր։
Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ, եւ ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի։

ԴՋ. ՍԱՂՄՈՍ ՁԴ.

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։
Թողեր զանիրաւութիւն ժողո-

վրդեան քոյ, եւ ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։
Լռեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո, և դարձար ի բարկութենէ սրտմտութեան քո։
Դարձ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր, եւ դարձո զսրտմտութիւնս քո ի մէնջ։
Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ Տէր, եւ մի՛ ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչեւ յազգ։
Աստուած՝ դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ, եւ ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ։
Ցոյց մեզ, Տէր, զողորմութիւնս քո, եւ զփրկութիւնս քո տուր մեզ։
Լսուաք զինչ խօսի Տէր Աստուած մեր, խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր, և առ այնոսիկ որք դարձեալ են առ նա սրտիւք։

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս
իւր փրկութիւն նորա, բնակիլ
փառաց նորա յերկրի մերում։
Ողորմութիւն եւ ճշմարտու-
թիւն պատահեսցին. արդա-
րութիւն եւ խաղաղութիւն
համբուրեսցին։
Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսցաւ,
արդարութիւն յերկնից երեւե-
ցաւ։
Տէր տացէ զքաղցրութիւն եւ
երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր։
արդարութիւն առաջի նորա
գնասցի, դիցէ ի ճանապարհի
զգնացս իւր։

ԳԿ. ՍԱՂՄՈՍ ՃԱ.

Տէր, լո՛ւր աղօթից իմոց. ա-
ղաչակ իմ առ քեզ եկեսցէ, եւ

մի դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն։
Ցաւուր նեղութեան իմոյ խո-
նարհեցո՛ առ իս զունկն քո,
յորում աւուր կարդամ առ քեզ
վաղվաղակի լուր ինձ։
Սպառեցան որպէս ծուխ ա-
ւուրք իմ, եւ ոսկերք իմ որ-
պէս խռիւ չորացան։
Հարայ ես որպէս խոտ և յա-
մաքեցաւ սիրտ իմ. մոռացայ
ուտել զհաց իմ ի ձայնէ հե-
ծութեան իմոյ։
կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ.
նմանեցայ ես հաւալատան ա-
նապատի։
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի.
տքնեցայ եւ եղէ ես որպէս
ճնճղուկ միայն ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ
զօրհնանապազ, եւ գովիչք իմ
ինեւ երդնուին։

Զմոխիր որպէս ղհայ կերի եւ զըմպելին իմ արտասուօք խառնեցի ։
Յերեսայ բարկութեան սրտմըտութեան քո, զի դու բարձրացուցեր եւ խոնարհեցուցեր զիս։
Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, եւ ես որպէս խոտ ցամաքեցայ ։
Դու, Տէր, յաւիտեան կաս, եւ յիշատակ քո յազգէ մինչեւ յազգ ։
Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիոնի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

ԴՋ. ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ.

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, եւ բանիւ քո փրկեա զիս։
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո ։
Լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են ։
Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի պատուիրանս քո ընտրեցի ։
Ցանկացայ փրկութեան քում Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին ։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա՛ զծառայս քո, զի պատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ ։

ԴԿ. ՍԱՂՄՈՍ ՁԽԲ.

Տէր, լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեամբ քով։
Լո՛ւր ինձ արդարութեամբ քով եւ մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի։
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, եւ նստոյց զիս ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ, եւ սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ եւ համարձի առ քեզ ըզձեռս իմ։
Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի

է առ քեզ. վաղվաղակի լո՛ւր ինձ, Տէր, զի նուազեցան յինէն հոգի իմ։
Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցին այնոցիկ, որք իջանեն ի գուբ։
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ Տէր, յուսացայ։
Ցո՛յց ինձ ճանապարհ՝ յոր եւ գնացից, զի առ քեզ, Տէր, համարձի զանձն իմ։
Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց Տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո, Տէր, կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով

Հանգեա ի նեղութենէ զանձն իմ,
Ողորմութեամբ քով սատակեա՛
զթշնամիս իմ, եւ կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի
ես ծառայ քո եմ։

Ի Տէրունի աւուրս եթէ ծայնն Դ.
իջէ՝ ասա զայս Սաղմոս։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր,
Տէր, լո՛ւր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո ի լսել ըզձայն աղօթից իմոց։
Թէ զանօրէնութիւնս իմ՛ քննես
Տէր, Տէր իսկ ո՛ կարէ կալ առաջի քո։ զի ի քէն է քաւութիւն։
վասն անուան քո համբերի Տէր
համբեր անձն իմ բանի քում։
յուսացաւ անձն իմ ի Տէր։
ի պահէ առաւօտու մինչեւ յե-

ղեկոյ, ի պահէ առաւօտու
յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէր։
Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, եւ ի նմանէ է փրկութիւն, և նա փրկեաց զԻսրայէլ
յամենայն նեղութեանց նորա։

Տաճարի կամ Հանգստեան Աւետարանէն յետոյ կ'երգեն զհետեւեալն ըստ Ձայնի աւուրն.

ԵՐԳ

Տեառն ՆՇՈՒԱԾՈՅ ասացեալ վասն առ ի Գրիսաւս ՅՆՁՆԵԼՈՑ.

ԲԿ. ՄԱՏԹԷՈՍԻ Դ.

ԱՍՏՈՒԱԾ անեղ, անժամանակ
Հայր անբռնկիզն եւ անքանակ

Որդւոյ պատճառ ծննդեամբ անճառ
Հոգւոյն քրխմամբ անքննաբար.
Աղաչեմք զքեզ զքնած՝
երկայնամիտ եւ ողորմած,
Ողորմա՛ր զոր ստեղծուածոյս
ի քեզ յուսով ննջեցելոյս։

Բանդ որ ի ծոց Հօր միածին,
եւ կերպարան սկզբնատրպին.
Որով երկինքը գոյացան,
Աշխարհ լըրիւ հաստատեցան.
Հայցեմք ի քէն Տէր եւ փըրկիչ,
Ամենողորմ եւ կեցուցիչ. Ողորմ.

Գերագոյն շնորհաց բաշխող.
Երկնաւորաց եւ երկրայնոց.
Կեանք եւ կենաց տըւող Հոգի,
Հօր եւ Որդւոյ արարչակից.
Խընդրեմք ի քէն աղրիւր բարեաց,
Արբուցանողդ ծարաւեաց. Ողորմ.

Դաւանիմք ընդ սրովբէից,
Զկենդանաբարըդ համայնից.
Երեքսըրբեան մի Տէրութիւն
Զհայր եւ զՈրդի եւ Սուրբ զՀոգիդ.

Ցոր հանգուցեալըս վկրտեալ
եւ հաւատով խոստովանեալ. Ողոր.

Երրակի Քիւ կատարեալ
Ցերիս անձինըս բաժանեալ.
Երրորդութեամբ միաւորեալ.
Միով բնութեամբ հաւասարեալ.
Ցորմէ կապեալը եւ արձակիմք,
Եւ վերատին անլոյծ կապիմք. Ողոր.

Չէակիցդ Հօր զՈրդի,
Փառաւորեմք անլռելի.
Որ իջեր յարգանդ Կուսին,
ԶԱդամայինն առեր մարմին.
Աղաչանօք Աստուածածնին
Անապական քում ծընողին. Ողորմ.

Էրեւեցար մարմնով յերկրի,
Որ ի Հօրէ անմեկնելի.
Ընդ հոդեղէնըս բնակեցար,
Ի հրեղինաց երկիրպագելդ.
Պաղատանօք երկնաւորաց
Փառափանիչ քոց հրեշտակաց. Ողոր.

Ըստ օրինացըն Մովսէսի,
Ընծայեցար ի տաճարին.

Զի ըզքնութիւնըս մարդկային,
Ընծայեացես Հօր ի յերկին.
Խնդրըդուածովք սուրբ Ծերունւոյն,
Քեւ ի կապից արձակելոյն. Ողորմ.

Թագաւորըդ հրեղինաց,
Որ ընդ մարդկան հոդեղինաց.
Շըրջեցար տնօրինաբար,
Կրեցեր զկիրըս մարդկաբար.
Որ վասն մեր գայս ամենայն,
Ի յանծն առեր խոնարհութեամբ.Ող.

ԲՋ. ՄԱՐԿՈՍԻ ԴՋ.

Ժողովեալքս ի հրաժարումըն
Ծառայի քո յաշխարհէ.
Հայցեմք ի քէն արտասուելով,
Եւ պաղատիմք գայս ասելով.
Ձանապարհ ընդ քեզ ելից,
Ննջեցելոյս լեր ուղեկից,
Ի յօթևանս Հօր քոյ լուսոյ
Ըզննջեցեալըս մեր հանգո՛,

Ի փրկութեան մերոյ սկզբան,
Մըկրտեցար ի Յորդանան.
Զոր շնորհեցեր նոր աւազան,

Ի մաքրութիւն մեզաց մարդկան.
Հայցմամբ կրկին կարապետին
Մեծին ի ծնունդս Մկրտչին. Ի յօթ.

Լուսաւոր ճայնիւ յերկնից,
Զքեզ դաւանեաց Հայր Էակից.
Ազատնակերպ Հոգին իջեալ,
Առ համագոյդ իւր հանգուցեալ.
Ըզմկրտեալս նովին Հոգւով.
Յորդեգրութիւն Հօր հաւատով. Ի յօ.

Խաւար մեզաց հալածեցաւ,
Լոյս գիտութեան քեւ ծագեցաւ.
Խայտուած օձին բըժըշկեցաւ.
Հիւանդութիւն մեր ողջացաւ.
կենդանարարըդ մեռելոց,
Եւ լուսատուդ խաւարելոց. Ի յօթ.

Ծագումն անուն առ ի Հօրէ
Որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ.
Լուսաւորիչ տիեզերաց.
Ըզդասդ ընտրեալ աշակերտացն.
Աղաչանօք առաքելոցն.
Փող յարութեան մեր եղելոց. Ի յօթ.

Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ,
Որ ըստեղծեր զմեզ ի հողոյ.
Նորոգեցեր դարձեալ կըրկին
Ծնընդեամբ սըրբոյ աւազանին.
Զոր կեցուցեր շնորհիւ քոյին
Ի մահուանէն այն առաջին. Ի յօժ.

Հոգւով լըցեր զմարդն առաջին,
Զոր կորուսեալ խարմամբք չարին.
Ըզնոյն հոգի բանիւ քոյին,
Հեղեր հոգիս մեր վերստին.
Նովին հոգւով սուրբ եւ բարի,
Առաջնորդեա՛ հոգւոյ սորին. Ի յօժ.

Զայնեցեր առ Ղազարոս,
Որով եւտուր մեռելոց յոյս.
Կենդանուհեամբ չորեքօրեայն,
Կենդանացան որք յԱդամայն.
Կենաց ծայնիւ վերջին փողոյ
Կոչեա՛ ըզսա յայսըմ հողոյ. Ի յօժ.

Ղօղեալ սարսեաց պահակ մահու
Ի կենարար ծայնին լըըոյ.
Արագապէս զոյգ ընդ բանին,
Ետ զմեռեալն ըստ հրամանին.

Իշխանք օդոյս այս սարսեացին,
Զհոգի սորա մի արգելցեն. Ի յօժ.

Ա՛Կ. ՂՈՒԿԱՍԻՈՒ ԳԳ.

Ձանազարհ մոլորելոց,
Եւ ճառագայթ խաւարելոց,
Հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ.
Ի յերկնային հարսանիս քո.
Ընդ զուարճալից անդ ժողովոյ,
Արժանացո՛ ըզսա դաստուց.
Լի լապտերօք մո՛յծ յառագաստ,
Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն։

Մերով բնութեամբ զոր զգեցար
Ի փայտ խաչին քեւեռեցար.
Լուծանելով զմեզ ի մեղաց,
Ի նախահօրէն կապանաց.
Լո՛յծ եւ ըզսա ի յանցանաց
Վասն քո սուրբ չարչարանաց. Լի լ.

Ցետ կամաւոր մահու խաչի.
Եղար ի նոր գերեզմանի.
Երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի.

Նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի.
Զիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու,
Վերակոչեա ծայնիւ փոդոյ· Լի լապ·

Նըստեալ կանանցն իւղաբերից,
Եւ ողբային արտասուալից.
Իբր ըզմեռեալ անյուսալից,
Ըզկենդանիդ յաւիտենից.
Վասն նոցին սուրբ արտասուաց,
Մաքրեա զսա ի յանցանաց.Լի լապ.

Շարժեալ հիմանցըն դըժոխոց,
Ի տեսանել ըզքեզ ներքնոց,
Հաներ զհոգիսն որ ի բանտին,
Կապեալ զիշխանըն մահածին.
Ընդ հանգուցեալ հոգիս սըրբոց,
Հանգո զհոգիս նընջեցելոյս· Լի լապ·

Ուրախութեամբ զօրք երկնային
Ցերկնից յերկիր իջանէին.
Ցորժամ յարեար ի մեռելոց,
Լոյս ծագեցար արարածոց.
Սուրբ յարութեամբ քո կենարար,
Ցարո՛ ըզսա ի կեանս անմահ. Լի.

Զրհանդուրժեալ պահապանացն
Ի յերկիւղէ երկնաւորացն,
Որք աւետիս տային կանանց,
Թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց.
Սա՛ որ մահու քո տընկակից.
Լիցի կենացդ հաղորդակից. Լի լապ·

Պարակցեալ անմարմնականքն
Առ կենսատու սուրբ գերեզմանն.
Տան աւետիս ազգի մարդկան,
Վասն կենացն յաւէրժական.
Դասաւորեա՛ պարուց նոցին,
Ըզնընջեցեալըս յօրըն վերջին. Լի.

Ջահաւորեալ նըշան խաչին,
Ցարեւելից փայլեալ ծագին.
Հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին.
Եւ ուրացողըքն կոծեսցին.
Ձերկըրպադուս սըրբոյ խաչին,
Պայծառացո լուսով նորին. Լի լապ·

ԱՋ. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԳՋ.

Ռահ գործեալ երկնաւորաց,
Գան առաջի քո նախընթաց.

Զընտրեալըս բո ժողովելով,
Ինձ ընդ առաջ բերեն ամպով.
Ընդ աղաւնեաց օդապարից,
Խառնեա՛ ըզսա սուրբ երամից,
Դասաւորեա՛ զսա վերնոցն՝
Երգել ըզփառս ընդ զբաւթնոցն։

Սարսափին տւսրերը երկրի,
Ցորժամ փառօք գաս հայրենի.
Արեզական լոյս խաւարի,
Լուսինն աստեղքըն նըւաղին.
Ըզսա յաւուրն աներեկի,
Լուսաւորեա՛ լուսով քոյին. Դասա.

Վերնական զօրացըն պետ,
Փողէ բարբառ աւետաբեր,
Արիք մեռեալք որք յԱդամայ,
Քանզի ահա եկըն փեսայ.
Ընդ հարսնացեալ մարդուր հոգւոց,
Կարգեա՛ ըզսա ի Քիւ սըրբոց. Դաս.

Տիրական յաՅոռ նըստիս,
Ցարարածոց երկրպագիս.
Արգաբաւեալքեամբ զաշխարհ դատես,
Վարձս ըստ գործոց հատուցանես.
Ցայնժամ շնորհեա՛ ոգւոմաՔիւն,
ԸնդՅեցելոյս մեր Յողուածիւն. Դաս.

Բամեալ մարդկան ազգ ժողովին,
Որք յԱդամայ ծընեալք լինին.
Եւ հրեղինաց դասք երկնային,
Համանգամայն վայրաբերին.
Ի յայնմ ահեղ հրապարակին,
Ցիշեա՛ ըզսա յօրն ահագին. Դասա.

Յուցանին գաղտնիք մարդկան
Իւրաքանչիւր որք գործեցան.
Բարեաց գործողքըն պըսակին,
Զարեացն ի հուր անշէջ մատնին.
Ցայնժամ յիշեա՛ զսորա բարին
Գործըք մեզացըն ջնջեսցին. Դասա.

Խիւսին պըսակք զանազանեալք
Եւ պատմուճանք լուսափայլեալք.
Սուրբք վկայիցն ի գլուխ եդեալ,
Եւ արդարոցըն զարդարեալ.
Հայորդս արա՛ հայցմամբ նոցին
Ըզսա լուսոյ փառաց նոցին. Դասա.

Փառաց ի փառըս բարձրացան
Աջակողմեանըքն վերանան,
Ցորժամ լըսեն զերանական
Զայն օրհնութեան ի քէն կոչման

Նընջեցեալոյս մեր լըսեցո՛
Ձ.Աստուածային բարբառըն քո. Դա.

Բահանայք եւ ժողովուրդք
Հայցեմք ի քէն Տէ՛ր բարեգութ.
Ընդ նընջեցեալսըն հաւատով,
Ընկա՛լ ըզվեզ նովին յուսով.
Ցերուսաղէմ քաղաք վերին
Ցորում արդարքըն ժողովին.
Փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին
Երըորդութեանդ երբեակ անծին։

ԵՐԴՔ. ԶՈՐԲՈՐԴ ՁԱՅՆ

Արարիչ եւ մարդասէր
Անոխակալ եւ բարեգութ.
Որ գովիսդ ի սրովբէից
Տէր դատաւոր արդարութեան,
Ընդ սըրբոց առաքելոց
Տէր պըսակեա՛ ըզվեր նընջեցեալսն.
Ողորմած Տէր ողորմեա՛
Հոգւոցըն մեր նընջեցելոց։

Ցորժամ գրեալքըն կատարին
Որ զայնմ աւուր մեզ պատմեցին.

Մարգարէից բանքըն յարգին
Առաքելոցըն վըճարին. Ողորմած.

Ի վերինըն Երուսաղէմ
Ի բնակարանս հրեշտակաց.
Ուր են՝ովք եւ երիտս
Կան ծերացեալ աղաւնակերպ.
Ի դրախտին Եդեմական
Պայծառացեալ արժանապէս. Ողոր.

Թագաւոր փառաց Քրիստոս
Որ ժամանեալ գաս ի յերկնից
Ի վերայ Թեւոց հողմոց
Քո հայրենի կերպարանօք
Եւ առնես հրափորձութեամբ
Զքննութիւն որդւոց մարդկան. Ող.

Ի դնել բեմին քազմի փեսային
Եւ առագաստըն զարդարի.
Գաբրիէլեան փողըն գոչէ,
Սուրբք ամենայն անդ հաւաքին.
Արդարոց դասքըն բերկրին
Իսկ մեղսասէրքըն Թախանձին Ողո.

Ցորժամ հընչիւն փողոյն լինի

Եւ Ղեւտական գիրըն յայտնի.
Ճառագայթ սըրբոյ խաչին
Ցարեւելից փայլեալ ծագի.
Հրեշտակաց գունդք ծաւալին
Հրեշտակապետք պարունակին. Ողորմ.

Ահեղ խորհուրդ քահանային
Բազկատարած կայր ի բեմին.
Առաջի սուրբ սեղանոյն
Հուր շիջանի, խաւար մերժի,
Տըրտմեալ հոգիք ուրախանան,
Զի Յոդուածիւն մեզաց լինի. Ողորմ.

Մովսէս Ատուածախօս
Եւ Ահարոն ը Ղեւտացին.
Մարգարէքն Իսրայէլի
Եւ քահանայք հին օրինին.
Ցառաջագոյն մեզ ծանուցին
Ըզգալուստ սուրբ Միածնիդ,
Ի փըրկութիւն մեզ յայտնեցին,
Ցանապատի կերսկրէին. Ողորմած.

Տըրտմահաղորդ չարչարանօք
Ի յանծն առեր ըզմահ խաչին,

Եւ փայտին բարձող եղեր
Վասն Ադամայ նախաստեղծին. Ող.

Ձարհուրեցան զօրք երկնայինք
Ցորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին.
Արեգական լոյս բօղարկեալ
Եւ լոյս լուսնին նըւազեցաւ.
Ցահեղ փոռաց Աստուածորդւոյդ
Խաւար եղեւ ընդ տիեզերս. Ողորմ.

Ուրախացան ազգք մարդկան,
Ցորժամ լըւան զքո յարուԹիւնդ.
Նորափետուր զարդարեցան
Ի յարուԹեան սուրբ Միածնիդ. Ող.

Ադաչանօք սըրբոյ Խաչին
Եւ անքարբառ քարեխօսին,
Եւ Սրբոյ Ատուածածնի,
Եւ Ցովհաննու Կարապետին
Եւ սրբոյն Ստեփաննոսին
Եւ առաջին մարտիրոսին,
Եւ սրբոյ Լուսաւորչին
Հայ. Հայրապետին,
Եւ սրբոց Առաքելոց
Եւ համօրէն Մարտիրոսաց. Ողոր.

Ես ասացի ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց, յո՞վ երթայեա՛ք ես այսօր. յառաջին օրէնսդիրն զոր ոչ գիտէի. օգնեա՛ և ինձ Բրիստոս այսօր, յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանդ քո օգնեա՛ ինձ։

Եկն եհաս յօր վախճանի իմոյ լալումն ողբումն և աշխարումն. սիրտ իմ խռովեցաւ յիս. ահռակերք իմ ցամաքեցան. Օգնեա՛ և ինձ։

Ի մահիճս իմ զարթուցին զիս պահանջողք հոգւոյ իմոյ. տանէին զիս ճանապարհ հեռագոյն զոր ոչ գիտէի. Օգնեա՛ և ինձ։

Նայեցայ՝ և ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապաւինեցայ յԱստուած փրկութեան իմոյ. ցընծասցէ հոգի իմ յարքայութեան քում. Օգնեա՛ եւ ինձ։

Գրեցայ ես ի գիր կենդա-

նութեան եւ ժկնեցայ երթալ առ արարիչն երկնի եւ երկրի Օգնեա՛ եւ ինձ։

Ցանըստուեր եւ յանեղ լուսոյն հեռացայ, խաւարային ճաշակեցի զմահառիթ պտուղն, հողանայ պատկեր բարերար ստեղծողիդ. Օգնեա՛։

Ցանչատման հոգւոյս ի մարմնոյս, ի քակտիլ գեղեցիկ չինուածոյս, զարհուրիմ ի սպառնալեաց թագաւորին, թէ պահանջէ յինէն զտաղանդ պատուիրանին. Օգնեա՛ եւ ինձ։

Կուսածին մարդացեալ Աստուած իմ Քրիստոս. յայնմ աւուր ահեղ ատենին, զգինս արեան քո մի՛ դատապարտեր. Օգնեա։

Սոսկալի է օր վախճանին եւ ահեղ է օր դատաստանին. յայնմ աւուր ահեղ ատենին, զգինս արեան քո մի անտես

առներ, զի պատկեր եմ բարեբար ստեղծողիդ. Օգնեա՛ եւ։

Զահաւոր դատաստան դատաւորիդ տեսի եւ զարհուրեցայ, զի անպատրաստ եգիտ զիս ի հրամանաց քոց Թագաւոր յաւիտենից. Օգնեա՛ եւ։

Աստուածածին անարատ Մայր Տեառն եւ կոյս սուրբ, բարեխօսեա՛ առ Որդիդ քո միածին, զի փրկիցէ զմեզ ի սպառնալեաց գեհենին, և պարգեւեսցէ մեզ զերկնից զարքայութիւնն. եւ հանդուսցէ զհոգիս մեր ննջեցելոցն. Օգնեա՛ եւ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոյն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած՝ արա՛ հանգիստ

եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս չնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց։

ՔԱՐԱԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարան դասեսցէ, և զմեզ կեցուսցէ չնորհիւ ողորմութեան իւրոյ. Աժենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛։

Տէր ողոր. Տէր ողոր. Տէր ող։

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ եւ բարեգութ, զթա զոր արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց

Ցիչեա՛ յաւուր մեծի գալստեան
արքայութեան քոյ։
Արա՛ արժանի ողորմութեան,
քաւութեան եւ թողութեան
մեղաց։ Դասաւորեալ պայծա-
ռացո ընդ սուրբս քո յաջա-
կողմեան դասուն։ Զի դու ես
Տէր եւ արարիչ ամենեցուն,
դատաւոր կենդանեաց եւ մե-
ռելոց, եւ քեզ վայելէ փառք
իշխանութիւն և պատիւ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս. Ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Քիսուս,
Հայր մեր որ յերկինս ես։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէ՛ր Քիսուս Քրիստոս Աստ-
ուած, չնորհիւ անճառելի Քա-
րութեանդ և բարեխօսութեամբ
օրհնաբանեալ անարատ Ծնողի
քո եւ միշտ Կուսի, ողորմեա՛,

լուսաւորեալ պայծառացո զհո-
գիս համօրէն հաւատացելոց՝
յուսով ի քեզ ննջեցելոց, մա-
նաւանդ այնոցիկ որ ընդ հո-
վանեաւ Սրբոյ Եկեղեցւոյ են
հանգուցեալ։

Եւ ես խաղաղու. Օրհնութ.

(Աստ դպիրք կ'երգեն Օրհնութեան
շարական ըստ պատշաճի)։

ՄԱՂԹԱՆՔ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Փառք հրաշափառ Ցարութեան
(կամ Ծննդեան, կամ Տէրու-
թեան) քո, Տէր. զօրհնեալ եւ
զփառաւորեալ զհրաշալի և ըզ-
յաղթող զՑարութիւնդ քո սուրբ
օրհնեմք և փառաւորեմք։
Մարդասէր Տէր, վասն սրբ-

բուհեոյ անարատի Մօր քոյ եւ կուսի, եւ վասն Խաչի քո պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր, եւ կեցո՛ զմեզ։

ՔԱՐՈԶ

Երգել եւ իբրեւ կանոնացն Սաղմոսի

Դն. Ռև.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց զՏէր աղաչեսցուք.
Տէր, ողորմեա՛։
Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք.
Տէր, ողորմեա՛։
Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մե-

ղոց, զՏէր աղաչեսցուք։
Տէր, ողորմեա՛։
Վասն թողոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր զկամայ եւ զակամայ, զՏէր աղաչեսցուք։
Տէր, ողորմեա՛։
Վասն զի մի ընդ խոտանեսն զբոտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղաչեսցուք։
Տէր, ողորմեա՛։
Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք. Ծիչեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛։
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք։ Տէր, ողորմեա՛։
Զանճինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք. Քեզ Տեառնդ յանձն եդիցուք։

Ողորմեաց մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ

Տէր ողոր. Տէր ողոր. Տէր ողոր։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Տէ՛ր տուընչեան և գոյացուցիչ Գիշերոյ, որ արարեր զտիւ ի գործանս բարեգործութեան ի փրկութիւն անձանց մերոց, և զգիշեր ի հանգիստ քնոյ տըկարացեալ բնութեան մերոյ, Իւկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ

և նովին կանխիւս անդադար փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից Ամէն։

Խոստովանութիւն ամենեցուն Աստուծոյ երկրպագեսցուք

Զքեզ, որ յամենայնի գթած և մարդասէր Տէրդ ես, աղաչեմք հանապազ զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ ի կարգի կրօնաւորութեան մերում, Թեթեւացո՛, Տէր, զբեռդ լուծ քո՝ զոր եդեր ի վերայ մեր, զի կարասցուք կալ ի պատուիրանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ ի տուէ և ի գիշերի։ Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ, օրհնել զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մա-

տուցանել ամենազօր Տէրութեանդ · այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից · Ամէն ։

Մ Ա Գ Թ Ա Ն Ք

Սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ եւ երգօք հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք զհայր եւ զՈրդի և զՍուրբ Հոգին · այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս ։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս · Ամէն ։

Հայր մեր որ յերկինս ես սուրբ

Ք Ա Ր Ո Զ

Երէկն՝ պարտէն եւ Տէր-պա-ն կանոնաց

Ա Ջ . Գ Ջ .

վասն ի գիշերի եւ ի տուընջեան և յամենայն ժամու խոսիլ

մեզ զբան Տեառն, զՏէր աղաչեսցուք · Տէր ողորմեա՛ ։

Վասն չանկանելոյ մեզ ի փորձութիւն , որում ոչ կարեմք հանդուրժել · զՏէր աղ · Տէր ո ։

Վասն անբիծ և անդաւաճարտութեան մեզ առաջի ահեղ աթեռին Քրիստոսի · զՏէր աղա · Տէր ո ։

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ի նահանգիստն կենաց անվախճանից · զՏէր աղ · Տէր ող ։

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և երկնից արքայութեանն · զՏէր աղ · Տէր ող ։

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց ։

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ

Ջանճինս մեր և զմիմեանս ։

Ողորմեաց մեզ , Տէր Աստուած ։

Տէր ողոր · Տէր ողոր · Տէր ող ։

Ա Գ Օ Թ Ք

Ի գիշերի և ի տունջեան և յա-

ամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք և ի քէն ինդրեմք, մարդասէր Տէր Լո՛ւր մեզ, Աստուած փրկիչ մեր, խոնարհեացի՛ ունկն քո ի խնդրուածս մեր, զի ամենայն լիցին վաստակք ծառայից քոց. այլ համարեա զաշխատութիւնս մեր ի գործ արդարութեան և ի պտուղ Աստուածպաշտութեան, Ընկալ, Տէր, զաղօթս եւ զերկրպագութիւնս մեր, եւ հատո՛ մեզ զողորմութիւն քո առատապէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քոյ. զօրացո ըզմեզ, Տէր, զօրութեամբ Սուրբ Հոգւոյդ. պահեա զմեզ որպէս բիբ ականն, և արա առ մեզ նըշան բարի ի գովեստ եւ ի փառաբանութիւն Անուանդ քում սրբոյ, Զի ի քո փառս կատարի ամենայն արարածոց մխանջե-

նաւոր փառաբանութիւն ի բարձունս, Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն
Աստուծոյ երկրպագեսյուք

Հովիւ քաջ, հովիւ բարի եւ յաւիտենական, նայեաց և այս արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութեամբ քով։ Զի քո առաջի կամք, Տէր, և առ ի քէն ողորմութեանդ եւ գթութեանդ ակն ունիմք. Զամենեսեան օրհնեա, զամենեսեան իմաստնացո, զամենեսեան լուսաւորեա, եւ ամենեցուն պարգեւեա զերկնից արքայութիւնդ։ վասն զի դու ես Տէր կենաց և Աստուած

ողորմութեանց. և քեզ վայելէ
փառք իշխանութիւն և պատիւ.
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

Մ Ա Դ Թ Ա Ն Ք

Ի գիշերի եւ ի տուընջեան եւ
յամենայն ժամու անդադար
փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի
և զՍուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ
եւ յաւիտեանս յաւիտ. Ամէն։
Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս
Հայր մեր որ յերկինս եւ սուրբ

Ք Ա Ր Ո Զ

Մէ նախանձէ եւ խոստովան կանոնացն

Ա.Կ. Գ.Կ.

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի
ճանապարհս խաղաղութեան

զՏէր աղաչեսցուք։ Տէր ողոր։
Վասն ցրելոյ ի մէնջ զամենայն
խորհուրդս չարին, զՏէր աղա։
Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ
խորհուրդս և առաքինի վարս՝
զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հո-
վանեաւ ամենազօր ձեռին իւ-
րոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն խորտակելոյ զհակառա-
կորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք
մերովք՝ զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն հոգւոցն հանգուցելոց։
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ
Զանճինս մեր եւ զմիմեանս։
Ողորմեայ մեզ Տէր Ամենայն։
Տէր ողոր. Տէր ողո. Տէր ողո։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Տէր երկնի եւ երկրի, արա-
րիչ ամենայն արարածոց՝ երե-

չելեաց եւ աներեւութից։ Ահա քեզ կարդամք յամենայն ժամ, զի ընդ ամենայն տեղիս է Տէրութիւն քո, եւ արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ։ Շնորհեա մեզ երկիւղիւ ի պաշտօն քո կանխել հանապազ, սիրել զքեզ ի բոլոր սրտէ եւ ի բովանդակ մտաց, և յամենայն զօրութենէ մերմէ պահել զպատուիրանս քո։ Համբառնալ առ քեզ ըզձեռս մեր ի սրբութիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան և գտանել ի քէն զչնորհս եւ զողորմութիւն և զառաքինասէր գործոցն յաջողութիւն։ Վասն զի դու ես Տէր կենաց և Աստուած ողորմութեանց. և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն
Աստուծոյ երկրպագեցուք։

Քում ամենազօր եւ յաղթող Տէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութիւն. եւ փառաւորի յամենեցունց թագաւորութիւն քո։ Նայեա՛ յերկրպագութիւնս մեր, և ուսո՛ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան։ Վասն զի դու ես Աստուած խաղաղութեան, որ բարձեր զքէնամութիւն ի միջոյ, եւ արարեր զխաղաղութիւն յերկինս եւ յերկրի, հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգեւս քո։ Որում և զմեզ մեծի չնորհացդ արժանաւորս արասցես՝ դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո Աստուած մեր և Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս

Քրիստոս. Որ ես օրհեալ ընդ Հօր և ընդ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ցերգս օրհնութեան եւ ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի և զ Սուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ. Ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Հայր մեր որ յերկինս ես սուրբ

ԿԱՐՈՂ

Ողջմէս եւ ի նեղ-ընկն կանոնացն

ՔՋ. ԴՋ.

Վասն գոհանալոյ մեզ զՀնորհս եւ զողորմութիւն ի բարերար

Տեառնէ մերմէ, զՏէր աղաչեսցուք. Տէր ողորմեա՛։

Վասն փրկելոյ զմեզ ի գերպարտութենէ մարդկան եւ յարգելից սատանայի, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից և տանց հաւատացելոց զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն որք ի լերինս յայրս եւ ի փոսսարս բնակեալ են սուրբ հարքն մեր. զՏէր աղաչ։

Վասն որք սաղմոսիք և օրհնութեամբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց։ Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ Քանձինս մեր եւ զմիմեանս։ Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած։

Տէր ողոր. Տէր ողոր. Տէր ող։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Գոհանամք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր մեզ ի հանգստենէ քնոյ չնորհիւ ողորմութեան քո։

Զարթո զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ, Տէր Աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր ըզփրկութիւն քո։ եկեսցէ և բընակեսցէ առ մեզ Աստուածութիւն քո, և ողորմութիւն քո հովանի եւ պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոց։ եւ ըզ մեզ զծառայս քո արժանի արա ի տուէ եւ ի գիշերի և յամենայն ժամ միշտ խորհիլ ի սէր պատուիրանաց քոց։ եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն,

Խաղաղութիւն ամենեցուն
Աստուծոյ երկրպագութիւն

կենդանարար զօրութիւն եւ աղբիւր անմահութեան, դու ես, Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ չնորհեցեր մեզ ի մէջ գիշերի յառնել եւ խոստովան լինել առ քեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քո։ եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, արա՛ զմեզ արժանս եւ պատրաստ ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո։ եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Գոհութեամբ եւ ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար փա-

առաւօրեմք ղՀայր եւ ղՈրդի եւ ղՍուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս։
Հայր մեր որ յերկինս ես սուրբ

ԱԼԷԼՈՒԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Ա.Ջ. Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր եւ բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան։ եւ հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։

Փ-Ի. Ալէ։ Ցարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան ամենայն Ջնաւոիք նորա, Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա

Փառք եւ երկր. Այժմ եւ. Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Ա.Կ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք. ացաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան, Տէր բարձրեալ եւ ահաւորկու. Թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի։

Փ-Ի. Ալէ։ Հաճեցաւ Տէր ընդ երկիր քո. եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։ Թողեր զանիրաւութիւն ժո-

ղովրդեան քոյ · եւ ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։
Փառք եւ երկր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
ԲՁ. Ցարեաւ Աստուած եւ ցրը.եալն։
Փ-Ք. Ալէ։ Տէր թագաւորեաց · զայեալչութիւն զգեցաւ։ Զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։
Փառք եւ երկր. Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
ԲԿ. Հաստեցար Տէր։ թողեր գա.եալն.
Փ-Ք. Օրհնեցէք մանկունք զՏէր . եւ օրհնեցէք զանունն Տեառն։ Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան.
Փառք եւ երկր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա . Ալէլուիա · Ալէլուիա։
ԳՁ. Տէր թագաւորեաց։ Զգեցաւ.եալն։

Փ-Ք. Ալէ. Գովեա երուսաղէմ զՏէր. Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիօն։ Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց · եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ ։
Փառք եւ երկր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
ԴԿ. Օրհնեցէք մանկ։ եղիցի ։ եւայլն
Փ-Ք. Ալէ։ կենդանի է Տէր , եւ օրհնեալ է Աստուած, եւ բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ ։ Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ. եւ հրնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ ։
Փառք եւ երկր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա.
ԴՁ. Գովեա երուսաղէմ։ Զի զօր եւն։
Փ-Ք. Ալ.։ Ոյորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր. եւ բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան ։ եւ հոգւով բե-

բանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա ։

Փառք եւ երկիր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա.

Դկ. կենդանի է Տէր եւ Աստուած ելն

Փ-Ե. Ալէ. Ծափս հարէք ամեն. ելն։

Փառք եւ երկիր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ա Լ Է Լ Ո Ւ Ի Ա Յ Ի

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Ա2. Յուպ քո եւ զաւազան, նորա մխիթարեսցեն զիս։ Պատրաստ ա-բարեր առաջի իմ զսեղան։ ակն յան-դիման նեղչաց իմոց։

Փ-Ե. Ալէ։ Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղե-ղան։ Որպէս փրկեցան սիրելիք քո,

կեցո աջով քո եւ լուր մեզ։

Փառք եւ երկիր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Ակ. Նեղք քո սրեալ են հզօր, եւ ժո-ղովուրդք ի ներքոյ քո անկցին, ի սիրտս թշնամեաց Թագաւորի. ԱՀռո քո Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից, զաւազան ուղղութեան , զաւազան արքայութեան քոյ։

Փ-Ե. Ալէ։ Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ, կեցո զորդի աղախնոյ քոյ, եւ արա առ իս նշան բարութեան։ Տես ցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու Տէր օգնեցեր ինձ եւ մխիթա-րեցեր զիս։

Փառք եւ երկիր։ Այժմ եւ ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա · Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Ր2. Ետուր երկիւղածաց քոց. ելն։

Փ-Ե. Ալէ։ Դու պատրաստեցեր զուղ-

դուխիւն եւ զիրաւունս, եւ զարդարուխիւն ցակովբայ դու արարիր։
Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր, երկրպագէք պատուանդանի ոտից նորա զի սուրբ է։
Փառք եւ երկր. Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
Բկ. Տուր զօրուխիւն ծառայի քո. ելն։
Փ-Ի. Ալէ։ Ասաց Տէր զՏէր իմ. նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց։ Գաւազան զօրուխեան առաքեսցէ քեզ Տէր ի Սիօնէ. եւ տիրեսցես դու ի մէջ թշնամեաց քոց։
Փառք եւ երկր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
ԴՋ. Դու պատրաստեցեր. եւայլն։
Փ-Ի. Ալէ։ Յայտնեսցեն երկինք զա-

յելչուխիւն փառաց նորա, եւ օրհնուխեամբ նորա լցան տիեզերք։ Ճառագայթ որպէս ի լուսոյ հատան ի նմանէ, եւ եղջիւրք ի ձեռին նորա գտան, եւ անդ հաստատեցաւ զօրուխիւն փառաց նորա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
Դկ. Ասաց Տէր ցՏէր իմ. նիստ. եւն։
Փ-Ի. Ալէ։ Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ ետուր ուրախուխիւն սրտից մերոց։ Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Փառք եւ երկր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։
ԴՋ. Յայտնեսցեն երկինք. եւայլն։
Փ-Ի. Ալէ։ Ցուպ քո եւ գաւա. եւլն։
Փառք եւ երկր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

Ալէլուիա. Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Դպ. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս եւայլն։

Փ-Խ. Նեռք քո սրեալ են. եւայլն։
Փառք եւ երկր։ Այժմ եւ։ Ալէլուիա։

(Սոյն երգերէն յետոյ կ'սկսի առաւօտեան հաւերգութիւնն)։

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ
Ե Ւ
ԱՂՕԹՔ
ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՄ ՕՐԴՒՈՑՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈՑ

ՈՐ ԵՐԵՒԵՑԱԻ ԻՒՂԱԲԵՐԻՑ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ՅԱՐՔ առաւօտուս ողորմութեամբ քով, ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։

Հայեա՛, Տէր, ի ծառայս քո եւ ի գործս ձեռաց քոց, եւ առաջնորդեա որդւոց նոցա. եւ լիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ի վերայ մեր։

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ի մեզ, Տէր, եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ։

Փառք Հօր և Այժմ եւ միշտ։

Ես եւս խաղաղութեան զՏէր։

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ։

Օրհնութիւն երից մանկանցն Դանիէլի։

ԳԼՈՒԽ Գ. ՀԱՄԱՐ 26-88

ՕՐՀՆԵԱԼ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։

Ճիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ. արդար ես դու Տէր։ և ամենայն գործք քո ճշմարիտ են։

Ճանապարհք քու ուղիղ են. եւ ամենայն դատաստանք քո արդար են։

Դատաստան արդարութեան ածեր ի վերայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր և քաղաքիս սրբոյ հարցն մերոց Երուսաղէմի։ Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս ամենայն ի վերայ մեր, վասն մեղաց մերոց։

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել ի քէն. մեղաք յա-

մենայնի և պատուիրանաց քոց
մեք ոչ անսայաք։
Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք
որպէս պատուիրեցեր դու մեզ
զի զբարիս գացուք մեք ի քէն։
Արդ ամենայն զոր արարեր և
զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր,
արդար դատաստանաւ արա-
րեր։
Մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թըշ-
նամեաց մերոց անօրինաց,
խստաց և ապստամբողաց։
Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և
չարի քան զամենայն երկիր
մատնեցեր զմեզ։
Եւ արդ ոչ դոյ մեզ ժամ բա-
նալ զբերանս մեր, զի ամօթ և
նախատինք եղաք ծառայից
քոց և պաշտօնէից։
Այլ մի մատներ զմեզ խոպառ

վասն անուան քո, մի՛ գրեր
զուխտս քո եւ մի ի բացեայ
առներ զողորմութիւնս քո ի
մէնջ։
Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո,
Իսահակայ ծառայի քո, եւ Իս-
րայէլի սրբոյ քո։
Խոստացար նոցա՝ եւ ասացեր,
բազմացուցից զզաւակ ձեր որ-
պէս զաստեղս երկնից բազ-
մութեամբ, եւ որպէս զաւազ
առ եզր ծովու։
Եւ արդ, Տէր, նուազեցաք մեք
քան զամենայն ազգս, եւ եմք
տառապեալք յամենայն երկրի
այսօր վասն մեղաց մերոց։
Ոչ դոյ ի ժամանակի յայսմիկ
իշխան, մարդարէ և առաջնորդ
ոչ ողջակէզք պատարագաց, ոչ
խունկք օրինաց, եւ ոչ տեղի
պատարագս մատուցանել ա-

ռաջի քո , եւ ղողորմութիւն
գտանել ի քէն ։
Այլ անձամբք խոնարհեալ եւ
հոգւով տառապանաց , ընդու-
նելի լիցուք մեք՝ որպէս զող-
ջակէզս խոյոց եւ զուարակաց
եւ որպէս զբիւրաւորս գառանց
պարարտաց ։
Այնպէս ընդունելի լիցին պա-
տարագք մեր այսօր առաջի քո,
կի կատարեալ գոցուք զկնի քո,
եւ չիք ամօթ յուսացելոցս ի
քեզ ։
Եւ արդ՝ գամբք զհետս քո աւե-
նայն սրտիւք մերովք, երկրն-
չիմբք ի քէն, եւ խնդրեմբք զե-
րեսս քո , Տէր , մի յամօթ առ-
ներ զմեզ ։
Այլ արա առ մեզ ըստ հեզու-
թեան քումմ եւ ըստ բազում ո-
ղորմութեան քումմ , վրկեա՛
զմեզ վասն սքանչելեացդ քոց ,

Տէր , եւ փառաւորեացի անուն
քո յաւիտեան ։
Յամօթ լիցին ամենեքեան ոյք
չարչարեն զծառայս քո , ամա-
չեցեալ լիցին բռնութիւնք նո-
ցա , եւ ամենայն զօրութիւնք
նոցա խորտակեսցին ։
Եւ ծանիցեն զի դու ես Տէր
Աստուած միայն, որ փառաւոր-
եալդ ես ի վերայ ամենայն տի-
եզերաց ։
Օրհնեալ ես դու , Տէր Աստ-
ուած հարցն մերոց, գովեալ եւ
առաւել բարձրացեալ յաւիտեան
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ
փառացդ քոց , գովեալ եւ առա-
ւել բարձրացեալ յաւիտեան ։
Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց
սրբութեան քո , գովեալ եւ ։
Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ
արքայութեան քո , գովեալ եւ ։

Օրհնեալ ես որ նստիս ի Քրովբէս եւ հայիս յանդունդս. գովեալ եւ առաւել բարձրաց։
Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ եւ։
Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործք Տեառն, զՏէր օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան։
Օրհնեցէ՛ք երկինք զՏէր, օրհնեցէք եւ բարձր արարէք։
Օրհնեցէ՛ք հրեշտակք Տեառն և զուրք որ ի վերայ երկնից զՏէր օրհնեցէք եւ բարձր։
Օրհնեցէ՛ք զօրութիւնք Տեառն արեգական եւ լուսին, զՏէր օրհ,
Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձրեւք եւ ցօղք, զՏէր օրհ։
Օրհնեցէ՛ք ամենայն հողմք, հուր եւ ջեր, զՏէր օրհնեցէք։
Օրհնեցէ՛ք ցուրտ եւ տօթ, ցօղ եւ ձիւնաբեր, զՏէր օրհնեցէք։
Օրհնեցէ՛ք սառն եւ պարզ եղ-

եամն եւ ձիւն, զՏէր օրհնե։
Օրհնեցէ՛ք տիւք եւ գիշերք, լոյս եւ խաւար, զՏէր օրհնե։
Օրհնեցէ՛ք ամպք եւ փայլատակունք եւ երկիր, զՏէր օրհ։
Օրհնեցէ՛ք լերինք, բլուրք եւ ամենայն բոյս երկրի զՏէր օր։
Օրհնեցէ՛ք աղբիւրք, ծովք եւ գետք զՏէր օրհ։
Օրհնեցէ՛ք կէտք եւ ամենայն կայտուռք որ ի ջուրս, եւ թռչունք երկնից, զՏէր օրհնեց։
Օրհնեցէ՛ք գազան եւ անասունք, եւ որդիք մարդկան, զՏէր օրհնեցէք։
Օրհնեսցէ՛ Իսրայէլ զՏէր, օրհնեսցէ եւ բարձր արասցէ զնա յաւիտեան։
Օրհնեցէք քահանայք, զՏէր, օր։
Օրհնեցէ՛ք ծառայք Տեառն, զՏէր օրհնեցէք եւ բարձր ա։
Օրհնեցէ՛ք անձինք եւ չունչք

արդարոց, զՏէր օրհնեցէք։
Օրհնեցէ՛ք սուրբք եւ խոնարհք
սրտիւք, զՏէր օրհնեցէք եւ։
Օրհնեցէ՛ք Անանիա՝ Ազարիա եւ
Միսայէլ, զՏէր օրհնեցէք եւ
բարձր արարէք զնա յաւիտեան։
Փառք Հօր եւ։ Ա. յժմ եւ միշտ։

Մ Ս. Դ. Թ Ա. Ն Ք

Օրհնեցէ՛ք ամենայն արարածք,
զԱրարիչնարարածոց,զՏէրնտե-
րանց, զԹագաւորն Թագաւո-
րաց, զԱստուածն աստուածոց։
Օրհնեցէ՛ք, գովեցէ՛ք, բարե-
բանեցէ՛ք, զի քաղցր է, զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա։
[Աստ դպիրք կ'երգեն Հարցի շարա-
կանն ըստ պատշաճի աւուրն]։

Կ Ա. Ր Ո Զ

Եկեալքս ամենեքեան ի սուրբ
Կաթողիկէ եւ առաքելական Ե-

կեղեցի, ապաչեսցուք զմիածին
Որդին Աստուծոյ, զՏէրն մեր և
զՓրկիչն Յիսուս Քրիստոս, որ
էջ փառաք Հօր ի ժէջ հնոցին և
փրկեաց զերիս մանկունսն ի
Քաղդէացւոց անտի։ Լուսաւոր
եւ սուրբ պահեացէ զմիտս մեր,
զի մի երբէք խարիցուք մեք ի
մեղաց եւ ի ցանկութենէ աչ-
խարհի։ Ա. յլ արժանի եղիցուք
պահել զպատուիրանս նորա.
առնուլ զպսակն լուսոյ եւ կե
նաց ի յանձինս մեր, զոր խոս-
տացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմա-
րիտն Աստուած Յիսուս Քրիս-
տոս Տէր մեր, կեցո եւ ողորմեաւ։

Մ Ա. Դ. Թ Ա. Ն Ք

Հղօր, յաղթող, սքանչելագործ,
սուրբ եւ մեծի Յարութեանն
Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վա-

յելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ԵՐԳ ՄԱՐԻԱՄՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

ՂՈՒԿԱՍՈՒ Ա. 47–55

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր, և ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։

Այլ արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն եւ սուրբ է անուն նորա։

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց, արար զօրութիւն բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանսն ի մտաց սրտից, եւ քակեաց զկղհզօրս յաթոռոց։

Զխոնարհս բարձրացոյց, զկատոս եւից բարութեամբ, եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր։

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր, ընդ Աբրահամու, եւ զաւակի նորա յաւիտեան։

Օրհնութիւն Զաքարիայի Հօրն Յովհաննու Մկրտչի

ՂՈՒԿԱՍՈՒ Ա. 68–79

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի որ յայց եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ։

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ,

որպէս խօսեցաւ բերանով սըր-

բոցն՝ որ յաւիտենից մարգարէքն էին։

Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց, եւ ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց։

Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր, եւ յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ։

Երդումն զոր երդուաւ Աբրահամու հօր մերում, տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն ի թշնամեաց մերոց։

Պաշտել զնա սրբութեամբ եւ արդարութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց։

Եւ դու, Մանուկ, մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիս, գնասցես առաջի Տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա։

Տալ գիտութիւն փրկութեան

ժողովրդեան իւրոյ, ի թողութիւն մեղաց մերոց։

Վասն գթոյ ողորմութեանց Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որով երևեցաւ մեզ արեգակն ի բարձանց՝ լուսաւոր առնել զնստաւարս մեր։

Ծագել լոյս ի վերայ այսոցիկ որ նստէաք ի խաւարս և ի ստուերս մահու՝ ուղղեալ զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան։

Աղօթք Սիմէովնի ծերուհւոյն

ՂՈՒԿԱՍՈՒ Բ. 29-32

Արդ, արձակեա զծառայս քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց։

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց,
եւ փառք ժողովրդեան քումմ
Իսրայէլի։
Փառք Հօր եւ։ Այժմ եւ միշտ։

[Այս փոխի միջոցին դպիրը կ'երգեն Մեծացուսցէի Շարականը]։

ՐՈՌԱՅ

Զկնի Մեծացուսցէի

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, Տէր ողորմեա՛, վասն սուրբ տեղւոյս չինութեան եւ բարեկարգութեան, զՏէր աղաչես. Տէր ողորմեա։ Վասն ժողովրդեանս որք մտանեն ընդ դրունս սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք. Տէր ողորմեա։
Վասն ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, զՏէր աղաչեսցուք, Տէր ողորմեա։

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք. Տէր ողոր։ Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք. Քեզ Տեառնդ յանձն եդիցուք։
Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ.
Տէր ողոր. Տէր ողոր. Տէր ող։

ԱՂՕԹՔ

Դու եւս Թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից Քրիստոս Աստուած մեր։ Եւ քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

ԵՐԳ ԻՒՂԱԲԵՐԻՑ ԱՒԵՏՍՐԱՆԻՆ

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, ի յայսմ հետէ մինչեւ ի յաւիտեան։
Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն։
Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ ի յաւիտեան։
Յարեւելից մինչ ի մուտն արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն, ի յայսմ յետէ մինչեւ յաւիտեան։
Փա՛ռք եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Սրբոյ Հոգւոյն. եւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն. ի յայսմ հետէ մինչեւ ի յաւիտեան։
Արի՛ Տէր՝ օգնեա՛ մեզ, եւ փրկեա՛ զմեզ, վասն անուան քոյ։
Արի՛ եւ մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ վասն անուան քո։
Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան. Աստուած քո Սիօն յազգէ յազգ։
Օրհնեա՛ անձն իմ զՏէր, օրհնեցից զՏէր ի կենդանութեան իմոյ։

[Այս երգերէն յետոյ Իւղաբերից Աւետարան կը կարդայ ժամարար Քահանայն]։

Ե Ր Գ

Զկնի Իւղաբերից Աւետարանին

Փա՛ռք յարութեան քո Տէր, ո՛չ դադարեցայց Քրիստոս, օրհնել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։
Փա՛ռք յարութեան քո Տէր, ո՛չ դադարեցայց Յիսուս, գովել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։
Ես ոչ դադարեցայց Քրիստ, փառաւորել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։
Ի գիշերի համբարձէ՛ր զմեռս ծեր ի սրբութիւն, եւ օրհնեցէ՛ր զՏէր։
Աստ օրհնեցէ՛ր ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր ի սրբութիւն, եւ օրհնեցէ՛ր զՏէր։

ՋԱՏԿԻ

Լուսապայծառ հրեշտակն նստելով ի կենսատու գերեզմանին՝ եւ աւետէր կանանցն՝ յարեաւ Աստուած։

ԵՐԳ ՄԵՏՊՍԼՈՑ ԿԻՒՐԱԿԷՒՑՆ

Զամենայն աւուրս կենաց իմոց, ես ոչ դադարեցայց օրհնել զքեզ Քրիստոս Փրկիդ աշխարհի։

Ընդ ինքս կը կրկնուի՝ յեսիները բարձրանալով, որու կը կցուի ևաեւ ի բիւ «Ի գիշերի հատարծէք» եւ «Աստ օրհնեցէք» փոխերը, որպէս ի վերոյ։

ԿԱՐՕՁ

Զուարճացեալքս մեծաւ ուրախութեամբ աւետեօք Յարութեան Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի՝ Որ եղեւ պատուհաս եւ անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց. խորտակեաց զդրունս դժոխոց. և երկայն զրունու-

թիւն մահու. եւ ետ յոյս հատուցման վերստին նորոգման կենդանութեան ամենայն մարդկան՝ խնդրեսցուք հաւատով ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ զի զմեզ արժանի առցէ յարութեան իւրոյ, կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ նըմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց՝ վասն զի զայս խոստացաւ զմեծ եւ զանճառելի չնորհս պարգեւել սիրելեաց իւրոց՝ ճշմարիտ Աստուած, Յիսուս Քրիստոս, Տէր մեր, կեցո եւ ողորմեա։

ԱՂՕԹՔ

Ամենակեցոյց, ճշմարիտ, սուրբ, մեծի Յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ, վայելէ փառք

իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ Ը.

Ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քումմ, ըստ բազում գթութեան քումմ ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։
Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ, և ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։
Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։
Քեզ միայն մեղայ, Տէր, և չար առաջի քո արարի։
Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո, և յաղթող ի դատել դատս։
Անօրէնութեամբ յղացայ, եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու, Տէր, ճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս եւ գծածկեալս իմաստութեամբդ յայտնեցեր ինձ։
Ցօղեա յիս մշտակաւ եւ սուրբ եղէց, լուա եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց։
Լսելի արա ինձ, Տէր, զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցղծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն։
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս, Աստուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում։
Մի ընկենուր զիս, Տէր, յերեսաց քոց եւ զՀոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քո, եւ հոգւով պետու-

թեան քո հաստատեա զիս։
Ուսուցիչ անօրինաց զճանա-
պարհս քո, եւ ամբարիշտք առ
քեզ դարձցին։
Փրկեա զիս յարենէ, Աստուած,
Աստուած փրկութեան իմոյ.
ցնծասցէ լեզու իմ յարդարու-
թեան քումմ։
Տէր, եթէ գչրթունս իմ բանաս
բերան իմ երգեսցէ զօրհնու-
թիւնս քո։
Թէ կամեցեալ էիր պատարագս
մատուցանէաք, բայց դու ընդ
ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։
Պատարագ Աստուծոյ հոգի խո-
նարհ զսիրտ սուրբ եւ զհոգի
խոնարհ Աստուած ոչ արհա-
մարհէ։
Բարի արա Տէր, կամօք քովք
Սիովնի, եւ չինեսցին պարիսպ-
քըն Երուսաղէմի։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պա-

տարագս արդարութեան, յոր-
ժամ ուխտիկ պատարագս հան-
ցեն ի սեղան քո զուարակս։
Փառք Հօր եւ Այժմ եւ միշտ։

[Դպիրք Ողորմեաի շարականը
կ՚երգեն]։

Ր Ա Ր Ա Ջ

Երկրպագանեմք քեզ, Տէր Աստ-
ուած մեր՝ անցեալքս ընդ եր-
կարութիւն գիշերիս, եւ կան-
խեալքս ի տեղւոջ խոստովա-
նութեան մատուցանեմք գա-
ռաւօտու աղօթս սերս։ Զքեզ,
Տէր, օրհնեմք և փառաւորեմք
եւ զքէն Տէր գոհանամք որ ար-
ժանի արարեր զգիշերս խա-
ղաղութեամբ անցուցանել եւ
հասանել ի ժամ առաւօտուս։
Արժանաւորեա զմեզ, Տէր, ան-
ճառ խոստմանց քոց, զոր խոս-

տացար սիրելեաց քոց ճշմարիտ Աստուած՝ Յիսուս Քրիստոս, Տէր մեր, կեցո և ողորմեաւ Ողորմեաց մեղ Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ.

Տէր ողոր. Տէր ողոր. Տէր ող։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ողորմած, գթած, ճշմարիտ, սուրբ և մեծի Յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԽՐ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա։
Օրհնեցէք զՏէր յերկնից. օրհնեցէք զնա ի բարձանց։

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա։

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին. օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից և ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն Տեառնէն։

Զի նա ասաց և եղեն, հրամայեաց և հաստատեցան։

կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից. սահման եդ, և ոչ անցանեն։

Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ՝ վիշապք և ամենայն խորք։

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ, որք առնէք զբան նորա։

Լերինք և ամենայն բարձունք

Ծառք պտղաբերք եւ ամենայն մայրիք։
Գազանք եւ ամենայն անասունք, սողունք եւ ամենայն թռչունք թեւաւորք։
Թագաւորք երկրի եւ զօրք իւրեանց, իշխանք եւ ամենայն դատաւորք երկրի։
Երիտասարդք և կուսանք, ծերք եւ տղայք՝ օրհնեցէք զանուն Տեառն։
Բարձրացաւ անուն նորա միայն. խոստովանութիւն նմա յերկինս եւ յերկրի։
Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ. օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա. յորդւոցն Իսրայէլի ժողովոյն՝ որ մերձ է առ Տէր։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԹ.

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։
Ուրախասցի Իսրայէլ յԱրարիչ իւր. որդիք Սիոնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։
Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ, սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա։
Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ եւ բարձր առնէ զհեզս ի փրկութեան։
Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց։
Սուր երկայրի ետ ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց, ի յանդիմանու-

Թիւն ամենայն ժողովրդոց ։
Ի կապել զթագաւորս նոցա
կապանօք, զզօրավարս նոցա
ձեռնակապօք երկաթեօք ։
Առնել նոցա դատաստանն բստ
գրոց . եւ փառք այս են ամե-
նայն սրբոց նորա ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ.

Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբու-
թեան նորա , օրհնեցէք զնա ի
հաստատութեան , ի զօրու-
թեան նորա ։
Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան
նորա . օրհնեցէք զնա ի բա-
զում մեծութեան նորա ։
Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնու-
թեան . օրհնեցէք զնա սաղ-
մոսիւք եւ օրհնութեամբ ։
Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ .
գովեցէք զնա ուրախութեամբ ։
Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր,

գովեցէք զնա ի բարբառ լսելի
Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհու-
թեան . ամենայն հոգի օրհնե-
ցէք զՏէր ։
Փառք Հօր եւ Աւժմ եւ միշտ ։

[Դպիրք Տէր յերկնից շարականը կ'երգեն]։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՒՕՏՈՒ

ՓԱՌՔ ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն։ եւ օրհնութիւն քեզ ի բարձունս . օրհնեա՛լ ես Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ եւ գովեմք զքեզ ։ Խոստովանիմք Տէր զքեզ եւ երկիրպագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք Տէ՛ր զքէն վասն մեծի փառաց քոց . Տէր Թագաւոր Սուրբդ երկնային, Աստուած եւ Հայր ամենակալ։ Տէր եւ Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս եւ Սուրբ Որ-

դի։ Տէր Աստուած Դառն Աստուածոյ եւ Որդի Հօր. որ առեր զմեռս ի կուսէն։ Ողորմեցար, բարձեր զմեղս աշխարհի. եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր ։ Սուրբդ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեա՛ց մեզ ։ Զի դու միա՛յն սուրբ, դու միա՛յն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ։ Տէ՛ր եւ Հոգիդ Սուրբ՝ որ ի փառս Աստուած ընդ Հօր՝ Ամէն։

եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ, Տէ՛ր եւ գովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա՛, Տէր, զօրս զայս խաղաղութեամբ, եւ առանց մեղաց պահեա՛ զմեզ ։ Օրհնեա՛լ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ փառաւորեալ է Անուն սուրբ քո յաւիտեանս. Ամէն։ Օրհնեա՛լ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո. [էէէ֊էէէ֊] ։ Տէ՛ր, ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ. ես աղաչեմ, Տէր, ողորմեա՛ ինձ եւ բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։ Ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո , եւ զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ ։ Տէ՛ր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։ Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո՝ զի դու ես Աստուած իմ ։ Ի քէն է, Տէր, աղբիւր կենդանութեան. եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո որք ճանաչեն զքեզ Տէր։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Փա՛ռք , պատիւ եւ երկրպագութիւն ի բարձունս՝ Հօր եւ Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն ։

ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԵՐԳ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ջ յարութիւն զփրկչին օրհ-

նեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն։

աձ. ակ. Ծարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա։

բձ. բկ. Զյարուցեալն զՔրիստոս օրհնեսցուք եւ զյարութիւն նորա փառաւորեսցուք։

գձ. գկ. Որ եղեն ի բարձունս, և գերեաց զգերութիւն. էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս եւ ետ որդւոց մարդկան։

դձ. դկ. Որ համբերեաց խաչի և եդաւ ի նորանոր վիմի, եւ աստուածային յարութեամբն զմահացեալսն վերաբերեաց ի կեանս։

ՔՈՐՃ

Աւասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէր, ողորմեա։
Տէր, ողորմեա։

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչ։
Տէր, ողորմեա։

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց. զՏէր։
Տէր, ողորմեա։

Վասն Հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին. զՏէր։
Տէր, ողորմեա։

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց, և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք։
Տէր, ողորմեա։

վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավարաց եւ զօրաց նոցին.

ՂՏէր աղաչեսցուք.

Տէր, ողորմեա։

Վասն որ Տէրն ամենակալ հրեշտակաւ նդէսցէ առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս թշնամեաց, ՂՏէր աղաչեսցուք։

Տէր, ողորմեա։

Ազատս հարց և եղբարցն մերոց՝ որք ի գերութեան են և ի չար ծառայութեան, ՂՏէր ա։

Տէր, ողորմեա։

Ազատս ճանապարհորդաց եւ նաւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասանել ի նաւահանգիստն բարութեան, ՂՏէր աղաչեսցուք։

Տէր, ողորմեա։

Ազատս հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց փութապէս առողջութեան ՂՏէր աղաչեսցուք։

Տէր, ողորմեա։

Ազատեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Ազատս հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին.

ՂՏէր աղաչեսցուք։

Ճիշեա. Տէր, եւ ողորմեա։

Ազատս փրկելոյ զմեզ Տեառն

Աստուծոյ՝ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն. դՏէր աղաչ։
Տէր, ողորմեա։

Մ Ա Գ Թ Ա Ն Ք

Բարեխօս ունիմք սուրբ զՄարիամ զԱստուածածինն, զփառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ Կոյսն, սուրբ զՅովհաննէս Մկրտիչն, սուրբ զՄատթիանոս նախավկայն, սուրբ զԱռաքեալսն և զՄարգարէսն, զարի եւ զյաղթող սուրբ զՎկայսն, եւ զմեծ Խոստովանողն Քրիստոսի զՀայրապետան մեր զՏէր Սուրբն Գրիգորիոս Լուս. եւլն։
Ցիւէսցիք եւ զամենայն սուրբս և նոքօք զՏէր աղաչեսցուք։
Ցիչեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջի-

կայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։
Շնորհեա, Տէր։
Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անճանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք։ Շնորհեա, Տէր։
Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք։ Շնորհեա, Տէր։
Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խընդրեսցուք։ Շնորհեա, Տէր։
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք։ Տէր, ողորմեա։
Զանճինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։
Քեզ Տեառնդ յանձն եդիցուք։
Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած

մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. սասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ։

ՔԱՐՈԶ

Ծննդեան Քրիստոսի, եւ Աւետման եւ Փոխման Սուրբ Աստուածածնին, եւ Տեառնընդառաջին։

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն որ ՚ի Աստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քումմ կրեցեր եւ ցնծութիւն աշխարհի ծնար զբանն Աստուած. աղաչեմք։

Մայր սուրբ բարեխօսեա։

Աղաչեա վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, որ խոնարհեցաւ ի Հայրական ծոցոյ, էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեան առնել խաղաղութիւն յերկինս եւ յերկրի. աղաչեմք։

Մայր սուրբ, բարեխօսեա՛։

Աղաչեա վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, նեբրել մեզ, անտես առնել զյանցանս մեր. եւ տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինել հակառակամարտիցն ի պատերազմի. աղաչեմք։

Մայր սուրբ, բարեխօսեա։

Աղաչեա վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, զի լռեսցին պատերազմունք, դադարեսցին յարձակմունք թըշնամեաց, տնկեսցի սէր եւ արդարութիւն ի յերկրի. աղաչեմք։

Մայր սուրբ, բարեխօսեա։

Աղաչեա վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, ամենայնի յերկրի մերում ըզ-

քաղցր բղխումն աղբերաց, զառատ պտղաբերութիւն բուսոց և տնկոց, առ ի զուարճալի լինել ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց, աղաչեմք։

Մայր սուրբ, բարեխօսեա։

Աղաչեա վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, զի մի՛ արասցէ զնկեղեցի իւր սուրբ չինեալ ի վերայ հիման Առաքելոց և Մարգարէից, պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալստեան իւրոյ. աղաչեմք։

Մայր սուրբ, բարեխօսեա։

Աղաչեա վասն մեր, Սրբուհի, զմիածնին քո որդւոյն և վասն հոգւոցն հանգուցելոց ընդունիլ յարքայութիւնն երկնից և տալ մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղաչեմք։

Ցիչեա, Տէր, և ողորմեա։

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սիրոյ, և զգործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք։

Տուր մեզ Տէր Աստուած։

Զանճինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ.

Տէր ողոր. Տէր ողոր. Տէր ող։

Ա. Գ Օ Թ Ք

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ երեւելի լուսով քով զըւարճացուցեր զամենայն արա-

բածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց՝ զամենեսեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ի քեզ։ Զորացո եւ զվեզ Տէր, ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց ի տուընջեանս յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի լուսաւորեալ մտօք միշտ զհամոյս քո արասցուք և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք րնդ ամենայն սուրբս քո։ Շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և Փըրկիչ Յիսուսի Քրիստոսի որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն
Աստուծոյ երկրպագեսցուք։

Խաղաղութիւն մեր եւ կեանք որ ի Հօրէ առաքեցար, միածին

Որդի Աստուծոյ, Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս։ Տուր մեզ պահպանութիւն քո զոր չնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոց փչմամբ քո ի նոսա զկեն դանացուցիչ և զամենազօր Հոգիդ քո սուրբ։ Որպէս զի եւ մեք խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց՝ լիցուք տաճար և բնակարան Աստուածային չնորհացդ, և զոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ րնդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, Քրիստոս Աստուած մեր, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾ՝ ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ ԱԻՈՒՐՆ

Սուրբ Աստուած, Սուրբ և հզօր, Սուրբ և անմահ՝ որ յարեաւ ի մեռելոց, ողորմեա մեզ։

[Երէց՝ կիսով]

Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ մայր Քրիստոսի. մատո զաղաչանս մեր՝ Որդւոյ քոյ և Աստուծոյ մերոյ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց։

ԿԱՐՈՂ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ Սուրբ Աստուածածնին. և իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ, ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեա։

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգ. այժմ և միշտ։

(Ս. Աւետարանի ընթերցուածէն առաջ դպիրը հետեւեալ Սաղմոսն կ'երգեն եղանակաւ)։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԲ.

Եղիցի անուն Տեառն Օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան։

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու օրհնեալ է անունն Տեառն:
Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, եւ յերկինս են փառք նորա:
Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ, եւ ըզխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի:
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ եւ բարձր առնէ զտառապեալս յաղբերաց:
Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:
Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախառիտ, որպէս մայր որդեովք ուրախ լինել:

(Կիրակի օրեր այս տեղ կը կարդացուի Աւետարան բժշկութեան ըստ ժամին)

Ե Ր Գ

ՄԻԱՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

Նորաստեղծեալ Բանն յանէից
Ի սկզբանէ զերկինս երկնից.
Եւ զերկնային զօրս անմարմնոց
Իմանալեացըն զըւարթնոց.
Եւ զգալի տարերց բառից
Հակառակաց միաբանից.
Որով յաւէտ փառաբանի
Երրորդութիւնն անճառելի.

Երեքսրբեան մի Տէրութիւն
Միով բնութեամբ Աստուածութիւն
Լոյսն որ անեղ արարչական՝
Ասաց լինել լոյս եղական.
Զոր եւ Ծագեաց յօրն առաջին
Միաշաբաթ կիւրակէին . Որով յա.

Բարեւնօրէն բացաւտեսցուք
Զծածկեալ խորհուրդըն ծանիցուք
Զի լոյսն անտես իմանալի
Մարուր հոգւոց տեսանելի
Ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ
Մեզ յարուցեան սուրբ ճառագայթ.
Եկա՛յք փրկեալք ընդ զուարթնոյն
Տուք օրհնութիւն ցարուցելոյն։

Սէրըդ սիրով խոնարհեցար
Ի փրկութիւն մեր մարմնացար,
Նովին մարմնովըն խաչեցար
Ի գերեզման մահու եղար.
Այսօր յարեար աստուածաբար
Ի հրեշտակաց քարոզեցար. եկայք·

Երեւեցար խնկաբերիցն
Ցողջոյն կենաց ուրախալից.
Եւ ի լերինըն Գալիլիա
Առաքելոց մետասանից,
Աւրժանացո զմեզ ընդ նոսին՝
Զքեզ տեսանել յորըն վերջին. եկա.

Սիովնի որդիք զարթիր.
Հարսին լուսոյ տո՛ւք աւետիք
Եթէ փեսայն բո յարուցեալ
Ցաղթեաց մահու իշխանութեամբ.
Գայ պսակէ ըզքեզ փառօք
Ե՛լ ընդ առաջ պճնեալ զարդուք
Երգեա՛ երգ նոր յարուցելոյն,
Ննջեցելոց կենաց պտղոյն։

ՔԱՐՈԶ

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ՝ զի զողորմութեան գշնորհս իւր աբասցէ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի

կեցո, Տէր։

Տէր ողոր. Տէր ողոր. Տէր ողո։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Քում ամենաղօր եւ հրաշալի Յարութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր, երկրպագանեն զօրք հրեշտակաց, զի դու միայն ունես զանմահութիւն բնակեալդ ի լոյս անմատոյց: Եւ մեք հողեղէնս արարած քո՝ խոնարհեալք երկիւղիւ երկրպագանեմք. ըզսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք: Եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս՝ ընդ Հօր և ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից Ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես սուրբ

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Զաղմոսերգութիւնս և զաղաչանս ընկալցի մարդասէրն Աստուած ի հաճոյս բարերար կամաց իւրոց. մեր մեղաց եւ բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեսցէ, ի չարեաց փրկեսցէ, ի մեղաց պահեսցէ, եւ նմա փառք յաւիտեանս. Ամէն:

Եւ ապա կ'սկսի

ԽՈՐՀՈՒՐԴ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՄՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ՇԱՐԱԿ· ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՅՈՐԹԱՄ ԶԳԵՆՈՒՆ

ԴՋ·

ԽՈՐՀՈՒՐԴ խորին անհաս անըսկիզբն, որ զարդարեցեր ըզվերին պետութիւնդ, ի յառաջագոյն անմատոյց լուսոյն, գեղապանծ փառօք ղդասս հրեշտակաց։

Անճառահրաշ ղօրութեամբ ըս–

տեղծեր զԱդամ պատկեր տիրական եւ նազելի փառօք ըզգեստաւորեցեր ի դրախտն Ադենի, տեղի բերկրանաց:

Զարշարանօք քո սուրբ Միածնիդ՝ նորոգեցոն արարածդ աւետնայն, եւ վերստին մարդն անմահացաւ, զարդարեալ ի զգեստ անկողոպտելի:

Անճրեւածին բաժակն հրահոսան, որ հեղար յառաքեալսն ի սուրբ վերնատանն, հեղ եւ ի մեզ, Հոգիդ սուրբ Աստուածընդ պատմուճանին զքո զիմաստութիւն:

Տան քում վայելէ սրբութիւն որ զգեցար զվայելչութիւն, սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ածեալ, պատեա զմէջս մեր ճշմարտութեամբ:

Որ զարարչագործ բազուկս քո տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց. հաստատեա՛ զբազուկս մեր կարողութեամբ համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդիլ:

Խիւսամարբ թագդ ի գլուխս պատեսցես զմիտս և զզգայարանս, խաչանիշ ուրարմամբ ըստ Ահարոնի ծաղկեալ յոսկեթել ի զարդ խորանին:

Բամից բոլորից տիրապէս Աստուածպետական. նաւորտապատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցեր. քումս սուրբ խորհրդոյդ լինել ասպատաւոր:

Թագաւոր երկնաւոր, զեկեղեցիս քո անշարժ պահեա՛. եւ զերկիրպագուս անուանդ քումս պահեա ի խաղաղութեան:

ժամարար ֆահանայն պէտք ասէ զայս ամենայն բեմն ելեալ և չեռնէրը լուալ ի ըսկիզբն պատարագին:

Քահանայն . Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց սեղանով քով, Տէր:

Սարկաւագ. Դատ արա ինձ, Տէր, զի ես յամբծութեան իմում գնացի, ի Տէր յուսացայ զի մի եղէց հիւանդ:

Փորձեա՛ զիս, Տէր, և քննեա զիս, փորձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո, Տէր, առաջի աչաց իմոց, և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քումմ:

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:

Ատեցի ես ժողովս չարաց և ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քով, Տէր:

Լսել ինձ ձայն օրհնութեան քո, և պատմել զամենայն զա-

քանչելիս քո:

Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց:

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, և մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են, և աջք նոցա լի է կաշառօք:

Ես յանբծութեան իմում գնացի փրկեա՛ զիս. Տէր, և ողորմեա ինձ:

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան:

Յեկեղեցիս մեծ օրհնեցից զքեզ:

Փառք Հօր և և Այժմ և միշտ:

Բահ. վասն Սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխաւսութեանն, Տէր, ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ:

Սար. Սուրբ զԱստուածածնին

և զամենայն սուրբս բարեխօսս արասցուք առ Հայր ի յերկինս զի կամեցեալ ողորմեսցի և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Քահ. Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ Սուրբ Աստուածածնին անարատ ծննողի միածնի որդւոյ քոյ, և աղաչանօք ամենայն Սրբոց քոց. Լուր մեզ, Տէր, և ողորմեա, ներեա, քաւեա, և թող զմեղս մեր։ Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Հրապարակչին խոստովանութեան ձայնիւ քահանային։

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ, և Սրբուհւոյ Աստուածածնին,

և առաջի ամենայն Սրբոց, եւ առաջի ձեր, հարք և եղբարք, զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ, քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ և գործով, եւ ամենայն մեղօք զոր գործեն մարդիկ. Մեղայ, մեղայ, աղաչեմ զձեզ, խնդրեցէք վասն իմ յԱստուծոյ զթողութիւն։

Ե- ՀԲՅՈՎ ՀԱՆԱՅՆ ԱՍԷ

Ողորմեսցի քեզ Աստուած հզօրըն, և թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց անցելոյն, այժմուս եւ յառաջակայէն վիրկեսցէ։ Հաստատեսցէ զքեզ յամենայն գործս բարիս, եւ հանգուսցէ ի հանդերձեալ կեանսն։

Քահ. Ազատեսցէ եւ զձեզ մարգասէրն Աստուած, և թողցէ զամենայն յանցանս ձեր. տացէ ժամանակ ապաշխարելոյ եւ

գործելոյ զբարիս, ուղղեսցէ եւ զառաջակայ կեանս ձեր շնորհօք Ս. Հոգւոյն, հզօրն եւ ողորմածն, եւ նմա փառք յաւիտեանս. Ամէն։

Դպ. Ցիչեսցիր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ։

Քահ. Ցիչեալ լիցիք առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ։

Դպ. Փոխ. Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ։ Մատչէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներուք զի նա է Տէր Աստուած մեր։

Նա արար զմեզ, եւ ոչ մեք էաք, մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի նորա։

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ, և օրհնութեամբ ի յարիս նորա։

Խոստովան եղերուք Տեառն, և

օրհնեցէք զանուն նորա։

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա, յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ։ Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Սար. Սուրբ եկեղեցեաս աղաչեսցուք զՏէր, զի տուաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուսցէ չնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեաս։

Քահ. Ի մէջ տաճարիս և առաջի Աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ Նշանացս եւ սուրբ Տեղւոյս, խոնարհեալ երկիւղիւ երկրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զՅարութիւնդ (կամ զՏէրութիւնդ) քո փառաւորեմք. եւ

քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն

Աստ ժամարար ՚ի հանդերձ Սբ-
ՏՏաֆօր կ՚ելնէ ի բեմն։

Քահ. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Սար. Դատ արա ինձ, Աստուած և իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում։

Քահ. Ցազդէ որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ ներգաւորէ փրկեա զիս։

Սար. Դու, Աստուած հզօրիչ իմ ես, ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր արտում գ՚ամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։

Քահ. Առաքեա, Տէր, զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո, զի առ-

ջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո։

Սար. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած՝ որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Քահ. Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ, Աստուած, Աստուած իմ։

Սար. Արդ ընդէ՞ր արտում ես անձն իմ կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեա նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է.

Փառք Հօր և։ Այժմ և միշտ։

Սար. Օրհնեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոջս փառաբանութեան, և երգել զերգս հոգեւորս, Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո և

ողորմեա։

Քահ. Ի յարկի սրբութեան եւ ի տեղւոջս փառաբանութեան. հրեշտակաց բնակարանիս եւ մարդկան քաւարանիս. առաջի Աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ Նշանացս եւ սուրբ Սեղանոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ եւ զհրաշալի եւ զյաղթող զՁառութիւնդ (կամ զՏէրութիւնդ) քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք, եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս։

Դիպր. Մեկնիչք երբեմն չկարողանան ըստ պատշաճի առնուն և նայն դիպացն համար տհասանայն նշանակել Հայն ու դիւնէն կը պարտադրե Ս. Սիմէոն դեղ է ծածուկ ազդելով

Ս. Պատարագի 235

Շարական Նոկարկութեան Սրբոյ Պատարագին

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տեառն տաճարիս. ժողովեալքս առտանօր ի խորհուրդ պաշտամանն պաղատանաց առաջիկայ սուրբ Պատարագիս խնկօք առնուշիւք խունկ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահս խորանիս. Ուղղութեամբ ընկալ զաղօթս մեր որպէս բուրումն անուշահոտ խնկոց տաչխից և կինամոնաց. եւ զմատուցողս պահեա սրբութեամբ միշտ եւ հանապազ քեզ սպասաւորել։

Բարեխօսութեամբ Մօր քո եւ կուսի, ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնէիցս։

Որ գերագոյն քան զերկինս պայծառացուցեր սուրբ զնկե-

ղեցի արեամբ քո Քրիստոս, և ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի սմա ղդասս առաքելոց և Մարգարէից սուրբ Վարդապետաց։

Ա յսօր ժողովեալ դասք քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց և գղերիկոսաց. խունկ մատուցանեմք առաջի քո, Տէր, յօրինակ ըստ հնումն Զաքարիայ։ Ընկալ, առ ի մէնջ զխնկանուէրս մաղթանս, որպէս զպատարագս Աբէլի, զՆոյի եւ զԱբրահամու։ Բարեխօսութեամբ վերին քո զօրացդ միշտ անչարժ պահեա զԱթոռս եւլն։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Դպիր՝ ՝Երբեմն ժամամատոն ըստ պատշաճի ասասցէ

Ժամամատոյց Կիւրակէ առաւ

Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած եւ անմահ էութիւն, որ յանճն առեր մարմնանալ ի Սրբուհւոյ Աստուածածնէն եւ ի միշտ կուսէն. անխոխոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար Քրիստոս Աստուած մեր, մահուամբ զմահ կոխեցեր. միանդ ի սրբոյ Երրորդութենէն, փառաւորակից ընդ Հօր եւ Սրբոյ Հոգւոյն կեցո՛ զմեզ։

Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ, կեցո եւ ողորմեա։ Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս

յաւիտենից. Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Դպ. Նե ընդ հոգւոյդ քում։

Սար. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Դպ. Առաջի քո, Տէր,

Քահ. Տէր Աստուած մեր, որոյ կարողութիւնդ անքննին է եւ փառքդ անհասանելի. որոյ ողորմութիւնդ անչափ է եւ գթութիւնդ ամբաւ. դու, ըստ առատ մարդասիրութեանդդ քում, նայեաց ի ժողովուրդս քո եւ ի տաճարս այս սուրբ, եւ արա ընդ մեզ եւ ընդ աղօթակիցս մեր առատապէս ողորմութիւն քո և գթութիւն։ պի քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. Ամէն։

Դպէր ի բերէն ձայն էնն և շարժեան ըստ պարզել առաքն

Սար. Օրհնեա՛, Տէր։

Քահ. Զի քո է կարողութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն։

Սար. Պօսխոմէմ։

Դպ. Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա մեզ (երեք անգամ)։

Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Դպ. Տէր, ողորմեա՛։

Սար. Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր։

Վասն Հայրապետին մերոյ Տէրն (այս անուն) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղաչեսցուք։

վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց, եւ ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և Աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին, զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն հոգւոյն հանգուցելոյ, եւ եւս միաբան վասն ճչմարիտ Զանճինս մեր։ Ողորմեաց մեզ։
Սար. Օրհնեա՛, Տէր։
Քահ. Զի ողորմած եւ մարդասէր ես Աստուած գոլով եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն։

Ապա սարկաւագն ձայնէ զերեսս և ասէ քահանան կամ եպիսկոպոսն։

Դպ. Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր։

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

Հաւատամք ի մի Աստուած, Հայրն ամենակալ, յԱրարիչն երկնի եւ երկրի, երեւելեաց և աներեւութից։
Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս, յՈրդին Աստուծոյ, ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին, այսինքն յէութենէ Հօր։
Աստուած յԱստուծոյ՝ լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճչմարիտ, յԱստուծոյ ճչմարտէ ծնունդ եւ ոչ արարած։
Նոյն ինքն ի բնութենէ Հօր, որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս եւ ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ աներեւոյթք։
Որ յաղագս մեր մարդկան եւ վասն մերոյ փրկութեան՝ իջեալ յերկինից մարմնացաւ, մար-

դայաւ, ծնաւ կատարելապէս
ի Մարիամայ սրբոյ Կուսէն՝
Հոգւովն Սրբով։
Որով էառ մարմին, հոգի, եւ
միտք, եւ զամենայն որ ինչ է
ի մարդ, Ճշմարտապէս եւ ոչ
կարծեօք։
Զարչարեալ, խաչեալ, թաղ-
եալ, յերրորդ աւուր յարուց-
եալ, ելեալ ի յերկինս նովին
մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ
Հօր։
Գալոց է նովին մարմնովն եւ
փառօք Հօր, ի դատել զկեն-
դանիս եւ զմեռեալս։ Որոյ
թագաւորութեան ոչ գոյ վախ-
ճան։
Հաւատամք եւ ի Սուրբ Հոգին
յանեղն եւ ի կատարեալն,
որ խօսեցաւ յՕրէնս եւ ի Մար-
գարէս եւ յԱւետարանս։
Որ էջն ի Յորդանան, քարոզ-

եաց զԱռաքելսն, եւ բնակե-
ցաւ ի սուրբսն։
Հաւատամք եւ ի միւիսայն Ընդ-
հանրական եւ Առաքելական
սուրբ Եկեղեցի։
Ի մի մկրտութիւն, յԱպաշխա-
րութիւն, ի Քաւութիւն եւ ի
Թողութիւն մեղաց։
Ի Յարութիւնն մեռելոց, ի
Դատաստանն յաւիտենից, հոգ-
ւոց եւ մարմնոց, յԱքքայու-
թիւնն երկնից, եւ ի կեանս
յաւիտենականս։
Իսկ որ ասենն՝ էր երբեմն
յորժամ ոչ էր Որդին, կամ էր
երբեմն յորժամ ոչ էր Սուրբ
Հոգին, կամ թէ յոչէից եղեն
կամ յայլմէ էութենէ ասեն լի-
նիլ զՈրդին Աստուծոյ եւ կամ
զՍուրբ Հոգին, եւ թէ փոփո-
խելիք են կամ այլայլելիք, զայն-
պիսիսն նզովէ Կաթուղիկէ եւ

Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի։
Սար. Օրհնեա՛, Տէր։
Քահ. Իսկ մեք փառաւորեսցուք զքեզ յառաջ քան զյաւիտեանս երկիրպագանելով սրբոյ Երրորդութեանն և միոյ Աստուածութեանն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.

Ամէն (*)։

Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։
Դպ. Ամէն։ Տէր, ողորմեա։
Սար. Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ եւ ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ, ի ժամուս պաշտաման եւ աղօթից զի արժանի ընդունելութեան արասցէ։ Լուիցէ Տէր ձայնի ա-

(*) Այս յաւելուածն է Սրբոյ Յովհաննու Ոսկեբերանի

ղաչանաց մերոց. ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր. ողորմեսցի ի վերայ մեր։ Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յաւենային ժամ մատցեն առաջի մեծի Տէրութեան նորա, եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով եւ արդարութեամբ վաստակիլ ի գործս բարեաց։ Զի ողորմութեան զղջնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր Տէրն աւենակալ, կեցուսցէ եւ ողորմեսցի։
Դպ. Կեցո, Տէր։
Սար. Զժամ սուրբ Պատարագիս եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։
Դպ. Շնորհեա՛, Տէր։
Սար. Չհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անճանց մերոց, ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Դպ. Շնորհեա՛, Տէր։
Սար. Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց, ի Տեառնէ խնդրեսցուք։
Դպ. Շնորհեա՛, Տէր։
Սար. Զսրբոյ Հաչին մեծ և կարող զօրութիւնն յոգնութիւն անձանց մերոց, ի Տեառնէ խնդրեսցուք։
Դպ. Շնորհեա՛, Տէր։
Սար. Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք։
Դպ. Տէր, ողորմեա։
Սար. Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ Ամենակալին յանձն արասցուք։
Դպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։
Սար. Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ասասցուք ա-

մենեքեան միաբանութեամբ։
Դպ. Տէր, ողորմեա. Տէր, ողորմեա. Տէր, ողորմեա։
Սար. Օրհնեա՛, Տէր։
Քահ. Որպէս զի արժանաւորք եղիցուք զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։
Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քումմ։
Սար. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։
Դպ. Առաջի քո, Տէր։
Քահ. Խաղաղութեամբ քով Քրիստոս Փրկիչ մեր, որ ի վեր է քան զամենայն միտս եւ ըմբռանս, ամրացո զմեզ և աներկիւղ պահեա յամենայն չարէ։ Հաւատարեա զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, որք հոգւով եւ ճշմարտութեամբ քեզ

երժիրպագանեն։

Վասն զի ամենասուրբ երրորդութեանդ վայելեն փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեսեանդ։

Դպ. Ամէն։

Սար. Մի ոք յերեխայից, մի ոք ի թերեհասատից, եւ մի ոք յապաշխարողաց եւ յանմաքրից մերձեսցի Աստուածային խորհուրդս։

Դպ. Մարմին տէրունական եւ Արիւն փրկչական կայ առաջի. երկնային զօրութիւնք յանեբեւոյթս երգեն եւ ասեն անհանգիստ բարբառով. Սո՛ւրբ. Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ, Տէր զօրութեանց։

Սար. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերում, դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս։

Սրխատեան իշ խորհրդեն վերբերեալ ի դուրս ի՝երգեն Սրբատացուիչեն ըստ պարշին տուր։

Սար. Համարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր. համարձին դրունք յաւիտենից, եւ մտցէ Թագաւոր փառաց։

Քահ. Ո՛վ է սա Թագաւոր փառաց. Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի։

Սար. Համարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր, համարձին դրունք յաւիտենից և մտցէ Թագաւոր փառաց։

Քահ. Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց, Տէր զօրութեանց։

Սար. Սա ինչն է թագաւոր փառաց։

Քահ. Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։

Սար. Եւ եւս խաղաղութեան գՏէր աղաչեսցուք։

Դպ. Տէր, ողորմեա։

Սար. Եւ ևս հաւատով և սրբութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ։ Մի խղճիւ եւ գայթակղութեամբ, մի նենգութեամբ, խորամանկութեամբ, մի պատրանօք եւ խաբէութեամբ, մի երկմտութեամբ եւ մի թերահաւատութեամբ, այլ ուղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ, կատարեալ հաւատով, լցեալ սիրով, լի եւ առաւելեալ ամենայն գործովք բարութեան, կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ, եւ գացուք զողորմութեան գՀնորհս։ Ցաւուր յայտնութեան եւ ի միւսանգամ գալստեան Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Դպ. Կեցո՛, Տէր եւ ողորմեա։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ որում քեզ Հօր միանգամայն Եւ Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քումմ։

Սար. Աստուծոյ երկիրպագեցուք։

Դպ. Առաջի քո, Տէր։

Սար. Ողջոյն տուք միմեանց ի

Համբոյր սրբութեան. եւ որք
ոչ էք կարողք հաղորդիլ Աստուածային խորհրդոյս՝ առ դըրունս ելէք եւ աղօթեցէք։

Դպ. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ, որ Լինն Աստուած աստ բազմեցաւ։

Խաղաղութեան ձայն հընչեցաւ
Սուրբք ողջունի հրամանն տուաւ։
Եկեղեցիս մի անձ եղեւ.
Համբոյրս յօդ լըրման տուաւ։
Թշնամութիւնն հեռացաւ.
Սէրն յընդհանուրըս սփռեցաւ։
Արդ պաչօնեայք բարձեալ զձայն,
Տուք օրհնութիւն ի մի բերան.
Քահանայական Աստուածութեան
Որուն Սրտովքէն են սրբեալ։

Այս գլխէն ետքը վարդապետ է նշան եղբայրական սէրոյ և համբուրել իրարու իբրեւ ընտրելին գն գրէն ըսելով. « Քրիստոս ի մէջ

մեր յայտնեցաւ » և գրէն նմա պատասխանելով. « Օրհնեալ է յայտնութիւնն Քրիստոսի »։

Սար. Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բարւոք կացցուք, և նայեցարուք զգուշութեամբ։

Դպ. Առ քեզ Աստուած։

Սար. Պատարագ Քրիստոս մատչի անարատ գառն Աստուծոյ։

Դպ. Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն և պատարագ օրհնութեան։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Շնորհք, Սէր, և Աստուածային սրբարար զօրութիւնքն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան։

Դպ. Ամէն. եւ ընդ հոգւոյդ քումմ։

Սար. Զգրունս, զդրունս. ա-

մենայն իմաստութեամբ և ըզգուշութեամբ ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր Աստուածային երկիւղիւ։

Դպ. Ունիմք առ քեզ, Տէր ամենակալ։

Սար. Եւ զոհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրտիւ։

Դպ. Արժան եւ իրաւ։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Բահ. Եւ ընդ Սերովբէան և ընդ Քերովբէան, միաձայն սրբասացութեամբ յօրինել նուագս, եւ համարձակապէս գոչելով աղաղակել ընդ նոսին եւ ասել։

Դպ. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր զօրութեանց։ Լի են երկինք և երկիր փառաւք քո։ Օրհնութիւն ի բարձունս, օրհնեալ որ եկիր եւ գալոյդ ես անուամբ Տեառն։

Ո՛վաննա ի բարձունս։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Բահ. Առէք, կերէք, այս է Մարմին իմ, որ վասն ձեր եւ բազմաց բաշխի ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց։

Դպ. Ամէն։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Բահ. Արբէք ի սմանէ ամենեքեան, այս է Արիւն իմ նորոյ ուխտի, որ յաղագս ձեր և բազմաց հեղանի՝ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց։

Դպ. Ամէն։ Հայր երկնաւոր, որ զորդիդ քո եառուր ի մահ վասն մեր՝ պարտապան պարտեաց մերոց. հեղմամբ Արեան Նորա աղաչեմք զքեզ, ողորմեա քո բանաւոր հօտի։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Բահ. Եւ զքոյս ի քոյոց՝ քեզ մատուցանեմք, ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն։

Դպ. Ծամենայնի օրհնեալ ես, Տէր, օրհնեմք զքեզ. գովեմք զքեզ. գոհանամք զքէն. աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սար. Աստուծոյ երկիրպագեցուք։

Դպ. Առաջի քո, Տէր։ Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն, հաց կենաց բաշխիս ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սուրբ, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա արեամբ քով փրկեալ հօտի։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Որպէս ղի եղիցի սա ամենեցուն մեզ մերձեցելոցս, յանդատապարտութիւն, ի քա-

տութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց։

Դպ. Հոգի Աստուծոյ, որ զխառակուտն քո զխորհուրդ իջեալ ի յերկինից կատարես ի ձեռս մեր. հեղմամբ արեան սորա, աղաչեմք զքեզ, հանդո զհոգիս մեր ննջեցելոցն։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Ընդ որս եւ մեզ այց առատացես, բարերար Աստուած, աղաչեմք։

Դպ. Ցիշեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Քահ. Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մարիամու, եւ Յովհաննու Մկրտչին, Սահակայ Նախավկային, եւ ամենայն սրբոց՝ եղիցի յիշատակ ի սուրբ Պատարագս, աղաչեմք։

Դպ. Ցիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա։

Սար. Առաքելոց սրբոց մարգա-

բէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, եւ ամենայն հայրապետաց սրբոց։ Առաքելադրծ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւագաց, և ամենայն սրբոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք

Դպ. Ցիշեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Սար. Օրհնեալ, գովեալ, և փառաւորեալ հրաշալի և աստուածազարդ Ցարութեանն Քրիստոսի երկիրպագանեմք։

Դպ. Փառք Ցարութեան, (կամ Տէրութեան) քո, Տէր։

Սար. Առաջնորդացն մերոց եւ առաջին լուսաւորչացն՝ սրբոց Թադէոսի եւ Բարդուղիմէոսի առաքելոցն, եւ Գրիգորի Լուսաւորչին, Արիստակէսի, Վրթանէսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահակայ, Դանիէլի,

և Խադայ, Մեսրոպայ վարդապետին, եւ Գրիգորի Նարեկացւոյն, եւ Ներսիսի Կլայեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն, եւ Գրիգորի և Մովսիսի Տաթեւացեացն, եւ սրբոց Գրիգորիսեանց եւ Ներսիսեանց, հովուաց եւ հովուապետացն եւայլն։

Դպ. Ցիշեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Սար. Մխանձնացելոց սրբոց առաքինասէր եւ աստուածօւսոյց կրօնաւորացն՝ Պօղոսի, Անտոնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնոփրիոսի, Աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսէնի, Եւագրի, Պալամայ, Յովհաննիսեանց և Սիմէօնեանց, սրբոց Ոսկեանց եւ Սուքիասեանց, եւ ամենայն սրբոց, հարց եւ ուսուցչաց տեղւոյս նոցին ընդ տիեզերս, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պա-

տարագս, աղաչեմք։

Դպ. Ցիչեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Սար. Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց՝ Աբգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ եւ Թէոդոսի, եւ ամենայն սուրբ եւ բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք։

Դպ. Ցիչեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Սար. Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոյ; արանց և կանանց, ծերոց եւ տղայոց, եւ ամենայն չափու հասակի հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս նընջեցելոցն, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք։

Դպ. Ցիչեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Եւս առաւել զեպիսկոպոսապետն մեր եւ զպատուականն Հայրապետն ամենայն Հայոց զՏէր (այս անուն) Կաթողիկոսն, եւ զՊատրիարք Երուսաղէմի (այս անուն) Արքեպիսկոպոսն, եւ զՊատրիարք Կոստանդնուպոլսոյ (այս անուն) Արքեպիսկոպոսն. չնորհեսցե՛ս մեզ ընդ երկայն աւուրս ուղիղ վարդապետութեամբ։

Սար. Գոհութիւն և փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ, Տէր Աստուած մեր, վասն սուրբ եւ անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս. զի զսա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեցեր։ Սովաւ չնորհեա զէր, զհաստատութիւն եւ զրզճալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի,

սրբոյ Եկեղեցւոյ եւ ամենայն ուղղափառ Եպիսկոպոսաց, եպիսկոպոսապետին մերոյ եւ պատուական Հայրապետին ամենայն Հայոց տեառն (այս անուն) Կաթողիկոսին, եւ սրբոյ Երուսաղէմի (այս անուն) Պատրիարքին և Կ. Պոլսոյ (այս անուն) Պատրիարքին, եւ Քահանայիս որ զպատարագս մատուցանէ։

Եւ վասն զօրութեանց եւ յաղթութեանց Բազաւորաց եւրն։ Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք և վասն հոգւոցն հանգուցելոց։ Եւս առաւել վասն հանգուցեալ բարեպաշտացն մերոց, եւ չինողաց սրբոյ Եկեղեցւոյս, եւ որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալ, եւայլն։

Դպ. Ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն։

Սար. Օրհնեա. Տէր։

Քահ. Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծի Աստուծոյ եւ փրկչիս մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեսեանդ։

Դպ. Ամէն, և ընդ հոգւոյդ քումմ։

Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Դպ. Տէր, ողորմեա։

Սար. Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք, եւս առաւելապէս զՏէր աղաչեսցուք։

Դպ. Տէր, ողորմեա։

Սար. Վասն մատուցեալ սուրբ և Աստուածային անմահ Պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյ Սեղանոյս. զՏէր աղաչեսցուք։

Դպ Տէր, ողորմեա։

Սար. Որպէս զի Տէր Աստուածս մեր, որ ընկալաւ զսա ի սուրբ

յերկնային և յիմանալի իւր մատուցաբանն, զիմխանակն առաքեսցէ առ մեզ զչնորհս եւ զպարգեւս Հոգւոյն Սրբոյ ըզՏէր աղաչեսցուք։

Դպ. Տէր, ողորմեա։

Սար. Ընկալ, կեցո եւ ողորմեա եւ պահեա զմեզ, Տէր, քոյին չնորհիւ։

Դպ. Կեցո, Տէր, եւ ողորմեա։

Սար. Զամենասրբուհի զԱստուածածնին և զմիշտ կոյսն Մարիամ՝ հանդերձ ամենայն սրբովք յիշելով զՏէր աղաչեսցուք։

Դպ. Ցիչեա, Տէր, եւ ողորմեա։

Սար. Եւ եւս միաբան վասն։

Դպ. Տէր, ողորմեա։

Սար. Զանճինս մեր եւ զմիմեանս։

Դպ. Քեզ, Տեառնդ, յանձն է։

Սար. Ողորմեայ մեզ, Տէր Ա։

Դպ. Տէր, ող. Տէր, ող. Տէր, ո։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Եւ տուր մեզ, համարձակաձայն բարբառով՝ բանալ զբերանս մեր, կարդալ զքեզ երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել։

Դպ. Հայր մեր որ յերկինս, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո, որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Հաց մեզ հանապազորդ՝տուր մեզ այսօր. Թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի չարէ։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քումմ՝
Սար. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք ։
Դպ. Առաջի քո, Տէր ։
Սար. Օրհնեա, Տէր ։
Քահ. Քրիստոսիւ, Յիսուսիւ, Տէրամբ մերով, ընդ որում քեզ Հոգւոյդ Սրբոյ և Հօր ամենակալի՝ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. Ամէն ։
Սար. Պռօսխուէմ ։
Քահ. Ի Սրբութիւն Սրբոց ։
Դպ. Միայն սուրբ, միայն Տէր Յիսուս Քրիստոս, ի փառս Աստուծոյ Հօր. Ամէն ։
Սար. Օրհնեա, Տէր ։
Քահ. Օրհնեալ Հայր Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ ։
Դպ. Ամէն ։
Սար. Օրհնեա, Տէր ։

Քահ. Օրհնեալ Որդիդ Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ ։
Դպ. Ամէն ։
Սար. Օրհնեա, Տէր ։
Քահ. Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ Աստուած ճշմարիտ ։
Դպ. Ամէն ։
Սար. Օրհնեա, Տէր ։
Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն ։
Դպ. Ամէն. Հայր Սուրբ, Որդիդ Սուրբ, Հոգիդ Սուրբ։ Օրհնութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Սրբոյ Հոգւոյն. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտե. Ամէն ։
Սար. Օրհնեա, Տէր ։
Քահ. Ի Սուրբ, ի Սուրբ պատուական Մարմնոյ եւ Յարենէ Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի

Քրիստոսի՝ ճաշակեսցուք սրբութեամբ, որ իջեալ յերկինից բաշխի ի միջի մերում.

Սա է կեանք, Յոյս, Յարութիւն, Խաւսութիւն և Թողութիւն մեզաց: Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերում. Սաղմոս ասացէք երկնաւոր թագաւորիս մերում անմահի, որ նստի ի կառս քերովբէականս:

Դպ. Տէր, ողորմեա (Զորիցս կրկնեա):

Սար. Տէր, ողորմեա (Զորիցս կրկնեա):

Դպ. Ամենասուրբ երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Սար. Եւ հիւանդաց բժշկութիւն գործոց բարեաց յաջողութիւն:

Դպ. Տէր, ողորմեա, Տէր, ողորմեա. Յիսուս Քրիստէ մեզ ողորմեա:

Սար. Սուրբ, անմահ պատարագիս միջնորդութեամբ:

Դպ. Ընկալ, Տէր, և ողորմեա:

Սար. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերում, դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հնչեսրս: Չի սմա վայելեն սաղմոսք, եւ օրհնութիւնք, ալէլուք և երգք հոգեւորք: Պաշտօնեայք, հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէք, և զՏէր յերկինս օրհնեցէք:

Դպ. Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերում. Ալէլո:

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր, և սուրբ զԱրիւն իւր ցողէ ի մեզ. Ալէլուիա:

Մատիք առ Տէր եւ առէք լոյս. Ալէլուիա:

Ճաշակեցէք եւ տեսէք զի քաղցր է Տէր. Ալէլուիա։

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. Ալէ։

Օրհնեցէք զնա ի բարձունս. Ա։

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. Ալէլուիա։

Օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա. Ալէլուիա։

Սար. Երկիւղիւ եւ հաւատով յառաջ մատիք եւ սրբութեամբ հաղորդեցարուք։

Դպ. Աստուած մեր եւ Տէր մեր, երեւեցաւ մեզ, օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։

Քահ. կեցո, Տէր, զժողովուրդս քո, եւ օրհնեա զժառանգութիւնս քո. հովեա եւ բարձրացո զսոսա, յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան։

Դպ. Լցաք ի բարութեանց քոց, Տէր, ճաշակելով զմարմին քո

եւ զԱրիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ. որ եւ հանապազ կերակրես զմեզ. առաքեա ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւն. փա՛ռք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։

Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Դպ. Տէր, ողորմեա։

Սար. Եւ եւս հաւատով ընկալեալք յԱստուածային, սուրբ, երկնային, անմահ, անարատ և անապական Խորհրդոյս, զՏեառնէ պահպանութիւն։

Դպ. Գոհանամք, զքէն Տէր, որ կերակրեցեր զմեզ յանմահական Սեղանոյ քոյ, բաշխելով զմարմինդ եւ զԱրիւնդ ի փրկութիւն աշխարհի, եւ կեանք անձանց մերոց։

Սար. Օրհնեա, Տէր։

Քահ. Որ օրհնես զայնոսիկ՝որք օրհնեն զքեզ, Տէր, եւ սուրբ առնես զյուսացեալս ի քեզ։

Դպ. Օրհնեալ է Աստուած։

Քահ. Կեցո զժողովուրդս քո, եւ օրհնեա զժառանգութիւնս քո, զլրումն եկեղեցւոյ քո պահեա։

Դպ. Ամէն։

Քահ. Սրբեա զսոսա, որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան քո։

Դու զմեզ փառաւորեա Աստուածային զօրութեամբ քով եւ մի թողուր զյուսացեալս ի քեզ։

Դպ. Ամէն։

Քահ. Զխաղաղութիւն պարգեւեա ամենայն աշխարհի, եկեղեցեաց, քահանայից, թագաւորաց քրիստոնէից և զինուորեալ մանկանց նոցա, եւ ամենայն ժողովրդեանս։

Դպ. Ամէն։

Քահ. Զի ամենայն տուրք բարիք, եւ ամենայն պարգեւք կատարեալք, ի վերուստ են իջեալք առ ի քէն, որ ես հայր լուսոյ, եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. Ամէն։

Դպ. Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան։ (Երիցս կրկնելով)։

Քահ. Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից, դու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն հայրական տնօրէնութիւնս քո. լից և զմեզ Հոգւովդ քով Սրբով։

(Այս ժամանակ Ս. ԸՆԾԱՆՈՒՅՑ ՅՀԱՆՆԷՍ Գլ. Ա. Ա–Եպարքը)

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Ասար. Սուրբ Խաչիս աղաչեցուք զՏէր զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուսցէ չնորհիւ ողորմութեան իւրոյ, ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեաս։

Քահ. Պահպանիչ և յոյս հաւատոյ Դպ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։

Քահ. Օրհնեալք եղերուք ի չնորհաց Սուրբ Հոգւոյն, եւ թագաւորութեամբ, և Տէր եղիցի ընդ ձեզ եւ ընդ ամենեսեսեանդ. Ամէն։

ԺԱՄԱՍԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ե Ւ

ԱՂՕՐԹՔ

ԼՈՒԻՐ ԱԽՈՒՐՑ ԵՒ Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Ցաւուց Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ։ Ամէն

Հայր մեր։ Տէր եթէ գշերս։ Տէր զի բազում, Զարթուցեալքս։ կարդա՛ ի՛ր- ՛ա՛ ՛ՀՂ 13-33։

Յա՛ա՛ր պահաց 100, ի՛ւ ի ՛օՀա՛ Սբ՛ա՛ 50 Տէր ողորմեաս։

Ադօթք՝ Զքէն գոհանամք։ կարդա՛ ՛ՀՂ 47-49.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՂԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՋ.

ԱՁՐ բազումողորմ, խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին. Թող ինձ զմեղս իմ և ողորմեայ Տէր որ գԹացաւ ի կինն Քանանացի, գԹա եւ յիս ի մեղաւորս և ողորմեա: Տէր, որ զարձուցեր զմաքսաւորն ի գիտուԹիւն ճշմարտուԹեան, զարձո եւ զիս զմոլորեալս եւ ողորմեա:

Աստուած բազումողորմ, խնայեա յարարածս քո, Հայր ամենակալ, եւ ողորմեա: Արեգակն արդարուԹեան, ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս ճշմարտուԹեան,

եւ ողորմեա: Տուր մեզ, Տէր, զխաղաղուԹիւն, եւ փրկեա ի նեղչաց մերոց Հոգիդ ճշմարտուԹեան, եւ ողորմեա:

Ի նեղուԹեան իմում օգնեա ինձ, Տէր, որպէս երբեմն Յովնանու եւ ողորմեա: Ի յանցանաց իմոց մաքրեա զիս, Տէր, որպէս երբեմն զմաքսաւորն և ողորմեա: Ի նենգաւոր չրԹանց փրկեա զիս, Տէր, եւ յարենէ ապրեցո եւ ողորմեա:

Զրղջման իմոյ զարտասուս արկանեմ առաջի քո Քրիստոս, Թող ինձ զմեղս իմ որպէս երբեմն պաոռնկին, որ միայնդ ես բազմագուԹ: Անկանիմ առաջի քո, Քրիստոս, որ հովիւդ ես բանաւոր հօտի, խնդրեա և զիս զմոլորեալս, որ միայնդ ես բազմ: Զմեղս իմ ցուցից քեզ Քրիստոս, որ բժիշկդ ես հոգւոց եւ Տէր

կենաց բժշկեա և զիս զհիւանդութիւնս, որ միայնդ ես բաղ։ Վասնզիմ ի բազմութենէ մեղաց իմոց, Աստուած խաղաղութեան, օգնեա ինձ։ Ալեկոծիմ հողմով անօրէնութեան իմոյ, թագաւոր խաղաղութեան օգնեա ինձ։ Ի խորս մեղաց ծովու տարաբերեալ ծփիմ, նաւապետ բարի, փրկեա զիս։ Ողորմեա ինձ, Աստուած, ի լլսել զձայն փողոյն յահագին աւուրն, յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ ի դատաստան, ողորմեա ինձ, Աստուած։ Ի նսեմիլ քո յատենի, դատաւոր ահեղ, յորժամ առնես հրաշափառութեամբ զքննութիւն որդւոց մարդկան, ողորմեա ինձ, Աստուած։

Ար առ ի քէն երկրորդ Ադամ վասն առաջնոյն յանցանաց

բնութեամբ մերով պահելով զմահառեր պատգոյն լուծեալ զպատրանս։ առ նա միշտ բարեխօսեա՝ կեցուցանել զմեզ։

Փառք Հօր և Որդւոյ։

Արդ աղաչեա՝ Մայր Աստուծոյ զծնեալն ի քէն վասն մեր, զի ընդ նմին պահելով սուրբ Յարութեամբ նորա նորոգեսցուք։ առ նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ։

Այժմ և միշտ և յաւ։

Ի միւսանգամ գալստեանն Աստուածորդւոյն սուրբ Յաչն երեւի և լուսաւորէ։ զի նա է յոյս հաւատացելոց։

ակ։ Ծով կենցաղոյս հանապազ զիս ալեկոծէ։ Մրրկեալ ալիք թշնամին ինձ յարուցանէ։ Նաւապետ բարի, լե՛ր անձին իմոյ ապաւէն։

Մերձ եմ յընկղմիլ, օգնեա՛ ինձ նաւապետ բարի քանզի ծանրացան ի վերայ իմ բեռինք մեղաց։ Աստուած յօգնել ինձ փութա՛, քանզի խորք չարեաց ընկղմեն զիս յանդունդս. այլ դու նաւապետ լեր և ինձ ձեռնտու, Փրկեա՛ ի վտանգէ զգ նաւաբեկս ի յալեաց ծովէ. քանզէ կորնչիմ ի մեղաց անօրէնութեան իմոյ։

Աղաչեմ զքեզ Տէ՛ր պարգեւեա ինձ ապաչխարութեամբ լուանալ զմեզս իմ և ողորմեա՛։ Զարտասուս իմ և զհառաչանս սրտի իմոյ մարդասիրութեամբդ քով ընկա՛լ Տէր, և ողորմեա՛։ Մերձեցին խնդրուած՛ք իմ առաջի քո Տէ՛ր, բարեբարութեամբ քո խնայեա՛ յիս եւ ողորմեա՛

Աղաչեմ զքեզ Հայր երկնաւոր, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. զի նեղեալ եմ ես, վազվազակի լուր ինձ Տէր։ Մոլորեալ անձն իմ անօրէնութեամբ. մի՛ կորուսաներ զիս Տէ՛ր, ըստ անօրէնութեան իմոյ, որ խնդրողդ ես մոլորեալ ոչխարիս։ Ծանրացեալ մեղօք ընկղմի անձն իմ. ընկալ զիս որպէս երբեմն զՊետրոս, որ ծփիմս ալեկոծեալ յանցանօք։

Մեղայ Տէ՛ր բազումողորմ Աստուած. մեղայ՛, ողորմեա՛։ Մեղայ Տէր, և անկանիմ առաջի քո, մեղայ՛, ողորմեա՛։ Մեղայ Տէ՛ր, խոստովանիմ զյանցանս իմ, մեղայ՝ ողորմեա՛։

Մեղայ քեզ Տէր, քաւեա՛ զիս։ Մեղաք, անօրինեցաք ամենեքեան, ոչ պահեցաք զպատուի-

րանս քո, մեղայ քեզ Տէր, քաւեա զիս։ Դարձի՛ր Տէ՛ր ի բարկութենէ քումմէ, անցո՛ ի մէնջ զցասումն քո. մեղայ քեզ Տէր. քաւեա զիս։

Որ զբանն անեղական զէակն էից գոյացութեանց անճառաբար ծնար, մարմին եղեալ ի փրկութիւն եղականացս. առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

Փառք Հօր և Որդւոյ։

Որ զպատուէն ի քէն կենաց ընծայեցեր մեռեալն Ադամայ. զորոյ պահօք քառասնօրեայ քաւեաց զպղտոյն ճաշակումն, եւ յանվախճան գնոյն վերածեաց ի կեանս. առ նա միշտ բա։

Այժմ և միշտ և յաւ։

Ի միւսանգամ քո գալստեան յերեւիլ սուրբ Նշանիս՝ արժանի

արա զծառայս քո վերստին նորոգման. զի դու միայն ես թագաւոր փառաց օրհնեալ յաւիտեան։

ՄԱՂԹԱՆՔ ՊԱՀՈՑ ԸՍՏ ՉԱՑՆԻ

ած. Տուք զփառս Աստուծոյ, տուք օրհնութիւն մարգասիրին թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զծառայս իւր եւ կեցուցանէ։ Մարդասէր Տէր, վասն Սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն Խաչի քոյ պատուականի Տէ՛ր ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո՛ զմեզ։

ակ. Դու ես Տէր մեր, դու ես Քրիստոս փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեր։ Մարդասէր Տէր, վասն Սրբուհւոյ։

Քառաս. եւ Աջխ+ ըստ ծայնի աւուր
յէջ 144-160։

ԹԱԳԱԻՈՐ ՅԱԻԻՏԵԱՆ

ԲԵ. Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր և կեցո՛ զմեզ, որ յամենայնի կարողդ ես։ Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր, յոյս ամենայն ծագաց եկրի, և որ ի ծով հեռի. Ո՛ պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով, եւ զգեցեալ է զօրութիւն. եւ կեցո՛ զմեզ որ յամենայնի կարողդ ես։ Լուր աղաչանաց մերոց, Տէ՛ր մարդասէր, և դԹա՛ ի մեզ։ Մի՛ անտես առներ, այլ օգնեա՛ ինձ մարդասէր։ Մի՛ բնկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց և զհոգի քո սուբ մի՛ հաներ յինէն։ Այլ տուր ինձ զցնծու-

Թիւն փրկուԹեան, և հոգւով պետուԹեան քո հաստատեա՛ զիս. այլ օգնեա՛ ինձ մարդասէր։ Մի՛ անտես առներ զիս Տէր Աստուած փրկիչ իմ. այլ չնորհեա՛ ինձ ԹողուԹիւն բազմագուԹ մարդասէր, և կեցո՛ երկինք եւ երկիր զոհանան ըզքէն Տէր, արարած ամենայն քեզ երկիրպագանեն. և հրեշտակք ի բարձունս աղաղակեն և ասեն. ողորմեա՛ դու ստեղծեր, մի՛ կորուսաներ։ Երկինք երկնից, ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս օրհնեցէք զանուն Տեառըն։ Զի նա ասաց և եղեն, հրամայեաց և հաստատեցան, և հրեշտակք ի բարձունս աղաղա։ Երկինք եւ երկիր հանապազ զքեզ գովեն Թագաւոր փառաց, սերովբէք եւ քերովբէք ի խոնարհ ունելով ըզ-

դէմս իւրեանց, եւ միաձայն բարբառովն աղաղակեն և ասեն. սուրբ, սուրբ, սուրբ Տէր զօրութեանց։

Հայր մեր։ Լցաք առաւօտու։ փ.փ. Օրհնեալ ես Տէր Աստուած։ Մ.ր.Ն.Ե. Օրհնեցէք։ Բ.Ղ. եկեալքս ամենքդ։ յէջ 169–179։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ցօղեա Տէր զցօղ բարերար ողորմութեան քոյ ի մեզուցեալ յանձինս մեր, չիշտ' ի մէնջ ըզբոց հնոցի յանցանաց մերոց, և փրկեա' զմեզ ի յաւիտենական հրոյն, արա' արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունս և ընդ երանելի սուրբ վկայն օրհնել զքեզ գովել եւ ասել. Աստուած, քաւեա դիս զմեղաւորս. Աստուած, քաւեա դիս զմեղաւորս.

Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս ի մեղաց և կեցո'։

փ.փ. Մեծացուսցէ յէջ 180-184։

Ք Ա Ր Ո Զ

Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս առացուք առ հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեցի և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո և ողորմեա։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ընկալ Տէ'ր զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնի անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քոյ և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, լո'ւր մեզ Տէր և ողորմեա, ներեա', քաւ-

եա՛ և Թող զմեզս մեր, արժանաւորեա՛ զոհութեամբ վառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ հոգւոյն, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամեն։

Փս. Ողորմեա ինձ։ Քրդ. երկիրպագեմք քեզ. յէջ 190–194։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ողորմութեամբ և գթութեամբ քով լուր մեզ Տէ՛ր և ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ և Թող զմեզս մեր, արժանաւորեա՛ զոհութեամբ վառաւորել զՀայր, և զՈրդի և զՍուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւ։

Փս. Օրհնեցէք զտէր յերկնից։ Փառք ի բարձունս։ յէջ 194–201։

ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԵՐԳ

Բջ. Լոյս տուր Տէ՛ր աչաց իմոց, զի մի՛ երբէք ննջեցից ի մահ։ Մի՛ ասասցէ Թշնամին, Թէ յաղԹեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն, Թէ ես սասանեցայց։

ԿԱՐՕՁ

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի զոհանալով զնմանէ, որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս յայսմիկ, և առաքինորդեաց մեզ ի խաւարէ ի լոյս, ի մահուանէ ի կեանս, յապականութենէ յանապականութիւն, յանգիտութենէ ի գիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ. աղաչեսցուք

եւ խնդրեսցուք ի նմանէ. զի զերկարութիւն տուընջեանս խաղաղութեամբ եւ ամենայն մտադիւր զուարթութեամբ առաքեսցէ անցուցանել ի մէնջ. և պարսպեալ պահեսցէ զժողովուրդս իւր աստուածային զօրութեամբն. որ ի վերայ ամենայնի բարերարութեամբն իւրով իշխանութիւն ունի, ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա։ Զառաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։ Շնորհեա Տէր։ Զհրեշտակ խաղաղութ։ Զքաւութիւն և զթո։ Զսրբոյ Հաչին մեծ։ Եւ եւս միաբան։ Զանճինս մեր։ Ողորմեայ մեզ Տէր Աստ։

Տէր ողորմ, Տէր ողոր. Տէր ող։

Աղջ։. Գոհանամք զքէն։ Եւջ. Սուրբ Աստուած։ Փչ. Օրհնեցէք մանկունք զտէր։ յէջ։ 211-216։

ԿԱՐՕԶ

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

ՍԱՂՕՐԴ

Սուրբ ես Տէր Աստուած մեր հզօր և փառաւորեալ որ նստիս ի կառս քերովբէականս և լսես ձայնս յարարածս քո. լուսաւորեա զմեզ Տէր ի ժամ առաւօտուս, որպէս զի ի ձայնել լուսոյ տուընջեանս ձայնեցի

առ մեզ զութ մարդասիրու-
թեան քոյ ։ Հեռացո՛ ի մէնջ
Տէ՛ր զխաբէութիւն սատանա-
յի ։ և զբռնութիւն նորա խոր-
տակեա՛ աղօթիւք և բարեխո-
սութեամբ ամենայն սրբոց ։ Ա-
րա և զերկիրս պաղարեր ի սը-
նունդս ծառայից քոց ։ յորոց
հանապազ փառաւորեալ զոլի
ամենասուրբ Երրորդութիւնդ ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից ։ Ամէն ։

Փ Ո Խ

Բանից իմոց ունկնդիր , Տէ՛ր ։
և ի միտ առ զաղաղակ իմ ։
Նայեա՛ ի ձայն աղօթից իմոց ,
Թագաւոր իմ եւ Աստուած իմ ։
Ես զքեզ աղաչեմ Տէ՛ր ։ ընդ ա
ռաւօտ լուիցես ձայնի իմում ,
ընդ առաւօտ պատրաստ ե-

ղէց յանդիման լինիլ առ քեզ ։
Ո՛չ թէ դու , Աստուած կամիս
զանօրէնութիւն , և ո՛չ բնա-
կին առ քեզ չարք ։ և անօրէնք
մի՛ բնակեսցին առաջի աչաց
քոց ։
Ատեցեր զայնոսիկ ոյք գործեն
զանօրէնութիւն , կորուսանես
զամենեսեան , ոյք խօսին զսուտ ։
Զայր արիւնահեղ և զնենգա-
ւոր պիղծ առնես դու Տէր , այլ
ես ըստ բազում ողորմութեան
քում մտից ի տուն քո և երկիր-
պագից ի տաճար սուրբ քո ,
երկիւղիւ քո ։
Տէ՛ր առաջնորդեա ինձ յարդա-
րութեան քում վասն թշնա-
մեաց իմոց ։ և ուղիղ արա առա-
ջի իմ զճանապարհս քո ։
Զի ո՛չ դոյ ի բերանս նոցա
ճշմարտութիւն ։ և սիրտք նոցա
նանրեալք են ։

Որպէս գերեզմանք բաց են կո-
կորդք նոցա, և լեզուօք իւր-
եանց նենգաւորք եղեն։
Դատեա զնոսա Աստուած, ղի
անկցին ի խորհրդոց սրտից իւր-
եանց. ըստ բազում ամբարըշ-
տութեան նոցա մերժեա զնո-
սա, ղի դառնացուցին ղքեզ։
Ուրախ լիցին ամենեքեան, որք
յուսացեալք են ի քեզ. յաւի-
տեան ցնծասցեն, և բնակես-
ցիս դու ի նոսա։
Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք ան-
ուան քո. ղի օրհնեսցես դու
զարդարն, Տէ՛ր, որպէս զինու
հաճութեամբ քով պսակեցեր
զնոսա։
Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք
զամենայն աւուրս կենաց մե-
րոց։
Ուրախ եղաք փոխանակ ա-

ւուրցն յորս խոնարհ արարեր
զմեզ. և ամացն՝ յորս տեսաք
զչարչարանս։
Հայեա՛ Տէր ի ծառայս քո եւ
ի գործս ձեռաց քոց, և ա-
ռաջնորդեա որդւոց նոցա. և-
ղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ի
վերայ մեր։
Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ
արա ի մեզ Տէր և զգործս ձե-
ռաց մերոց յաջողեա մեզ։
Լսելի արա ինձ առաւօտու զո-
ղորմութիւնն քո, ղի ես ի քեզ
Տէր յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր և գը-
նացից, ղի առ քեզ Տէր համ-
բարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց
Տէր, ղի զքեզ ապաւէն ինձ ա-
րարի։
Ուսո՛ ինձ առնել կամս քո, ղի
դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ ի յերկիրը ուղիղ։
Վասն անուան քո՝ Տէր կեցուսցես զիս. արդարուԹեամբ
քով ի նեղուԹենէ զանձն իմ։
ՈղորմուԹեամբ քով սատակեա
զԹշնամիս իմ, և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես
ծառայ քոյ եմ։
Աստուած յանուան քումմ կեցո՛
զիս և ի զօրուԹեան քումմ իրաւարա՛ ինձ։
Աստուած լուր աղօԹից իմոց,
ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և
ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած
առաջի իւրեանց։
Ահա Աստուած օգնական իմ, և
Տէր ընդունող հոգւոյն իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ի թըշ-

նամիս իմ, ճշմարտուԹեամբ քով
սատակեա զնոսա։
Ես կամօք իմովք պատարագս
մատուցից քեզ, և խոստովան
եղեց անուան քում Տէր, զի բարի է։
Յամենայն նեղուԹենէ իմմէ
փրկեցեր զիս, և ի Թշնամիս իմ
եառես ակն իմ։
Փառք Հօր և Այժմ և միշտ։

ՍՐԳ ՏՕՒՈՆ ՆՇԱՒԻՍ

Վասն երկրորդի առաւր ԱթարչուԹեան եւ վասն Երկնայնոց զօրացն։

Արարչական բանին հրամանն,
ի յերկրորդում առաւր սկզբան,
Ջուրըն ի ջրոցն բաժանեաց,
ՀաստատուԹեան պարունակեաց,

Որով զաշխարհս հոգեղինաց,
Անջրպետեաց ի հրեղինաց.
Ընդ նոսին որդիք լուսոյ
Տուր օրհնութիւն երբեակ լուսոյն։

Բազմայեայ հոյլք բրովբէից՝
Երիւսրբեանդ Սրովբէից,
Աւուրք անեղ Աստուածութեանդն
Համագոյ երորդութեան,
Բարեխօս լերուր առ Տէր
Վասն մանկանց եկեղեցւոյ. Ընդ.

Գերագոյն իշխանութիւնք
Եւ անփոփոխ միշտ Տէրութիւնք,
Անյագուելի սուրբ Զօրութիւնք՝
Ի յԱրարչին փառատրութիւն,
Ազաչեցէք զտէր ողորմած
Անտես չանել զգործս ձեռաց. Ընդ

Դասք անմարմնոցդն պետութեանց
Հրեշտակապետերք բարձրութեանց
Հոգիք հրեղէնք եւ սպասաւորք
Հրեշտակաց գինուորութիւնք,
Մաղթեցէ՛ք զտէրդն տէրանց
Վասդն մարդկան երկրաւորաց. Ընդ

Երկնաւորաց դասուց վերնոց՝
Օրհնաբանից քոց զըւարթնոց
Բաղդրասլին առ քեզ զքաջ
Որ վասն մեր ծայն մաղթանաց,
Զորս եւ տացես մեզ պահապան
Ցայսմ հետէ մինչ ի վախճան. Ընդ

Զօրութեանց եւ Տէրութեանց՝
Իշխանութեանց եւ պետութեանց,
Եւ ամենայն անուանելոց
Որք ի յերկինս պաղատանօք,
Ընկա՛լ Քրիստոս յուրախութեամբ
Զմեզ յօր մահու եւ յարութեան.
Ընդ նոսին օրհնել հոգւով
Հզրեզ ընդ հօր փառատրելով.

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն
Տէր Յիսուս, յորժամ երեւիս
փառօք Հօր ընդ արեգս լուսաւորս. յայնժամ մեք մի՛ առաջեսցուք յուսացեալքս ի քեզ,

այլ զօրութեամբ քով մեծաւ բերկրեսցուք ընդ ամէն քումմէ որպէս զորդիս լուսոյ և զորդիս ցուրընչեան։

ԿԱՐՕՁ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, զի պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւն իւրով ի խաղաղութեան, ամենալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա։

ԱՂՕԹՔ

Օգնեա՛ մեզ Տէր, օգնեա՛ մեզ Աստուած փրկիչ մեր, վասն սիրոյ փառաց անուան քոյ։ Տէր փրկեա զմեզ, և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ սրբոյ։

պարսպեալ պահեա զառ ի քեզ ապաւինեալ և զյուսացեալ ժողովուրդս քո՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քով ի խաղաղութեան։ Փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ։ այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Ի ԱՐԼՈՒՆԵՆ ԱՍՑԵԼ

Թիչեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո, զծնողս մեր, զվարդապետս, զեղբայրս, զընկերս, զկերակրիչս, զուխտաւորս, զճանապարհորդս, զհանգուցիչս, զվաստակաւորս, զխոստովանողս, զապաչխարողս, զգերիս, զհիւանդս, զնեղեալս, զիչխանս, զչարաչարս, զբարերարս, զ-

Թշնամիս դատելիս, և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով. Ցիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ ։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Բարերար և բազումողորմ Աստուած՝ քո անմոռաց գիտութեամբդ և անբաւ մարդասիրութեամբդ յիշեա՛ զամենայն հաւատացեալս ի քեզ, և ողորմեա՛ ամենեցուն ։ Օգնեա՛ եւ փրկեա՛ յիւրաքանչիւր վտանգից և ի փորձութեանց ։ Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ · այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից · Ամէն ։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Աստուծոյ

ա · Ընդ Աստուածածին մաղթանաց՝ ահա և զվերնոցն անմահ հրեշտակացն լուսակերպից զաղերս հայցուածոց, որ վասն իմ զոչխն առանց լռելոյ հանապազորդեան արգահատութեամբ մաքուր բերանոց · ընկալ՝ բարեգութ · որք են բարիք բարեգործեալք ի բարերարէդ անկիրթք չարեաց, հասեալք յամենիշխան հրամանաց էիդ, զօրութիւնք հզօրք ակնարկութեան բարբրելոյդ, աւրք, մաքուրք, անարատք, օրհնեալք վայելչական յաղթողք և ան-

պարտելիք, և ըստ ընթացից տեսութեան մտաց արագունք։

Ե. Որք եւ պաղակորոյս տընկոյ թզենւոյն եռամեանն դատարկութեամբ, որ զընաւ յաւիտեանս պարունակէ ժամանակըն՝ զանցեալն ընդ ներկայիս և ընդ ապառնոյն. յամայր յամրութեամբ յերկարաձգելոյ, յայդի աշխարհիս արմատացելոյ, սին սաղարթիւն պաճուճելոյ զրկեալ ի պտղոց, որ է ճըշդըրիտ պատկեր թշուառ մարդկութեանս, ոչ քարեխօսք, հանդերձիչք, այլ՝ խնամակալք. որ դեգերին հանապազ առ մեզ ընդ մերում կրից կարեկցելով բարեմասնութեանն մեր սպասեն, և յաւիտենականն կեանս դանութեամբ փրկութեանն մեր աղօթեն զայս բան ասելով, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես

առներ։ Քանզի արդարեւ մեր են այս աղաչանք ի բարերարէդ Աստուծոյ վասն մեր կարգեալ առ նոսա, զի նոքա բանիւ են ստեղծեալ, և մեք ձեռօք ներգործեալ։ Որք և գալոց են ընդ միածնիդ փկայք սոսկալի դատաստանին հատուցման, ճըշմարտաբան դատախազք յանցաւորութեան երկրայնոցս, յահաւորին ատենի յայտնիչք իրաւամբք զմատակարարութիւնն որ առ մեզ, որ և անդադար կարեկցեն ազդեալ հառաչմամբ զմշտանուէր նուագ ձայնի ողորմեա, դու ստեղծեր, մի՛ կորուսաներ։

Գ. Արդ՝ ընդ գոհաբանութեան ձայնիցդ խնդրուածոց անմահականացն վեհիդ՝ և ի մեր հեծութիւնս հոտոտեսցիս, բնաւից արարիչ, որ յաղթես գը-

թութեամբդ զո վերնոցն եւ ստորնայնոցս, զանդի զո է բարերարելդ առ մեզ և առ նոսին։ Արդ վասն բարերարդութեան անախտականացն, հրաշատեսիլ հրակերպիցն, անչառդամս մաքրոցն, անմեղիցն, բոցանիւթիցն, հոգեղինացն եւ անվանելեացն. ամենաճեղուն առաւելութեամբ ի բարձրն ընտրականութիւն դերափայլ յաճախ գիտութեամբ, անցուրտ ջերմութեամբ ջեռուցանողդ ինքնարուն տապոլն Աստուածսիրութեան բուռ ինքեանց զվերս առնասեր սրտիցս անրորոք չիջուսին, այլիւ, անպօտ ի մեծախորհուրդ սրբում սեղանիս որ ի խորանիս, առանց նիրհելոյ և դանդաղանաց սպասել հրամանաց երանելոցն կեցուցիչ կամաց ամենատեղծիդ,

քրովբէօրէն առաքինութեամբ յԱստուած միացեալք անբաժանելի։ Որք երկնաւոր պատուիրանք են մեծք, և դինուորութիւնք անրիծք ահաւորք երկնաւորիւք Աստուծոյ ազատաղնեայ պաշտօնեայք ի յամպոյդ լուսոյ ցօղք նչուլից։

Դ. Որովք և ինձ մեղաւորիս հոգենի մարդասիրեացես ողորմիլ, Քիստս, աղաչանօք խմոյն հրեշտակի, դարձուցանելով դիս Տէր, ի բարիդ զո հետս լուսոյ. զի զաւանդ հոգւոյս իմ պաշտպանութեան, զոր հաւատացեր նմին տեսչութեան, զընկալեալըն ի քէն ի կենցաղ աստեացս ուրախութեամբ սրանիս յիս բերկեալ ամեզադրելի առ ի քէն օրհնեալ՝ խնդալից դիմաց գըւարճութեամբ քեզ, արքայ բարձրութեան փառաց անհա-

սից, ի խրախճանս կենդանաւորեմբս բեկբեցելոցն պարուց ժառուցեալ ընծայեցուսցէ, գովեալ ողորմած եւ քեզ անքննին ընդ Հօր անհասի՝ թուակցութեամբ Հոգւոյդ անճառի, վայելէ փառք, պատիւ եւ երկրպագութիւն յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն.

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ԱՂՕԹՔ

ԼՈՒՐ ԱՒՈՒՐՑ ԵՒ Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

ՍՐՏՓՇԱՔԹԻ

Ցառաւտ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. Ամէն

Հայր մեր. Տէր ևՁէ գշերս. Տէր զի բազում. Զարթուցեալքս կարդալ յե-ւ ՀԼ 13-33.

Յաւուրս պահոց 100, եւ ի ծնունդ Սրբոց 50 Տէր ողորմեա.

Ադօթք՝ Զքէն գոհանամք. կարդալ՝ ՀԼ 47-49.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն.

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ. ԲՋ.

Դարձո՛ զցասումն քո ի մէնջ յաղաղակել հողեղինացս. բազմագութ Տէր, խնայեա՛ և մի՛ կորուսաներ։ Կա՛ գեա՛ զանկեալս ի գլորմանէ զվիրաւորեալս ի թշնամւոյն, որ բժիշկ ես հիւանդաց բժշկեա՛ զիմ գհիւանդութիւնս։ Ի յանցանաց իմոց թաւածեալ անձն իմ՝ գոչեմ որպէս զմաքսաւորն, Աստուա՛ծ, քաւեա՛ զիս զմեղաւորս։

Անեւոյթիդ քննող գազանեաց՝ բժշկեա գհոգւոյն իմոյ գհիւանդութիւնս և կեցո՛, միայն մարդասէր։ Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան՝ ողորմեա՛ անձին իմոյ բազմամեղի, և կեցո՛ միայն մարդասէր։ Ամենաբաւական ողորմութեան չնորհ՛

պարգեւեա՛ ինձ յահագին աւուրն պէտդութիւն, և կեցո՛միայն մարդասէր։

Բազում են քո գթութիւնքդ բազմամեղ անձին իմոյ, ողորմեա՛ Աստուած քաւիչ իմ։ Զի քեզ՝ անյիշեաչա՛ր Տէր՝ մեզայ չարին խաբմամբ, ողորմեա՛ Աստուած քաւիչ իմ։ Ի քո ի միւսանգամ գալստեանն յորժամ գաս դատել զերկիր, ողորմեա՛ Աստուած քաւիչ իմ։

Մեղաք մինչեւ յերկինս և գարդար զցասումն քո չարժեցաք ի մեզ. Տէ՛ր ըստ մեծի քում ողորմութեանդ ողորմեա՛ մեզ, ինքաք մինչ ի գժոխս ընկղմեալք յանօրէնութեան մերում. Տէ՛ր յիշեա՛ զգինն արեան Որդւոյ քո և ողորմեա՛։ Հալածեա՛ ի մէնջ Տէ՛ր նշանաւ խաչի քո զընդդիմամարտ և զանեւոյթ

դազանն և մի՛ տար յապականութիւն զքո ժառանգութիւնս։ Տաճար լուսոյ անստուերին եւ առագաստ անճառ բանին. որ զնախնւոյ մօրն Եւայի բարձեր զանէծսն տրտմալի. հայցեա՛ յՈրդւոյ քոյ միածնի Հօր հաշտութեանց մրջնորդի բառնալ ի մէնջ զխռովութիւն և տալ զյոգւոյ խաղաղութիւն։

Փառք Հօր և Որդւոյ։

Աստուածածին անհարսնացեալ յերկրէ երկինս հարան ընծայեալ. յորժամ բազմիս լուսոյ նըման զքո միածնիդ յայլակողմեան. յայնժամ մաղթեա՛ ընդ մեր ըզնոյն փրկել զմեզ յահեղ բոցոյն, համազասիլ ընդ արդարոց երգել զփառս ընդ երկնայնոցն։

Այժմ և միշտ և յաւ։

Երևեալ աղիւսանման ակն պատուական ի ձեւ խաչին. հերձանելով զծոցն կարմիր, առաջնորդելով ժողովրդեանն սեամբ ամպոյ լոյսն անմեկնելի որ ձեւացոյց մեզ սովաւ մտանել ընդ դուռն անեզաչէն դրախտին Տեառն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բձ. Բարձրացաւ եղջիւր իմ յԱստուած փրկիչ իմ, հաստատեցաւ սիրտ իմ՝ ի Տէր՝ Տէրամբ և հաւատով։ Մարգարէ։

Փարվ Աղօթ ըստ ծայնի աւուրն կարդա՛ էջ 144–160։

ԹԱԳԱԻՈՐ ՅԱՒԻՏԵԱՆ

զԵ. Երկայնամիտ ես Տէր առ ամենեսեան և դթած՝ Տէր ի վե-

բայ մեր, որպէս և աւազակին փրկիչ ևկեցո՛ Երկայնամիտ բազումոզորմ և ճշմարիտ՝ նայեա՛ առ իս և ողորմեա ինձ։ Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քոյ, և արա առ իս նշան բարութեան. եւ գթա՛ Տէր ի վերայ մեր, որպէս և՛ աւ։ Տէ՛ր, որ գթացար յաւազակն խաչակից լինել քեզ և մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանաց նորա յաղբերէ կողի քո գթա՛ և յիս ի մեղաւորս, որ ծարաւի եմ և փափաքիմ՛ ի գաւիթս քո որպէս զմի ի յեղբերաց ի յաղբերս Յորդ։ Մարտեաւ ընդ իս թշնամին. հանապազ զիս կամի կորուսանել, այլ դու Տէր իմ, այդ արա՛ մի՛ երեսաւ ոչխարիս, և կեցո՛։ Մարտեան ընդ իս ի տարապարտուց, և փոխանակ սիրոյ իմոյ

մատնէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի։ Հատուցին ինձ չար փոխանակ բարւոյ, աստելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ. այլ դու Տէր իմ, որ հզիւրդ ես հօտիդ բանաւոր կենդանեաց, տո՛ւր ինձ յոյս կենաց ապաշխարութեան, և դարձո՛ զմոլորեալս ի հօտ քո հրեշտակս. և կեցո՛, Մեղայ և ապաչեմ զքեզ Թողութիւն չնորհեա՛ մեղաց իմոց քաւիչ իմ լեր քո գթութեամբ, որ միայնդ ես փրկիչ, և կեցո՛, Մեղայ Տէր մեղայ և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, Ապաչեմ և խնդրեմ ի քէն, Թո՛ղ ինձ, Տէր, Թող ինձ, և մի՛ կորուսաներ զիս բոտ անօրէնութեան իմոյ. քաւիչ իմ լեր քո գո՛, Մեղայ քեզ Տէր, մեղայ քեզ Տէ՛ր, մեղայ, և քանզաւազ ծովու բազում են յան-

ցանք իմ պատրանք աչխարհիս խաբեցին զիս. և եղէ անպտուղ ի կենաց յուսոյդ, այլ դու անոխակալ և անյիշաչար Փրկիչ, խնայեա՛ ի մեղուցեալ ծառայս և կեցո՛։

Լուսաւորչաւոր աղօթքէն սկսեալ մինչեւ ցվերջ Բանէ էմէ Սաղմոսին՝ է որպէս երկուշաբթի աւուր կարգն յէջ 286–287

ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԵՐԳ

գբ. Ի քէն Տէր ապրիլս կենաց, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։ Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո որք ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո ոչք ուղիղ են սրտիւք։

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

Վասն երրորդի աւուր արարչու բնաւից, եւ վասն երրորդի դարու եւ ի Յովհաննէս Մամիկոնէից։

Էական բանն որ ընդ Հօր,
Արարչակից եւ համազօր,
Ցերրորդ աւուր զբուսոն զատոյց,
Զբոյսս եւ զտունկըս բղխեցոյց.
Իսկ ի յերրորդ դարուն դարձեալ
Զյուրսըն հեղեղ ցամաքեցոյց.
Զնոյ տապանաւն իւր ապրեցոյց,
Զկենդանեաց սեռս աճեցոյց.
Տուր օրհնութիւն անճառ լուսոյն,
Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց,
Տնկեաց եւ զտունկս իմանալեաց.
Զհեղեղ մեղացն ցածուցեալ
Զդասս արդարոց բազմացուցեալ.
Ցորոց եւ մեծն ի ծնունդս կանանց
Միջնորդ շնորհեաց եւ օրինաց.
Տուր օրհնութիւն անճառ լուսոյն
Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյն։

Թագաւորին երկնից զինւոր
Արքայութեանն աւետաւոր,
Խնդրեա՛ դնել ելս ի սրտին
Առ ի հոլտէս տրտմականէ·
Ցուխտեալ տեղին տէրունական
Ի խոստացեալ որդւոյ մարդկան
Տուր օրհնութիւն անճառ։

Ժառանգին Հօր սպասաւոր
Եւ յարգանդէ երկրպագող,
Կարապետ եւ Մկրտիչ
Այնմ որ մեզաց մերոց քաւիչ·
Ղեր բարեխօս առ նոյն գթած
Ջնջել զգիր մեր յանցանաց·
Տուր օրհնութիւն անճառ լու։

Ի Հօրէ լոյս ծագեցար
Մեռեալ բնութեանս կենդանարար
Առաքիցեր յաւուրբնաց
Սուրբ գՅովաննէս քարոզ կենաց
Սորին հայցմամբն Ամենակալ,
Զպաղատանսըս մեր ընկա՛լ·
Տուր օրհնութիւն անճառ լու։

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին
Հողանիւթեաց սուրբ հրեշտակին
Արժանացո՛ ըզմեզ նորին
Նեղ եւ անձուկ ճանապարհին,
Զի հետեւող գոլով նորին
Հօր քոյ վերին օթեւանին.
Եւ երգեսցուք ընդ երջանկացն
Որդւոյ լուսոյ քեզ երգ փառաց։

Մ—պ՚ն՚։ Խաչ քո երիցի. իւր սաբօքն, կարդա՛ յէջ 299–302։

Ա Դ Օ Թ Ք

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Աստուծոյ։

ա. Եւ քանզի համարձեալ զընթացս բանից ի փոքունց ասաի երկրայնոց չհամարելոց ընդ քոյս եղելոց՝ ի մեծագու-նիցն տեսակս, ասացից զոմանելի հանդէս իւրաւանց ահաւորին ա-

նաչառութեան. որ զի թէ մերձաւորագոյնք իցեն Աստուծոյ իրրեւ զնախածանօթ Հայրապետութիւնն, և կամ մաքրագոյն որպէս Մարգարէն կամ ամբծագոյն իրրև զԱռաքեալսն, կամ ընտրելագոյնք որպէս Մարտիրոսն, եթէ ոչ դու մարդասիրեացես աննուազ բարիդ և անփոփոխ խնամակալութիւնդ և անպակաս ողորմութիւնդ, ընդունայն է ինձ

փրկութիւն առ ի նոցանէ:

ը. Զի եթէ առ նոյն ինքն Աբրահամ՝ Հայնարձակիցեմ, իբր ողորմագին առակ ընչեղին ինձ վարդապետէ, ի տապոյ անտի պապակեալ, կաթիլ միոյ ջրոյ ո՛չ բաւականանայ. քանզի և նա փակեալ է ընդ կարեօք հասարակաց անհնարութեան: Իսկ եթէ առ Մովսէս, և նա րդ-

գածեալ է տկարութեամբ, որ ոչ զօրեաց առնն փրկութեան, որ զհայթայթանաց կրկուան ի պահպանութեանն աւուր ժողովէր: Իսկ եթէ առ Ահարօն, և նա իքնին իսկ կաթօտացաւ մաղթողի. իսկ եթէ առ Դաւիթ. ի մեզ բարեացն առաւելութեան սոգտեալ է և նա իսկ եթէ առ Նոյ եւ Յոբ եւ Դանիէլ, զայս եզեկիէլ մարգարէ մեկնեաց յանուանէ իսկ յիշատակեալ զնոսա, և զայն ընդ նոսին իբր ի դիմաց Աստուծոյ ազդեալ, կենդանի եմ ես ասէ Տէր, թէ ո՛չ ապրեցուսցեն զուստերս և զդստերս իւրեանց ի բարկութենէն որ հասանիցէ, բայց եթէ ինքնեանք միայն ապրեսցին. իսկ եթէ առ Պետրոս վէմն հաւատոյ, ի քումդ խնամոց խուն մի խիթացեալ և նա

ընդ կրիւք իմն դրաւեցաւ Թո-
ղում ասել զբազմացն գումա-
րութիւն խոնարհեալ առ կարիս
կարիս, թէ եւ յաւէտ երջանիկք
իցեն. ընդ որս և Յովասու ոմն
մարգարէի ի մէջ Աստուածա-
ռաքն սպասաւորութեան մարդ-
կօրէնն գայթակղութիւն՝ մնայ
յոյովից անթարգմանելի՝ թէ և
ի դէմս իմն մեկնութեան ձե-
ռակերպեցին:

Գ. Ես քանզի չարհեալ սահ-
մանեցաւ զօրութիւն իրիս-
թեան մարդկան. և ցուցանե-
քա ողորմեալք բարերարիդ եւ
զօրացեալք ամենակալիդ, կո-
չեցեալք պաշտպանողիդ եւ քա-
ւեցեալք հնարաւորիդ, չնորհ-
եալք ազատեցուցչիդ և բնչչ-
կնալք անախտականիդ, կենա-
գործեալք անապականիդ եւ
լուսաւորեալք նոյնգողիդ. այ-

սուհետեւ գիտացեալք զսակն
որքանութեանց հոգածին բնու-
թեանն, որք մխիթարեն օրի-
նակաւն նմանաբար հարազա-
տապէս վստահութեան յուսա-
հատելոց, ահա առ քեզ դիմե-
ցից՝ Որդի Աստուծոյ կենդանւ-
ոյ Քրիստոս օրհնեալ յամենայն-
նի: Մանաւանդ զառակն ազ-
գակից այսմ մաղթանաց առ-
տանօր յիշեալ զվերագրելոցդ
բանվերիսանելարդարացուցանել,
բարի է ըստ խմաստնոյ ուսմանն
երջանկի, անկանել ի ձեռս
Տեառն, և մի ի ձեռս մարդկ-
կան, զի որպէս մեծութիւն նա-
րա, եւ ողորմութիւն նորին,
եւ այս բան թէ եւ զԴաւթին
իմն գծագրէը, որ զերկեքմանա-
կան հարուածն աստուածա-
թեան առաջի եդեալ, ընաքե-
ցաց ինքնին կամաւորապէս զգ

դատակնիք մահուն սատակ-
ման՝ իբր զկենդանի Քրիստոսի
հաւատոցն յաճախութեամբ,
քան զերկուսն եւս այլ փոքըր-
կունսն՝ որք տանջեցան և ո՛չ ո-
ղորմին, սակայն և իմն օրինա-
կութիւն բանիս պատկերի ճա.
րակեցելոյ հնարս կենաց կորու.
սեալս անձին՝ ոչ է այլայլեալ
յարմարութենէ. զի ո՛չ եթէ
զփրկեալսն նուաստացուցանեմ
ի մատենի այսմ ողբերգու-
թեան, առանց որոց ո՛չ է մատ-
չել առ Տէր, այլ զփրկողին ա-
նուն պսակեմ և զչնորհ նորին
առ ամենեսեան բարեհաչակեմ,
և զբնաւին բարձունսն ի թը-
ռիչս վարուց խոստովանիմ բա-
նիս պայմանաւ յաւէտ կարօտ-
եալ ողորմութեանն Աղոյ։

Դ. Ահա դու կեանք, դու
փրկութիւն, դու բժշկութիւն.

դու անմահութիւն, դու երա-
նութիւն, դու լուսաւորութիւն,
արա ինձ անդորր ի մեղացս
աշխատութեանց, զի եւ քեզ
լիցի հանգիստ ի մշտադատս
հեծութեանց՝ ձանձրացուցիչս
թախանձանաց. որ ոչ այլ ի-
ւիք, քան թէ փրկութեամբ
մարդկան պարարիս, օրհնեալ
յաւիտեանս. ամէն։

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ
Ե Ւ
ԱՂՕԹՔ
ԼՈՒՐ ԱԽՈՒՐՑ ԵՒ Ի ՏՕՆՍ ՄՐԲՈՑ

ԶՈՐՍՏՇԱԹԻ ԱԻՈՒՐ

Ցանուց Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ։ Ամէն

Հայր մեր։ Տէր ևՒէ գշերը։ Տէր զի բազում՝ Զարթուցեալքս։ Կարդա՛ ի՛ր-է՛ս՝ ՅԼՂ 13-33։

Յա՛ռա՛ջ պահոց 100, է՛ւ է գօնա՛ Մէ՛ջ՝ 50 Տէր ողորմեա։

Աղօթք՝ Զբէն գոհանամք։ Կարդա՛ ՅԼՂ 47-49։

Օրհնեալ Տէր մեր Քրիստոս Ամէն։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՂԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ԲԿ.

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են ի վեղաց իմոց սուրբ աբա՛ զիս Տէր։ Ցանցանաց իմոց զարհուրբի սիրտ իմ, ազատեա՛ զքեզ, Թո՛ղ ինձ Տէր։ Արտասուաց իմոց մի՛ լռեր Տէ՛ր, զի պանդուխտ եմ ես յանցաւոր երկրի,

Ողորմեա՛ ինձ Աստուած իմ, ողորմեա՛ ինձ.զի անպատասխանի եմ յամենայնի, Թո՛ղ ինձ Տէր, ճանապարհք քո ուղիղ են, ես միայն չեղորեցայ, զարմի՛ զիս և ողորմեա՛ ինձ Աստուած։ Դատաստանք քո ահագա՛ն են, ես միայնեմ անզուգակա՛ տառա՛ զիս

և. ողորմեա՛ ինձ Աստուած։
Ցոյս իմ ես դու, Տէր, քաւիչ յանցանաց իմոց, մի՛ անտես առներ զբղխումն արտասուաց իմոց· ողորմեա՛ ինձ Աստուած։
Առ քեզ ապաւինեցայ որպէս զանառակ որդին, Հայր մեղայ յերկինս և առաջի քո· ողորմեա ինձ Աստուած։ Փրկեա՛ զիս Աստուած ի բազում մեղաց իմոց· արա՛ արժանի քոյին սուրբ արքայութեանդ, ողորմեա՛ ինձ Աստուած։

Մեղք իմ բազում են յոյժ· ծանր են քան զաւազ ծովու· քանզի, քեզ միայնոյ մեղայ· ողորմեա ինձ Աստուած։ Բա՛ց Տէր զդուռն ողորմութեան, որ ողբալով կարդամ առ քեզ· քան զի քեզ միայնոյ։ Հեղ յիս զգըթութիւնդ քո բազումողորմ և մարդասէր· քանզի քեզ միայնոյ

մեղայ· ողորմեա ինձ Աստուած։
Մեղայ քեզ Տէր, մեղայ· ողորմեա՛ Մեղայ անօրինեցայ և մատնեցայ ի ձեռս անօրէն թշնամւոյն· արդ անկեալ աղաչեմ, թո՛ղ ինձ Տէր։ Ջան զամենեսեան առաւել մեղայ։ Տէ՛ր իմ գթած· քան զամենեսեան անօրինեցայ և մատնեցայ ի ձեռս անօրէն թշնամւոյն, արդ անկեալ աղաչեմ թո՛ղ ինձ Տէր։ Եկեսցէ Տէր ի վերայ մեր ողորմութիւն քո, և բան վրրկութեան քո պահեսցէ զանձինս մեր ի մեղաց։ Ողորմութիւն քո և ճշմարտութիւն քո և լոյս երեսացդ քոց առաջնորդեսցէ մեզ ի յարդարութիւն, որ ողորմածդ ես գթած և երկայնամիտ Տէր, ընկալ զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնի։

Տէր, զլուր քո միւսանդամ զաւրստեանդ լուայ և երկեայ. զի ուսայ ի սրբոց պատուիրանացն եթէ գաս դու ի դատել զերկիր. Տէր, յիշեցի զչար ըզգործս իմ և զարհուրեցայ. զի ծանեայ ճշմարտութեամբ զահաւոր և զանաչառ զքո դատաստանն։ Տէր, յիշեցի և ըզգութ արարչական սիրոյ քոյ առ քո արարածս. և ի քոյ գթութիւնդ ապաւինեալ աղաչեմ, ողորմեա ինձ յաւուր յայնմիկ Քրիստոս արդար դատաւոր։

Աղաչանօք Աստուածածնին, առնապական քումդ ծնողին. զիմանալի աչս սրտից մերոց բացցես ողորմութեամբ հայիլ ի լոյս քո Քրիստոս։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյ. Մարիամ կոյս անարատ զանապական փեսայդ աղաչէ՝ զի

հաչահասցի ընդ այրի եղեալ հոգիս, և միաւորեսցի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալս ի նըմանէ։

Այժմ և միշտ եւ յաւիտ.

Ցորժամ յարեւելից փայլիս, անճառ լուսով լուսաւորեա ըզհաւատացեալսն. և դատապարտես զազգն Հրէից անհաւատից, ո՛վ սուրբ Քառասնից. եւ զիս լուսաւորեա զխաւարեալս մեղօք, եւ դասակարգեա ի դաս ճառենագրի յանճառ երկնից արքայութիւնդ զի անդադար օրհնարանիս, եւ քո են Փառք յաւիտեանս. ամեն։

ՄՍԳԹՍՆՔ

Բկ. Խաղաղութեանց տուող Քրիստոս. զխաղաղութիւն եւ զերկնային ողորմութիւն քո

պարգեւեա յարարածս քոյ՝
Մարդասէր Տէր։

Բ֊ԻՍՂ Ե ՍՂԲ֊ ըստ ձայնի աւուրն
Ի֊ՐՐ֊՝ ՀԽՂ 144–160

ԹԱԴԱՒՈՐ ՅԱԻԻՏԵԱՆ

գԸ. Տէ՛ր իմ բազում են ա֊
նօրէնութիւնք անձին իմոյ. ո՛չ
յիշեցի զահեղ զդատաստանս
քո. արդ անկեալ զքեզ աղա֊
չեմ. չնորհեա ինձ ապաշխարու֊
թիւն Տէր, և ողորմեա։ Անօ֊
րէնութիւնք իմ բարձրացան
քան զգլուխ իմ, և որպէս բե֊
ռըն ծանր ծանրացան ի վերայ
իմ։ Նեխեցան և փտեցան վէրք
իմ յերեսաց անզգամութեան ի֊
մոյ ո՛չ յիշեցի զահեղ զդատաս֊
տանս քո. արդ անկեալ զքեզ
աղաչեմ։ Պաղատանս մատուցա֊
նեմք քեզ, Հայր երկնաւոր մի՛

տնտես առնել զաղաչանս մեր.
այլ անցո՛ղ գթասուն քո ի մէնջ,
և յիշեա՛ զի պատկեր եմք բա֊
րերարութեանդ։ Տէր իմ, գո֊
թութիւնդ քո բազում են յոյժ.
առ իս արա զբարերարութիւնս
քո. որպէս և մաքսաւորին և
ինձ ողորմեա՛։ Գթութիւնդ քո
բազում են Տէր, և ըստ իրա֊
ւանց քոց կեցո՛ զիս։ Բազում
են որք հալածեն և նեղեն զիս,
ի վկայութեանց քոց ես ո՛չ
խոտորեցայ. առ իս արա զբա֊
րերարութիւնս քո, որպէս և
մաքսաւորին և ինձ ողորմեա։
Անոխակալ և անյիշաչար Տէր,
որ գթալով ի մեզաւորս չնոր֊
հեցեր ապաշխարութիւն, արդ
գթա՛ և յիս Տէր, ի մեղուց֊
եալ և յանօրինեալ քո ծառայս
և փոխարկեա զգործողս չար֊
եաց ի զղջումն ապաշխարու֊

թեան և կեցո՛ ի տաճարի քումմ սրբութեան վարաւորելով զքեզ. դու ունիս իշխանութիւն, ողորմեա մեզ։ Այլ ես ըստ բազում ողորմութեամբդ քումմ մտից ի տունն քո, և երկրպագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո։ Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քումմ վասն թշնամեաց իմոց և ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո. դու ունիս իշխանութիւն ողորմ։ Ի տաճարի քումմ սրբութեան հանապազ զքեզ դողեմք թ-ադաւոր փառաց, որ ունիս իշխանութիւն կենաց և վերկութիւն. ողորմեա մեզ։

Լոյս աւուրս ապօթքէն սկսեալ մինչեւ ցվերջ Բ-էջ ՚ի Սաղմոսին է որպէս երկու շաբթի աւուր կարգն յէջ 286–287

ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԵՐԳ

Դո. ես ասացի, Տէր ողորմեա ինձ, բժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։
Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն, յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր։

ԵՐԳ. ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

Վասն չորրորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն չորրորդի դարման, եւ վասն Աւետեաց սուրբ Աստուածածնի։

Խաւարն անգոյ եւ սկզբնածինն
Հալածեցաւ յօրն առաջին.
Լոյսն այն պայծառ յօր չորրորդին
Ցարեգական նիւթ հաւաքեալ,
Լուսինն ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ
Եւ աստեղաց պարր յօրինեալ.
Որով օրինի ստեղծողն էից
Ի բանաւոր պաշտօնէից։

Ծածկեալ խորհուրդն ծանուցաւ,
Զորրորդ դարուն խաճակաւ.
Ի չորրորդ օր զարծեալ հրեշտակն
Ետ զաւետիսըն կուսական.
Թէ լոյսն որ ո՛չ բովանդակի,
Ի քէն մարմնով պարունակի.
Ցոր օրհնեցայք ազգ երկրածինք
Տուք օրհնութիւն պտղոյ կուսին:

Կուսին նախնւոյ մօրն Եւայի
Ցորմէ Ադամըն հին պարտի,
Բարձան անէծքըն տրտմական
Ցո սուրբ ծննդեամբ կոյս Մարիամ.
Աղաչեա՛ զքո միածինն
Թողուլ զմեզս որդւոց նոցին.
Ցոր օրհնեցայք ազք երկը:

Հարսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս
Ցոր ամբառնամք առ քեզ զհոգիս,
Ցօր լսելոյ քո զաւետիս
Խնդրեա՛ լինել մեզ լսելիս.
Զձայն աւետեաց քո միածնին
Եթէ եկայր օրհեալք Հօր իմ.
Ցոր օրհնեցայք ազգ երկը:

Զայնիւ առ քեզ Տէ՛ր պաղատիմք
Եւ առաջի քո անկանիմք.
Աղաչանօք Աստուածածնին
Շիջո՛ ի մէնջ զբոց հնոցին .
Տուր արտասուօք զմեզս ջնջել
Եւ վերստին զմեզ նորոգել .
Ցոր օրհնեցայք ազգ երկրած:

Ղեկաւար ճարտարապետ
Անցեր ընդ ծով կենցաղս անհետ.
Վերարերեա՛ ընդ Պետրոսի
Զմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս .
Պաղատանօք գերագունին
Անապական քոյմ ծնողին.
Ցոր օրհնեցայք ազգ եկրած.

Մ–ղ–ն–ւ խաչ քո եղիցի, իւր սաբօքն
կարդա՛ յէջ 299 – 302 :

Ա. Ղ. Օ Թ. Բ

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ Գլուխ Զ.

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Աստուծոյ

ա. Եւ արդ՝ ի վերայ այսքանեաց յուսահատութեանց և ահարկու սրտաբեկութեանց. պակուցանողական սաստկութեանց, աստուածային բարկութեանց տագնապեալ ոգւով թախծութեան ի սպառ, աղաչեմ զքեզ սուրբ Աստուածածնին, Հրեշտակ ի մարդկանէ, մարմնատեսիլ քերովբէ, երկնաւոր արքայուհի, անխառն իրրև զօդ, մաքուր որպէս լոյս, անչաղաղ ըստ նմանութեան պատկերի արուեստին բարձրութեան, դերազանց քան զբնա-

կութիւն անկոխելին սրբութեանց երանաւոր խոստմանն տեղի, եդեմ չնչական, ծառ կենացն անմահից, բոցեղէն սրովէն պարունակեալ, ի բարձրեալն Հօրէ զօրացեալ և հովանացեալ հանգստեամբ Հոգւոյն հանդերձեալ և մաքրազործեալ, բնակութեամբ Որդւոյն յարդարեալ և տաղաւարեալ Միածինն Հօր և քեզ անդրանիկ. որդի քո ծննդեամբ և տէր արարչութեամբ ընդ անապատ մաքրութեանդ և անբիծ բարի ընդ անարատ սրբութեանդ եւ խնամակալ բարեխօս։ Ընկալ զմաղթանս այսր աղերսանաց քում դաւանողիս, և մատո ընծայեա ընդ ամին խառնեալ զբանն իմ նախանի մեծիդ ներողի ի քոյդ պաղատանս. հիւսեա, միացո զվեղուցելոյս դա

ռըն հեծու թիւն ընդ քումդ երջանիկ և խնկաւորեալ հայցուածոց տունկդ կենաց պըտղոյն օրհնութեան. զի ի քէն միշտ օգնեալ և բարեգործեալ, և ի մաքրական քո ծննդութիւնըդ ապաւինեալ և լուսաւորեալ, կեցից Քրիստոսի որդւոյ քոյ և Տեառն։

բ. Օժանդակեա՛ թեւոցդ աղօթիւք՝ խոստովանեալ Մայրդ կենդանեաց, և ելիցն իմ յերկրէս հովտէ առանց լկանաց հետեւել ի կեանս օթեւանացդ պատրաստութեան. զի թեթեւասցի կատարածն իմ ինձ ծանրացեալոյս անօրէնութեամբ։ Արասցես ոտն ինձ բերկրութեան զօրն իմ տագնապի. ողջացուցիչ երկանցն Եւայի, բարեխօսեա՛, խնդրեա՛, աղաչեա՛, զի ըստ անճառելի մաք-

րութեանդ և ահա զրանիդ հաւատամբ զընդունելութիւն։ Արտասուօք օգնեա՛ վտանգեցելոյս, գո՛վեալդ ի կանայս, ծունըը խոնարհեցո՛ առ իմ հաշտութիւն, ծնողդ Աստուծոյ, ընդ իմում թշուառս, հոգա՛, խո՛րան բարձրելոյն, ձեռն ու՛ր անկելոյս, տաճար երկնային, փառաւորեա՛ զորդիդ քո ի քեզ աստուածօրէն լինձ հրաշագործել քաւութիւն եւ ողորմութիւնդ, ալախին Աստուծոյ եւ մայր, բարձրացցի պատիւ քո ի նեւ եւ ցուցցի փրկութիւն իմ քեւ։

գ. Եթէ զիս գտցես՝ Տիրամայր, թէ ինձ ողորմեացիս՝ սրբութեան, թէ գկորուսեալս չահեցիս՝ անարատ, թէ գհարթուցեալս յանձանձեացես՝ երջանիկ, թէ գամաչեցեալս յա-

ռաջ մատուսցես՝ բարեչնորհ, թէ յուսահատելոյս ինձ միշնորդեսցես՝ միշտ սուրբ կոյս, թէ զմերժեալս ընտանեցուսցես՝ մեծարեալդ Աստուծոյ, եթէ յիս ցուցցես զգթածութիւն՝ լուծիչդ անիծից, թէ զծեւիեալս հաստատեսցես, հանդիստ, թէ ի խռովութեանցս յուզմանց փոխեսցես զիս՝ խաղաղարար, թէ վրիպելոյս ինձ հնարաւորեսցես՝ դովեալ, թէ վասն իմ մտցես ի հանդէս՝ մահու նահանջիչ, թէ զդառնութիւնս իմ անուշեսցես՝ քաղցրութիւն, թէ զբաժանմանն իմ խրատոց քակտեսցես՝ հաշտութիւն, թէ զանմաքրութիւնս իմ բարձցես՝ եղծման ընդոստնիչ, թէ զմատնեալս մահու փրկեսցես՝ կենդանի լոյս, թէ զլալեացս ձայն հատցես՝ բերկրու-

թիւն, թէ զխորտակեալս կազդուրեսցես՝ դեղ կենաց, թէ ի կործանեալս յիս ակնարկեսցես՝ հոգելից. թէ ողորմութեամբ ինձ պատահեսցես՝ կրտակ նաւթելոյ, օրհնեալդ միայն ի չրթունս անբիծս լեզուաց երջանկաց։ Ահա կաթիլ մի կաթին քումդ կուսութեան յանձն իմ անձրեւեալ՝ կենաց ինձ զօրէ. մայրդ բարձրելոյ Տեառն Յիսուսի արարչին երկնի և բնաւին երկրի. զոր անճառապէս ծնար բովանդակ ժամանումն եւ համայն Աստուածութեամբն, որ փառաւորեալն է ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ է ութեամբ եւ անքննութեամբ. մերոյին բնութեամբս միացելով ամենայն եւ յամենայնում, մի չերբորդութենէն, նմա փառք յաւիտենից յաւիտեանս. Ամէն։

ԺԱՄԱՍԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ԱՂՕՐԸ

ԼՈՒՐ ԱՒՈՒՐՑ ԵՒ Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԱՒՈՒՐ

Ցաւուց Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ : Ամէն

Հայր մեր : Տէր եթէ զշբը : Տէր զի բազում : Զարթուցեալքս : Կ–ը– կ–ը– յԵՂ 13-33 :

Յ–ո–ր– պահ–ց 100, ի–ն է ծօ– Սբ–ոյ 50 Տէր ողորմ–ս :

Աղօթք՝ Զքէն գոհանամք : Կ–ը– յԵՂ 47-46 :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ. ԳՋ.

Երծո զիս յորոգայթէ որսողին, և յաւձնայն վտանգից ապրեցո եւ ողորմեա : Յանկրեւոյթ թշնամւոյն եւ ի գաղտնի նեռից բանսարկուին պահեա եւ ողորմեա : Փըրկեա զիս ի յանցանաց ձեղաց իմոց եւ նորոգեա զիս հոգւով գիտութեան, եւ ողորմեա : Ծով ձեղաց իմոց զիս ալեկոծէ, որ ես նաւապետ բարի, չնորհեա ինձ նաւահանգիստ, Հայր ամենակալ : Խորք պատրանաց զիս կորուսանեն, այլ դու, նաւապետ բարի . չնորհեա ինձ

Նաւահանգիստ Հայր ամենակալ։ Որ միայն իշխանդ ես թողուլ եւ ես աղաչեմ զքեզ, Տէր, թող ինձ զմեղս իմ Հայր ամենակալ։

Մերձեալ է օր գալոյ քոյ Տէր, լուր ձայնի աղօթից իմոց, որ կարդամս առ քեզ եւ ողորմեա։ Բանից իմոց ունկնդիր, Տէր, եւ ի միտ առ զաղաչանս իմ զաւուրս՝ որ կարդամս առ քեզ եւ ողորմեա։ Որ ընկղմեալս եմ ի խորս չարեաց, սուրբ Հոգի՛դ քո առաքեա առ իս, որ կարդամս առ քեզ, եւ ողորմեա։

Ողորմեա՛ ինձ Աստուած զի քեզ միոյնոյ մեղայ, Աստեղ լուա զիս ի տղմոյ յանդնութեան աղբիւր բժշկութեան, եւ ողորմեա՛։ Բարեհնէ փրկեա զիս, որ հոգւոյ եւ մարմնոյ ունիս իշխա-

նութիւն, եւ ողորմեա՛։ Վիրաւորեալ յանցանօք անձն իմ առ քեզ, Տէր, համբարձի զաչս իմ, թող ինձ զմեղս իմ, միայն բարեգութ, եւ ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քումն։ Կոյծանեաց զիս չարագործ թշնամին, եւ համի իսպառ զիս որսալ, Հայր բարեգութ բժշկեա զվիրաւորեալսդ եւ ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քումն։ Անդունդք մեղաց պաշարեցին զիս, զի բազում են քան զաւազ ծովու. առ քեզ Տէր պաղատիմ, փրկեա՛ ի վտանգէս, եւ ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քումն։

Զանազանական զհոգեւոր զգանձըն յատկանացու կենցաղս ծախեցի. այլ առ քեզ միայն պաղատիմ բարերար փրկիչ. իբ-

նայեա՛ ի մեղուցեալ ծառայս։
Զցանկ հոգւոյ իմոյ քակտեցի, և
եղէ անբարունակ որթ, այլ առ
քեզ միայն պաղատիմ, բա՛րե-
բար փրկիչ, խնայեա՛ ի մե-
ղուցեալ ծառայս։ Ոստաքանչ
եղէ ես որպէս զարմաւենի.
պաղակորոյս որպէս ձիթենի.
այլ անյիշաչար և անոխակալ
փրկիչ, խնայեա ի մեղուցեալ
ծառայս։
Անտանելւոյն տաղտար բարձող
էիցս բարձողին, որ ծնար զԱս-
տուած մարմնով զանմարմնա-
բար ծնունդն Հօր. բարեխօս-
եա՛ վասն մեր Աստուածածին
Մարիամ։
Փառք Հօր և Որդւոյ և։
Որ վառեցար ի յարփւոյն և ոչ
կիզար ըստ մարենւոյն, այլ ե-
տուր զհացն կենաց կերակուր
բանաւորաց. բարեխօսեա՛ առ

Քրիստոս ջնջել զգիր մեղաց մե-
րոց։
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս։
Զկենդանագիր անարատ ծնողի
քոյ արկանեմք առաջի անոխա-
կալ տէրութեանդ քո, յորժամ
գաս փառօք Հօր դատել զթրչ-
նամին խաչի քոյ, ներեա՛ յան-
ցանաց մերոց բարեխօսութեամբ
Մօր քոյ և կուսի. աղաչեմք ըզ-
քեզ Տէր, պահպանեա՛ զմեզ
ընդ հովանեաւ Խաչի քո սուրբ։

ՄԱԳԹԱՆՔ

զձ. Ցոյս կենդանութեան, յոյս
և ապաւէն փրկութեան, Տէր
Յիսուս փրկիչ, փրկեա՛ և փա-
րատեցո զցաւս անձին իմոյ,
Մարդասէր Տէր, վասն Սրբուհ-
ւոյ անարատի Մօր քո և կուսի,
և վասն Խաչի քո պատուականի

Տէր ընկալ զաղաչանս մեր եւ
և կեցո զմեզ,

Բ–րդ Ա՛ղօ+ ըստ ձայնի աւուրն
կարդա՛ յէջ 144–160։

ԹԱԴԱՒՈՐ ՑԱՒԻՏԵԱՆ

եւ։ Ապաչխարութեան արտասուս աւազան լինի. և լուանայ զրազմութիւն մեզաց. սովաւ չնորհեա յառաջ քան զվախճան զքաւութիւն ևզմեզ քո զողորմութիւն։ Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած հզօր եւ կենդանի. Ե՞րբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուծոյ։ Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուէ և ի գիշերի, եւ այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ թէ ո՞ւր է Աստուած քո. սովաւ չնորհեա յառաջ քան զվախճան զքաւութիւն և զմեզ քո զողորմութիւն։

Ծորժամ դաս փառօք Հօր յարհագին աւուրն ի դատել զերկիր եւ զդպան սարսափմամբ երկրածինքս ամենայն ի յահէ քումմէ. ի նստիլ քո յաթեռնի, դատաւոր ահեղ, և յակնարկել քո յարարածս, յիշեա և զիս ըզբազմամեղս. որ ընկղմեալս եմ յանցանօք բանսարկուին խարեմամբ, և հայեցեմ զաւազակին՝ Տէր և զիս յիշեա, որ միայնիդ վարկեալ։ Զիա որ ի նաւթ աշխարհի ալեկոծեն վէրք իմ նահանջիդ ապաշխարութեան չնորհեա քնճ բազումողորմ, և կեցո զիս Աստուած, զի հնարին չուրք յանձն իմ, ընկղմեալ ի խոր անդնդոց ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ նաւահան։ Դիտա ապաշխարութեան չնոր-

հեա ինձ բազումդողրմ, և կեցո։ Նաւապետ բարեդութ առ քեզ ապաւինիմ, տուր ինձ ձեռն որպէս երբեմն Պետրոսին ի վերայ ալեացն, որ ծրիմս ալեկոծեալ յանցանօք մեղաց, եւ կեցո։ Դու ես Քրիստոս աղբիւր կենաց. բղխումն ողորմութեան, չնորհեա Փրկիչ անձանց մերոց զթողութիւն մեղաց մերոց։ Քեզն է Տէր աղբիւր կենաց և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։ Ծագեա գողորմութիւնս քո ոյք ճանաչեն զքեզ. զարդարութիւնս քո ոյք ուղիղ են սրտիւք. չնորհեա Փրկիչ անձանց մերոց զթողութիւն մեղաց մերոց։ Որ աղբիւրդ ես ծարաւեաց։ և հանգիստ աշխատելոց, ճանապարհ մոլորելոց, և հովիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի. միսիթարողաց

առ քեզ Քրիստոս լեր նաւահանգիստ, և արբո մեզ ծարաւեացս զրաժակ քո քաղցրութեան յանապատ աղբերէդ։

Լց- աաա-օ-աա- աղօթքէն սկսեալ մինչեւ ցվերջ Բ-ն էմ Սաղմոսին է որպէս երկուշաբթի աւուր կարգն յէջ 236–237

ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԵՐԳ

Եւ. Ես առ քեզ Տէր աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ։
Ընդէ՞ր Տէր մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

ԵՐԳ ՑԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

Վասն հինգերորդի աւուր Աբարչութեան եւ վասն հինգերորդի դարուն եւ ի սուրբ Առաքեալսն Քրիստոսի:

Ճառագայթեալ բանն ի հօրէ
Յօր հինգերորդն հրամայէ
Բղխել ի ջրոց սեռս կայտառաց
Եւ թեւաւորս օդականաց.
Իսկ ի դարուն հինգ մըկըրտին
Ցամաքն եւ ի ծովն Իսրայէլ հին.
Տացուք հրաշից ներգործողին
Պատիւ եւ փառս անեղ բանին:

Մաքրապէս օրինակի
Առաքելոցն Քրիստոսի,
Որք ի ծովէն Տիբերական
Ի յերկնայինսըն կոչեցան.
Անցին ընդ ծով աշխարհական
Եւ ի հոգին մկրտեցան.
Տացուք հրաշից ներգործողին:

Ցուրախու Սիւնոն անզրաւական
Հարսանիսն անապական,
Զձեզ առաքեաց Հայրն փառաց
Հրաւիրատուր տրտմականաց
Սուրբ հարսանեացն այն հայցեցէ՛ք
Ընդ ձեզ լինել մեզ պարակից.
Տացուք հրաշից ներգործողին:

Նորոգողք տիեզերաց
Ի նախահօրն յանցանաց.
Նորափետուր զարդարեցիք
Զնկեղեցի հեթանոսաց.
Պաղատեցէք առ նոյն գթած
Զմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց.
Տացուք հրաշից ներգործողին:

Շինող էիցըս համայնից
Արարածոց ի յանգոյից.
Նոյն շինեցեր զեկեղեցի
Վէմդ ի վերայ վիմին բանի.
Ընդ եղեալ հիմունսն ի նոր Սիոն
Զմեզ յօդեա շինմամբ ի նոյն.
Տացուք հրաշից ներգործողին:

Ուրախացաւ զնացիւք զետոց
Քաղաք ի քէն շինեալ Ցիսուս,
Յորմէ վտակք շնորհաց հոսեն
Զոգիս մարդկան առողանեն.
Աբբո՛յ եւ մեզ ի ջրոյն կենաց
Հայցմամբ Հոգւոյն մատուցակաց.
Զի բանաւոր երկիրս քո
Պտղաբերի ի փառս քո։

Մ—ՆՇ—. Խալ քո եղիցի. իւր սաբօքն, կարդա՛ յէջ 299–302։

Ա Դ Օ Թ Ք

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյն

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Աստուծոյ

ա. Տէր Աստուած բարերար, բազմապարգեւ թագաւոր, կենաց պատուպարան, լուսոյ կերպարան, լայնատարած հանգրստարան, որ յաղագս մեղուցեալս եկեալ մարմնացար, դուրծեցեր զանպատումն, և հանդերձեցեր զհրաշալիսն, մինչեւ կատարեցեր զառեցեալն ընդ ամենայնի Աստուածութեանդ։

բ. Արդ վասն Առաքելոցն սրբոց յերկնաստեղծ քո ձեռացդ ձեռնադրելոց և հոգւովդ սրբով օծելոց, զորոց զգովեստ արժանաւորութեան ըստ խոհում կարի՝ առ ի փառս քո՝ Տէր ամենայնի, յայլում բանի պաշտեցի. և ինձ ողորմեացիս յիշատակաւ սիրոյ նոցին ընտրութեան։ Շաւիղ ինձ ելից նորքոք հանդերձեացես յերանութիւնն փափաքելի. ձայն բարի հովւութեան նոցին ի յողջոյն ինձ կենաց քաղձր լուիցիս վասն կալայց ի յանեղծութիւն վրրկութեան տօնեցեալ յուսոյն ընդ առաջնորդացն կենաց, ընկրկրնաչնորհիցն պատուոյս, վառաւորեալն դասուց, դեռոյն

բանականաց, աւետարանչացն բարձանց, իշխանացն պանծալեաց, լուսապայծառ թագիւ պճնելոցն, ի զարդ անկապուտ զօրութեան չնորհին պայծառացելոց, իւղովն զուարթութեան տիրական լուսոյն կատարելոց։

Գ. Ընդ աչակերտաց մեծիդ հրամանի բարձրեալդ Աստուծոյ Քրիստոսի Համբարձմանն ընտրելոց նահատակութեամբ, որք մահացու և վշտաբերչարն մարմնով, վտանգաւոր և ամենակիրն անդամոք, երկրաւորական և հողազանգուածն բնութեամբ մարտուցեալ ընդ տարր գոյից ամենայն նիւթից՝ պսակեցան, բարձրացան և կենդանացան հոգեպէս. արիւարար ելեալք ի յերկիրէ. ըստ մարգարէին վրկայք ճշմարիտք ամենասիրեցն մահու, իմանալեացն անտեսից

և ծածկելոց աներկբայ բարեացն, յուսով տեսելոցն աստէն նկատիչք, աչակերտք առաքելոցն և չարչարակից նոցինուր հաւատացեալ գործովք ընդ նոսին կատարեալ լրմամբ անպակասելեաւ պարեն ի խրախճանս անկեան երանութեան. որոց հաճոյական և ընդունական մաղթանօք, արիւնընծայ վաստականուէր քրտնակնդրուկ աղերսիցն յարգմամբ՝ ընկալ զիս նոյոգ ըստ նոցին ժառին անեղծ փրկութեամբ ի քեզ արձանացեալ։

Դ. Ընդ խաղացեալսն հուրբ և սուսերբ արեամբ ներկելոցն, և ճգնաւորացն սրբոց հարցն վիանճանց և քեզ հետեւելոցն, Որդի Աստուծոյ, անպարտելի քաջութեամբ և անպատիր ըզգաստութեամբ, ընդ դժնեայ

գոռոզի մարմնոյս բռնուԹեան արիապէս մարտուցեալ, սովիմբ վանեցին զանմարմինն Թէլիարւև մշտամարտ հանդիսիւ՝ յասպարիզի կենցաղոյս առանց զղուանաց ծանրաբեռնուԹեան ի լայնածաւալ ծփանաց աչխարհիս ծովու տապանակաւ մարմնոյս ԹանձրուԹեան զԹեԹեւուԹիւն հոգւոցն Թռուցեալ ի նաւահանգիստն կենաց հասին. և իբր սիրողք վերնումն վի ճակին առանց յետնոցն մտածուԹեան զԹագն յաղԹուԹեան համարձակապէս պայծառ ճոխուԹեամբ պճնեալ իսկապէս ի գլուխ կապեցին. վասն նոցին արժանաւոր մաղԹանաց և նբւիրական հայցուածոց և զիս զվեզաւորս ի պատուականաց ընկալ ընդ նոսին։

ն. Եւ ահա խառնեալ զան-

մաքուրս ընդ նախագԹեալ երջանկացն վարուցարական աղերսարկուԹեան, որ վասն իմ գոչեն քեզ ի հաճուԹիւն, եւ ես ընդ նոսին իբր դառնուԹիւն եղեալ ընդ քաղցու, կամ տատասկ ընդ ողորկուԹեան, տըգեղուԹիւն ընդ վայելչուԹեան, և տիղմ ընդ գեղեցկուԹեան մարգարտի, կամ հող ընդ յըստակուԹեան ոսկւոյ, և կամ քարինս անարդս ընդ պայծառուԹեան արծաԹւոյ, բացասուԹիւն ընդ ճշմարտուԹեան կամ աւազ ինչ առաւնառու ընդ կակղուԹեան զանգուածոյ հացի։ Արդ լուր, հզօր, հնարաւոր, գովեալ. զնոցայն վասն իմ եւ զիմս ընդ նոսին ի նոցին գովեստ, ի փրկուԹիւն իմ, և ի փառս քո, ամենագուԹ, բարեբար, օրհնեալ, երկայնա-

միա, կարող, անքնին, անճառ, անեղծ և անստեղծ։ Քո են պարգեւք, քո են չնորհք, դու ոկիդրն և սատճառ բարեաց ամենայնի։

Ո՛չ ես դատապարտիչ, այլ ազատիչ, ո՛չ ես կորուսիչ, այլ գտիչ, ո՛չ ես մահացուցիչ, այլ կեցուցիչ. ո՛չ ես տարագրիչ, այլ ժողովիչ. ո՛չ ես մատնիչ, այլ ապրեցուցիչ. ո՛չ ես ընկըզմիչ, այլ վերածիչ. ո՛չ ես գլորիչ, այլ կանգնիչ. ո՛չ ես անիծիչ, այլ օրհնիչ. ո՛չ ես վրիժառու, այլ չնորհիչ. ո՛չ ես թըշուառացուցիչ, այլ մխիթարիչ. ո՛չ եղծանես, այլ գրես. ո՛չ սասանես, այլ հաստատես. ո՛չ ոտն հարկանես, այլ սփոփես. ո՛չ պատճառս յոդես մահու, այլ հնարս խնդրես կենաց. ո՛չ ես ի կամս չարժեալ սատակման,

այլ ի փրկութիւն ողորմութեան։ Ո՛չ մոռանաս զայցելութիւն. ո՛չ լքանես զբարի. ո՛չ արգելուս զգթութիւն. ո՛չ բերես վճիռ կորստեան, այլ կտակ ազատութեան։ Ո՛չ թշնամանիս յաւատուրեացդ, ո՛չ բամբասիս ի չնորհաց, ո՛չ հայհոյիս ի պարգեւաց, ո՛չ նախատիս ի ձրի ձրից, ո՛չ անգոհանիս յերկայնմտութեանդ, ո՛չ բանսարկիս ի բարութեանդ, ո՛չ անպատուիս ի քաղցրութեանդ, ո՛չ քամահիս ի հեզութեանդ, ո՛չ առաքին այսոցիկ տրտնջմունք, այլ անլռելի գոհաբանութիւնք։ Բարձ զձեզս իմ, հզօր. լոյծ զանէծս իմ, օրհնեալ. քաւեա զպարտիս իմ, ողորմած. ջնջեա՛ զյանցանս իմ, գթած. մատո՛ մատն այցելութեան և անդրանիկն իսկ կատարեցայց՝ զիջ

քեզ, Ա՛ր քան զսոսին դի-
րագոյն, և կամ զի՞նչ ինձ պար-
տաւորիս կալեւորագոյն. Ա՛յլ
կենդանագրեա՛, բարեխնամ,
քոյինասեղծ պատկերիս փչու-
մըն կրկին ի չունչ նորոգման
լուսաւորութեան մաքրական չը-
նորհի զամենամեղս ոգի պաշտ-
պանեալ։

Զ. Մի՛ ածեր. ողորմած, ինձ
օր տարաժամ ի համառօտս եր-
բի՛ անթոշակ ապաճեռնութեամբ
ընդ անկատար ուղին հեռևիլ,
մի՛ մատուցաներ բաժակ դառ-
նութեամբ ի ժամ ծարաւոյ. մի
փակեր, Գթած, իմ հանդէպ ըզ
յաջողուած հոգեւոր օգտիս, և
մի՛ իբր յանկարծադէպ հինից
ապատակ գիչեր մահու ինձ
պատահեսցէ. մի տապ տօթոյն
յանպատրաստ պահուն զար-
մանս հատեալ ցամաքեցուսցէ.

և մի լուսնական դիպուածք
հասեալ գաղտնեօք ինձ ատեսցեն,
մի պահեսցի ինձ սառն մեղացս,
և մի հոսանք ուղխից կենցա-
ղոյս զիս ողողեսցեն։ Մի հան-
գիստն մահ բերիցէ, և մի նըն-
ջումն ի սատակումն յառաջես-
ցէ. մի քունն ինձ կորուստ լի-
ցի, և մի նիրհումն ապակա-
նութիւն գործեսցէ, մի վախ-
ճանն անյայտալը ի վերայ իմ
արշաւեսցէ, և մի չնչոյս վեր-
արձակութիւն ընդունելոյ ի խո-
նարհ լքցի։

Է. Դու ես, Տէ՛ր, դու գը-
թած, դու բարերար, դու եր-
կայնամիտ, դու ամենակարող,
առ ամենայն բան անհասութեան
անճառ զօրաւոր, քաւել, փրր-
կել, կենագործել լուսաւորել,
վերստին հաստատել, ի ժան-
եաց կերչաց գազանաց և կամ

յատամանց վիշապաց ի կեանս կորզել, ի խորոց անդնդոց ի լոյս բերկրութեան ածել, և ի հեղձմանէ ծփանաց մեզաց ընդարձակս երջանկացփառօք բազմեցուցանել, Ամենայն ոգի քեզ աղնիւալեալ յուսով սպասէ, կատարեալ քումդ չնորհաց. եթէ երկնային՝ և եթէ երկրաւորք, եթէ անկածն մեղօք և եթէ ամբարձեալն արդարութեամբ, եթէ տէր և եթէ ծառայ, եթէ տիկին և եթէ ազախին. և ի ձեռին քո է չունչ կենդանական բոլորեցուն. Եւ քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ԱՂՕԹՔ

ԼՈՒՐ ԱՒՈՒՐՑ ԵՒ Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

ՈՒՐԲԱԹՈՒ ԱՒՈՒՐ

Ցաւուց Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ։ Ամէն

Հայր մեր։ Տէր եթէ զշքեր։ Տէր զի բազում։ Զարթուցեալքս։ Կարդա՛ Եր. ՃԷՂ 13-33։

Յաւուրս պահոց 100, եւ է տօն Սրբոց 50 Տեր ողորմեաւ,

Աղօթք՝ Զքէն զոհանամք։ Կարդա՛ ՃԷՂ 47-46։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՂԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ. ԳԿ.

Քրիստոս Աստուած ամենա-
ծոց՝ ողորմեա։ Անօրէնութեամբ
ի մեզս երկնեաց զիս մայր իմ,
աղաչեմ փրկիչ, ողորմեա։ Վի-
րաւորեալ մեղօք անկանիմ առ
քեզ փրկիչ, մի անտես առներ,
ողորմեա։

Մաքսաւորն հառաչանօք ի տա-
ճարին էառ զքաւութիւն. նո-
վին ձայնիւ և ես գոչեմ, ողոր-
մեա ինձ Աստուած։ Աւազակն
աղաղակեր ի խաչին. յիշեա զիս
Տէր, նովին ձայնիւ և ես գո-
չեմ, ողորմեա ինձ Աստուած։
Անառակ որդին աղերսանօք ա-
ղաչէր զքեզ. Հայր՝ մեղայ յեր-
կինս և առաջի քո, նովին ձայ-
նիւ և ես գոչեմ. ողորմեա՛ ինձ
Աստուած։

Շնորհեա մեզ Տէր ընդ աղքա-
տաց օրինակին Ղազարու ժուժ-
կալութիւն. զի կամաւոր աղ-
քատութեամբ արքայութեանդ
երինից ընդ նմին լիցուք արժա-
նի. լուր մեզ ողորմեա Քր-
իստոս Աստուած։

Որ փոխանակ հացին կարօտու-
թեան զհացն անմահութեան ներ-
մա չնորհեցեր, և ընդ մեծատանն
անգթութեան ի գոգն Աբրա-
համու զնա ընկալար. լուր մեզ
և ողորմեա Քրիստոս Աստուած։
Լուսաւորեա զաչս սրտից մա-
նալ մեզ ողորմութեամբ ի քէն
Տէր զողորմութիւն. զի մի ընդ
մեծատանն հայցեսցուք ի բոց
հնոցին ծագիւ մատին ջուր ի
զովացումն լուր մեզ և ողոր-
մեա Քրիստոս Աստուած։

Ջանակիզըն Աստուած զՀայրն
ամենակալ. բարեբանեցէք ընդ

զուարԹունս երկնից, Զառ ի Հօրէ ծնեալ զՈրդին միածին բարեբանեցէք հրեշտակային ձայնիւ, Եւ զնորոգող սուրբ Հոգին ձայնիւ ցնծուԹեամբ բարեբանեցէք անլռելի ձայնիւ, Անսկիզբն Աստուած և Ժագաւոր երկնաւոր բարեբանեալ ի զօրաց անճահից երկնաւորաց. զքեզ օրհնեմք Հայր անսկիզբն, Խոնարհեցար ի բարձանց վասն մերոյ փրկուԹեան. արձակիչ կապելոց և բժիշկ հոգւոց մերոց, զքեզ գովեմք Որդիդ միածին, Որ էակիցդ ես ընդ Հօր և փառակից Միածնիդ. բաշխող պարգեւաց և առատ ողորմուԹեան. զքեզ բարեբանեմք սուրբ Հոգիդ ճշմարիտ։

Որ զլոյս աստուածային քո բանի. ծագեցեր յաշխարհամած խաւարն անգիտուԹեան. լու

աւուրեա և զմեզ Հօր իմաստուԹիւն, Որ զհամօրէն դատաստանին օրինակ նչանակեցեր առ մեծատունն և Ղազարոս. նեղհակաբար տալով զոր աստ ընկալան, վասն որոյ աղաչեսցուք զքեզ Տէր, փրկել զմեզ ի հրոյ մեղաց և տանջանաց, հանդչիլ ի գոգ նահապետին արդարոյ։ Որով եւ մեք ընդ հրեշտակացն դասուց անբաժանելի Սուրբ երրորդուԹեանն համաձայնեալ երգեմք զփառս ի բարձունս։

Ուրախասիրտ բարձրելոյն հովանացեալ զօրուԹեամբ և բնակարան Սուրբ Հոգւոյն, որով ծնար զբան Աստուած, բարեխօսեա վասն մեր Աստուածածին Մարիամ։

Փառք Հօր և Որդւոյ.

Աղբիւր կենաց բղխեալ յեղեռնէ Սուրբ Աստուածածնին. որով արբեցաւ երկիր ծարաւուտ Հոգւոյն խնամախութ. տալ մեզ մաղթեա՛ ազբիւրս արտասուաց, մաքրել զմեզ ի մեղաց մերոց։

Այժմ և միշտ և յաւիտ։

Քեզ ցնծան ստորայինքս ամենայն ի միաւանգամ քո գալստեանդ. և յաւէժ զուարճանան դասք անմարմնոցն առ էիցս։

դն. Համբառնամ առ քեզ Տէր զաչս իմ, նայեա՛ յիս գթութեամբդ քով և ողորմեա։ Դու ես յոյս ես ապաւէն իմ, զերծո՛ զիս յորոգայթէ մեղաց և ողորմեա։ Ապրեցուցիչ իմ և փրկիչ իմ, ապրեցո՛ զիս յորոգայթէ մեղաց. ողորմեա։

Բազմութեամբ յանցանաց ծանրաբեռնեալ է անձն իմ, միայնոյ քեզ մարդասիրի աղաչեմ. ողորմեա ինձ Աստուած Բրղխմամբ արտասուաց, և հառաչանօք սրտի իմոյ. անդադար հայցեմ բազմաւեղութեամբ քաւեա զիս Աստուած։ Բազմագութ մարդասէր չնորհեա ըղթողութիւն իմոյ յանցանաց, զի առ քեզ միայն պաղատիմ. քաւեա զիս Աստուած։

Աստուած մարդասէր որ զմաքսաւորն արդարացուցեր, քաւեա զիս զմեղաւորս։ Որ զգըղանձիս հանդերձի քո զմեղաձեցեալն ի քեզ բժշկեցեր քաւեա զիս զմեղաւորս։ Որ բանիւ հրամանի քո զանդամալոյծն առողջացուցեր, քաւեա զիս ըզմեղաւորս։

Որ զաղաղակ կնոջն այլազգւոյ առ ընկալեալ փրկիչ մարդասի-

բապէս. և զիմն ապաչխարու-
թեան արա արժանի զձայն մե-
ղուցելոյս ընդունող։ Որ հա-
ւաչմամբ ձայնի ապախնոյն, ոչ
լռեցեր վրկիչ ընդունակ մեզա-
ւորաց. և զիմն ապաչխարու-
թեան արա արժանի զձայն մե-
ղուցելոյս ընդունող։ Որ զա-
ւաչնապարգեւ քո նչխար, ոչ
խնայեցեր ընձեռել չանն հով-
ուասիրի. և զիմն ապաչխարու-
թեան, արա արժանի զձայն մե-
ղուցելոյս ընդունող։

Անկանիմ առաջի քո և խնդրեմ
զթողութիւն յանցանաց իմոց.
մի անտես առներ Հայր զաղա-
չանս իմ։ Ազաղակեմ որպէս
մաքսաւորն, և հեզում զար-
տասուս իմ առաջի քո որպէս
պոռնիկն. մի անտես առներ։
Յաներևոյթ թշնամւոյն պար-
տեցայ, և ի դաղտնի նետից

բանսարկուին վիրաւորեցայ. մի
անտես առներ Հայր զա։

Անկանիմ առաջի քո Տէր, բաղ-
մամեղիս ողորմեա։ Ազաղա-
կեմ առ քեզ վրկիչ, Քանանա-
ցւոյն զձայն, բազմամեղիս ո-
ղորմեա Մաքսաւորին հառաչ-
մամբ կարդամ առ քեզ վրկիչ
և բարերար. բազմամեղիս ո-
ղորմեա։

Ողորմեա ինձ Քրիստոս ողոր-
մութեամբդ քով մեծաւ, զի կա-
րօտ եմ ես չնորհի քոյ և զո-
ղորմութեան ողորմեա, և լուր
ինձ բազմամեղիս։ Լուր Տէր
ձայնի ողբալոյս և ցաւագին
պաղատանացս. որ ամօթով
կամ առաջի քո իմ չարաչար
վարուքս. ողորմեա և լուր ինձ
բազմամեղիս։ Ընկալ Տէր զա-
ղաչանս իմ և զհառաչանս սրբ-
տի իմոյ, որ ազաղակեմ որպէս

կինն Քանանացի. ողորմեա եւ լուր ինձ բազմամեղիս։

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծննդեամբ կուսին Մարիամու և կենդանարար քո յաւարութեամբդ հրաւիրեցեր զմահացեալսն ի յարութիւն անմահութեան, վասն որոյ աղաչանօք մերք քոյ կեցո զմեզ փրկիչ։

Փառք Հօր և Որդւոյ։

Որ անապական ծննդեամբդ քո լուծեր զերկունս նախամօրն, Մարիամ մայր Աստուծոյ, բարեխօսեա առ Միածին Որդին լուծանել զկապանս մեղաց մերոց. և աղաչեա փրկել զանձինս մեր ի փորձութենէ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Բանն անեղ և համագոյ որ ընդ Հօր և սուրբ Հոգւոյն, երևեալ ի յերկրի պայծառագան արա-

բածք, հզօրին կարողութեամբ և զմեզ վերապրեաց յորդեգրութեան չնորհս։

ՄԱՂԹԱՆՔ ՊԱՀՈՑ

գկ. Եկեսցեն աղօթք մեր ի տաճար սուրբ քո, խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս մեր։ Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն խաչի քո պատուականի Տէր, ընկալ զաղաչանս մեր եւ կեցո զմեզ։

դձ. Լուր մեզ Տէր, լուր մեզ աստուածային ողորմութեամբ քով խնայեա յարարածս քո։ Մարդասէր Տէր, վասն Ար.

Բոլոր Աղօթ+ րստ ծայնի աւուրն կարդա՛ յէջ 144–160։

ԹԱԳԱՒՈՐ ՑԱԻԻՏԵԱՆ

ուր. Ի տաճարի սրբութեան քում լուր Տէր ձայնի խնդում. և աղաչանք իմ ժամանեսցեն ի յականջս քո Տէր, Լուաւ ինձ ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց, և աղաղակ իմ առաջի նորա մտցէ յականջս նորա. և աղաչանք իմ ժամանեսցեն ի յականջս քո Տէր, Որ լուսատու ես տիեզերաց Քրիստոս Աստուած. լուսաւորեա զիմ զխաւարային խորհուրդս, և կեցո։ Օրհնեալ ես Տէր, եւ փառաւորեալ է քո անչափ մարդասիրութիւնդ. զաղաչանս մեր քեզ մատուցանեմք, որ թագաւորդ ես յաւիտենից. ընդ ննջեցեալսն մեր արժանի արա Տէր ընդունիլ ի կեանսդ յաւիտենից։ Քրտաւուս ինձ չնորհեա ի

յապաշխարութիւն Տէր, զի լուացից զվեղս անձին իմոյ, որպէս պոռնիկն աղաչեմ և կեցո. Որ աղբիւրդ ես անապական Քրիստոս Աստուած. զվիրաւորեալ անձն իմ ի մեղաց, բժշկեա Տէր բղխմամբ արտասուաց եւ կեցո։ Զժոլորեալ ծառայս խնդրեա, Տէր, և ի դատապարտեր զիս ի յաւուրն այցելութեան քո մարդասէր, կեցոյ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ, և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ. Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար, կորուսեալ իրն։ դիր զծառայս քո. զի զպատ-

ուիրանս քո ես ոչ մոռացայ,
և ի դատապարտեր պիս ի յաւուրն այցելութեան քոյ մարդասէր։ Ող մոլորեալ ի հօտէ քումմէ հովիւ բարի, խնդրեա զիս զմոլորեալս. և արժանաւորեա խառնիլ ի հօտ քո Քրիստոս, և կեցո՛։

Լեալ սաղմոս աղօթքէն սկսեալ մինչեւ ցվերջ Բանէ էմոյ Սաղմոսին է որպէս երկուշաբթի աւուր կարգն յէջ 286-287

ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԵՐԳ

Մատեան աղօթք իմ առաջի քո
Տէր, խոնարհեսցի ունկն քո
ի խնդրուածս իմ։
Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ
ի տուէ կարդացի, և ի գիշերի առաջի քո։

ԵՐԳ ՏՍԱՌՆ ՆԱՐԱՒՍԻ

Վասն վեցերորդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն վեցերորդի դարուն, եւ ի խաչելութիւնն Քրիստոսի։

Զհանդուրժեալ բնութեամբարուոյն
Ունել միայն զանճառ բարին.
Այլստեղծեալ զմարդնյիւր պատկերին
ի վեցերորդ առաւօտին.
Եւ ի յերրորդ ժամ զկողածինն
ի յօգնութիւն ետ հողածնին.
Զոր ի դրախտին ետ վայելել.
Բայց ի պտղոյն մահու արգել։

Պապանձեալ առ դատողին
ցետ յանցանացն Ադամըն հին,
Զկինն պատճառ եղեալ խաբմանն
Եւ կինըն զօձըն դաւանան.
Որով երկիրս այս անիծաւ
փուշ եւ տատասկ ի սմա բուսաւ.
Վճիռ մահու մարդոյն տուաւ
Դառնալ ի հող ուստի ստեղծաւ։

Ջնջել փուեայր Հայրն փառաց
Զգիր պարտեաց մեր յանցանաց,
Որով զգեցաւ Որդին գթաց
Ի վեց դարուն զմարմին մեղաց.
Հօր հաճուեցեամբ ի մահ խաչին
Եկեր կամաւ ի յուրբաթին.
Դառըն զենաւ ի հին Զատկին
Փոխան զառանցն օրինակին.

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանին
Արդարուեցեան ճանապարհին.
Բարձրանալով զո ի խաչին
Բարձրացուցեր զմեզ ի յերկինս.
Զո անպատում խոնարհուեցեամբ,
Եւ կամաւոր խաչելուեցեամբդ
Հաշտեաց ընդ մեզ Տէր Աստուեցեամբ,
Եւ Որդի զմեզս ողորմուեցեամբ.

Սոսկալիդ սերովբէից
Եւ ահաւորըդ քրովբէից
Խոնարհեցար ի չարչարանս
Զարչարելի բնուեցեամբ մարդկան.
Ի խաչին զմեզս ըսպաներ
Եւ զդատակնիք մահու լուծեր.

Հաշտեաց ընդ մեզ Տէ՛ր զԱստուեցեամբ
Եւ Որդի զմեզս ողորմուեցեամբ.
Վեհագոյն բնուեցեանց էիր
Եւ արարիչըդ բոլորից.
Ցորժամ ծագես խաչիդ նըշան
Ի գալստեան քո միւսանգամ,
Զերկրպագուս այժմ հաւատով
Լուսաւորեա նորին լուսով.
Չի համաճայն խաչազգեցիցն
Ըզքեզ օրհնեմք յաւիտենից։

Մաղթե՛ խաչ քո եղիցի. իւր սաբօքն, կարդա՛ յէջ 299–302։

Ս. Գ Ո Թ Ը

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Աստուծոյ.

ա. Եւ քանզի օր է օրհնաբանեալ և լուսանորոգ կչռուԹեանց երկուց ընտրուԹեանց արարածոցս սաստանուԹեանց

յեղանակելոյ յայլ իմն էութիւն երկակենցաղ անփոխադրելի, ամբարձելոցն խոնարհութեան և կործանելոցս վերբերութեան սաբսաթելի ուրբաթու մեծի պատեքիս, յորում եկն եհաս ժամ բարեպատեհ գրել ինձ զայս նուագ ձայնի հեծութեան զուարճախառն երկիւղիւ, ահա ըղձալի համարիմ ասել աստանօր ի քոյոց այտի՝ զոր ընդ իմ կրեցեր Աստուած բոլորից։

ԺԲ. կացեր յատենի քումմ ըստեղծուածոյն իմովս կերպիւ, ո՛չ խօսեցար տուիչդ բանի, ո՛չ բարբառեցար հաստիչդ լեզուի, ո՛չ ձայն արձակեցեր սաստկիչդ երկրի, ոչ մռնչեցեր ամէնազդեցիկ վոզդ մեծութեան ո՛չ երախտեօքն քո յանդիման եցէ ր, և ոչ չարեօք նոցին ըմբերանեցեր. ո՛չ մատնեցեր ամօթոտ ըղ

մատնիչս զքեզ սանջանաց մահու. ոչ ի կապելն զքեզ դիմադարձեցեր և ոչ յատակելն դժուարեցար. ոչ ի թքնուլն թշնամանեցեր և ոչ ընդ կրափելն երբէք խռովեցար. ոչ ընդ կատակելն սրտմտեցար և ոչ ընդ խաղ արկանելն երեսս վախեցեր։ Մերկացուցին զզգեստ պատմուճանին իւրեւ ի տակրէ, և դարձեալ ագուցին իւր անփրկանաւոր ընթանեցելոյ։ Թէ ոչ էր արբեալ կրկնակի քացախ զանգեալ ընդ լեղւոյ, ոչ էր հեղեալ մաղձն իմ ի մէջ երեալ նախանձ դառնութեանն. ճաշակեաց վհատութեամբ և արգել անդէն տարակուսանօք. առին մոլեգնաբար և դարձեալ մատուցին անպատկառապէս։ Գանիւ հարուածոց յետին անարգութեան ի մէջ խառնիճաղանճ

ամբոխի դատապարտեցին. ծունը կրկնեցին նախատանաց եւ պատկ եդին արհամարհութեան։

Դ. Ո՛չ ետուն հանգիստ կենդանարարիդ, եթէ ոչզգործ իմահուն կրել քեզ պատրաստեցին. ընկալար իբր երկայնամիտ, առեր իբրեւ զհեղ, բարձեր որպէս համբերող, ստացեալ իբր զպարտական զփայտն կենաց. որպէս զծաղիկ չուշանաց հովտաց՝ ուսով բերեալ զչէնն կենաց. զի յարհաւրաց գիչերայնոց զիւրակերտս գահաւորակս մաքրեսցէն գոյութեանս պահպանեսցէ ի դատապարտութեանն վայրի իբր ի խրախճան ննճոյից։ Հանին արտաքս իբր զողջակեզ. կախեցին իբրեւ ըմպոյն Սաբեկայ ձգեալ զեղջերացն. տարածեցին ի սեղան խաչին իբր զպատարագ, բեւեռեցին որպէս չարագործ, պընդեցին իբր զապստամբ զխաղաղութիւնդ երկնաւոր իբր զաւազակ. զանկապուտ մեծութիւնդ իբր զտառապեալ, զառի քրովբէից պաշտեցեալդ իբր զքամահեալ, զահմանդ կենաց իբր զարժանաւոր սատակման մահու, զաւետարանիս նկարիչ իբր զհայհոյիչ օրինին, զտէր եւ զկատարումն մարգարէից իբր զհամառօտիչ գրեցելոցն, զճառագայթդ փառաց և զկնիք անքննին խորհրդոցդ Հօր իբր ըստերհակ ծնողիդ կամաց, զօրհնեալդ իսկապէս իբր զտարագրեալ, զկապոյ օրինին լուծիչդ իբր զայր ի նզովս գրեալ. ըզհուրդ ծախիչ իբր զհերքեալ ինն կալանաւոր, զահաւորդ երկնի եւ երկրի իբր զհաւատի պատժաւոր, զի լոյս անմահութեան ծածկեցեր։

կեալդ իբր զհոգածինըմբռնեալ Դ. Ա՛վ քաղցրութիւնդ եւ երկայնամիտ համբերութիւնդ ողորմածիդ գթութեան, որ վասն ապախտաւոր և անօրինեալծառայիսՏէրդ բոլորից գայս ամենայն կատարօրսպէս և հաւանողական համուբեամբ կատարեալ մարմնոյդ միութեամբ ի քեզ ընկալար, եւ մինչեւ ի քննարան չիրմին տապանի անպակաս ի լրութենէ ամբողջ նոյնութեան Աստուա՛ծ անքննին զնոյն կրեալ նախատինս անճառ համբերութեան, յարեար կենդանիինքնիչխան բարձրութեամբ յոտոյ, աննուազ մարմնով եւ անթերի աստուածութեամբ։ Օրհեալ փառաք, գովեալ գթութեամբ, բարեբանեալ միշտ ողորմութեամբ, յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն.

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ԱՂՕՔ

ԼՈՒՐ ԱՒՈՒՐՑ ԵՒ Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

ՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

Ցաւուց Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ։ Ամէն

Հայր մեր։ Տէր եղէ զերբ։ Տէր գի բազում։ Զարհուցեալքս կոչեցէ՛ք։ ՚ի՛ս՚ յԵՂ 13-33։

Ցաւուցս պահոյ 100, ի՛ս է օրս Մեծ։ 50 Տէր ողորմեա։

Աղօթք՝ Զքէն զոհանամք։ կոչեցէ՛ք յԵՂ 47-46։

ինձնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ Դ.

Քրիստոս Աստուած յոյս ապաշխարողաց, չնորհեա զքո-ղութիւն բազում յանցանաց իմոց։ Առ քեզ բազմագութ ապաւինեալ կարդամք, մի մերժեր զմեզ յողորմութենէ քումմէ։ Որպէս զաւազակն աղաղակեմ առ քեզ. յիշեա և զիս Տէր ի քում արքայութեանդ։ Ընդունդս իմ խոստովան լինիմ առ քեզ Քրիստոս, որ միայնդ ես բազմագութ թողութեամբ, ողորմեա ինձ Աստուած։ Դու Տէր որ ճշմարտութեանց ես սիրող, և քննես զծածուկ դպղտնեաց սրտի իմոյ. ողորմեա ինձ Աստուած։ Տուր ինձ ցրնծութիւն փրկութեան. և հոգւով Տէրութեանդ քո հաստա-

տեա զիս. և ողորմեա ինձ Աստուած։

Ալիք յանցանաց զիս ալեկոծեն, և մեղք իմ բազում զիս յանդիմանեն։ Արդ զի՞նչ արարից մեղուցեալ անճամբս, որ չեմ ապրելոց յահագին հրոյն։ Մեզայ քեզ Քրիստոս Որդի Աստուծոյ. չնորհեա զքո-ղութիւն բազում յանցանաց իմոց։

Տէր որ ի մէջ լերինն աղբերագուցեր զջուրն ի վիմէն։ Տէր ի սրտէ իմմէ հան ինձ արտասուս ապաշխարութեան։ Զի կեցից և ապաշխարութեամբ ապրեցայց ի հանդերձեալ քոց դատաստանաց։

Մեղուցեալ անճամբ կարդամ առ քեզ Հայր երկնաւոր, օգնեա ինձ ի նեղութեանս. որ մեղօքս եմ մեռեալ օգնեա ինձ։ Վիրաւորեցայ ես յաներևոյթ

թչնամւոյն. բժիշկ հիւանդաց, բժշկեա զիս զհիւանդութիւնս, որ մեղօքս եմ մեռեալ օգնեա ինձ։ Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խնդրող գերբելոց, խնդրեա զիս զմոլորեալս, որ մեղօքս եմ մեռեալ, օգնեա ինձ։

Մեղայ քեզ Տէր, քաւեա զիս, և ողորմեա ինձ Աստուած։ Ոչխար եմ բանաւոր հօտի քոյ և առ քեզ ապաւինիմ, հովիւ բարի, խնդրեա զիս զմոլորեալս և ողորմեա ինձ Աստուած։ Ի ծովու մեղաց ալեկոծեալ եմ, և առ քեզ աղաղակեմ, նաւապետ բարի, վրկեա զիս ի վտանգէս, և ողորմեա ինձ Աստուած։

Վասն որոյ աղաչեա՝ մայր Աստուծոյ Մարիամ. զմիածին քո զորդին, զի չնորհեսցէ ըստ ա-

ւազակին, ժառանգել վերստին մեզ զդրախտին վայելչութիւն։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Ցնծամ Մարիամ արեգական արդարութեան արեւելք. և աղաչեա զառ ի քէն զծնեալն Աստուած վասն մեր, զի դարձուսցէ վերստին զմեզ ի դրախտին ժառանգութիւն։

Այժմ և միշտ և յաւիտ։

Ցաղթող զօրութեամբ Խաչի քոյ պահեա զմեզ Քրիստոս Աստուած. որ տարածեցեր զձեռս քո ի նմա, և լուծեր զկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց. ապրեցուցանել զմեզ ի պատրանաց թչնամւոյն։

Մ Ա Դ Թ Ա Ն Ք

Դի. Քրիստոս է իմ Աստուած, և փառուսոր առնեմ զա, Աս-

տուած Հօր իմոյ և բարձր յաբրահից զսա։ Մարդասէր Տէր, վասն Սրբուհւոյ անարատի Մօր քոյ և կուսի, և վասն Խաչի քո պատուականի Տէր ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ։

ՄԱՂԹԱՆՔ Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

Բարեխօսութեամբ Սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու Մկրտչին, Սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային և Սրբոյն գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին, յիշատակաւ և աղօթիւք Սրբոց (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ, և վասն Խաչի քո պատուականի, Տէր ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ։

Բուրվառ և աղբիւր ըստ ժամուն աւուրն Ի-ԻՐԻ՝ ՀԵՂ 144–160

ԹԱԳԱՒՈՐ ՅՍԻՍԵԱՆ Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

ան. Բարեխօսութեամբ Սրբոցն (այս անուն) աղաչեմք զքեզ, Թագաւորութիւն չնորհեա յանցանաց մերոց, բարերար Քրիստոս։ Մերձ է Տէր առ այնոսիկ, որք մաշեալ են սրտիւք, և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ։ Բազում նեղութիւնք են արդարոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր. և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա, և մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ. Թագաւորութիւն չնորհեա յանցանաց մերոց, բարերար Քրիստոս։ Որ յաղթող զօրութեամբ ի հանդէս ճգնաւորական անարատ պահեցեր զխոստովանող վիկտոր քո Քրիստոս Աստուած, տուր մեզ օգնութիւն ի նեղութեան մերում բարեխո-

սուրբ Մարիամայ
և կեցո։

ակ. Զորմութիւն քո Տէր արա
ի մեզ. և բարեխօսութեամբ
Սրբոցն (...) մի կորուսաներ
զմեզ երկրդութիւն Սուրբ ո-
գորմեաց մեզ։ Փրկութիւն ար-
դարոց ի Տեառնէ է, վերակա-
ցու է նոցա ի ժամանակս նե-
ղութեան։ Օգնեսցէ նոցա Տէր
և փրկեսցէ զնոսա. ապրեցուս-
ցէ ի մեղաւորաց և կեցուսցէ
զնոսա, զի յուսացան ի նա. և
բարեխ։ Որք զտանջանսն և զդ
մահ վասն քո յանձն առին. և
հեղին զարիւնս իւրեանց վասն
անուանդ քո սրբոյ. բարեխօ-
սութեամբ սոցա մի կոր։

ԹԱԴԱՒՈՍ ՅԱՒԻՏԵԱՆ

Ա. յօր դասք հրեշտակաց ու-

րախանան ընդ ճգնութիւն սրբ-
բոյն (...)։ Բանզի գոչէ եկե-
ղեցի քո Բրիստոս զյաղթանակ
մարտ հեղման արեան սորա ի
վերայ մեծի անուան քոյ Տէր։
Բազում համարձակութիւն է
սորա առաջի Աստուծոյ ի ձեռն
հեղման սուրբ արեան իւրոյ։
Բանզի յոժարութեամբ մատ-
նեաց զանձն իւր չարաչար եւ
դառն տանջանաց վասն մեծի
անուան Տեառն։
Բանզի արհամարհելով անար-
գեաց զանցաւոր վիճակս աշ-
խարհիս, և փափագեաց յաւի-
տենական կենացն. և միշտ եւ
հանապազ ուրախանայ ընդ
տեառն իւրոյ, յանսպառ յոյ-
րախութիւնան։ Բանզի գոչէ և-
կեղեցի քո Բրիստոս զյաղթա-
նակ մարտ հեղման արեան սորա
ի վերայ մեծի անուան քոյ Տէր։

Փառք Հօրն էական, Որդւոյն միածնի, և ազատիչ սուրբ Հոգւոյն վայելէ։
Փառք պատիւ և իշխանութիւն, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։
Եւ յորժամ չարժին երկինք եւ երկիր ի յահէ փառաց բանին Տեառն Աստուծոյ։
Յայնժամ նստուցանէ ընդ աջմէ իւրմէ զսիրելիս անուան իւրոյ ի լուսէղէն խորանն զուգաւորելով։

Հայր մեր։ Լցար առաւօտու։ Փրկ. Օրհնեալ ես Տէր Աստուած։ Մղ-ծ։ Օրհնեցէք։ Բ-ր։ եկեալքս ա-ւանիք։ յէջ 169 – 179։

ՄԱՂԹԱՆՔ Ի ՏՕՆՍ ՍՐԲՈՑ

Ծոդեա Տէր զյօդ բարերար ողորմութեան քո ի մեզուցեալ

յանձինս մեր. չիջո զբոց հնոցի յանցանաց մերոց, և փրկեա զմեզ ի յաւիտենական հրոյն։ Արա արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն և ընդ երանելի սուրբ վկայն օրհնել զքեզ և զովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Փ-ր. Մեծացուսցէ. Բ-ր։ Սուրբ զԱստ։ Ազօթ։ Ընկալ Տէր զաղաչանս։ Է-ր. Ողորմեա ինձ։ Բ-ր։ երկիրպա-զեմք. յէջ 180–184 եւ 287–288։

ՍԱՂԹԱՆՔ ՍՐԲՈՑ

Բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սրբոց Մարտիրոսացն որոց այ-սօր է յիշատակ, եւ ամենայն Սրբոց քոց. լուր մեզ եւ ողոր-մեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ և թող

զմեզս մեր. Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

փ.բ. Օրհնեցէք զՏէր յերկնից, փառք ի բարձունս, յէջ 194–201։

ԱՌԱՒՕՏՈՒ ԵՐԳ

Պարծեսցին սուրբքն փառօք եւ ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց, Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։

Առաքեա Տէր զլոյս քո եւ զճշմարտութիւնն քո. ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւն, եւ քո ծառայիցս լեր օգնական բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսացն, որոց այս օր է յիշատակ։

Զի սոքօք առաջնորդեալ ելցուք ի լուսն սուրբ եւ ի յարկս քո։ Մարիոյ առաջի սեղանոյ Աստուածոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ. ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւն։

ՔԱՐՈԶ

Աստուած մեծ հզօր և փառաւորեալ, լուսաւորիչ սրբոց եւ ի սուրբս հանգուցեալ, զճշդութիւն սրբոց առաքելոցն բարեխօս ունիմք առ քեզ ազաչեմք։

Լուր Տէր և ողորմեաւ։

Որ անդադար օրհնաբանին ի դասուց հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոց, արժանաւորեա զմեզ ուղիղ փառաւորութեամբ ընդ սուրբս քո երկրպագել մեծի

և ահաւոր տէրութեանդ քո.
աղաչեմք։
Լուր Տէր և ողորմեա։
Օրհնեմք զքեզ միաբան սիրով
ի յիշատակս վկայից քոց. որք
հետեւողք եղեն լուսազարդ
ճանապարհաց քոց Տէր, որ վա-
սըն սէր յանձն առեր ղչարչա-
րանս խաչի և մահու. աղաչ։
Լուր Տէր և ողորմեա։
Կատարիչք հաճոյից կամաց Աս-
ուածութեանդ քո, զանճինս
իւրեանց պատարագեցին ի վը-
կայութիւն ճշմարիտ սիրոյ քո
և բուրեցին հոտ անուշից տէ-
րութեանդ քո, աղաչեմք։
Լուր Տէր և ողորմեա։
Սրբեցին զանճինս իւրեանց տա-
ճար անուանդ քումմ սրբոյ.
մաքրեալք զմիտս և զխորհուր-
դըս իւրեանց երկիւղիդ քով
սրբով, և դասակիցք եղեն հո-

դեղինաց երկնաւոր զուարթնոց
աղաչեմք։
Լուր Տէր և ողորմեա։
Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ
Աստուածածնին և Յովհաննու
կարապետին, սրբոյն Ստեփան-
նոսի նախավկային և սրբոց Ս-
ռաքելոց, Մարգարէից և Մար-
տիրոսաց, եւ սրբոյն Գրիգորի
մերոյ լուսաւորչին. բարեխօ-
սութեամբ և աղօթիւք սրբոց
(այս անուն) որոց այսօր է յիշա-
տակ, և ամենայն սրբոց քոց,
Տէր, որք միացան ի սէր Աստ-
ուածութեանդ քո. յիշեա զհո-
գիս աննչեցելոց մերոց և այց ա-
լոյ ի քում գալստեանդ աղա-
Ծիշեա Տէր և ողորմեա։
Եւ եւս առաւել զյորդորումն
սիրոյ, և զգործս բարեաց պար-
գեւել մեզ խնդրեմք։
Տուր մեզ Տէր Աստուած։

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն
Աստուծոյ ամենակալին
յանձն արասցուք։
Քեզ Տեառնէ յանձն եղիցուք։
Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած
մեր ըստ մեծի ողորմութեան
քումմէ աղաչեմք ամենեքեան
միաբանութեամբ։
Տէր ողորմեա՛։ Տէր ողորմեա՛։ Տէր ողորմեա՛։

Աղօթ. Գոհանամք զքէն Տէր՝ մինչեւ
ցվերջ Սուրբ ես Տէր աղօթին յէջ
211–216 եւ 291։

Փ Ո Խ

Սիրեցի զի լսիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա։
Շրջեցան զիս ևրկունք մահու, և վիշաք դժոխոց գտին զիս։

Զնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի, և զանուն Տեառնէն կարդացի։
Ո՛ Տէր փրկեա զանձն իմ. ողորմած Աստուած մեր ողորմի և պահէ զաղայս Տէր։
Ես խոնարհ եղէ, և Տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո. զի Տէր օգնեաց քեզ։
Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ զաչս իմ յարտասուաց. եւ զոտս իմ ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց։
Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ, և ես խոնարհ եղէ յոյժ։
Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է։
Զի՞նչ տուց տէրտէր Տեառն ընդ ամենայնի, զոր եւ ես ինձ։
Զբաժակ փրկութեան ընկալայց եւ զանուն Տեառն կարդացից։

ԶաղօԹս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա։

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ Տէր, ես ծառայ քո եմ, ծառայ եւ որդի աղախնոյ քո։

Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատարագ օրհնուԹեան եւ զանուն Տեառն կարդացից

ԶաղօԹս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա։

Ի գաւիԹս տան Տեառն, եւ ի մէջ քո երուսաղէմ։

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազգինք, գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք։

Զօրացաւ ողորմուԹիւն նորա ի վերա մեր, եւ ճշմարտուԹիւն Տեառն մնայէ յաւիտեան։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Սրբոյ Հոգւոյ։

Երգ. ՑԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

Վասն եօԹնեւորդի աւուր արարչուԹեանն, եւ վասն եօԹնեւորդի դարուն եւ ի խորհուրդ հաւատոցն։

Տէրն յետ ստեղծման արարածոց
Հանգեաւ յեօԹն օրն ի գործոց.
Այն որ հանգիստ աշխատելոց
Եւ կամքն գործ է եղելոց.
Ուստի եւ մեզ յոյս հաստատուն
Ետ հանգստեամբն շաբաԹուն.
Թէ աստ գործել զգործս Աստուծոյ,
Անդ է հանգչիլ ընդ Աստուծոյ։

Բարւոքաբար վարդապետիմք
Ծօրինակէ Տեառն խրատիմք.
Որ ի յերկրորդ արարչուԹեան
Ցետ կատարման տնօրէնուԹեան.
ԾօՆներորդ օր հանգստեան
Իջեալ մարմնով ի գերեզման
Զկապեալ հոգիսն վերածեաց
Զանանց հանգիստն պատրաստեաց։

Յօդդ որ ի բոյդ կոդէ ցօդևալ
Բըժըշկևսցէ ըզհանգուցեալսն.
Իջցէ ի հող մահու նոցին,
Եւ բուսուսցէ յօրն վերջին.
կենդանարար ծայնիւդ քո
Կոչեա՛ զնոսա ի կեանս քո.
Եւ դասեցո՛ ընդ արդարոցն
Երկել քեզ փառս ընդ զբաւքնոցն։

Իւծեալ զքնուքիւնս կենաց ուսող
Դարծոյց յանցանքն ի մահու հող.
Իսկ անմահիդ մեռելութիւն
Շնորհեաց դարձեալ զանմահութիւն
Զորս են ընդ քեզ քաղեալ մահուամբ
Աւազանին մըկրտութեամբ
Յարո՛ ընդ քեզ բոյին փառօք
Արեգական նըման լուսով։

Փայլին արդարքն յարքայութեան
Եւ ծրգնաւորքն ի հանգստեան.
Մարտիրոսքըն պսակին
Եւ կուսանաց լապտերք վառին.
Դասեցո՛ Տէր ընդ նոսին
Որ զքեզ Աստուած խոստովանին,

Արդարութեամբ մի դատեսցին,
Այլ զթութեամբ քո բաւեսցին։

Քո անպատում խնարհութեամբ
Որ քաղեցար մեռելութեամբ
Եւ յարուցեր յորդւոց մարդկան
Որք հաւատով ի քեզ անկան.
Յարո՛ եւ զմեզ արդարութեամբ
Եւ զննչեղեալսն ողորմութեամբ.
Զի կենդանեացըս բերանով
Տացին քեզ փառք ընդ Հօր Հոգւով։

ՄԱՂԹԱՆՔ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ

Քրիստոս Աստուած մեր, վասն խաչի քո պատուականի զխաղաղութիւն քո տուր մեզ Տէր։ Վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու Կարապետին և սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, զխաղաղութիւն քո տուր մեզ Տէր։

Վասն սրբոց քոց Առաքելոց

Մարգարէից, Վարդապետաց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Ճգնաւորաց, Կուսանաց, Միանձանց եւ երկնային սուրբ զօրացն զիաղաղութիւն քո տուր մեզ Տէր։

Եւ վասն նախկին լուսաւորչացն մերոց Թադէոսի եւ Բարթուղիմէոսի, եւ սրբոց Յակովբեանց երջանիկ առաքելոցն, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին և սրբոցն Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին, Մարուգէի ճգնաւորին. Մելիտոսի եպիսկոպոսին եւ Գէորգայ քաջայաղթ զօրավարին. այլ եւ բարեխօսութեամբ յիշատակաւ եւ աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ. զիաղաղութիւն քո պարգեւեա մեզ մարդասէր Տէր։

ԿՈՐՈՂ

Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զՏէր. որք զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն եւ երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն։ Աղօթիւք նոցա եւ բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո՛ եւ ողորմեա՛։

Ա. ՂՕԹՔ

Որ ընտրեցեր եւ ընկալար զերանելի զվկայն քո (այս անուն) Քրիստոս Աստուած մեր եւ հաղորդս արարեր զնոսա կամաւոր չարչարանաց քոց։ Արդ բարեխօս առ քեզ ունիմք որք աստ երկնդ ամենայն տիեզերասուրբք իւրեն. որպէս զի աղօթիւք նոցա եւ բարեխօսութեամբ խա-

ղաղեցուսցես դկենցաղավարութիւնս մեր, փրկելով զմեզ յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն։ Շնորհեա մեզ. Տէր, ըստ օրինակի նոցա կեալ եւ զվախճանն մեր կնքեա ուղղափառ խոստովանութեամբ ի յոյս կենացն յաւիտենից։ Զի եւ մեք արժանի եղիցուք մտանել յերկնային խորանն լուսոյ, եւ ժառանգել զպատրաստեալն ի սկզբանէ այնմահկի սրբոց քոց դարքայութիւնդ։ եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն։

Ցիշեա՛ Տէր։ Բարեբար. տես յէջ 301–302։

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ
Ե Ւ
ԱՂՕԹՔ

ԱՌԱՒՍՏԱԿԱՆ ԺԱՄԱՑՈՒՆ

Որ կատարի ի դէմս Հոգւոյն Սրբոյ. այլ եւ ի դէմս Յարութեան Քրիստոսի, և երեւման Աշակերտացն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Ղ[ի]ծի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան. զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա։ Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, եւ ամենայն

ազինք երանիցեն նմա։
Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրա-
յէլի, որ առնէ սքանչելիս մի-
այն. եւ օրհնեալ է անուն սուրբ
փառաց նորա յաւիտեան. լցցի
փառօք նորա ամենայն երկիր.
եղիցի՛ եղիցի՛։
Փառք Հօր եւ. Այժմ եւ միշտ.
եւ հաւաղաղութեան զՏէր աս։
Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ։

ԵՐԴ ԱՐԵՒԱԳԱԼԻՆ ԳԿ.

Ցարեւելից մինչ ի մուտս, ի հիւ-
սիսոյ եւ ի հարաւոյ, ամենայն
ազգ եւ ազինք, յօրհնութիւն
նոր օրհնեցէք զԱրարիչն արա-
րածոց. որ ծագեաց ըզլոյս ա-
րեգականն այսօր յաչխարհս։
եկեղեցի՛ք ընդարձակոյ, փառա-
բանիչք ամենասրբերորդութ-
եանն. յառաւօտս լուսոյ զա-
ռաւօտ խաղաղութեան Քրիստոս

դովեցէ՛ք ընդ Հօր եւ Հոգւոյն.
որ ծագեաց զլոյս գիտութեանն
իւրոյ ի մեզ։

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Յարեւելից յարեւմուտս ման-
կունք Սիովնի, օ՛ր հնեցէ՛ք միշտ
ա՛նդադար զծագողն լուսոյ։
եկեղե՛ցիք արդարոց եւ փա-
ռաբանիչք, բարեբանեցէ՛ք որ
եւս զիմաստս լուսոյ։

ՔԱՐՈԶ

Ցարեւելից մինչեւ ի մուտս ա-
րեւու ընդ ամենայն տեղիս
քրիստոնէութեան, ուր եւ կար-
դան դանուն Տեառն սրբու-
թեամբ, Տէր ազօթիւք նոցա եւ
բարեխօսութեամբ մեզ ողոր-
մեսցի։ Ուխտիւք զԱստուած ա-
ղաչեսցուք, զի նա փրկեսցէ ըզ
մեզ ի մեղաց եւ ի ցանկութենէ

աշխարհի ։ Ընկալցի զուխտս եւ զինդրուածս սրտից մերոց · եւ արժանի արասցէ զմեզ հաւատոց եւ պատուիրանաց իւրոց ընդ ամենայն սուրբս իւր ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա ։

Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք ։

Չհեչտակս խաղաղութեամբ ։
Զանձինս մեր ։ Ողջմտաց մեզ ։

Ա Գ Օ Ր Ց

Յարեւելից մենչեւ ի մուտս արեւու օրհնեալ ես Տէր, վասն զի թագաւոր քաղցր ես, եւ անուն քո ահեղ է ընդ ամենայն տիեզերս: Քաղցրացին սաղմոսերգուԹիւն մեր առաջի քո, եւցեն իրաւունք յայտարարուԹեան

նէ քումմէ ի տկարութիւնս մեր, եւ վառաւորեսցի Ամենասուրբ անուն քո ։ Եւ մեք արժանի եղիցուք կալ ի պատուիրանի քում, եւ քեզ երգել զօրհնուԹիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ · այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից

Ամէն ։

Ամենասուրբ Աստուած մշտնջենաւոր, Աստուած յաւիտենական, որ ի սուրբ աշխարհս լոյս ծագեցար եւ լուսաւորեցեր զմեզ ի խաւարային մեղաց մերոց, Որ վասն մեր ի չափաւորուԹիւն եկիր անչափիդ Աստուած, եւ հեղեալ ծաւալեցեր զչնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ յարարածս քո ։ Այժմ եւ յաւիտեանս ժամանակաց բարեբանեալ ես, ամենա-

մեծդ Աստուած, ընդ Հօր եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ, այժմ։

ՍՍԱՂՄՈՍ. ՂԹ

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջինորա ցնծութեամբ ծաներուք զի նա է Տէր Աստուած մեր։

Նա արար զմեզ, եւ ոչ մեք էաք, մեք ժողովուրդ եւ խաչն արօտի նորա։

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ եւ օրհնութեամբ ի յարկս նորա։

Խոստովան եղերուք Տեառն, եւ օրհնեցէք զանուն նորա։

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ

ՆԴ

Ճգնաւո՛րք Աստուծոյ, եւ ժառանգորդք երկնից արքայութեանն, որք փոխանակեալըք զանցաւորս առիք զանանցսն բարութիւնան. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։

Նահատա՛կք պանծալիք, եւ սիրեցեալք ի յերկինսուր Հօրէն. որք մըկրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ Աւազին, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։ Մարտիրո՛սք ցանկալիք, եւ օթեւանք Հոգւոյն ճշմարտութեան. որք յաղթեցիք հոգւով կարեաց եւ ցանկութեան, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկե։

Գովելի՛ք աշխարհի, եւ բաղձալիք վերնոցն պատուհանց, որք

եղանութեան մասին հասիք քան զամենայն որդիս մարդկան. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։

կամաւոր պատարագք. մանկունք տիօք եւ կատարեալ իմաստութեամբ որք վոխանակ կաթին արբիք զգինին զմայլեցուցիչ. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։

ՑՈՐԴՈՐԱԿ

Ճրգնաւորըք ճչմարիտք, վկայք Քրիստոսի. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն անճանց ժերոց։

Նահատակք կենդանիք, սիրողք Քրիստոսի. որք չարչարեցայք մարմնով վասն անուանըն Տեառն։

Մարտիրոսըք ցանկալիք, մարդկան ըղձալիք. հայցեցէք ի Սուրբ Հոգւոյն տալ մեզ զբարիս։

Գովելիք վերնոց դասուց. պարծանք աշխարհի, խնդրեցէք զխաղաղութիւն տալ եկեղեց, կամաւոր սուրբ պատարագք հասակաւ մանկունք. հայցեցէք լինիլ եւ մեզ ձեզ պըսակակիցք։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Աղաչեմք ողորմեաց, Տէր բարերար, աղաչեմք ողորմեաց. վասն աղօթից սրբոց ճգնաւորացն աղաչեմք ողորմեաց։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ ճգնաւորքդ աղաչեսցուք զՏէր, որք զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն հարբերեցին, լուսեղէն եւ երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն. աղօթիւք նոցա եւ բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի։ Ա-

ՀԵՆԱԿԱԼ ՏԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԵՐ. ԿԵՑՈ Ե ՈՂՈՐՄԵԱ։

Ա. Ղ Օ Թ Ք

Սուրբ ես Տէր, եւ ի սուրբս հանդուցեալ, եւ մեք սուրբ վըկայիւքս աղաչեմք զքեզ. բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց մի մերժեր զմեզ յողորմութենէ քումմէ. այլ կեցո զմեզ աղօթիւքս սոցին. զի դու ես բազումողորմ Աստուած, եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտ։

Յիշեա Տէր զպաշտ. Բարերար եւ բազումողորմ. յէջ 301–302։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ.

Աստուած. Աստուած իմ, եւ

առ քեզ առաւօտ առնեմ, ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ, քանի պատիկ եւս եւ մարմին իմ։ Որպէս երկիր անապատ եւ անջուր, ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ։

Այսպէս ի սուրբս երեւեցայց քեզ տեսանել ինձ զզօրութիւն քո եւ զփառս քո։

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան զկեանս իմ, եւ շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ. Այսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս իմ, և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ։

Որպէս ի ճարպով պարարտութենէ լցցի անձն իմ. շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ։

Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ։

Չի եղեր իմ օգնական, ի հա-
վանի Թեւոց քոց ցնծացայց։
Եկն զկնի քո անձն իմ. եւ զիս
ընկալաւ աջ քո, և նոքա ի նա-
նիր խնդրեցին զանձն իմ։
Մտցեն ի ներքոյ անդնդոց երկ-
րի. մատնեացին ի ձեռս սրոյ,
եւ բաժինք աղուէսուց եղիցին։
Թագաւոր յուսացաւ ի Տէր.
գովեսցին ամենեքեան որք եր-
դնուն նովաւ. խցցին բերանք
այնոցիկ որք խօսէին զանիրա-
ւուԹիւն։
Լուր Աստուած, աղօԹից իմոց,
յաղաչել ինձ առ քեզ յերկիւղ ղէ
Թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ։
Ծածկեսցես զիս ի ժողովոյ չա-
րաց, ի բազմուԹենէ որք գոր
ծեն զանիրաւուԹիւն։
Որք սրեցին որպէս սուսեր զլ-
եզուս իւրեանց. չարեցին զա-

ղեղունս իւրեանց յիրս դառ-
նուԹեան։
Զգել ի գաղտնիս այնոցիկ որք
ուղիղ են սրտիւք յանկարծակի
ձգեսցեն ի նոսա, եւ մի երկ-
իցեն։
Որք զօրացուցին յանձինս իւր-
եանց զբանս չարուԹեան. խոր-
հեցան Թագուցանել ինձ որո-
դայԹ, եւ ասացին ոչ տեսանէ
զայս Տէր։
Քննեցին զանօրէնուԹիւն, պատ-
րաստեցան ի քննել զքննու-
ԹիւնՀ
Մատիցէ այր ի զօրուԹիւն
սրտի իւրոյ, և բարձր եղիցի
Աստուած։
Նետք տղայոց եղեն վէրք նո-
ցա. տկարացան ի նոսա լեզուք
նոցա. և խռովեցան ամենեք-
եան որք հայէին ընդ նոսա։
Երկեաւ ամենայն մարդ ի պատ-

մել զգործս Աստուծոյ. և զաբարանս նորա ի միտ առին։
Ուրախ եղիցի արդար ի Տէր. և յուսասցի ի նա, նուաւ գովեսցին ամենեքեան որք ուղիղ են սրտիւք։
Փառք Հօր և Այժմ եւ միշտ

Ս Ր Գ

Լո՛յս ալարիչ լուսոյ առաջին լոյս. բնակեալդ ի լոյս անմատոյց, Հա՛յր երկնաւոր ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի։
Լո՛յս ի լուսոյ ծագումն արեգակըն արդար. անճառ ծնունդ Հօր Որդի. յառաջ քան զարեւ անուն քո գովեալ ընդ Հօր. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս ծագեա

ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի։
Լո՛յս, ի Հօրէ զլխաւմն ազբիւր բարութեան, Հոգի՛դ Սուրբ Աստուծոյ. մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զքեզ բարեբանեն. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա՛ ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի։
Լոյս, երբեակ եւ մի անբաժանելի սուրբ երորդութիւն. զքեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինքս միշտ փառաւորեմք. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի։

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Անեղալի՛դ Աստուած, Հայր աւետենական, ընկալ զաղաչանս մեր քոց պաշտօնէից։
Ի Հօրէ ծագումն անճառ արեգակն արդար. ծագեա ի յանձինս մեր զլոյսդ ողորմութ.

ի հօրէ բղխեալ Հոգի, աղբիւր բարութեան. լուսով քով լցո զմեզ յայսմ առաւօտուս։ երեք անձինք եւ մի բնութիւն մի Աստուածութիւն. զքեզ խոստովանիմք յաւէտ Սուրբ երրորդութիւն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Լուսովդ քո, Քրիստոս, աւետեաքեան լուսաւորեցաք և ի սուրբ Խաչ քո, Փրկիչ, հաւատացեալքս ապաւինեցաք։ Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր. տուր մեզ զխաղաղութիւն քո. և ապա առ մեզ զողորմութիւն քո մարդասէր Տէր։

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր,

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յարարածս իւր. ծագեսցէ և այժմ զառաւօտ ողորմութիւն իւր ի վերայ փառաբանչաց անուան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։

ՍԱՂՕՔՔ

Զառաւօտու աղօթս և զրանաւոր պաշտօնս, ընկալ ամենակալ ամենամեծդ Աստուած, ի քո անապական և յերկնային խորանդ։ Ծագեա առ մեզ զարդարութեան և զիմաստութեան լոյս քո. ապա զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տուընջեան. որպէս զի ի գալ աւուրս երկիւղածութեամբ վարեսցուք ըզկեանս մեր. և առանց գայ-

թակղուբեան կատարեսցուք։
Զի դու ես օգնական և փրկիչ
մեր, և քեզ վայելէ փառք իշ-
խանութիւն և պատիւ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ.

Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի։
Ի վայրի դալարուղ անդ բնա-
կեցոյց զիս. և առ ջուրս հան-
գըստեան սնոյց զիս։
Դարձոյց զանձն իմ առ իս, եւ
առաջնորդեաց ինձ ի ճանա-
պարհս արդարութեան վասն
անուան իւրոյ։
Թէպէտ և գնացից ես ի մէջ
ստուերայ մահու. ոչ երկեայց
ի չարէ, զի դու Տէր ընդ իս
ես։
Ցուպ քո և գաւազան նոքա

մխիթարեսցեն զիս։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ
զսեղան ակն յանդիման նեղ-
չեաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բա-
ժակ քո որպէս անապակ արբե-
ցոյց զիս։
Ողորմութիւն քո, Տէր զհետ
իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս
կենաց իմոց բնակիլ ինձ ի տան
Տեառն ընդ երկայն աւուրս։
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր եւ
գնասցից, զի առ քեզ Տէր հաս-
բարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց,
Տէր զի զքեզ ապաւէն ինձ ա-
րարի։
Ուստ ինձ առնել զկամս քո, զի
դու ես Աստուած իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո Տէր. կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քո հասցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ եւ կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ զի ես ծառայ քո եմ։

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ։

Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք ի խառնիլ երկրի, ի փոփոխիլ լերանց ի սիրտս ծովու։

Գոչեցին և խառնեցան ջուրք նոցա. խառնեցան լերինք ի զօրութենէ նորա։

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն Աստուծոյ, և սուրբ արար զյարկս իւր Բարձրեալն։

Աստուած ի մէջ նոցա. և նոքա մի սասանեսցին. օգնեսցէ նոցա Աստուած, ի վաղորդենէ մինչեւ ի վաղորդեան։

Խռովեցան հեթանոսք, և խոնարհեցան թագաւորութիւնք. եհաս ձայն իւր Բարձրեալն եւ խռովեցաւ երկիր։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդունելի է մեր Աստուած Յակովբայ։

Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ, որ արար զնչանս եւ զարուեստս ի վերայ երկրի։

Եհար զպատերազմ ի ծագաց մինչեւ ի ծագս երկրի. զաղեղունս փշրեաց, զդէնս խորտակեաց, և զասպարս այրեաց հրով։

Կանխեցէք եւ ծաներուք, զի ես եմ Աստուած. բարձր եղէց ի հեթանոսս, և բարձրացայց ի վերայ երկրի։

Տէր ողորմեացիր ընդ մեզ. ընդունելի է մեր Աստուած Ցաւորայ։

Աստուած, յօգնել ինձ նայեաց, և Տէր յընկերել ինձ վուԹա
Ամաչեսցեն և յամօԹ լիցին, որք խնդրէին զանձն իմ. դարձին յետս և ամաչեսցեն, որք խորհէին ինձ չար։

Դարձին առ ժամայն ամաչեսցեալք, որք ասէին ինձ վա՛չ, վա՛չ։

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան. որք խնդրեն զքեզ Տէր։

Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է Աստուած և որք սիրեն զփրկուԹիւն քո։

Ես աղքատ և տնանկ եմ, Աստուած. օգնեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես, և դու Տէր իմ մի յամենար։

Տուր զօրուԹիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քո. եւ արա առ իս նշան բարուԹեան։
Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիԹարեցեր զիս։
Փառք Հօր և Այժմ և միշտ։

ԾՐԳ

Ճանապա՛րհ, եւ ճշմարտուԹիւն եւ կեանք Քրի՛ստոս. առաջնորդեա՛ հոգւոց մերոց. յերկրէ ելանել յերկինս։
Դուռըն կենաց մտից Ցիսուս, մուծ եւ զմեզ առ Հայր քո եւ Հոգի երգել միշտ ըզփառս։

ՑՈՐԴՈՐԱԿ

Ճանապա՛րհ բարի Քրիստոս եւ ճշմարտուԹի՛ւն, առաջնորդ հոգւոց մերոց յերկրէ՛ի յերկիր։
Դուռըն կենաց մտից Ցիսուս։

Աստուած ճշմարիտ. մի՛յծ եւ զմեզ առ Հայրդդ քո Հոգւովդ Սրբով։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէր ուղղեա զդնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան. Տէր ուղղեա եւ առաջնորդեա հոգւոյ մերոյ և աւենային հաւատացելոց գնալ յարդարութեան ճանապարհն և ի կեանսն յաւիտենից։

ԿԱՐՕՂ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայիդ իւրոց ի բարի և ի խաղաղութիւն ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Առաջնորդ կենաց և պարգեւիչ խաղաղութեան, Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեա մեզ գնալ ի ճանապարհս քո արդարութեան. եւ խաղաղութեամբ ժամանել ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան չնորհօք ողորմութեան քո. զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր. եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ և յաւիտեանս յաւիտեան։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած փրկիչ մեր, որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես, եւ ոչ երբէք թողուս ի ձեռանէ քումմէ զայնոսիկ որք հաւատով ու ճշմարտութեամբ կարդան առ քեզ. Ա-

ղաչեմք եւ խնդրեմք ի քէն, Տէր, ճանապարհորդակից լեր ծառայից քոց քոյին վերակացութեամբդ պահելով ի խաղաղութեան. եւ առաջնորդեա մեզ միւսանգամ խաղաղութեամբ եւ խնդութեամբ հասանիլ յիւրաքանչիւր ի բնակութիւնս ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր, Որում վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԿԱՐԱՋ

ՄԱՆԱՍԷԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ. Աստուած Աբրահամու, Իսահակայ, Յակովբայ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ, Որ արարեր զերկինս և զերկիր և զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ, Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ. փակեցեր զխորս կնքեցեր ահաւոր և փառաւոր եւ անուամբ քով սրբով. ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ, Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան

քո. ամենակալ Տէր.

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո. սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց ի վերայ մեղաւորաց. անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ա.

Դու, Տէր բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ, և շղէանաս ի վերայ չարեացմարդկան. ամենա.

Դու Աստուած ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու, Իսահակայ և Յակովբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ Տէր թող.

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, եւ բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ Տէր թող.

Զեմ արժանի հայիլ և տեսանել

զբարձրութիւնս երկնից. իբազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ.

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կապանաց երկաթից. եւ ոչ զոյ ինձ հանգիստ, ամենակալ.

Բարկացուցի զբարմտութիւն և չար առաջի քոյ աբարի. կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի զցասումն. ամենակալ.

Եւ արդ, Տէր, խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ Տէր.

Մեղայ, Տէր, մեղայ, եւ զանօրէնութիւնս իմս ինձէն գիտեմ, ամենակալ Տէր թող.

Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն թող ինձ, Տէր, թող ինձ. և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր,

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ

Տէր և մի յիշեր զչարիսն իմ,
և մի պատասուիրեր զիս ընդ
իջեալսն ի ներքոյ երկրի չար-
եօք. ամենակալ Տէր:
Զի դու, Աստուած, Աստուած
ապաչխարողաց ես. և յիս ցոյց
զբարերարութիւնդ քո որ ա-
նապատն եմ. ամենակալ:
Կեցուսցես զիս ըստ բազում ո-
ղորմութեան քում. և ես օրհ-
նեցից զքեզ զամենայն աւուրս
կենաց իմոց. ամենակալ:
Զքեզ, Տէր, օրհնեն ամենայն
զուարթունք երկնից. և քո են
փառք յաւիտեանս. ամէն:
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն Սրբոյ.
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:
Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն.
Տէր, թող ինձ զվեղս իմ:

Բազումողորմ Տէր, ողորմեա
ինձ:
Ածուած, քաւեա զիս զվեղա-
ւորս ի վեղաց և կեցո:
Ալարիչ իմ և յոյս ածուած,
գթա յիս ի վեղուցեալ ծառայս,
և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:
Ամէնօրհնեալ Սրբուհի, և միշտ
կոյս Աստուածածին Մարիամ,
բարեխօսեա առ Տէր վասն իմ
վեղաւորիս:
Ամենայն սուրբք Աստուծոյ
բարեխօսեցէք առ Հայր ի յեր-
կինս վասն մեր վեղաւորաց:
Ըրիստոս որդի Աստուծոյ անո-
խակալ, ընկալ զաղաչանս մեր,
զի ի քեզ են ապաւինեալ ան-
ձինք մեր:
Ցաղթող զօրութեամբ, սուրբ
և կենդանարար և պատուական
Խաչիւ քո Տէր, պահպանեա զվեղ
առաքեա, Տեր, զհրեշտակ խա-

զաղուէեան քո որ եկեալ պահեսցէ զմեզ, անխռով ի տուէ
և ի գիշերի
Եւ մարդասիրութեամբ քովյիչեա զմեզ Տէր, յիշեա զմեզ. յորժամ գաս արքայութեամբ
քով և ողորմեա մեզ։

ԳՈՒՐՈՒ

Եկեալքս ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան հաւատով ըզյոյս միածնի Որդւոյն Աստուծոյ դիցուք ի սիրտս մեր, խընդրելով ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց վասն զի նա ինքն է նախանամողն Աստուած յաւիտենական որ եկն կամաւ Հօր ի փրկել զաշխարհս, և ասաց զինքըն լինել քաւիչ մեղաւորաց,

յոյս ապաշխարողաց, չնորհելով զհանգիստ ապաշխարելոց, ընդունելով զծանրաբեռնեալքս և զտաժանեալքս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան։ Արդ եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անճամբք բեկեալ սրտիւք անկցուք և լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ. զի անցուսցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով։ Ամէնակալ Տէր Աստուած մեր կեցո և ողորմեա։

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած փրկութեան մերոյ որ ողորմած ես և գթած, երկայնամիտ բազումողորմ, և ղղջանաս ի վերայ չարեաց

մարդկան, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ դադառնալ նորա ի չար ճանապարհէն և ըզկեալն, Դու Տէր առատ ողորմութեամբդ քով միխթարեալըզծառայս քո, և տուր սոցա տեղի ապաշխարութեան։ Հաւատեա մարդասիրութեամբ քով, և արա զսոսա անդամս եկեղեցւոյ քում սրբոյ։ Որպէս զի առաջնորդեալք հոգւով խոստովանութեամբ և ապաշխարութեամբ մոցեն յեկեղեցի քո սուրբ։ Եւ ընդ ժողովրդեան քում, քեզ հանցեն զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ և յաւիտեանս. ամէն։

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ
Ե Ւ
ԱՂՕԹՔ

ԵՐԵՈՒԴ (Ճաշու) ԺԱՄՈՒՆ

Որ կատարի ի դէմս իջմանն Հոգւոյն Սրբոյ, եւ ի դէմս Նախամօրն ճաշակմանն, եւ ազատութեանն Քրիստոսի։

Օրհնեա՛լ Հոգիդ Սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ Ը.

ՂՈՐՄԵԱ ինձ, Աստուած. ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնու-
թենէ իմմէ, և ի մեղաց իմոց
սուրբ արա զիս:
Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն
գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ
են յամենայն ժամ:
Քեզ միայն մեղայ, Տէր և չար
առաջի քո արարի:
Որպէս արդար եղիցիս ի բանս
քո և յաղթող ի դատել գաս:
Անօրէնութեամբ յղացաւ, և ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:
Դու, Տէր, զճշմարտութիւն սի-
րեցեր· զանյայտս և զծածկեալս
իմաստութեամբ քով յայտնեցեր
ինձ:
Ցօղեա յիս մշտական և սուրբ ե-
ղէց, լուա և քան զձիւն սպի-
տակ եղէց:
Լսելի արա ինձ, Տէր, գոյն-
ծութիւն և զուրախութիւն. և

ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապե-
եալք:
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց ի-
մոց, և զամենայն անօրէնու-
թիւնս իմ քաւեա յինէն:
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս,
Աստուած, և հոգի ուղիղ նորո-
գեա ի փորի իմում:
Մի բնկենուր զիս, Տէր յերե-
սաց քոց, և զհոգի քո սուրբ
մի հաներ յինէն:
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկու-
թեան քո, և հոգւով պետու-
թեան քով հաստատեա զիս:
Ուսուցից անօրինաց զճանա-
պարհս քո, և ամբարիշտք առ
քեզ դարձցին:
Փրկեա զիս յարենէ, Աստուած,
Աստուած փրկութեան իմոյ·
ցնծասցէ լեզու իմ յարդարու-
թեան քում:
Տէր, եթէ պրթունս իմ բանաս

բերան իմ երգեսցէ զօրհնու-
թիւնս քո։
Թէ կամեցեալ էիր պատարագս
մատուցանէաք, բայց դու ընդ
ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։
Պատարագ Աստուծոյ հոգի խո-
նարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի
խոնարհ Աստուած ոչ արհա-
մարհէ։
Բարի արա Տէր, կամօք քովք
Սիովնի, և շինեսցին պարիսպքն
Երուսաղէմի։
Յայնժամ հաճեսցին ընդ պա-
տարագս արդարութեան, յոր-
ժամ ուխտիք պատարագս հան-
ցեն ի սեղան քո զուարակս։
Փառք Հօր և Ս. յժմ եւ միշտ։

Ե Ր Գ

ԵՐՐՈՐԴԻ ԺԱՄՈՒ ԱԽՈՒՐՆ

ի Ս. Ն. Շնորհալւոյ ասացեալ

Աւրհնեմք զքեզ Հայր անսկիզբն

Էից էակ ի յանգոյից,
Բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ,
Եւ ստեղծերմարդ իպատկերդո
Գլուխն ոտից խոնարհեցաւ,
Զի զպատուիրանդո մոռացաւ,
Դարձեալ ասեմք ըստ անառակին
Թէ Հայր, մեղայ քեզ ի յերկին
Երկնաւորաց անքննելի
Եղեր մարդկան տեսանելի.
Զգեցար պատկեր հողեղինի
Պատկերըդ Հօր անփոխելի.
Էլեր յերրորդ ժամ ի Ծաչին
Վասն Ադամայնախաստեղծին
Ընդ աւազակին քոմ խաչակցին
Արժանացո՛ զմեզ դրախտին,
Թագաւո՛ր թագաւորաց
Առատաբուղխ Հոգի չնորհաց.
Ժողովելոցն ի վերնատան
Առաքելոցն երկոտասան
Ի հրոյ լեզուս երեւեցար,
Ցոգիս նոցա վերանըստար.

Լուր յանուն քո ժողովելոցս,
Է՛լ եւ առ մեզ յերրորդ ժամուս

Մ Ա Դ Թ Ա Ն Ք

Ցամենայն ժամու աղաչանք իմ
այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ
արա զիս. Տէր, և յօտարէն
պահեա զծառայս քո, մարդա-
սէր Տէր։
Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա։
Օրհնութիւն և փառք Հօր եւ։

Ք Ա Ր Ո Զ

Միաբան ամենեքեան գոհա-
ցարուք զմարդասիրէն Աստու-
ծոյ և զփրկչէն մերմէ Յիսուսէ
Քրիստոսէ, որ ազատեաց զազ-
գս մարդկան ի դատապար-
տութենէ անիծիցն, և երբա-

զմեզս աչխարհի ի ժամուս
յայսմիկ խաչիւն իւրով, և չր-
նորհեաց առատապէս զպար-
գեւս Հոգւոյն Սրբոյ երանելի
Առաքելոցն։
Խնդրեսցուք հաւատով զի ըզ-
մեզ զամենեսեան արասցէ հա-
ղորդս մեծամեծաց և Աստուա-
ծային բարեացն այնոցիկ ազո-
թիւք և բարեխօսութեամբ ա-
մենայն սրբոց, որք աստ և ընդ
ամենայն տիեզերս։
Որպէս զի անարատ վարուք
և ճչմարիտ առաքինութեամբ
կացեալք րստ կամաց նորա յայ-
սմ աչխարհիս, զաման և զվիճակ
ժառանգութեան րնկալցուք
ընդ ամենայն սուրբս նորա րզ
բնակութիւն յաւիտենական եւ
երկնային խորանացն, զոր խո-
տացաւ սիրելեաց իւրոց ճչմա-
րիտն աստուած Յիսուս Քրիս-

տոս Տէր մեր կեցո և ողորմեա
Ձժամս և զառաջիկայ օրս խա-
ղաղութեամբ անցուցանել հա
ւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։
Զհրեշտակ խաղաղութեան։
Զքաւութիւն և զթողութիւն։
Զսրբոյ խաչին։ Եւ աս։ Զանճինս
մեր։ Ողորմեաց։

Ա Գ Օ Թ Ք

Որ ի քրովբէական և յանպա-
տում հանգուցեալ ես յաթոռ,
և այցելու ես միշտ արարածոց
քոց։ Որ և ի ժամուս յայսմիկ
հաղեր յերանելի Առաքեալն
գչնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ Դու,
Տէր, յառաջակայ ժամուս եւ
յաւէտ միշտ ի կենցաղոյս ա
ւարտումն տպաւորեալ միտս
զմեզ բնդ ամենայն բարեգոր-
ծութեան յորդորմունս. և խոս-

տայելոց բարեացդ հաղորդս
լինիլ զմեզ արժանի արա Տէր
մեր և փրկիչ Ցիսուս Քրիստոս
Որ ես օրհնեալ բնդ Հօր և բնդ
սրբոյ Հոգւոյդ այժմ միշտ և
յաւիտեանս. Ամէն։

Խ-աղաղ-ութ-ե-ան ա-ւետ-ա-ր-ա-ն
Ա-պաս-տ-ո-լ-ա-կ-ան ե-ր-կ-ե-ր-գ-ո-ւ-թ-ի-ւ-ն

Որ էից յառաջ քան զյաւիտ-
եանս, Բանդ Աստուած, էա-
կից Հօր և արարչակից Սուրբ
Հոգւոյդ։ Որ և զնախաստեղ-
ծին պատուիրանազանցութիւն
պատժոյն ճաշակման նշանաւ ա-
մենայացեալ Աստիւ քո ի ժամուս
յայսմիկ ենթադրեալ ի կեն-
դանութիւն փոխեցեր և զանո-
րէնութիւս մեր ի նմա բեւեռ-
եալ կեանք անապական և նո-
րոգումն կենաց յուսացեալոց ի
քեզ խոստացար։ Որոց մասնա-
ւորիլ և զմեզ արժանի արա,

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ
ես օրհնեալ քեզ ընդ Հօր և ընդ
սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս. Ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհ-
նեալ է Տէր զօր հանապազ։
Աստուած մեր, Աստուած կեն-
դար, և նա փրկեսցէ զմեզ։
Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհ-
նեալ է Տէր զօր հանապազ, ա-
ռաջնորդեսցէ մեզ Աստուած
փրկիչ մեր։

ԿԱՐՈՉ

Խնդրեսցուք հաւատով ի Տեառ-
նէ վասն հանապարհորդաց
հարց և եղբարց մերոց, որք ընդ
ծով և ընդ ցամաք գնասցեն.

որպէս զի առաջնորդեսցէ նո-
ցա խաղաղութեամբ պահեսց-
ցէ, և տարեալ հասուսցէ յիւ-
րաքանչիւր տեղիս Տէր Աստուած
մեր։
Վասն զի նա ինքն է առաջնորդ
կենաց, և յոյս փրկութեան.
որ յաջողէ ծառայիս իւրոց խա-
ղաղութեամբ հասանիլ ի նա-
հանգիստն կենաց և փրկու-
թեան։ Ամենակալ Տէր Աստ-
ուած մեր. կեցո և ողորմեաս։

Ա. ՂՕՐՏ

Առաջնորդեա և մեզ Տէր Աս-
տուած մեր, ուստ մեզ գնալ
ի ճանապարհս քո արդարու-
թեամբ. պահեա ի խաղաղու-
թեան զկեանս մեր, և զգնացս
ի հաճոյս քո, ժամանեցո ըզ-
հոգեւոր և զմարմնաւոր ըն-

Թագս ծառայից քոց անարատ
ճանապարհաւոք յաւիտենական
ի կեանսդ. չնորհօք Միածնի
քոյ Տեառն մերոյ և փրկչին Ցի-
սուսի Քրիստոսի որ եղեւ մեզ
առաջնորդ կենաց և յոյս փըր-
կութեան։ Ընդ որում օրհնեալ
ես Հայր ամենակալ հանդերձ
կենդանարար և ազատիչ սուրբ
Հոգւովդ. այժմ և միշտ և։

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս։ Բարե-
բար եւ Բազումաղօթ. յէջ 301–302

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ.

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի։
Ի վայրի դալարուոջ անդ բնա-
կեցոյց զիս, և առ ջուրս հան-
գստեան սնոյց զիս։
Դարձոյց զանձն իմ առ իս եւ
առաջնորդեաց ինձ ի ճանա-

պարհս արդարութեան վասն
անուան իւրոյ։
Թէպէտ և գնացից ես ի մէջ
ստուերաց մահու, ոչ երկ-
եաց ի չարէ զի դու Տէր ընդ
իս ես։
Ցուպ քո և գաւազան նոքա
մխիթարեսցեն զիս։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ
զսեղան ակն յանդիման նեղ
չաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ
քո որպէս անապակ արբեցոյց
զիս։
Ողորմութիւն քո, Տէր, զհետ
իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս
կենաց իմոց բնակիլ ինձ ի տան
Տեառն ընդ երկայն աւուրս։
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր եւ
գնացից. զի առ քեզ, Տէր, համ-
բարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց

Տէր զի զքեզ, ապաւէն ինձ ա
րարիր։
Ուսոյ ինձ առնել զկամս քո, զի
դու ես Աստուած իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո, Տէր, կեց
ուսցես զիս. արդարութեամբ
քով հանցես ի նեղութենէ զան
ձըն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա
զթշնամիս իմ, եւ կորո զա
մենայն նեղիչս անձին իմոյ զի
ես ծառայ քո եմ։
Փառք Հօր և։ Այժմ և միշտ։
Եւ ևս յաղագս ողորմութեան զՏէր։

ՓԱՐՈՍ

Գոհաբանելով սպասիս քրիս
բարերար Հոգին Աստուած եւ
խնդրեսուք զողորմութիւն ի

նմանէ, զի անցուսցէ ի մէնջ
զցասումն պատուհասի յանցա
նաց մերոց բարերարութեամբն
իւրով Ամենակալ Տէր Աստուած
մեր կեցո և ողորմեա։

Ա Դ Օ Թ Ք

Յաղաղութեամբ քով Հոգիդ
Սուրբ Աստուած ճշմարիտ որ
ի վեր է քան զամենայն միտս
եւ զխորհուրդս, մխիթարեա
զանձինս ծառայից քոց ընդու
նելով զաղաչանս մեր. անցո
ի մէնջ զցասումն պատուհասի
յանցանաց մերոց բարերարու
թեամբ քով։ Ներեա և լուր
մեզ, քաւեա և թող զմեղս
մեր. արժանաւորեա գոհու
թեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
Հօր և ընդ Որդւոյն միածնի.
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա
Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԺԱՄԱՍԱՅՈՒԹԻՒՆ

և Ի

ԱՂՕԹՔ

ՎՑՅԵՐՈՐԴԻ ԺԱՄՈՒՆ

Որ կատարի ի դէմս Հօր Աստուածոյ, այլ եւ ի դէմս Յարչարանացն եւ Խաչելութեան Որդւոյն Աստուծոյ:

Օրհնեալ Հայր Սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ Ծ.

ՈՂՈՐՄԵՍ ինձ Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քումմ

Տես յէջ 437:

ԵՐԳ ՎՑՅԵՐՈՐԴԻ ԺԱՄՈՒՆ

Խաւարեցաւ լոյսն արեւուն
Իվեցերորդ ժամ ուրբաթուն.
Ծանոյց Թէ լոյսն արարչական
Ներսեմացոյց զլոյսն եղական.
Կախեալ ըզքեզ մերկ ի խաչին
Ծոզով ստուերաւն ծածկէին.
Ձերքեա ի վէնջ ըզծանրութիւն
Շըրջող դիւին միջօրէին:
Զանճրութեան մարտ այսոյն չարի
Որ յայսմ ժամուս պատերազմի
Ղօղեալ յոգւոց մեր հերքեսցի
Քո նշանաւ սրբոյ խաչի.
Ճըշմարտութեան քոմառագայթ
Զաւռ ի յերկնից անկեալ փայլակն
Մերժեալ ի վէնջ հալածեսցէ
Եւ զմեզ լուսով քով վառեսցէ:
Ցայս միջօրեայ տուընջեան ժամուս
Վայելչական աչայ մարմնոյս.

Նեփուք զաղտնեաց մի խօսես-
ցուք
Ի խաւարէն որ ի ծածուկ.
Շուրջանակի բանակեսցեն (կաց
Ըզմեղօք բանակրք հրեշտա-
Որք պարակիցք մեզ լինելով,
Ըզքեզ ընդ Հօր փառատրելով։

ՄԱԳԹԱՆՔ

Ցամենայն ժամու աղաչանք իմ
այս են ի մեղաց իմոց սուրբ
արա զիս Տէր, եւ յօտարէն
պահեա զծառայս քո, մարդա-
սէր Տէր։
Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք։
Օրհնութիւն և փառք Հօր եւ
Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն. այժմ
և միշտ եւ յաւիտեանս յաւի-
տենից. Ամէն։

ՔԱՐՈԶ ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ

Արթուն մնօք և անդրօս խոր-
հրդով կացցուք միաբան յա-

դօթս առաջի Տեառն մերոյ եւ
փրկչին Քրիստոսի Հա-
ւատով խնդրեսցուք ի նմանէ
զհրեշտակ խաղաղութեան պա-
հապան անձանց մերոց որ եկ-
եալ բանակեսցէ չուրջ զմեօք.
և աներկիւղ պահեսցէ զմեզ
յամենայն հրեղէն նետից սա-
տանայէ, որ թռչի ի տուէ. յի-
րաց խաւարային գնացից ի
գայթակղութենէ դիւին ի հա-
սարակ աւուր։ Զորմէ զգուշու-
թեամբ պահելով աղօթիւք և
բարեխօսութեամբ ամենայն
սրբոց, չնորհեսցէ մեզ մար-
դասէրն Աստուած կեալ առա-
քինութեամբ ի փրկութիւն ան-
ձանց մերոց ի պատիւ եւ ի
փառս կենդանացուցիչ անուան
իւրոյ։ Ցոյս հաղորդութեան
րնկալցուք ի յայտնութեան մի-
ածնի Որդւոյն Աստուծոյ. կեր-

պարանակից առնել զմարմին
խոնարհութեան մերոյ ըստ նը-
ժանութեան մարմնոյ փառաց
իւրոց. վասն զի զայս խոստա-
ցաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն
Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր
մեր. կեցո և ողորմեա։
Ջամն եւ զառաջակայ օրս խա-
ղաղութեամբ անցուցանել հա-
ւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։
Ջհրեշտակ խաղաղութեան։
Ջքաւութիւն եւ զթողութիւն։
Ջօրըդոյ խաչին մեծ եւ կարող
եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ։
Ջանճինս մեր եւ զմիմեանս։
Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած։

Ա.Ղ.Օ.Ք.Ե

Ջգեցո մեզ, Տէր Աստուած
մեր, զէն արդարութեան զո-
րաւոր եւ յաղթող լինիլ ընդ-

դէմ սատանայական պատերազ-
մաց. եւ զամենայն հրեղէն նե-
տըս նորա չիջուցանելով ան-
կասկած լիցուք յիրաց խաւա-
րային գնացից ի գայթակղու-
թենէ դիւին հասարակ ա-
ւուր։ Եւ զգաստացեալք վա-
յելչական առաքինութեամբս առա-
քինութեամբ կացցուք ի փըր-
կութիւն անճանց մերոց, ի պա-
տիւ եւ ի փառս սրբոյ Երրոր-
դութեանդ, այժմ և միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խաղաղութեան աղեղնաւոր
Աստուծոյ Էլիբոպէոցւոյ

Երկնաւոր խաղաղութեամբ քով
պարսպեալ պահեա զանճինս
մեր, Տէր զօրութեանց. վասն
զի դու ես Աստուած խաղա-
ղութեան, եւ քեզ ի քէն զայլ
ոք ոչ գիտեմք. եւ զանուն քո
աւետազօր կարդամք յօգնա-

կանութիւն անճանգ մերոց ։
Նայեա յերկրպագութիւնս մեր
եւ ուսո մեզ առնել զարդա-
րութիւն ճշմարտութեան ։ Եւ
գոհութեամբ փառաւորեսցուք
զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ
Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յա-
ւիտեանս յաւիտենից ։

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր մի յիշեր զմեզս մեր զա-
ռաջինս, վաղվաղեսցէ առ մեզ
ողորմութիւնք քո Տէր, զի աղ-
քատացաք յոյժ ։
Օգնեա մեզ Աստուած փրկիչ
մեր վասն փառաց անուան քոյ ։
Տէր փրկեա զմեզ եւ քաւեա
զմեղս մեր վասն անուան քոյ ։

ՔԱՐՈԶ

Վասն հիւանդաց եւ ամենայն
վտանգեալ ոգւոյ աղաչեսցուք զփըր-
կիչն մեր Քրիստոս, զի ողոր-
մածի ըստ մեծի ողորմութեան
իւրում, եւ բժշկեսցէ զախտս և
զհիւանդութիւնս հոգւոց եւ
մարմնոց ծառայից իւրոց, եւ
կատարեալ առողջութեամբ հա-
ստատեսցէ զամենեսեան ի մշտըն
ջենաւոր եւ յանախատ կեանս ։
Որ առաքեցաւ ի հօրէ ի բըժ-
շկութիւն ազգի մարդկան
միածին Որդին Աստուծոյ, Տէր
մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս
կեցո եւ ողորմեաց ։

ԱՂՕԹՔ

Փարատեա զցաւս եւ բժշկեա
զհիւանդութիւնս իմ ողորմած-
նէ քումմէ, Տէր Աստուած մեր

և չնորհեա ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով, որով բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան, և դատապարտեցեր զթշնամին կենաց եւ փրկութեան մերոյ։

Դու ես կեանք մեր եւ փրկութիւն բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, որ միայն կարող ես թողուլ զմեղս եւ մերժել զախտս եւ զհիւանդութիւնս ի մէնջ. որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց, գրտիչդ բարեաց պարգեւեա զառատ ողորմութիւն քո ի վերայ արարածոց քոց ըստ իւրաքանչիւր պիտոյիցդ. յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ երրորդութիւնդ, յաժամ եւ միշտ եւ յաւիտ. ամէն։

Յիշեա Տեր, Բարերար եւ բազում կարդա յէջ 301–302։

ՍԱՂՄՈՍ Ե

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զանանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր։

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ. երանելի առնէ զնա ի վերայ երկրի, եւ ոչ մատնէ զնա ի ձեռս թշնամեաց իւրոց։

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց. զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի հիւանդութենէ նորա։

Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ. բժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։

Ասացի Տեառն, ընդունող իմ
ես, ապաւէն իմ Աստուած, եւ
ես յուսամ ի նա։
Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ
որսողին, եւ ի բանիցն ի խոո-
վութենէ։
Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զք-
եզ ի հովանի թեւոց նորա
յուսասցիս։
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ
ճշմարտութիւն նորա
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գի-
շերի, եւ ոչ ի նետէ որ թռչի
ի տուէ։
Ցիրէ որ չրջի ի խաւարի. ի
գայթակղութենէ դիւին ի հա-
սարակ աուր։
Ինկցին ի կողմանէ քումմէ հա-
զարք եւ բիւրք ընդ աջմէ քում-
մէ, եւ առ քեզ ինչ ոչ մերձես-
ցին։
Բայց միայն աչօք քով հայես

ցիս դու եւ զհատուցումն մե-
ղաւորաց տեսցեն. զի դու,
Տէր, յոյս իմ ես։
Զբարձրեալն արարեր քեզ ա-
պաւէն, զի ոչ հասցեն առ քեզ
չարք, և տանջանք մի մերձես-
ցին ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ
է վասն քո, ի պահել զքեզ յա-
մենայն ճանապարհս քո։
Ի բազո կս իւրեանց ընկալցին
զքեզ զի մի երբէք հասցես ըզ
քարի զոտն քո։
Ի վերոյ իժից և քարբից գր
նասցես դու. և առ ոտն կո-
խեսցես գառիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրր-
կեցից զնա, հովանի եղէց նմա,
զի ծանեաւ զանուն իմ։
կարդասցէ առ իս և ես լուայց
նմա, և առ նմա եղէց ի նեղու-
թեան։

Փրկեցիր և փառաւո՛ր արարիր զնա. երկայն աւուրբք լցուցիր, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Փառք Հօր և։ Այժմ և։

ՐԱՐՈՋ

Եւ ևս խաղաղութեան պՏէր աղաչեսցուք.

Ընդրեսցուք հաւատով ի Հօրէ ևան քաւութեան մեզաց և թողութեան յանցանաց, փրկելոյ զմեզ ի վշտաց և ի նեղութեանց, իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան Տեառն Աստուծոյ ամենակալին. կեցո ողորմեա։

ԱՂՕԹՔ

Հայր գթութեանց և Աստուած ամենայն մխիթարութեանց որ մխիթարես զմեզ յամենայն նե-

ղութեան մերում լուր և այժմ ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո ի մէնջ զդատումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով։ Ներեա և լուր մեզ. քաւեա և թող ըզմեղս մեր. արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԺԱՄԱՍԱՅԻՆ

և

ԱՂՕԹՔ

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

Որ կատարի ի դէմս Որդւոյն Աստուծոյ այլ եւ մահուանն եւ բացական հոգւոյն աւադմանն։

Օրհնեա՛լ Հա՛յր Սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ Ը.

ՈՂՈՐՄԵԱ. ինձ Աստուած. բստ մեծի ողորմութեան քումի.

Տէս յէջ 437։

ԵՐԴ ԻՆՆԵՐՈՐԴԻ ԺԱՄՈՒՆ

Զարշարակցեալ քեզ սիւ լուսոյ
երէք ժամու խաւարելոյ.
Պայծառացեալ յիններ[ո]րդին
իսիպ լըրման մահու ատուերին,
Զահըդ լուսոյ մեծապայծառ
Աւանդեցեր զհոգիդ առ Հայր.
Ռահիւ կրցորդ քեզ ի յերկինս
Ըզմեզ ուղղեա հոգւով քոյին.
Աանդարամետըք սարսեցին
Զկապեալ հոգիսն արձակեցին.
Վէմք ի վիմէդ պատառեցան.
Ի տապանաց մեռեալք յարեան.
Տարերք երկրի տատանէին
Եւ աշխարհի սիւնք դողային.
Բամեալքս առ քեզ պաղատեսցուք
Զի ընդ արդարան դասեսցուք
Ցուցեր յանժամ րսքանչելիս.
Եւ այժմ մեզ ողորմեսցիս. (ցաւ
Իւծեալ բնութիւնս քեւ ողջա-

Շնորհեա եւ մեզ լինիլ անցաւ,
Փոխան մահու քո կենարար
Կեցո զմեզ Տէր բարեբար
Քեզ պաղատիմք ըստ աւազակին
Ցիշեա զմեզ յօրն ահագին։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ
այս են ի մեղաց իմոց սուրբ արա
ղիս Տէր, և յօտարէն պահեա
զծառայս քո մարդասէր Տէր։
Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր,
Օրհնութիւն և փառք Հօր և։

ՓԱՐՈՂ ՄԵՏԻ ՊԱՀՈՑ

Սուրբ սրտիս և հաստատուն
հաւատով կացուք ի պատան
յաղօթս առաջի Տեառն մերոյ
և փրկչին Ցիսուսի Քրիստոսի
յիշելով զմեծամեծս նորա զան-
չափ զշնորհս, զհամբերութիւն
կենսատու Խաչին, և զհեղումն
ազատեցուցիչ Արեան նորս, և

զսոցին նմանս որ յայսմ ժամու
վասն մեր մեղաւորացս կրեաց
նա։ Եւ մեք զայս ամենայն ըզ-
մտաւ ածելով սրբեսցուք ի
մեղաց զխորհուրդս զբանս և
զգործս մեր. կատարեսցուք
զսրբութիւն անճանց մերոց ա-
հիւն Ատուծոյ։ Մի յապաղի-
ցուք խոստովան լինել նմա զմե-
ղըս մեր, և խնդրել զթողու-
թիւն մեղաց մերոց, զի մի կո-
րիցիմք անապաչխար զյաւի
տենական կորուստն։

Ա յլ մինչդեռ ժամանակս ի ձե
ռըս է, գործեսցուք զբարիս ի
կեանս յայսոսիկ, օրինակ վա-
րուց ունելով զամենայն սուրբս
և զյաղթող նահատակսն, որք
միայնդամ ի սկզբանէ հաճոյ ե-
ղեն Տեառն և Փրկչին բոլորե-
ցունց։ Որոց աղօթիւքն և բա-
րեխօսութեամբն չնորհեսցէ

մեզ մարգասէրն Աստուած րզհամոյն իւր և զօգուտն մեր խորհիլ միշտ և առնել, և անպատում պարգեւացն հաղորդս գտանիլ։ Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտ Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր կեցո և ողորմեա։

Զժամս եւ զատ աչակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել համատով ի Տեառնէ խնդրեսցո՛ք։

Զհրեշտակ խաղաղութեան։

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն։

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ Զանձինս մեր եւ զմիմեանս։

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած։

ՍՊՕՐԳ

Տէր զօրութեանց որ կամաւոր մահուամբ քով ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ ի

մեռելութենէ մեղաց՝ և բևեռեցեր զկնիք դատապարտութեան մերոյ ի խաչին, և չնորհեցեր պատուիրեն ողբի մարդկան ի ծառայութենէ սպասաւորութեան յազատութիւն փառաց՝ հեղմամբ արեան քո սրբոյ։

Ընկա՛լ և այժմ զաղաչանս մեր։ և յայտնեա մեզ՝ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք կեալ յայսմ աշխարհիս, և արժանաւոր լինել յաւիտենական և երկնային ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս քո։ Եւ զոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Ամէն։

Բազումդո՛րմ Աստուած եւ հաստիչ խաղաղուԹեան՝ հաստատեա՛ զանձինս մեր քոյով խաղաղուԹեամբդ, որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի զամենայն արարածս քո՛ ուղիղ հրամանաւդ մատակարարելով։ վասն զի՛ այդ իսկ է կամք քո՛ խաղաղական եւ հոգեւոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս, եւ ըսպասել արԹուն մտօք յայտնուԹեան միածնիդ Աստուծոյ եւ Փրկչիդ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպիլ ամպովք ընդառաջ Տեառն յօդս։ ԶուարԹուԹիս կացցուք յաջմէ քումմէ, ընդ սուրբս եւ ընդ սիրելիս անուանդ քո սրբոյ։ եւ ժառանգեսցուք զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց

զարքայուԹիւնդ։ եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ամենասրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ

Տէ՛ր, մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուանդ քումմ սրբոյ. մի՛ ցրեր զուխտս քո և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմուԹիւնս քո ի մէնջ։

վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո, և Իսրայէլի սրբոյ քոյ։

Տէ՛ր, մի մատներ զմեզ իսպառ վասն անուանդ քումմ սրբոյ. մի ցրեր զուխտս քո, և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմուԹիւնս քո ի մէնջ։

Ե Ր Դ.

ի Ս. Ե. Շնորհալւոյ ասացեալ

Նահապետին Աբրահամու
Հայցմամբ ընկալ Տէր զաղաչանս
Եւ ծառային քումմ Սահակայ
Խընդրուածովքն ի մեզ գրթա՛ւ։
Բենատեսին Իսրայէլի
Սիրով սրբոյն ի մեզ խնայեա՛,
Երեքսըրբեան երիւք սոցին
Սրբեա զհոգիս զմիտս և զմարմին։

Ը Ա Ր Ո Զ

Աղաչեսցուք զկենսատու վիրկիչն մեր Քրիստոս, որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զարարածս փրկեաց, և հեղմամբ արեան իւրոյ՝ զթողութիւն շնորհեաց յուսացելոց իւրոց, ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա։

Ա Գ Օ Ր Ը

Անկեալ առաջի քո բարեբար և բազումողորմ Աստուած, աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք, և խնդրեմք զթութիւն ի քէն, որպէս խոստացար ծառայից քոց և ասացեր. Ջամենայն զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ ի Հօրէ՝ տացի ձեզ։ Շնորհեալ եւ այժմ հաւատացելոցս ի քեզ, և կատարեա՛ի բարի զխնդրուածս մեր, զի ի քեզ եմք ապաւինեալ։

Եւ քո առատ ողորմութեամբդ միխիթարեա՛ զմեզ ի կեանս յաւիտեանս։ և առաջնորդեալ հասո՛ յանճառ երկինից արքայութիւնդ, ի փառաբանութիւն և ի սփոփիւ ամենասրբ երրորդութեանդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս՝ Բարեբար եւ Բազումողորմ. յէջ 301–302

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԴ.

Սիրեցի զի լուիցէ Տէր. (Տես յէջ 404 – 406)։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ.
Մաղթանք 140 – 142.

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ԱՂՕԹՔ

ԵՐԵՒՈՒՅՍԱՒՆ ԺԱՄՈՒՆ

Որ կատարի ի դէմս Որդւոյն Աստուածոյ, որ է՛ջ ի խաչին եւ պատեալ պատառակալաւ եղաւ ի գերեզմանին։

Օրհնեալ Հայր Սուրբ Աստուած ճշմարիտ. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Բահանայ՝

Ես առ Աստուած կարդացի և նա լուաւ ինձ յերեկոյս ի վաղորդայն և ի հասարակ աւուր։

Սար. Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, և ան՝ն ունէի կենարարին, որ լսէ զձառայս իւր և կեցուցանէ։

Փառք Հօր և Սկզբ և միշտ։
Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո և ողորմեա։

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ 26.

Խոնարհեցո՛ Տէր, զունկն քո և լուր ինձ, զի աղքատ և տըննանկ եմ ես։

Պահեա՛ զանձն իմ սուրբ, Տէր, և փրկեա՛ զծառայս քո, Աստուած իմ որ ի քեզ յուսացայ։

Ողորմեա՛ ինձ, Տէր զի առ քեզ

աղաղակեցի զօրհնաբաշխ, ուրախ արա՛ զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ։

Զի դու, Տէր՛, քաղցր եւ ողիդ ես. բազումողորմառ ամենեսեան՝ ոյք կարդան առ քեզ։

Ունկն դի՛ր, Տէ՛ր աղօթից իմոց. և նայեա՛ ի ձայն խնդրուածոց իմոց։

Ցաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ. եւ լուար ինձ։

Ոչ ոք է նման քեզ յԱստուածս Տէ՛ր, և ոչ ոք է ոլպէս զգործըդ քո։

Զամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկիրպագցեն առաջի քո, և փառաւորեսցեն զանուն քո յաւիտեան։

Մե՛ծ ես դու, Տէ՛ր, և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես Աստուած։

Առաջնորդեա ինձ ի ճանապարհի քումմ, և գնացից ի ճշմարտութեան քումմ եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչիլ յանուանէ քումմէ։

Խոստովան եղէց առ քեզ, Տէ՛ր Աստուած իմ, բոլորով սրտիւ իմով. փառաւորէ զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ եղեւ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէ՛ր, և փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց ներքինոց։

Աստուած, անօրէնք յարեան ի վերայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և ո՛չ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց։

Այլ դու, Տէ՛ր Աստուած իմ, գթած ես և ողորմած երկայնամիտ բազումողորմ և ճշմարիտ, նայեա՛ առ իս և ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քոյ, և արա՛ առ իս նշան բարութեան։ Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու, Տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։ Փառք Հօր եւ Այժմ և միշտ։

ՄԱԴԹԱՆԱ

Փա՛ռք քեզ Աստուած, փա՛ռք քեզ. յաղագս ամենայնի Տէր, փառ՛ք քեզ։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր. Օրհնութիւն և փառք Հօր և։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

Ապրեցո զիս, Տէր ի մարդոյ չարէ, յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս։

Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սրտի իւրեանց, զօր ամենայն պատրաստեցան ի պատերազմ։

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից ի ներքոյ շրթանց նոցա։

Պահեա զիս, Տէր, ի ձեռաց մեղաւորի, և ի մարդոյ հարկ է փրկեա զիս։

Խորհեցան խափանել զդնացս իմ, թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ։

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց, չուրջ զչաւղօք իմովք եդին ինձ զգայթակղութիւն։

Ասացի, Տէր, Աստուած իմ ես դու, ունկնդիր, Տէր, ձայնի աղօթից իմոց։

Տէր, Տէր, զօրութիւն փրկութեան իմոյ, հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի։

Մի մատներ զիս, Տէր, ի ցանկութիւն մեղաւորաց, զոյք խորհեցան, վասն իմ, մի բնդ վայր հարկաներ զիս։

Զի մի երբէք բարձրասցին. և խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին. վասնզան կատարածի նոցա վաստակ չրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա։

Արկցես ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. ի տառապանաց մի կարասցեն կալ։

Մարդոյ լեզուանուոյ մի յաջողեսցի ի վերայ երկրի, զայր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն ի կորուստ։

Ծանեայ զի առնես, Տէր, դատաստան աղքատի, և իրաւունս տնանկի։

Արդարք դոհասցին զանուանէ քումմէ, և բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց։

Տէ՛ր կարդացի առ քեզ և լուր ինձ, նայեա ի ձայն աղօթից իմոց, ի կարդալ իմում առ քեզ։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո Տէր, համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի։

Դիր, Տէր, Պահապան բերանոյ իմոյ և դուռն ամուր չբերթանց իմոց. զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան։ ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն. եւ ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա։

Ուրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ և յանդիման արասցէ. իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ ի կամս նորա։

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց և քաղցրացին։

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ է ի վերայ երկրի.

ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ ի դժոխս։

Առ քեզ, Տէր, Տէր, են աչք իմ, ի քեզ յուսացայ, մի հաներ զհոգի իմ ինձ։

Պահեա զիս յորոգայթէ որթադուցաւ ինձ, ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն։

Անկցին ի յանցս նորա մեղաւորք, միայն եմ ես մինչեւ անցից։

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի։

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ. և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից։

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ՝ դու, Տէր, ծանեար զշաւիղս իմ, ի ճանապարհ յոր և գընայի՝ թագուցաւ ինձ որոգայթ։

Հայէի յաջմէ՝ և տեսանէի, և ոչ ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ ինձէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ:

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէ՛ր եւ ասացի, դու ես յոյս և՛ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Նայեա՛, Տէր, յազօթս իմ, զի ես խոնարհ եղէ յոյժ, ապրեցո զիս ի հալածչաց իմոց զի հզօրք եղեն քան զիս:

Տէր, հան ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ զանուանէ քումմէ: Եւ քեզ սպասեն արդարք մինչեւ հատուսցես:

Փառք Հօր եւ: Այժմ և միշտ: Ալէլուիա Ալէլուիա.

ԵՐԳ ԿԻՐԱԿԱՄՏԻՑ

Լա՛յս զուարթ սուրբ փառաց անմահի, Հօր երկնաւորի սրբոյ

կենաբարի Յիսուս Քրիստոս: Եկեալք ի մտանել արեգականն տեսաք զլոյս երեկոյիս: Օրհնեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին Աստուծոյ: Եւ ամենեքեան ասեմք. Ամէն:

Արժանաւորեա՛ զմեզ յամենայն ժամ, օրհնել ճայնիւ երգով զԱնուն փառաց Ամենասուրբ երրորդութեանդ: Որ տաս կենդանութիւն, վասն որոյ և աշխարհս զքեզ փառաւորէ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԼՈՒՐ ԱՒՈՒՐՑ

Օրհնեա՛լ Տէր, որ բնակեալդ ես ի բարձունս, և օրհնեա՛լ են փառք մեծութեան քոյ. որ հաստատեցեր զլուսաւորս ի բարձունս. ի յերկինից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս: Արարեր զարեգակն լուսատու

տուընջեան, զլուսինն և զաստեղս լուսատու գիչերոյ, եւ զլոյս ճրագի։ Դո՛ւ ես լոյս գովելի, սուրբ և առաջին լոյսն. ի քէն փախնու խաւարն. եւ զլոյս քո կենդանի, Տէ՛ր, ծագեա ի սիրտս մեր։ Եւ մեք միաբան ասացուք. Օրհնեա՛լ է անուն սուրբ փառաց քոյ, և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ. և հոգւոյդ Սրբոյ. այժմ և միշտ։

ԿՍՐՈՋ

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան հաւմաւնալով գձեռս մեր, փառաւորեմք զքեզ Տէ՛ր Աստուած մեր. որ չնորհեցեր մեզ զսիրս խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանել ի ժամ երեկոյիս։

Արժանաւորեա՛ զմեզ, Տէր, սուրբ սրտիւ, հրեշտակային երգով գոհաբանութիւն մատուցանել Տեառն Աստուծոյ ամենակալիդ. կեցո՛ և ողորմի. Ողորմեա՛ց մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյմ. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողո. Տէր ողոր. Տէր ողոր.

ՄԱԹԱՆ

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ. այժմ և.

Մեսեղի Սիրակամտի

Սիրեցի, զի լսիցի Տէր ըզձայնի աղօթից իմոց; Զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս,

եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա։

ՓԱՐՈՂ ԿԻՐԱԿՈՍԻՅ

Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէ՛ր ողորմեա։ (Տես յերես 203—108)

ՓԱՐՈՂ

Ի Տօնի Սրբոց եւ Պահոց

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր։ Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, զԹագաւորն խաղաղութեան, յաղագս խաղաղութեան եւ վասն միայնոյ, Սուրբ, Կաթուղիկէ եւ առաքելական եկեղեցւոյ. զի զբազում ամս խաղաղութեամբ տացէ մեզ Տէր Աստուած մեր. եւ զթագաւորս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ վասն մեծի սուրբ եւ ահաւոր Անուան իւրոյ։

Զպետս դաւառաց, զղօր ամարս, զղօրապետս, զժողովուրդս զմուտս. եւ զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ, եւ զամենայն պատերազմունս թշնամւոյն խորտակեսցէ ի մեզ եւ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ ողորմեսցի։

Զերեկս մերձեալ՝ եւ զառաջիկայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել, հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։

Զհրեշտակ խաղաղութեան.
Զքաւութիւն եւ զթողութ.
Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող.
Եւ եւս միաբն վասն ճշմ.
Զանճինս մեր. Ողորմեաց մեզ.

Ա. ՂՕԹՐ

Լո՛ւր ձայնիդ մերոց, Տէ՛ր Աստուած մեր. ընկալ զաղաչանս

մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս ազօթից, որբեւլով զերեկոյի պատարագս մեր ի հոտ անուշից՝ ի հ. հոյս քեզ պատրաստել,

Ցաւե՛լ ի մեզ, Տէ՛ր ամենակալ, զհաւատ զՅոյս, զՍէր և զամենայն գործս առաքինութեան որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեխիրաց՝ միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ, ի տուէ և ի դիշերի և արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, և վասն հոգեւոր կենացդ աղաչել զքեզ, Տէ՛ր, և գտանել ի քէն զչնորհս եւ զողորմութիւն. և գոհանալով վարձաւորեացուք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ այժմ եւ միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.

Ամէն,

ԽՍԱՂԱՐԿԱՆ ԱՒԱՆԵՑՈՅՆ
ԱՌԱՔԱՑՒ ԵՐԻՒԴՈՓԵՈՑՈՒՆ

Քե՛զ երկիրպագանելով Տէր Աստուած մեր՝ գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ ի մեզնէ զերկրութիւն տուընջեանս, Տո՛ւր մեզ, Տէր, աղաչեմք զքեզ զերեկս և զառաջակայ դիշերս առանց մեղաց, և առանց դայթակղութեանց անցուցանել, հաստատուն կալ և մնալ ի հաւատ, ի Յոյս, ի Սէր, և ի պատուիրանապահութեան քոյ, խնդրելով զխաղաղութիւն աւուրց աշխարհի և եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, և անձանց մերոց զփրկութիւն, Որպէս զի ընդունելով ի քէն զհայցուածս մեր՝ և զմեծ վարձս յերկնական փառաբանութիւն՝

միշտ ի բարձունս առաքեսցուք
ամենազօր տէրութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Սուրբ Աստուած, Սուրբ և հզօր, Սուրբ եւ անմահ, որ խաչեցար(կամ յարեար)վասն մեր ողորմեա մեզ, (երկիցս կրկնեա՛)։ Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ մայր Քրիստոսի. մատո՛ղաղաչանս մեր՝ Որդւոյ քոյ եւ Աստուծոյ մերոյ։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԻ.

Համբարձի զաչս իմ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։ Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ եկեսցէ. որ արար զերկինս եւ զերկիր։

Մի՛ տար ի սասանութիւն զոտն քո, և մի ննջեսցէ պահապան քո։

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ ի քուն երթայ պահապանն Իսրայէլի։ Տէր պահեսցէ զքեզ, և Տէր ընկալցի զելս ձեռամբն իւրով Արեգական ի տուէ քեզ մի մեղիցէ, և մի լուսինն ի գիշերի։ Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ. պահեսցէ Տէր զանձն քո։ Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան, փառք Հօր և։ Այժմ և միշտ։

ՀԱՄԲԱՐՁԻ ՇԱՐԱԿԱՆ ԿԻՐԱԿԱՄՏԻ

Սուրբ ես Տէր զօրութեանց, որ բնակեալդ ես ի յերկինս. և բերանիս ի սրբոց քոց։

Երկնային զօրութիւնք սերովբէք և քերովբէք անդադար օրհնեն սուրբ զանունդ քո։

Բահանայք ընդ նոսին պաշտօնեայք և ժողովուրդ. երկրպագեսցուք Տէրութեանդ քո։

Լոյսդ որ յառաջ քան զյաւիտեանս ի Հօրէ առաքեցար, եւ լուսով իմանալեաւ լցեր զարարածս. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից։

Որ զլոյսն ի սկզբանէ հաստատեցեր վերստին. և զխաւարն անգիտութեան յարութեամբդ քո հալածեցեր. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից։

Ուստի և մեք լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէնս զուարթնոցն երգեսցուք ցնծութեամբ ի յարութեան երեկոյիս. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից։

Եկնաքաղաքացին Յովհաննէս մեծն ի ծնունդս կանանց քարոզէր յանապատի ազդ արարող բարբառովն զծագումն լուսոյ արեգականն արդարութեան։

Ճշմարիտ մարգարէ և ճեռնադրող Որդւոյն Աստուծոյ. յառաջընթաց կարապետ և պատմող աստուածային օրինացն, հոլովէր ճանապարհս թագաւորին յաւիտենից։

Ցանօրէն գինաբրուսն մոլեգնեալ Հերովդիադայ. ի պարգևի մսին խնդրէր զգլուխ մարգարէին. չիջուցանել զարուսեակն և զանաղօտ լապտերն։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Սրբոյ Հոգւոյ Աստուածածնին բարեխաւսութեամբ պարգեւեսցէ երկրպագուացս Ամենասուրբ Երրորդութեանդ. զ յարութիւն

յուսոյ կենացն յաւիտենից։
Ա. յԺմ և միշտ և յաւիտեանս,
Զհաւատացեալ ժողովուրդս
սուրբ Երրորդութեանդ. և զապաւինեալս ի խորան փառաց
քոց պահեա անխռով ի խաղաղութեան։

ՔՈՒՐՕՋ

վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք։
Աստացուք ամենեքեան միաբանութեամբ։
Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա։

ՍՏԱՕՐԵՔ

Հայր գթած բարեխնամող, արարիչ ամենայն արարածոց. բնակիլ պատրաստանս ծառայից

քոց ի ժամերեկոյիս. որ առաջադեմս առ ամենեսեան պարգեւօք բարերարութեան քո։ Ողորմեա Տէր, ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քումմ սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց, և հոգւոցն հանգուցելոց։ Զի դու Տէր ամենակալ, գիտես զպէտս մեր և զկարիս առաւել քան զոր խնդրեմք և խմանամք. և քեզ ընդ Որդւոյ և Ամենասրբոյ հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և յաւիտեանս յաւիտենից։
Ամէն։

ԱՐՁԱԿՄԱՆ ՓՈԽ

Որ բնակեալն է յօդնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ

Աստուածոյ յերկինս հանդիպեցէ՛ւ
Ասացէ Տեառն ընդունոյլ իմ
ես. ապաւէն իմ Աստուած, եւ
ես յուսամ ի նա՛ւ
Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ
որսողին, և ի բանիցն ի խառ-
վուածենէ՛ւ
ի թիկնաւէջս իւր ընկալցի զը-
քեզ. ի հովանի թեւոց նորա
յուսասցիս՛ւ
Ոլպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ
ճշմարտութիւն նորա՛ւ
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գի-
շերի, եւ ոչ ի նետէ որ թռչի ի
տուէ՛ւ
Ցիրէ որ չրջի ի խաւարի. ի
գայթակղութենէ դիւին ի հա-
սարակ աւուր՛ւ
Անկցին ի կողմանէ քումմէ հա-
զարք և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին՛ւ

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, եւ գՀատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու, Տէր յոյս իմ ես՛ւ
Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին ի հարկս քո՛ւ
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո՛ւ
ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբէք հարցես ըզքարի զոտն քո՛ւ
ի վերայ իժից և քարիւից գնասցես դու, և առիւծն և վիշապն՛ւ
զառիւծն և զվիշապն՛ւ
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա, հովանի եղէց նմա զի ծանեաւ զանուն իմ՛ւ
կարդասցէ առ իս և ես լուայց

նմա, և առ նմա եղէց ի նե-
ղութեան։
Փրկեցից և վառաւոր արարից
զնա. երկայն աւուրք լցուցից
եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ
Առ քեզ Տէր համբարձի զաչս
իմ, որ բնակեալդ ես ի յեր-
կինս։
Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն
Տեառն իւրոյ. եւ որպէս աչք
աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ
Տէր Աստուած մեր. մինչեւ ո-
ղորմեսցիս ի վերայ մեր։
Ողորմեա մեզ Տէր ողորմեա
մեզ. զի բազում լցաք արհա-
մարհանօք
Եւս առաւել լցան անձինք մեր
նախատանօք, որք նախատէին
զմեզ, եւ արհամարհանօք ամ-
բարտաւանից։
Աստուած, յանուան քում կեցո

զիս, և ի զօրութեան քում ի-
րաւ արար ինձ։
Աստուած, լուր աղօթից իմոց
ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և
ոչ համարեցան զքեզ Աստուած
առաջի իւրեանց։
Ահա Աստուած օգնական իմ
և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ի թըշ-
նամիս իմ, ճշմարտութեամբ քում
սատակեա զնոսա։
Ես կամօք իմովք պատարագս
մատուցից քեզ, և խոստովան
եղէց անուան քում Տէր, զի
բարի է։
Ցամենայն նեղութենէ իմմէ
փրկեցեր զիս, և ի թշնամիս իմ
եաես ակն իմ։
Փառք Հօր և։ Այժմ և միշտ։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Զբարձրեալն զքրիստոս արասցուք մեզ ապաւէն. զի ոչ հասցեն առ մեզ չարք. և տանջանք մի մերձեսցին ի յարկս մեր։

Ք Ա Ր Ո Զ

Եւ մեք միաբան զողորմութիւն ի Տեառնէ խնդրելով ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ցոյս կենաց, ընդունող աղօթից, քաւիչ մեղաց և կատարիչ խնդրուածոց քրիստոս Աստուած մեր. ընկալ զպաղատանս մեր ի ժամ երեկոյիս բարեխօսութեամբ Սուրբ Աստուածածնին և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց լուր մեզ Տէր. և ողորմեա, ներեա, քաւեա եւ

թո՛ղ զմեզս մեր. արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Ցիշեա տէր։ Բարերար եւ բազում. կարդա յէջ 301–302։

Ի կիրակիս ասում կը կարդացուին հետեւեալը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼՊ.

Ասա օրհնեցէ՛ք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր. ո՛ կայք ի տուն Տեառն և ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ։

Ի գիշերի համբարձէ՛ զգեհեռս ձեր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր։

Օրհնեսցէ՛ զմեզ Տէր ի Սիոնէ. որ արար զերկինս և զերկիր։

Խոստովան եղեց քեզ Տէր՝ բո-

լորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։
Չի լուար զբանս բերանոյ իմոյ երկրապագից ի տաճար սուրբ քո եւ խոստովան եղէց անուան քում վասն ողորմութեան եւ ճշմարտութեան քոյ։
Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո, յորում աւուր կարդամառ քեզ, վաղվաղակի լո՛ւր ինձ, եւ բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի, չի լուան զբանս բերանոյ քո. եւ օրհնեսցեն զճանապարհս քո։
Մեծ են փառք Տեառն. բարձր է Տէր. զխոնարհս տեսանէ, եւ զբարձունս ի հեռաստանէ, ճանաչէ։
Թէ գնացից ես ի մէջ նեղու-

թեանց. կեցուսցես զիս ի բարկութենէ թշնամոյն։
Զգեցեր զձեռն քո. եւ փրկեաց զիս աջ քո. եւ Տէր հատուսցէ ընդ իմ։
Տէ՛ր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։
Աստուած, յանուան քում կեցո՛ զիս, եւ ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ։
Աստուած լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վերայ իմ, եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց։
Ահա՛ Աստուած օգնական իմ, եւ Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ ճշմարտութեամբ քով

սատակեա՛ զնոսա։
Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում Տէր, զի բարի է։
Յաւէնայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և ի թշնամիս իմ հետես ակն իմ։
Փառք Հօր և։ Այժմ և միշտ։

ՔՍՐՈՋ

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ, զի զորմութեան զչնորհս իւր առցէ՝ ի վերայ մեր. Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։
կեցո՝ Տէ՛ր։
Տէր ողոր։ Տէր ողոր։ Տէր ողոր։

Ա. Զ. Օ Թ Ք

Թագաւոր խաղաղութեան օգ-

նական և փրկիչ անձանց մերոց Քրիստոս Աստուած մեր պարծպեալ պահեա՛ զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քո ի խաղաղութեան։ Փրկեա՛ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն. արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից Ամէն։

ՔԱՐՈՋ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, և կեցուսցէ չնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Ա Ղ Օ Թ Ք

Պահպանեա՛ զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քով ի խաղաղութեան, փրկեա՛ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն.
Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ,

ԵՒ

Ա Ղ Օ Թ Ք

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

Որ կատարի ի ղէմս Հոգւոյն Սրբոյ այլ եւ ի ղէմս Բանին Աստուծոյ որ եղաւ ի գերեզմանի. եւ էջ ի ղըժոխս. եւ խաղաղութիւն արար հոգւոցն։

Օրհնեցիցդ Տէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորայ ի բերան իմ։

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ լըսիցեն հեզք և ուրախ եղիցին։
Մեծ արարէք զՏէր ինձ, եւ բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին։
Խնդրեցի ի Տառնէ և լուաւ ինձ, յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս։
Մատիք առ Տէր և առէք ըզլոյս, և երեսք ձեր մի ամաչեսցեն։
Այս աղքատ կարդաց առ Տէր և Տէր լուաւ սմա, յամենայն նեղութենէ՝ սորա փրկեաց զսա։
Բանակք հրեշտակաց Տեառն չուրջ են զերկիւղածովք իւրովք և պահեն զնոսա։
Փառք Հօր եւ։ Այժմ եւ միշտ։ Եւ ես խաղաղութեան կՏէր։
Օրհնութիւն և փառք Հօր։

ԵՐԳ ԱՕՏԻՃԱՆԱՑ
ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԹ

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, և լուաւ ինձ Տէր, փրկեաց զանձն իմ ի չըրթանց նենգաւորաց ի լեզուէ և ի չարէ։
Զի՞ տացի քեզ կամ զի՞նչ յաւելցի լեզու նենգաւոր։
Որպէս նետք հզօրի զի վնասել են կայծակամբք կաղնւոյ։
Վա՛յ ինձ զի ընդ երկար եղև պանդխտութիւն իմ, և բնակեցայ ես ի վրանս կեդարու։
Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ ընդ այնոսիկ, որք ատէին զողջոյն։
Ես էի խաղաղարար. յորժամ խոսէի՝ մարտնչէին ընդ իս։
Քահ. Տէր Աստուած փրկութեան. իմոյ ի տուէ կարդացի

և գիշերի առաջի քո։

Սարկ. Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր, խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ։

Քահ. Փառք Հօր եւ որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Սարկ. Եւ ևս խաղաղութեան։

Քահ. Օրհնութիւն և փառք

ՍԱՂՄՈՍ Դ

ի կարդալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց։

Որդիք մարդկան, մինչեւ յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն և խնդրէք ըզստութիւն։

Ծաներուք, զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում. և Տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։

Բարկանայք՝ և մի մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր յանկողինս ձեր՝ զղջացարուք։

Մատուցէ՛ք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք ի Տէր։

Բազումք ասէին թէ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանեցաւ առ մեզ՝ յոյս երեսաց քոց, և եառուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

Ի պտղոյ ցորենոյ, գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեացուք և զարթիցուք. զի դու, Տէր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ,

Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս Ողորմեա ինձ, Տէր զի հիւանդեմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, եւ դու, Տէր, մինչեւ յե՞րբ։ Դա՛րձ Տէ՛ր, և փրկեա զանձն իմ, կեցո զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քումմ։

Զի ոչ ոք է՝ որ ի մահու յիշէ զքեզ, կամ ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ, և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, ոյք գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ Տէր աղօթից իմոց, եւ Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ, դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։

Մինչեւ յե՞րբ, Տէր, մոռանաս զիս իսպառ. մինչեւ յե՞րբ, դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Մինչեւ ցե՞րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս։

Մինչեւ ցե՞րբ բարձանայ թշնամին ի վերայ իմ. նայեա՛ և լուր ինձ, Տէր Աստուած իմ, լոյս տուր, Տէր, աչաց իմոց. զի մի երբէք աննջեցից ի մահ։

Մի ասասցէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա, կամ նեղիչք իմ

ցնծասցեն թէ ես սասանեցայց։
Ես յողորմութիւնս քո, Տէր
յուսացայ, ցնծացաւ սիրտ իմ
ի փրկութեան քումմ, օրհնեցից
զՏէր զբարերարդ իմ։
Պահեա զիս, Աստուած իմ, զի
ի քեզ յուսացայ. ասացի Տեա-
ռըն. Տէր իմ ես դու, և բա-
րիք իմ ինձ ի քէն են։
Սրբոց քոց որք են յերկրի քումմ,
սքաջելի արարեր զամենայն
կամս իմ նոսա։
Յաճախեցին հիւանդութիւնք
նոցա, յետ այսորիկ ապա վազ-
վազեցին։
Ո՛չ ժողովեցայց ի ժողովս նո-
ցա արեանց. և ոչ յիշեցից զանու-
անս նոցա ի շրթունս իմ։
Տէ՛ր, բաժին ժառանգութեան
իմոյ և բաժակի իմոյ. դու ես,
որ այսրէն դարձուցանես զժա-
ռանգութիւն իմ յիս։

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս
և ժառանգութիւն իմ հաճոյ
եղեւ ինձ։
Օրհնեցից զՏէր՝ որ իմաստուն
արար զիս. մինչ ի գիշերի ես
խրատեցին զիս երիկամունք իմ։
Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր
առաջի իմ յամենայն ժամ, զի
է ընդ աջմէ իմմէ՝ զի մի՛ սա-
սանեցայց։
Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ
իմ և ցնծացաւ լեզու իմ, ևս
և մարմին իմ բնակեսցի յուսով։
Զի ոչ թողցես զանձն իմ ի դը-
ժոխս, և ո՛չ տացես սրբոյ քումմ
տեսանել զապականութիւն։
Ծուցեր ինձ զճանապարհս քո
կենաց. լցուցեր զիս ուրախու-
թեամբ երեսաց քոց ի քաղց-
րութենէ վայելչութեան աջոյ
քոյ մինչ իսպառ։
Լո՛ւր Տէր արդարութեան, և

Նայեա ի խնդրուածս իմ.ունկն
դիր աղօթից իմոց, զի ո՛չ լըր-
թամբք նենգաւորօք։
Ցերեսաց քոց իրաւունք ինձ
ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղ-
ղութիւն։
Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր
ի գիշերի. փորձեցեր զիս եւ
ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն։
Մի խօսեսցի բերան իմ զգործս
որդւոց մարդկան. վասն բանից
շրթանց քոց ես պահեցից ըզ-
ճանապարհս խիստս։
Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ ի ճա-
ճանապարհի քումմ. զի մի գայ-
թակղեսցին գնացք իմ։
Ես առ քեզ Տէր, կարդացի՝
զի լուար ինձ Աստուած, խո-
նարհեցո առ իս զունկն քո և
լու՛ր բանից իմոց։
Սքանչելի արարեր զողորմու-
թիւնս քո ո՛վ փրկես զյոյսոսիկ

ոյք հակառակ կան աջոյ քո։
Պահեա զիս որպէս բիբ ական.
ընդ հովանեաւ թեւոց քոց
ծածկեսցես զիս յերեսաց ամ-
բարշտաց, ոյք տառապեցուցին
զիս։
Թշնամիք զանձն իմ պաշարե-
ցին, և ի ճարպս իւրեանց ար-
գելին. եւ բերանք նոցա խօ-
սեցան զանբարտաւանութիւն։
Մերժեցին զիս եւ այժմ դարձ-
եալ պատեցան զինեւ. ուղե-
դին խոնարհեցուցանել զիս
յերկիր։
Համարեցան ինձ որպէս առիւծ
զի պատրաստի յորս, եւ որպէս
կորիւն առիւծու՝ զի նստի դա-
րանեալ։
Արի՛, Տէր ժամանեա՛ նոցա և
խափանեա զնոսա, փրկեա՛
զանձն իմ յամբարշտաց, իսրոյ
և ի ձեռաց թշնամւոյն։

Տէր, կորո՛ զնոսա յերկրէ, բա-
ժանեա և խափանեա զսոսա
ի կեանս իւրեանց։
Գաղտնեօք քովք լցանորովայնք
նոցա, յագեցան կերակրովք եւ
Թողին զմնացուածս տղայոց
իւրեանց։
Ես արդարութեամբ երեւեցայց
երեսաց քոց և յագեցայց յե-
րեւիլ փառաց քոց։
Դատ արար ինձ Աստուած, եւ
իրաւ արար ինձ ի դատաստանի
իմոմն։
Բազդէ որ ոչ է սուրբ, ի մար-
դոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փըր-
կեա զիս։
Դու Աստուած, հզօրիչ իմ ես.
ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր
տրտում գնամ ես ի նեղել
թշնամւոյ իմոյ։
Առաքեա՛ Տէր զլոյս քո և ըզ-
ճշմարտութիւն քո զի առաջ-

նորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս
ի լեռան սուրբ և ի յարկս քո
Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-
ծոյ, առ Աստուած՝ որ ուրախ
առնէ զմանկութիւն իմ։
Խոստովան եղէց քեզ օրհնու-
թեամբ, Աստուած, Աստուած
իմ։
Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն
իմ կամ ընդէ՞ր խռովես զիս,
յուսա առ Աստուած, խոստո-
վանեա նմա փրկիչ երեսաց ի-
մոց, Աստուած է։
Աստուած, յօգնել ինձ նայ-
եաց և Տէր յընկերել ինձ
փութայ։
Ամաչեսցին եւ յամօթ լիցին ոյք
խնդրէին զանձն իմ. դարձցին
յետս և ամաչեսցեն ոյք խոր-
հէին ինձ չար։
Դարձցին առ ժամայն ամաչեց-
եալք ոյք ասէին ինձ վաչ՛ վաչ։

ցնծասցեն և ուրախ լիցին ի քէն ամենեքեան՝ որք խնդրեն զքեզ Տէր։

Ասասցեն յամենայն ժամ մեծ է Աստուած, և որք սիրեն զփրկութիւնս քո։

Ես աղքատ և տնանկ եմ, Աստուած. օգնեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես եւ դու, Տէր իմ, մի յամենայն։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քո, եւ արա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու Տէ՛ր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր եւ։ Այժմ և միշտ։

ԵՐԳ.

Շնորհեա մեզ Տէ՛ր, ի դիշերի զերկնային զխաղաղութիւն քո. եւ պահեա զմեզ ի պատրանաց

թշնամւոյն ամենայաղթ զօրութեամբ սուրբ խաչի քո։

Տէ՛ր Աստուած փրկութեան իմոյ ի տուէ կարդացի եւ դիշերի առաջի քո։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ։

Եկեսցէ առ մեզ Տէր. պահպան ի քէն եւ պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ։

Առաքեա ի մեզ Տէր զօրութիւն սրբոյ Խաչին որ պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ։

Արժանի արա Տէր զերկիս զայս խաղաղութեամբ, եւ առանց փորձութեան անցո զմեզ։

Արժանաւորեա Տէր զդիշերս զայս խաղաղութեամբ եւ առանց մեզաց պահելով զմեզ։

Ընդ մեզ Տէր Աստուած դիտաստ ջիք հեթանոսք եւ պատե-

ցարուք զի Աստուած ընդ մեզ է:
Եւ լուարուք զայս ի ծագաց մինչեւ ի ծագս երկրի, զի Աստուած ընդ մեզ է:
Եւ հզօրացեալդ պարտեցարուք. զի Աստուած ընդ մեզ է
Եւ զի թէպէտ եւ դարձեալ զօրանայք, դարձեալ ի պարտութիւն մատնեսջիք. զի Աստուած ընդ մեզ է: Եւ զխորհուրդն զոր խորհիք խափանէ Տէր զի Աստուած ընդ. եւ զբանն զոր խօսիք մի ճեպցէ առ ձեզ. զի Աստուած ընդ:
Եւ քանզի յերկիւղէ ձերմէ մեք ոչ երկիցուք. և ոչ խռովիցուք զի, եւ զՏէր Աստուած մեր փառաւոր արասցուք, եւ նա եղիցի մեզ յերկիւղ. զի Աստուած ընդ մեզ է:
Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի Նա եւ եղիցի մեզ ի սրբութիւն. զի: Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի Նա, եւ Նա եղիցի մեզ ի փրկութիւն զի, Եւ ահաւասիկ ես եւ մանկունք իմ. զոր ետ ինձ Աստուած. զի Աստ:
Եւ ժողովուրդ որ նստէր ի խաւարի ետես զլոյս մեծ. զի Աստուած:
Եւ որ բնակեալդ էք ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու, լոյս ծագեսցի առ ձեզ զի Աստուած ընդ, եւ քանզի մանուկ ծնաւ, Որդի և տուաւ մեզ զի Աստ:
Եւորոյ իշխանութիւն իւր վերայ ուրբ իւրոց զի Աստուած:
Եւ որ կոչի անուն նորա մեծի խորհրդոյ հրեշտակ զի Աստ:
Եւ սքանչելի խորհրդակից զի:
Եւ Աստուած հզօր իշխան զի:
Եւ իշխան խաղաղութեան հայր հանդերձելոց յաւիտենից Տէր Աստուած ընդ մեզ է:

եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից Ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ի մերձենալ երեկոյիս համբառնամք զձեռս մեր ի սրբութիւն. զոր ինչ մեզաք այսօր խորհրդով, բանիւ, կամ գործով ի յանկողինս մեր զղջանալով խոստովան լինելով զգաղտնիս սրտից մերոց ծածկագիտիդ Աստուծոյ յուսալով յողորմութիւն քո։ եւ մեք միաբան գոչեսցուք յիշեա զմեզ Տէր յօժամ գաս արքայութեամբ քով. եւ ողորմեա մեզ։

ԱՂՕԹՔ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր։ Գոհացարուք զՏեառնէ, որ իւրով ողորմութեամբն առաջնորդեաց մեզ ի գործս տուրնջեան եւ գիշերոյ եւ ամենայն ժամ աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած, լինիլ պահպան անձանց մերոց. եւ նա իւրով ողորմութեամբն պահեսցէ զմեզ, եւ առաջնորդեալ հասուսցէ յիւր բարութեան հանգիստն. զոր խոստացաւսիրելեաց իւրոց Ճրշմարիտն Աստուած Քրիստոս Տէրն ամենակալ. կեցուսցէ եւ ողորմեսցի։

Զհանգիստ գիշերիս խաղաղու։
Զհրեշտակ խաղաղութեան պա։
Զքաւութիւն եւ զթողութիւն։
Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող։
Եւ ևս միաբան Զանճինս
Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած։

ԱՂՕԹՔ

Տէ՛ր բարերար, որ մեծաւ գթութեամբ քով պատրաստեցեր

զ յաւիտենական հանգիստն առաքինութեամբ աշխատելոցն. և կոչեցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ զծանրաբեռնեալսն և զտաժանեալսն մեզօք, հանգիստ նոցա խոստանալով Շնորհեա և մեզ Տէր անխռով խաղաղութեամբ զգիշերս անցուցանել. և ի ծանրութենէ մեղաց զաչխատեալքս ապահովեա ողորմութեամբ քով և արժանաւորեա մշանջենաւոր հանգըստեանն ընդ ամենայն սուրբըս քո ։ Եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ամենասուրբ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Պարգեւատո՛ւ բարեաց և աղբիւր խաղաղութեան Տէր Աստուած մեր, յամենայն աստա-

նայական խռովութեանց, խաղաղացո զմիտս մեր և զխորհուրդս ի գիշերիս յաստիկ եւ յամենայն ժամանակի. որպէս զի առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղոյս, ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութեան քո դուր պատրաստեցեր ի սկզբնէ աշխարհի սրբոց քոց ։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ. Ամէն ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ.

Տէ՛ր լոյս իմ եւ կեանք իմ, ես յումմէ երկեայց. Տէր. ապաւէն կենաց իմոց. ես յումմէ դողայցայց ։

Ի վերձեալ առ իս չարաց ուտել զմարմին իմ, նիզիչք իմ եւ թշնամիք իմ նոքա տկարացան

եւ ասկան։

Թէ պատրաստիցի ի վերայ իմ պատերազմ, ո՛չ երկիցէ սիրտ իմ եւ թէ յարիցէ ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն եւ այսուիկ ի քեզ Տէր, յուսացայ։

Զի ի խնդրեցի ի Տեառնէ՝ եւ զսոյն ազաչեմ, բնակիլ ինձ ի տան Տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմոց։

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն, եւ հրաման տալ ի տաճարի նորա։

Ծածկեաց զիս ի խորանի իւրում յաւուր չարի. ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյթ խորանի իւրում։

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս եւ այժմ բարձր արա զգլուխ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց։

Շուրջ եղէց եւ մատուցից ի խորանի նորա պատարագ օրհնութեան, օրհնեցից եւ սաղմոս ասացից Տեառն։

Լուր, Տէր, ձայնի իմում, զի կարդացի առ քեզ ողորմեա՛ ինձ և լուր ինձ զի քեզ ասաց սիրտ իմ և խնդրեցին երեսք իմ զերեսս քո, Տէր խնդրեցիս։

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն եւ մի խոտորիր բարկութեամբ ի ծառայէ քումմէ։

Օգնական իմ լեր Տէր, մի առներգեր զիս, և մի թողուր զիս Աստուած փրկիչ իմ։

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս և Տէր իմ ընկալաւ զիս։

Օրէնսդէտ արա զիս Տէր ի ճանապարհի քում և առաջնորդեա ինձ ի շաւիղս քո ուղիղս։

Վասն թշնամեաց իմոց, մի մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց։

Ցարեան ի վերայ իմ վկայք մե-
ղաց և ստեցին ինձ յանօրէ-
նութիւն իւրեանց։
Հաւատացի տեսանել զբարու-
թիւն Տեառն յերկրին կենդան-
եաց. համբեր Տեառն և քաջա-
լերեաց. զօրասցի սիրտ քո, և
համբեր Տեառն։
Փառք Հօր և։ Այժմ եւ միշտ։

Ե Ր Գ

ի Ս.Ն. Շնորհալւոյ ասացեալ

(Մեղ պահոց երեկոյեերը կ'երգուին)

Նայեա՛ց սիրով, Հայրըդ գթած,
ի քո ստեղծեալ գործս ձեռաց.
Եւ ըզբանակըս հրեշտակաց
Տուր պահպան· մեզ տրկարացս.
փրկեա՛ զանծինս ի փորձանաց՝
ի խաւարի շիջող դիւաց.
Զի ի տուընջեան եւ գիշերի՝
Տացուք քեզ փառս անլուելի։

Էին անեղ անբսկըզբան
Ծընունդ անճառ Որդի եւ Բան.
Որ արարեր ըզտիւ գործոյ
եւ ըզգիշեր ի հանգիստ քնոյ.
Տուր ի նրնջեալ աչաց մարմնոյ
Արթուն լինել մեզ ըստ հոգւոյ.
Զի ի տըւընջեան եւ զիշ։

Բաբուն հոգւոց բանաւորաց
Աղբիւր լուսոյ բաշխող շնորհաց.
Ի փակել դրանց բնութեանց մարմնոց
Լոյս տուր աչաց սրտիս մերոց,
Ի գիշերաց առ քեզ կանխել՝
Ընդ հրեղինացն օրհնաբանել։ Զի։

Սուրբըդ սըբոց երրորդութիւն.
Ըզմեզ մարդեա՝ քեզ բնակութիւն.
Շնորհեա ընդ մանկանցն առագաստի
Հանգչել ընդ քեզ ի յանկողնի.
Տուր ըզհայցուած բարեկամին
Ըզփոխ երից նըկանակին. Զի։

Երեւի լոյս ըստեղծեր ։
Զտիւ եւ զգիշեր բաժանեցեր.
Ծագեա՛ մեզ Տէր. ի գիշերի

Ըզճառագայթս իմանալի.
Տո՛ւր յաւէնայն ժամանակի
Զպահպանող աչ քո հովանի: Զի՝

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր
Բորբոքեսցի ի հոգիս մեր.
Զխորհուրդ սըրտից մեր մաքրեսցէ
Զյոյս գիտութեան քո փայլեսցէ,
Ի քնոյ մահու զմեզ զարթուսցէ.
Զմիտըս բոցով քով վառեսցէ Զի՝

Ի քեզ նայիմք լոյսդ անմատոյց
Ի զգայական ծածկեալ լուսոյ,
Որ վասըն մեր եղար ի գբի
Եւ ննջեցեր ի տապանի,
Առ մեզ նընջեա՝ արթուն քնութիւն.
Հերքեա՝ զչարին ներգործութիւն. Զի՝

Էին լուսոյ անըստուերի
Պաղատանօք կամք առաջին.
Որ փակեալ դրամբք երեկոյին
Երեւեցար մեռասանին,
Ըսդ Թովմայի առ քեզ գոչեմք,
Տէր եւ Աստուած զքեզ դաւանիմք.
Է՛ջ եւ առ մեզ յերեկոյիս
Եւ տո՛ւր զողջոյն քո ի հոգիս:

Բամեալքս ըզքեզ, Տէր, աղաչեմք՝
Մեզ յօգնութիւն նայեա՛, հայցեմք.
Պահապանդ Իսրաէլի.
Անճանց մերոց լե՛ր հովանի.
Օձեւան առ մեզ խաղաղաբար,
Եւ նընջեսցուք անխռովաբար,
Զի ընդ առաւօտուս կանխեսցուք
Օբհնել զքեզ ընդ Հօր Հոգւով.

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի
Որ ի վերջնումըն գիշերի,
Լըսել արա՝ զմեզ արժանի
Եւ աչակողմ օդեաց դասի
Անշէջ վառեալ լոյս լապտերաց
Ըստ իմաստուն հինգ կուսանաց.
Զի ընդ փեսայիդ ի յառագաստ՝
Հարսունք հոգւով մըտցուք ի փառս,

Հալածեալ ի մէնջ, Տէր, նշանաւ
Խաչի քո զընդդիմամարտ եւ զանեըեւոյթ զազանն. եւ մի տար յապականուԹիւն զքո ժառանգուԹիւնս.

Բարեխօսեա՝ վասն մեր Աստուածածին Մարիամ, որ ծնաւ զՏէր

Աստուած, որ հովուէրն զիսրայէլ՝ ամենազօր եւ սքանչելի փառօքն իւրովք։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէ՛ր, մի դարձուցանէր զերեսս քո յինէն. Տէ՛ր բարերար, աղաչեմ զքեզ, օգնական իմ լեր. Տէր, մի անարգեր զիս, եւ մի՛ Թողուր զիս Աստուած փրկիչ իմ։

ԿԱՐՕԶ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, եւ խնդրեսցուք ի նըմանէ զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղ Թեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս, ի դիւական խառնումէնէ աւրոցդ պահելով զհոգի եւ զմարմին մեր միշեւ ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ եւ ողորմեա։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Շնորհատու բարեաց՝ ամենայնի առատ, անմահ Տէր, աղաչեմք զքեզ, փարատեա՛ յանճանց մերոց պաղջամղին եւ զխաւարային խորհուրդս ի պատրանաց բանսարկուին պահեա՛ զմեզ եւ չնորհեա՛ մեզ հաւատով ապաւինիլ յամենասուրբ Երրորդութիւնդ՝ ի Հայր եւ յՈրդի եւ ի Սուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից Ամէն Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն։

Ասա՝ յաւուրս Մեծի պահոց կ'ըսուին նաեւ հետեւեալ Սաղմոսք եւ Շարականն եւս. իսկ յայլ աւուրս՝ Հայր մեր, եւ կր վերջանայ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԴ

Երանեալ են անբիծք ի ճանա-
պարհի, եւ այք գնան յօրէնս
Տեառն։
Երանի՛ այք քննեն զվկայու-
թիւնս նորա. բոլորով սրտիւ ի-
ւրեանց խնդրեսցեն զնա
Ոչ թէ այք գործեն զանօրէնու-
թիւն՝ ի ճանապարհս նորա գը-
նացեն։
Դու պատուիրեցեր պատուի-
րանս քո՝ ի պահել ինձ յոյժ։
Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ
ճանապարհք իմ, ի պահել ինձ
զարդարութիւնս քո։
Յայնժամ ես ոչ ամաչէի, իզգու-
շանալ ինձ ի պատուիրանս քո
Խոստովան եղէց քեզ Տէր յու-
զութիւն սրտի իմոյ. որպէս ու-
սայց զիրաւունս արդարութեան
քո։

Զիրաւունս քո պահեցի. մի՛ թո-
ղուր զիս մինչ իսպառ։
Ի՞ւ ուղղեսցէ երիտասարդ զը-
ճանապարհս իւր, այլ ի պահել
զբանս քո։
Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի
զքեզ. մի մերժեր զիս ի պատ-
ուիրանաց քոց։
Ի սրտի իմում թագուցի զբանս
քո. որպէս զի մի մեղայց քեզ։
Օրհնեալ ես դու Տէր. ուսո
ինձ զարդարութիւնս քո։
Շրթամբքիմովք պատմեցից զա-
մենայն իրաւունս բերանոյ քո։
Ի ճանապարհս վկայութեանց
քոց զուարճացայ, որպէս յա-
մենայն ի մեծութեան։
Ի պատուիրանս քո հոգացայ.
եւ զգուշացայ ի ճանապարհս քո։
Զիրաւունս քո խոսեցայ, եւ ոչ
մոռացայ զբանս քո։
Զարթո՛ զաչս իմ, եւ նայեցայց

ի սքանչելիս օրինաց քոց։
Պանդուխտ եմ ես յերկրի. մի՛
թագուցաներ ինէն զպատուի-
րանս քո։
Փափաքեաց անձն իմ, ի ցան-
կալ ինձ յիրաւունս քո յամե-
նայն ժամ։
Սաստեցեր ամբարտաւանից. ա-
նիծեալ՝ որք խոտորեցան ի
պատուիրանաց քոց։
Ի բաց արա ինէն զնախատինս
և զարհամարհանս. զի զվկա-
յութիւնս քո խնդրեցի։
Բանգի նստան իշխանք՝ և չա-
րախօսէին զինէն. այլ ծառայ
քո խորհէր յիրաւունս քո։
Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ
էին. և խորհուրդք իմ արդա-
րութիւն քո։
Մերձեցաւ անձն իմ ի հող.
Տէր, կեցո զիս ըստ բանի քում։
Զճանապարհս իմ պատմեցի

քեզ, և լուար ինձ. ուսո ինձ
զարդարութիւնս քո։
Ի ճանապարհս արդարութեանց
քոց խրատուն արա զիս, և
քննեցից զսքանչելիս քո։
Տքնեցաւ անձն իմ առ ի ձանձ-
րանալ. հաստատեա զիս ի բանս
քո։
Զճանապարհս մեղաց ի բաց ա-
րա յինէն. և յօրէնս քո ողոր-
մեա ինձ։
Զճանապարհս ճշմարտութեան
քո ընտրեցի. և զիրաւունս քո
ես ոչ մոռացայ։
Մերձեցայ ես ի վկայութիւնս
քո. Տէր, մի յամօթ առներ
զիս։
Ի ճանապարհս պատուիրանաց
քոց ընթացայ. զի անդորր ա-
րարեր սրտի իմոյ։
Օրէնսդէտ արա զիս Տէր, ի
ճանապարհս իրաւանց քոց. և

խնդրեցից զնա յամենայն ժամ։
Իմաստուն արա զիս. և քննեցից զօրէնս քո. եւ պահեցից
զնա բոլորով սրտիւ իմով։
Առաչնորդեա՛ ինձ ի շաւիղս պատուիրանաց քոց, զի ընդ
նոսա հաճեցայ։
Խոնարհեցո զսիրտ իմ ի վկայութիւնս քո, եւ մի յագահութիւն։
Դարձո զաչս իմ, զի մի տեսից զնանրութիւն. ի ճանապարհս
քո կեցո զիս։
Հաստատեա ծառայի քում զբան քո յերկիւղ քո։
Հան յինէն զնախատինս, զոր և կարծեցի· զի դատաստանք քո
քաղցր են։
Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց. յարդարութեան քում
կեցո զիս։
Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմու-

թիւն քո Տէր և փրկութիւն
քո ըստ բանի քում։
Տացե պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք· զի ես ի բանն քո յուսացայ։
Մի ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ· զի յիրաւունս քո յուսացայ։
Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ. յաւիտեան և յաւիտեանս
յաւիտենից։
Գնացի ես յանդորրու, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի։
Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։
Խորհէի ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի։
Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո՝ զոր սիրեցի· եւ
խորհէի յարդարութեան քում։
Ծիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր

եւ յուսացուցեր զիս,
Սա մխիթարեցէ զիս ի խոնարհութեան իմում զի բան քո կեցոյց զիս։
Ա րբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։
Ցիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից Տէր եւ մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղաւորաց. եւ այք թողին զօրէնս քո։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Ցիշեցի ի գիշերի զանուն քո Տէր, եւ պահեցի օրէնս քո։
Սա եղեւ ինձ ճանապարհ ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԴ

Բաժին իմ ես դու Տէր, ասացի պահել ինձ զօրէնս քո։
Աղաչեցի զերեսս քո բովորով սրտիւ իմով, ողորմեա ինձ ըստ բանի քումմ։
Խորհեցայ ի ճանապարհս իմ. և դարձուցի զոտս իմ ի վկայութիւնս քո։
Պատրաստեցայ և ոչ խոովեցայ զի պահեցի զպատուիրանս քո։
Տուռունք մեղաց պատեցան զիս, այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Ի միջ գիշերի յառնէի խոստովան լինել առ քեզ, վասն իրաւանց և արդարութեան քո։
Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց. որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո։
Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև

երկիր. զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ։

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում Տէր ըստ բանի քում։ Զքաղցրութիւն զխրատ և ըզգիտութիւն ուսո՛ ինձ. զի ի պատուիրանս քո ես հաւատացի։ Մինչչեւ խոնարհեալ էի ես մեղայ. վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ։

Քաղցր ես դու Տէր, և քաղցրութեամբ քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո։

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից, այլ ես բոլորով սրտիւ քննեցի զպատուիրանս քո։

Մածան որպէս կաթն սիրտ նոցա. այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ Բարի է ինձ. զի խոնարհ արարեր զիս. որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո։

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ։

Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս. իմաստուն արա զիս եւ ուսայց զպատուիրանս քո։

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ եղիցին. զի ես ի բանն քո յուսացայ։

Ծանեայ Տէր զի արդարութեամբ են դատաստանք քո. յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս։ Եղիցի ողորմութիւն քո ի մխիթարել զիս, ըստ բանի քում ծառայի քո։

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից. զի օրէնք քո խօսք իմ էին։

Ամաչեսցին անբարտաւանք որք ի տարապարտուց անիրաւեցան յիս. այլ ես հոգացայ ի պատուիրանս քո։

Խրատեցին զիս երկիւղածք քո
և ոյք ճանաչեն զվկայութիւնս
քո։
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդա-
րութեան քում. զի մի ամա-
չեցից։
Կարօտացաւ անձն իմ ի փըր-
կութիւնս քո. զի ես ի բանս
քո յուսացայ։
Սպասեցին աչք իմ բանի քում
ասացի՝ ե՞րբ մխիթարեսցէ զիս։
Եղէ ես որպէս տիկ ի պարսի.
զի զարդարութիւնս քո ես ոչ
մոռացայ։
Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի
քո, ե՞րբ արասցես ինձ իրա-
ւունս ի հալածչաց իմոց։
Պատմեցին ինձ անօրէնք զխոր-
հուրդս, այլ ոչ որպէս զօրէնս
քո։
Ամենայն պատուիրանք քո ճըշ-
մարիտ են. ի նանիր հալածե-

ցին զիս, օգնեա ինձ։
Փոքր մի եւս և կորուսանէին
զիս յերկրի. այլ ես ոչ թողի զ
պատուիրանս քո։
Ըստ ողորմութեան քում կեցո
զիս. և պահեցից զվկայութիւնս
բերանոյ քո։
Յաւիտեան Տէր բան քո կայ
յերկինս. յազգէ մինչեւ յազգ
ճշմարտութիւն քո։
Հաստատեցեր զերկիր և կայ։
Հրամանի քում մնայ տիւ. զի
ամենեքեան ծառայք քո են։
Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին
կանխաւ ևս արդեօք կորուս-
եալ էի ի խոնարհութեան ի-
մում։
Յաւիտեան ոչ մոռացայց զար-
դարութիւնս քո. զի նոքօք կե-
ցուցեր զիս։
Քո եմ ես, և կեցո զիս. զի
զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ի կո-
րուսանել զի զվկայութիւնս քո
ես ի միտ առի։
Ցամենայն կատարածի տեսի րդ
վախճան յոյժ անդորր էին ինձ
պատուիրանք քո։
Որպէս սիրեցի զօրէնս քո. զօր-
հանապազ խօսք իմ էին։
Քան զթշնամիս իմ իմաստուն
արարեր զիս ի պատուիրանս քո
զի յաւիտեան իմ էին։
Քան զամենայն ուսուցիչս իմ
իմաստուն եղէ. զի վկայու-
թիւնք քո խօսք իմ էին։
Քան զծերսն իմաստուն եղէ.
զի զպատուիրանս քո քննեցի։
Ցամենայն ճանապարհաց չա-
րաց արգելի զոտս իմ. որպէս
զի պահեցից զբանս քո։
Ցիրաւանց քոց ես ոչ խոտորե-
ցայ. զի դու օրէնսգէտ արա-
րեր զիս

Որպէս զի քաղցր են ի քիմս
իմ բանք քո քան զմեղր բերա-
նոյ իմոյ։
Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ
առեցի զամենայն ճանապարհս
չարաց. զի դու օրէնսգէտ ա-
րարեր զիս։
Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց,
և լոյս տան շաւղաց իմոց։
Երդուայ եւ հաստատեցի. զի
պահեցից զամենայն իրաւունս
արդարութեան քո։
Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ. Տէր
կեցո զիս ըստ բանի քում։
Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճ-
եաց Տէր և զիրաւունս քո ու-
սո՛ ինձ։
Ա՛ձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն
ժամ. և զօրէնս քո ես ոչ մո-
ռացայ։
Եդին ինձ մեղաւորք որոգայթ.
ի պատուիրանաց քոց ես ոչ

մոլորեցայ։
Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւիտեան. զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ։
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդարութիւնս քո յաւիտեան վասն հատուցման։
Ջանօրէնս առեցի և զօրէնս քո սիրեցի։
Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. և ես ի բանս քո յուսացայ։
Ի բաց եղերուք յինէն չարք. և քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ։
Օգնեա ինձ ըստ բանի քումմ, և կեցո զիս. և մի յամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ։
Օգնեա ինձ և ապրեցո զիս. և խորհեցայց յիրաւունս քո յաւիտեան։
Անարգեցեր զամենեսեան որք ապստամբք եղեն յարդարու-

թեանց քոց. զի անիրաւութիւն էին խորհուրդք նոցա։
Ծանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի վասն այսորիկ սիրեցի զվկայութիւնս քո։
Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զդատաստանաց քոց երկեայց յոյժ։

Ս. ՂԱԶԱՐՈՍ ՌԺԴ.

Արարի իրաւունս և արդարութիւն. մի մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց։
Ընկալ զծառայս քո ի բարի. զի մի անբարտաւանք զզուեսցեն զիս։
Ապաւեցին աչք իմ փրկութեան քումմ Տէր և բանից արդարութեան քո։
Արա՛ ընդ ծառայի քումմ Տէր, ըստ ողորմութեան քումմ, զար-

դարուբ իւնս քո ուսո՛ ինձ։
Ծառայ քո եմ ես, խոստուն
արա զիս, և ծանեայց զվկա-
յութիւնս քո։
Ժամ է պաշտել զՏէր, խափա-
նեցին զօրէնս քո։
Վասն այսորիկ սիրեցի զպատ-
ուիրանս քո, քան զաւետնայն
ոսկի և զտպագիոն։
Ամենայն պատուիրանք քո յա-
ջողեցան ինձ. զի ատեցի ես ըզ-
ճանապարհս չարաց։
Սքանչելի են վկայութիւնք քո
վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա
անձն իմ։
Ցայտնութիւն բանից քոց լու-
սաւոր է, և իմաստուն առնէ
զտղայս։
Զբերան իմ բացի, և առի ըզ-
հոգի՛. ի պատուիրանս քո փա-
փաքեաց անձն իմ։
Նայեա առ իս և ողորմեա՛ ինձ։

ըստ իրաւունս սիրողաց անուան
քո։
Ջճանապարհս իմ ուղիղ արա՛
ինձ ըստ բան քումդ, և մի տի-
րեսցեն ինձ ամենայն մեղք։
Փրկեայ զիս ի զրպարտութենէ
մարդկան. և պահեցից զպատ-
ուիրանս քո։
Երեւեցո՛ զերեսս քո ի ծառայս
քո, և ուսո՛ ինձ զարդարու-
թիւնս քո։
Վտակք ջուրց իչխին յաչաց իմոց
զի ոչ պահեցին զօրէնս քո։
Արդար ես դու Տէր. և ուղիղ
են դատաստանք քո։
Պատուիրեցեր զարդարութիւն
վկայութեացդ քոց. և ճշմարիտ
են յոյժ։
Մաչեաց զիս նախանձ քո, զի
մոռացան զբանս քո թշնամիք
իմ։
Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և

Ծառայ քո սիրեաց զսա։
Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ և զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։
Արդարութիւն քո արդարութիւն յաւիտենից. և օրէնք քո ճշմարիտ են։
Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս և պատուիրանք քո խօսք իմ էին։
Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան. իմաստուն արա և կեցո զիս։
Կարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով. լո՛ր ինձ Տէր զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։
Աղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս պահեցից զվկայութիւնս քո։
Կանխեցի առաջամուծ աղաղակեցի. և ես ի բանս քո յուսացայ։
Կանխեցին աչք իմ առաւօտուս.

ի խօսել ինձ զբանս քո։
Զայնի իմում լուր Տէր բանի ողորմութեան քումմ. և յիրաւունս քո կեցո զիս։
Մերձեցուցին յիս հալածիչ իմ զանօրէնութիւն. զի յօրինաց քոց հեռի եղեն։
Մերձ ես դու Տէր և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են։
Ի սկզբանէ ծանեայ ի վկայութեանց քոց Տէր զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա։
Տես զխոնարհութիւն իմ, և փրկեա՛ զիս. զի օրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Դատեա զդատաստանս իմ. և փրկեա՛ զիս. և բանի քում կեցո զիս։
Հեռի է ի մեղաւորաց փրկութիւն. զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին։
Գթութիւնք քո բազում են Տէր

եւ ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս
բազումք են որ հալածեն և նե-
ղեն զիս եւ վկայութեանց քոց
ես ոչ խոտորեցայ։
Հայէի յանադորոյնս՝ և մաշէի
զի զպատուիրանս քո ոչ պա-
հեցին։
Տես՝ զի զպատուիրանս քո սի-
րեցի· Տէր ողորմութեամբ քով
կեցո։
Սկիզբն բանից քոց ճշմարտու-
թիւն է· յաւիտեան են ամենայն
իրաւունք արդարութեան քոյ։
Իշխանք հալածեցին զիս ի նա-
նէր· և ի բանից քոց երկեաւ
սիրտ իմ։
Ցնծացայ ես ի բանս քո որպէս
այն, որ գտանէ աւար բազում։
Զմեզս ատեցի և անարգեցի, և
զօրէնս քո սիրեցի։
Եօթն անգամ յաւուր օհնեցից

զքեզ վասն իրաւանց եւ ար-
դարութեան քո։
Խաղաղութիւն բազում ե այնո-
ցիկ, որք սիրեն զօրէնս քո· եւ
ոչ գոյ ի նոսին գայթակղու-
թիւն։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո. եւ սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս և զվ-
կայութիւնս քո. զի ամենայն
ճանապարհք իմ առաջիքո են։
Մերձեցին խնդրուածք իմ ա-
ռաջի քո Տէր ըստ բանի քում
իմաստուն արա զիս։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո
Տէր, և բանիւ քով փրկեա զիս։
Բղխեացեն շրթունք իմ զօրհ-
նութիւնս քո, յորժամ ուսուս-
ցե ինձ զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանն քո
զի ամենայն պատուիրանք քո
արդարութեամբ են։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Մեծ Պահոց յաւուկ

Ի քէն հայցեմք, Հա՛յր գթութեանց եւ Աստուած միխիթարութեանց. ի տխրակն գիշերայինն մերձենալ ժամուս միխիթարեա՛ զմեզ ի տրտմութեանց մեղաց եւ չնորհեա՛ զուրախութիւն գործովք արդարութեան, աղաչանօք Սուրբ Աստուածածնին եւ ամենայն արդարոց։

Ըստ քաղցրագոյն Աստուածային քո հրամանի կոչման Որդի Աստուծոյ. եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալք եւ ծանրաբեռնեալք. թեթեւացո՛ ի ծարուածութեանց մեղաց զանձինս եւ զօրացո՛ բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոյ պատուիրանաց, աղաչանօք Սուրբ Աստուա

ծածնին եւ ամենայն արդարոց։

Պ-աղատիմք առ քեզ հոգւով, ի հանգըստեան հասեալ ժամուս, մարդասէր Հոգի Աստուածոյ, որ ժամ նորոգես զերեսս երկիր, վերստին ստանաս զոգիս մարդկան, նորափետուր զարդարեա զննջեցեալսն մեր զննեալսն ի քէն սուրբ աւազանաւն. աղաչանօք Սուրբ Աստուածածնին եւ ամենայն արդարոց։

Զկենդանագիր անարատ ծնողի քոյ, արկանեմք առաջ անոխակալ Տէրութեանդ քոյ յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զբնակիչս Աշխարհի քո, ներեա յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ Մօր քո եւ Կուսի. ազատեմք զքեզ. Տէ՛ր պահպանեա՛ զմեզ ընդ հովանեաւ Աշխարհի քո սուրբ։

Հաղորդեա՛ եւ զմեզ, Տէր,

րնդ սրբոց քոց Աստուածոյ, որք արժանի եղեն տեսանել զքեզ ի յարութեան քո արժանաւորեա Տէր, տեսանել զքեզ ի միւսանգամ քո գալրստեանն, օրհնութիւն առաքողին ի բարձունս ի նստիլ քո յաջեն. դատաւո՛ր ահեղ, աղաչանօք Սուրբ Աստուածածնին, յիշեա զննջեցեալսն մեր, յորժամ գայցես անճառ փառօք. քանզի քո են փառք յաւիտեանս. Ամէն։

Մաղթանք. Բաղդ Աղջիկ տես յէջ 140 – 142։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն։

ԺԱՄԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆ
Ե Ւ
ԱՂՕԹՔ
ՀԱՒԱՏԱՏԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

Որ կատարի ի դէմս Հօր Աստուածոյ, որ պահպանողական աջով Միածնին պահեսցէ զմեզ ի խաւարային գիշերիս

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Աստուած, Տէր, ըզլոյս քո, և զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանեսցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո։

Մարից առաջի սեղանոյ Աստուածոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստուած, Աստուած իմ։ Ալդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս։ յուսա առ Աստուած, խոստովանեա՛ նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է։

Փառք Հօր եւ։ Այժմ և միշտ։ եւ յաւ յաղաղուԹ։ Օրհնութիւն և փառք Հօր և։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԵ.

Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր և փրկութիւն քո ըստ բանի քումմ։

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք, զի ես ի բանս քո յուսացայ։

Մի ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսացայ։

Պահեսցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի զվկայութիւնս քո առջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։

Խորհէի ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի։

Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի, եւ խորհէի յարդարութեան քումմ։

Ցիշեա զբան ծառայի քո յոր և յուսացուցեր զիս։

Սա մխիթարեցէ ի խոնարհութեան իմում զի բան կեցոյց զիս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան

յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես
ոչ խոտորեցայ։
Ցիշեցի զիրաւունս քո յաւիտե-
նից Տէր, և մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մե-
ղաւորաց, և ոյք թողին զօրէնս
քո։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Ցիշեցի ի գիշերի զանուն քո
Տէր, և պահեցի զօրէնս քո։
Սա եղև ինձ ճանապարհս ի կեա-
նըս, զի զարդարութիւնս քո
խնդրեցի։
Զանօրէնս առեցի և զօրէնս
քո սիրեցի։
Օգնական եւ փրկիչ իմ ես դու
և ես ի բանս քո յուսացայ։
Ի բաց եղերուք յինէն չարք, և
քննեցից զպատուիրանս Աստու-
ծոյ իմոյ։
Օգնեա ինձ ըստ բանի քումմէ և

կեցո զիս և մի յամօթ առներ
զիս ի յուսոյ իմմէ։
Օգնեա ինձ եւ ապրեցո զիս, և
խորհեցայց յիրաւունս քո յա-
ւիտենից ժամ։
Անարգեցեր զամենեսեան որք
ապստամբ եղեն յարդարու-
թեանց քոց զի անիրաւութեամբ
էին խորհուրդ նոցա։
Ցանցաւորս համարեցայ զա-
մենայն մեղաւորս երկրի վասն
այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
քո։
Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմար-
մին իմ, զի ի դատաստանաց
քոց երկեաց յոյժ։
Մերձեսցին խնդրուածք իմ ա-
ռաջի քո Տէր, ըստ բանի քում
իմաստուն արա զիս։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո
Տէր, և բանիւ քո փրկեա զիս։
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհ-

Նուիրիւնս քո, յորժամ ուսուցից ինձ զարդարութիւնս քո։
Ասացի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։
Ձեռն քո եղիցի ինձ կեցուցանել զիս, զի պատուիրանս քո ընտրեցի։
Ծանկացայ փրկութեան քումդ Տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խնդրեա զծառայ քո, զի պատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։
Մի եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի դողացուսցեն զմեզ։
Անդ անկցին ամենեքեան որք

գործեն զանօրէնութիւն. մերժեսցին և այլ մի կարասցեն հաստատել։
Ես ի Տէր յուսացայ, ցնծացայց և ուրախ եղէց ի ողորմութիւնդ քումմէ։
Տէր Տէր ես ինձ զօրութիւն և կացոյց զոտս իմ ի հաստատութեան, ի վերայ պարանոցի թշնամեաց կացոյց զիս, և հանդոյց զիս երագ երագ։
Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն. ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։
Ասասցէ Տեառն ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ Աստուած և ես յուսամ ի նա։
Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ի բանից ի խռովութենէ։
Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, ի հովանի թեւոց նորա

յուսացից։
Որպէս զէն չարչ եղիցի զքեւ
ճշմարտութիւն նորա։
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գի-
շերի, և ոչ ի նետէ որ թռչի
ի տուէ։
Ցիրէ որ չրջի ի խաւարի, ի
գայթակղութենէ դիւին ի հա-
սարակ աւուր։
Անկցին ի կողմանէ քումմէ հա-
զարք, և բիւրք ընդ աջմէ քում-
մէ. և առքեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայես-
ցիս դու, և վհատուցումն մե-
ղաւորաց տեսցես, գի դու Տէր
յոյս իմ ես։
Զբարձրեալն ապաւեր քեզ ա-
պաւէն, գի ոչ հասցեն առ քեզ
չարք, և տանջանք մի մերձես-
ցին ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ
է վասն քո, ի պահել զքեզ յա-

ւենայն ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին
զքեզ. գի մի երբէք հարցես ըզ-
քարի զոտն քո։
Ի վերայ իժից և քարոյից գը-
նասցես դու, և առ ոտն կո-
խեսցես զառիւծն և զվիշապն։
Բանգի յիս յուսացաւ, և փըր-
կեցից զնա հովանի եղէց նմա,
գի ծանեաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս և ես լուայց
նմա, և առ նմա եղէց ի նեղու-
թեան։
Փրկեցից և փառաւորց արարից
զնա. երկայն աւուրբք լցուցից
և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։
Առ քեզ Տէր համբարձի զաչս
իմ, որ բնակեալդ ես ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն
տեառն իւրոյ, և որպէս աչք
աղախնոյ ի ձեռն արիկնոջ իւրոյ։
Ա յնպէս են աչք մեր առ քեզ

Տէր Աստուած մեր, մինչեւ ո-
ղորմեացիս ի վերայ մեր։
Ողորմեա մեզ Տէր, ողորմեա
մեզ, զի բազում լցաք արհա-
մարհանօք։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր
նախատանօք, որք նախատէին
զմեզ և արհամարհանօք ամ-
բարտաւանից։
Աստուած յանուան քումմ կեցո
զիս, և զօրութեան քումմ ի-
րաւ արա ինձ։
Աստուած լուր աղօթից իմոց,
ունկնդիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վերայ իմ և
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և
ոչ համարեցան զքեզ Աստուած
առաջի իւրեանց։
Ահա Աստուած օգնական իմ,
և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ի թըշ-
նամիս իմ, ճշմարտութեամբ

քով սատակեա զնոսա։
Ես կամովք իմովք պատարագս
մատուցից քեզ, և խոստովան
եղէց անուան քումմ Տէր զի
բարի է։
Ծանեայն նեղութենէ իմմէ
փրկեցեր զիս, և ի թշնամիս իմ
եսես ակն իմ։
Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած
հարցն մերոց, գովեալ եւ ա-
ռաւել բարձրացեալ յաւիտեան։
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռացդ քոց, գովեալ եւ առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան։
Օրհնեալ ես ի տաճարի փա-
ռացդ սրբութեան քո, գովեալ
և առաւել բարձրացեալ յա-
ւիտեան։
Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ
արքայութեան քո, գովեալ և
առաւել բարձրացեալ յաւիտ-
եան։

Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս և հայիս յանդունդս, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան։

Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան ի զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ի բոնս քաղցր, գովեցէք զնա ի բարբառ լսելի։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր։

Արդ արձակեա զծառայս քո Տէր

ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց։

Լոյս յայտնեցեր հեթանոսաց և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի։

Զգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աչք քո, և Տէր հատուսցէ ընդ իմ։

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ։

Տէր հան ի բանտէ զանձն իմ, գոհանալ զանուանէ քումմէ։

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ հատուսցես։

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր, և ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։

Ահա արար ի վերայ իմոնարհու-

Թեան աղախնոյ իւրոյ, այսու-
հետեւ երանիցեն ինձ ամենայն
ազգք։
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն,
և սուրբ է անուն նորա։
Ողորմութիւն արար ազգաց
յազգս երկիւղածաց իւրոց։ ա-
րար զօրութիւն բազկաւ իւրով։
Ցրուեաց զամբարտաւանսն ի
մտաց սրտից, և քակեաց զկը-
զօս յաթոռոց։
Զխոնարհս բարձրացոյց՝ զկա-
րօտս եհից բարութեամբ, և զկ
մեծատունս արձակեաց ու-
նայնս։
Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառա-
յի իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն
իւր։
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝
ընդ Աբրահամու և զաւակի նո-
րա յաւիտեան։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո,

կեցո զորդի աղախնոյ քո, եւ
արա առ իս նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչես-
ցեն, զի դու Տէր օգնեցեր ինձ
և մխիթարեցեր զիս։
Փառք Հօր և Այժմ և միշտ։

Ա Ս Ղ Թ Ա Ն Ք

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամե-
նայն ժամ, և ի Սուրբ Խաչ քո
յուսացեալ եմ, թագաւոր երկ-
նաւոր, զբազմութիւն սրբոց
քոց բարեխօս ունիմ առ քեզ։
Որ երկայնամիտդ ես առ ամե-
նեսեան, մի անտես առներ
զպապաւինեալսն ի քեզ. այլ պահ-
եա՛ պատուական և Սուրբ Խա-
չիւ քով ի խաղաղութեան։

Ք Ա Ր Ո Զ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստ-

ուած և խնդրեսցուք ի նմանէ
զի առաքեսցէ զհրեշտակ խա-
ղաղութեան, որ եկեալ պա-
հեսցէ զմեզ յերկիւղական գի-
շերիս, ի դիւական խռովու-
թենէ ամբողջ պահելով զհոգի
և զմարմին մեր մինչեւ ի կա-
տարումն ժամանակի ամաց մե-
ծոց։ Ամենակալ Տէր Աստուած
մեր կեցո և ողորմեա՛։
Զհանգիստ գիշերիս խաղաղու։
Զհրեշտակ խաղաղութեան։
Զքաւութիւն և զթողութիւն։
Զսրբոյ Հաչին մեծ և կարող։
Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ։
Զանճինս մեր և զմիմեանս։
Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած։

Ս. Դ. Օ Թ. Գ

Տէր Աստուած մեր դու պահ-
եա՛ զմեզ խաղաղութեամբ ի

գիշերիս յայսմիկ և յամենայն
ժամանակի։ Ընդ սուրբ երկիւղ
քո բեւեռեալ պահեա զմիտս և
զխորհուրդս մեր։ Որպէս զի
յամենայն ժամ քեզ պահպան-
եալ լիցուք յորոգայթից թշնամ-
ւոյն։ Եւ քեզ հանցուք զօրհ-
նութիւն և զփառս Հօր և Որդ-
ւոյ, և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Հրեշտակի խաղաղութեան
յանձն արա զանճինս մեր Տէր
զօրութեանց, որ եկեալ պա-
հեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ
և ի գիշերի յաւրինութեան եւ
ի հանգստեան մերում. զի դու
ես արարիչ լուսոյ և հաստիչ
գիշերի։ Եւ այժմ աղաչեմք ըզ-

քեզ Տէր Աստուած մեր զհանգիստ գիշերիս չնորհեա խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ հասանիլ ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն եւ ի փառաբանութիւն ամենասրբոյ երրորդութեանդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ Գ.

Խաղաղութեամբ յաւյս եւ ի սոյն ննջեսցուք եւ պարթիցուք, զի դու Տէր միայն առաձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ, ի կարդալ խնամ լուսաւ ինձ Աստուած ըստ արդարութեան, ի նեղութենէ ինձ անդորրս արարեր, ողորմեա ինձ եւ լուր աղօթից իմոց,

Որդիք մարդկան մինչեւ յե՞րբ էք խստասիրտք, ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն:

Ծանեարուք զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում, և Տէր լսելիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա:

Բարկանայք եւ մի մեղանչէք, զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զղջացարուք:

Մատուցէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք ի Տէր:

Բազում ասէին, թէ ո ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեառն նշանեցեալ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեցուք և զարթիցուք ի դու Տէր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Ալէլուիա Օրհի։
Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Սրբոյ Աւետարանիս Ցիտուի Քրիստոսի որ ըստ Յովհաննու։

Փառք քեզ Տէր՝ Աստուած մեր։
Պռօսխումէ։
Ասէ Աստուած։

Տէրն մեր Ցիտուս Քրիստոս ասէ։

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ո՛չ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի, բազում

արդիւնս առնէ։

Որ սիրէ զանձն իւր արձակէ զնա, և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ՝ ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա։ Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զկնի իմ եկեսցէ, և ուր եմն եմ անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

ԳՈՐՈՂ

Սուրբ Խաչիս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. և կեցուսցէ զմեզ ի նորհիւ ողորմութեան իւրոյ, Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

Ա. Գ. Օ Թ Ք

Պահպանեա զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քոյ ի խաղաղութեան. փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամեաց, Արժանաւորեա զգոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտ։

Օրհնեալ Տէր մեր Քրիստոս Քրիստոս Ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

Մ Ա. Գ. Թ Ա. Ն Ք

Անկանիմք առջի քոյ սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ կոյսդ, բարեխօսեա վասն անձանց մերոց, և աղաչեա՛ զմիածին Որդիդ, փրկել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

ՄԱՂԹԱՆՔ ՋՕՐԱՒՈՐՔ

ԸՆԴԴԷՄ ՍՐՋԱՒՈՐԱՑ ԳԻՇԵՐԱՑՆՈՑ

Սրբոյն Դրիգորի Նարեկացւոյն ասացեալ։

ԲԱՆ ԺԲ.

Ընկա՛լ քաղցրութեամբ, Տէր Աստուած հզօր, զդառնացողիս պաղաչանս. մաի՛ր դթութեամբ, առ պատկառեալս դիմանք. փարատեա՛, ամենապարգեւ, զամօթական տխրութիւնըս. բա՛րձ յինէն ողորմած, զանբերելի ծանրութիւնս. անջրպետեա՛, հնարաւոր, զմահացու կրթութիւնս. աւարեա՛ միշտ յաղթող, զխարազին հաճութիւնս. բացադրեա՛, վերնային, զմոլեղոյն մառախուղ. կնքեա՛, կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս. ցրուեա՛, ծածկա-

տես, զրմբռնողին չար գառուած. խորտակեա, անքննին, զմարտողին դիմեցմունս. Տեառնագրեա՛ զո անուանդ՝ զլուսանցոյց երկ յարկիս. պարփակեա՛ զո ձեռամբդ՝ զառաստաղ տաճարիս. գծագրեա զո արեամբդ՝ զմուտ սեմոց սեննեկիս. կերպացո՛ զքո նշանդ, ի հետս ելից մաղթողիս. ամրացո զո աչովդ զհանգուտեանս խաչի, մաքրեացեն ի հաղրից զծածկարան անկողնոյս, պահեացես զո կամօքդ՝ զառաւտպեալ անձնոդուոյս. անխարդախ արասցե՛ս զքո չնորհեալ չունչ մարմնոյս, կացուսցես չրջափակ՝ զպար զօրուդ եկրնայնոյ. կարգեացես ի դիմի՝ ընդդէմ դիւացն դառաս, Տուր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյն նիրհման, ի խորութեանս գիշերիս,

բարեխօսութեամբ հայցուածոց Սրբոյ Աստուածածնիդ և ամենայն ընտրելոց, Ամիսփեալ պարուրեա զպատուհան տեսութեանց, զգայարանացս իմոց անզարհուրելի զետեղմամբ, ի ծփական խառնուածեանց, կենցաղական զբաղմանց, անըրջական երազոց, խօլականաց ցնորից, յիշատակաւ զո յուսոյդ անվնասելի պաշտպանեալ։ Եւ սթափեալ վերստին ի ննջմանէ ծանրութեան՝ առնազգաստ արթնութեամբ, հոգենորոգ զբաղթութեամբ ի քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղթանաց բուրմամբ հաւատոց, քեզ ամենօրհեալ թագաւոր փառաց անճառից՝ փառաբանողաց երկնագումար խմբից երգակցեալ, յերկինս առաքել։ Զի դու փառաւորեալ ես յամե-

նայն արարածոց յաւիտեանս
յաւիտենից Ամէն։

Աղօթք Սուրբն Գրիգորի

ԲԱՆ ԽԱ.

Որդի՛ Աստուծոյ կենդանւոյ, օրհնեալ յամենայնի, Հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ, որ տկարանայ առ իքէն եւ ոչ ինչ։ Որ ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեամբ քո վառաց, հալին մեղք, հալածին դեւք, ջնջին յանցանք, խզին կապանք, խորտակին չղթայք կենդանածնին մահացեալք, բերժըշկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տխրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք, փախուս իւսարն, մեկնի մէգըն, մերժի մառախուղն, փա-

րատի մռայլն, ապառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գընայ գիշերն, տարագրի տագնապն, չքանան չարիքն, հալածին յուսահատութիւնքն. և թագաւորէ ձեռն քո ամենակար, քաւիչդ ամենայնի։

Որ ոչ եկիր կորուսանել ըզմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել. թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբդ, կի դու միայն ես յերկինի անճառ, և յերկրի անգնին, ի տարր դոյի, և յեզրս ծագաց աշխարհի, Ակիզբն ամենայնի. և յամենայնի. ամենայն լրմամբ օրհնեալ ի բարձունս. և քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ Սրբոյ վառք յաւիտեանս. Ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԻՐԱՒԱՆՋԻԻ ԱՆՁԻՆ

Հաւատացելոց ի Քրիստոս
Զոր արարեալ է Սրբոյ Ցհառն
Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի

Հաւատով խոստովանիմ և երկիւղածանեմ քեզ, Հայր և Որդի, և Սուրբ Հոգի, անեղ եւ անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց· ողորմեա քո առաքածոց, եւ ինձ բազմամեղիս։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիւղածանեմ քեզ, անբաժանելի Լոյս, միասնական Սուրբ Երրորդութիւն և մի Աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խաւարի. հալածեա ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան. և լուսաւորեա զմիտս իմ ի ճանաչել յայտիկ աղօթել քեզ ի հաճոյս, և ընդունել ի քէն ըզխնդրուածս իմ. և ողորմի

Հայր երկնաւոր, Աստուած ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի ի խնդիր, մոլորեալ ոչխարին· մեզայ, երկինս և առաջի քո· ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին· և ըզգեցո ինձ զպատմուճանն զառաջին զոր մերկացայ մեղօք· և ողորմեա քո արարած։

Որդի Աստուծոյ, Աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ և առեր մարմին ի Սրբոյ Կուսէն Մարիամայ ւան մերոյ փրկութեան· խաչեցար, թաղեցար և յարեար ի մեռելոց և համբարձար փառօք առ Հայր· մեզայ յերկինս եւ

առաջի քո. յիշեա՛ դիս որպէս զաւազակն յոյժամ գաս արքայութեամբ քով. և ողորմեա քո արարածոց։

Հոգի՛ Աստուծոյ, Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր ի Յորդանան և ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր դիս մկրտութեամբ սուրբ Աւազանին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա՛ դիս վերստին Աստուածային հրով քով որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ գառաքեալն, և ողորմեա։

Անե՛ղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք հոգւով և մարմնով իմով. մի յիշեր զմեղս իմ զառաջինս վասն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմեա քո։

Տե՛ռ ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով, բանիւ և գործով. ջնջեա՛ զձեռագիր յանցանաց

իմոց. և գրեա զանուն իմ ի գպրութեան կենաց. և ողորմիր զնոյնդ գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամաւ և ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ. թողութիւն չնորհեա մեզաւորիս, զի ի ծննդենէ սուրբ Աւազանին մինչեւ ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի Աստուածութեանդ քո զգայարանօքս իմովք և ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ողորմեա։

Ամենախնա՛մ Տէր, դի՛ր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ ոչ ևս հայիլ յաթոռ, և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան, և բերանոյ իմոյ ոչ խօսիլ զստութիւն. և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն, և ձեռաց իմոց, ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ

ի ճանապարհս անօրէնութեան այլ ուղղեա զշարժումն սոցա լինել միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ողորմ։

Հուր կենդանի Քրիստոս. ըզհուր սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր բորբոքեա՛ յանձն իմ, զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զկիզիճ մտաց իմոց, և մաքրեսցէ՛ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառեսցէ՛ զլոյս գիտութեան քո ի սրտի իմում. եւ ողորմեա քո արա։

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տո՛ւր ինձ իմաստութիւն գրաբիս խորհիլ, և իւսիլ. և գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց վրկեա՛ զիս. և ողորմեա՛ քո արա։

Կամեցո՛ղ բարեաց, Տ՛էր կամարար մի թողուր զիս ի կամս անձին իմոյ գնալ, այլ առաջնորդեա ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեխրատ. և ողորմեա քո արա։

Արքայ երկնաւոր. տուր ինձ զարքայութիւն քո զոր խոստացար սիրելեաց քոց. և զօրացո զսիրտ իմ առնել զմեղս, և սիրել զքեզ միայն, և առնել ըզկամս քո. և ողորմեա քո։

Ինամող արարածոց, պահեա նշանաւ Խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ ի պատրանաց մեղաց, ի փորձութեանց դիւաց, և ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վտանգից հոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ ողորմեա քո։

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աչ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ և ի գիշերի, ի նստիլ

ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել և ի յառնել, զի մի երբեք սատանեցայց. և ողջ։

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո, և լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա եւ պատրաստեա ըստ պէտս հոգւոյ եւ մարմնոյ իմոյ յայժմ հետէ մինչեւ յաւիտեան. եւ ողորմեա քո արա։

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո զիս ի չար սովորութենանց իմոց ի բարի սովորութիւն. եւ բեւեռեա ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, եւ զերկիւղ գեհենին, եւ զսէր արքայութեան. զի զգջացայց ի մեղաց եւ գործեցից զարդարութիւն. և ողոր։

Ազբիւր անմահութեան, աղբեր

բերացո՛ ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողջ։

Գարգեւիչ ողորմութեան, պարգեւեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գործով և սուրբ Մարմնոյ և Արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. եւ ողորմեա քո արա։

Բարերար Տէ՛ր, Հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրութեամբ առանդել զհոգի իմ եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն, որք են ի ներքոյ երկնից. և ողորմ

Լո՛յս ճշմարիտ Քրիստո՛ս, արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառացդ քոց ի կոչման աւուրն, և

հանգչիլ յուսով բարեաց յօԹեւանս արդարոց մինչեւ յօր մեծի դալստեան քո. և ողջ։

Դատաւո՛ր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր դատել ըզկենդանիս և զմեռեալս, մի մոռանար ի դատաստան ընդ ծառայի քում, այլ փրկեա՛ զիս ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանելւոյն կոչումն արդարոց յերկնիցարքայաԹիւնդ. և ողջմեա՛։

Աւետարանի՛չ Տէր, ողջմեա՛ աւետեան հաւատացելոց ի քեզ, իմոց և օտարաց. ծանօԹից եւ անծանօԹից. կենդանեաց եւ մեռելոց. չնորհեա՛ և Թչնամեաց իմոց և ատելեաց պԹողուԹիւն որ առ իս յանցանացն, և դարձո՛ զնոսա ի չարեացն զոր ունին վասն իմ զի ողջմուԹեան քումդ արժանի եղիցին. և ողջմեա՛ զիս ի սարսափոց։

Փառաւորեալ Տէր, ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո և կատարեա՛ ի բարի զխնդրուածս իմ. բարեխօսուԹեամբ Սրբուհւոյ Աստուածածնին, և Յովհաննու Մկրտչին, և Սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային. եւ սրբոյն Գրիգորի մեծոյ Լուսաւորչին. եւ Սրբոց Առաքելոց, Մարգարէից, Վարդապետաց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Ճգնաւորաց, Կուսանաց, և ամենայն Սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորցա։ եւ քեզ փառք և երկրպագուԹիւն անբաժանելի Սուրբ ԵրրորդուԹեանդ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Վասն Սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեանն. Տէ՛ր, ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ։

ՔԱՐՈԶ

Աւրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր. Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ և ողորմեա։

ՍԱՂՕԹՔ

Ընկա՛լ Տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին անարատ ծնողին միածնի Որդւոյ քոյ. և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, և ողոց այսօր է յիշատակ. լո՛ր մեզ, Տէ՛ր, և ողորմեա՛, ներեա, քաւեա և թող զմեզս մեր։ Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորեալ զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Զհանգստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկալ, մարդասէր Աստուած, ի հաճոյս բարերար կամաց քոց. մեր մեղաց և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա՛ և քեզ փառք յաւիտեանս. Ամէն։

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր որ պարգեւեցեր զօրս զայս

բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել։

Փպ. եւ ժող. Օրհնեա՛լ է Աստուած։

Մարդասէր Աստուած, զառաջակայ գիշերս որ ի վերայ մեր գալոց է, ի մեզայ փրկեա, ի չարեաց ազատեա, և ի գործս բարիս առաջնորդեա. Ամէն։

Առաւօտու օրհնութեանցն եւ վառարանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քումմ սրբոյ, և պահեա՛ ի խաղաղութեան. Ամէն։

Տէ՛ր Աստուած մեր տուր զքո խաղաղութի՛ւնդ ամենայն աշխարհի, բարձ զպատուհաս և զպատուհասն ի յարարածոցս. Ամէն։

Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց կենդանեաց և հանգուցելոց. Ամէն։

Ողորմեա եկեղեցի քրիստոսատուրաց, պաշտօնէից ըստ պատուոյ, և այնոցիկ որք ընդ հավանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ. ամէն։

Տէր աստուած օգնեա թագաւորացն, ... և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նոցին պահելով ի խաղաղութեան. ամէն։

Տէր Աստուած մեր, պահեա զառաջնորդակիզեդրայրութիւնս մեր ամբողջ և անխռով ի կամս ողորմութեան քոյ. Ամէն։

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քո հալածեա զերեւելի և զաներեւոյթ թշնամին իսահմանաց մերոց և ի բնակութենէս մերմէ։

Փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից. քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Ա Ղ Օ Թ Ք
Ի ՄՏԱՆԵԼՆ ՅԵԿԵՂԵՑԻ

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

ԱՂՕԹԻ իմ Տեառն տայ առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա, ի գաւիթս տան Տեառն և ի մէջ քո Երուսաղէմ։

Ուրախ եղէ ես այք ասէին ցիս ի տուն Տեառն երթիցուք մեք։ Մատիք ի տուն քո պատարագօք, տաց քեզ զուխտ իմ, զոր խոստացան քեզ շրթունք իմ,

զոր բերան իմ խօսեցաւ ի նեղութեան։

Մատից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Մատեան աղօթք իմ առաջի քո Տէր. խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ։

Որպէս սիրելիք են յարկք քո Տէր զօրութեանց, ցանկայ եւ վախճաքի անձն իմ ի գաւիթս քո։

Մատուք ի յարկս նորա, երկիրպագցուք ի տեղւոջ ուր կացեալ են ոտք նորա։

ԱՂՕԹՔ

ԹՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՌԱՋ ՔԱՆ ԶԹՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՔԵՋ յուսացան հարքն մեր, յուսացան ի քեզ և փրկեցեր զնոսա։

Առ քեզ աղաղակեցին և կեցին. ի քեզ յուսացան, և ոչ ամաչեցին։

Այլ ես որդն եմ և ոչ եմ մարդ, նախատինք մարդկան և արհամարհանք ժողովրդոց։

Զմեզս իմ յուսից քեզ և զանօրէնութիւնս իմ ոչ ծածկեցից ի քէն։

Ցէր փրկեա զիս և քաւեա՛ զմեզս իմ վասն անուան քո։

Զարթո զգօրութիւնս քո և եկ ի կեցուցանել զիս։

Լուր ինձ արդարութեամբ քով և մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի։

Առ քեզ Ցէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն տեառն իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Ցէր Աստուած մեր մինչև ողորմեսցիս ի վերայ մեր։

Ողորմեա՛ մեզ, Ցէր, ողորմեա՛

ւեզ, զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Ողորմեա ինձ Տէր զի նեղեալ եմ ես, խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ, անձն իմ և փոր իմ։

Ողորմեա ինձ Աստուած, զի կոխեաց զիս մարդ, զօրհանապազ պատերազմունք նեղեցին զիս։

Ողորմեա ինձ Աստուած, ողորմեա ինձ զի ի քեզ յուսացաւ անձն իմ։

Ողորմեա ինձ Տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ Տէր հանրայի զաչս իմ։

Ողորմեա ինձ Տէր և տես զխոնարհութիւն իմ ի թշնամեաց իմոց, ո՛ բարձր արարեր զիս ի մահուանէ։

Լո՛ւր Աստուած աղօթից իմոց

յաղաչել ինձ առ քեզ։ յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ։

Լուր ինձ Աստուած փրկիչ իմ, յոյս ամենայն ծագաց երկրի և որ ի ծով հեռի։

Լուր ինձ Տէր, զի քաղցր է ողորմութիւն քո, ըստ բազում գթութեան քո հայեա յիս և մի դարձուցաներ զերեսս քո ի ծառայէ քումմէ։

Լուր Տէր արդարութեան եւ նայեա ի խնդրուածս իմ, ունկն դիր աղօթից իմոց զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ։

Լուր Տէր ձայնի խնդրուածոց իմոց, յաղաչել ինձ առ քեզ ի համբառնալ ձեռաց իմոց ի տաճար սուրբ քո։

Լո՛ւր Տէր աղօթից իմոց ունկն դիր խնդրուածոց իմոց, արտասուաց իմոց մի լռեր։

Փրկեա ի սրոյ զանձն իմ, և ի

ձեռաց չանց գմիամօրութիւն իմ
Փրկեա զիս ի բերանոյ առիւծու, յեղջերէ միեղջերուց զխոնարհութիւն իմ։
Փրկեա զիս յարենէ Աստուած Աստուած փրկութեան իմոյ, ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քումմ,
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց Աստուած, յայնցանէ որք յարուցեալ են ի վերայ իմ։
Փրկեա զիս յայնցանէ որ գործեն զանօրէնութիւն, յարանց արիւնահեղաց ապրեցո զիս։
Փրկեա զիս ի խաւարէ և ի սուսերաց մահու։ և խլեա ըզկապանս իմ։
Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ։ և հեծութիւն իմ ի քէն ոչ ծածկեցաւ։
Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի բար-

կութեամբ քով խրատեր զիս։
Տէր լուր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։
Տէր կարդացի առ քեզ և լուր ինձ, նայեա ի ձայն աղօթից իմոց ի կարդալ իմում առ քեզ։
Տէր Աստուած զօրութեանց, ո՛ նման է քեզ, հզօր ես դու Տէր և ճշմարտութիւն քո չուրջ է զքեզ։
Տէր Տէր մեր զի՛ սքանչելի է անուն քո ի վերայ ամենայն երկրի։
Տէր Աստուած իմ ի քեզ յուսացայ՝ փրկեա զիս և յամենայն հալածչաց իմոց ապրեցո զիս։
Տէր Աստուած մեր սաստիր ըզմեզ, զի բաց ի քէն գայլ ոք ոչ գիտեմք, և զանուն քո ան-

ուանեմք զսրհանապազ։
Աստուած, դու ծանեար զանի-
րաւութիւն իմ, և յանցանք իմ
ի քէն ոչ ծածկեցան։
Աստուած զկեանս իմ պատմե-
ցից քիզ, եդից զարտասուս իմ
առաջի քո, որպէս խոստացար
դու ինձ։
Աստուած ի բաղում ողորմու-
թեան քումն լուր ինձ ի հրչ-
մարտութիւն փրկութեան քոյ։
Աստուած լուր աղօթից իմոց,
ունկն դիր բանից բերանոյ ի-
մոյ։
Աստուած յանուան քումն կեցո
զիս և ի զօրութեան քումն ի-
րաւ արա ինձ։
Աստուած Աստուած իմ, ես առ
քեզ առաւօտ առնեմ, ծառաւ-
եաց առ քեզ հոգի իմ, քանիս-
պատիկ եւս և մարմին իմ։
Աստուած զօրութեանց դարձ,

հայեաց յերկինից եւ տես. այց
արա այգւոյս այսմիկ և դար-
ման տար սմա, զոր տնկեաց
աջ քո։
Արդ ընդէ՞ր արտաւմ ես անձն
իմ. կամ ընդէ՞ր խռովես զիս.
յուսա առ Աստուած, խոստո-
վանեա նմա, փրկիչ երեսաց ի-
մոց Աստուած է։
Խոստովան եղէց քեզ ի ժողո-
վուրդս Տէր, և սաղմոս ասա-
ցից քեզ յազինս։
Խոստովան եղէց Տեառնդ ըստ
արդարութեան քո, և սաղմոս
ասացից անուան Տեառնդ բարձ-
րելոյ։
Խոստովան եղէց առ քեզ յա-
ւիտեան զի արարեր, և համ-
բերից անուան քումմ զի քաղցր
ես առաջի սրբոց քոց։
Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր
Աստուած իմ բոլորով սրտիւ ի-

մով փառաւոր արարիդ զանուն քո յաւիտեան։

Խոստովան եղէց քեզ Տէր, բոլորով սրտիւ իմով, առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի, զի ահաւոր և սուրբ է, և պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ։

Տէր հան ի բանտէ զանձն իմ գոհանամ զանուանէ քումմէ։

ՀՐԱԺԱՐՄԱՆՔ

Ջերեսս ի յարեւմուտս եւ ձեռս ի կոր ունելով ասել, երիցս կրկնելով

Հրաժարիմք ի սատանայէ եւ յամենայն խաբէութենէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խորհրդոց նորա, ի գնացից նորա, ի չար կամաց նորա, ի չար

հրեշտակաց նորա, ի չար պաշտօնէից նորա, ի չար կամարարացից նորա և յամենայն չար գործս նորա՝ հրաժարելով հրաժարիմք։

Եւ ապա դառնալով յարեւելս ասել զայս։

ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՂՂԱՓԱՌ ՀԱՒԱՏՈՅ

Խոստովանիմք և հաւատամք ամենակատար սրտիւ զՀայրն Աստուած անեղ, անծին, և անբոկիզբն. այլ և ծնող Որդւոյ և բղխող Հոգւոյն Սրբոյ, Հաւատամք զիրանն Աստուած, անեղ՝ ծնեալ՝ և սկսեալ ի Հոգէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յեղոյ և ոչ կրտսեր. այլ որքան Հայրն՝ Հայր ընդ նմին և Որդին՝ Որդի։

Հաւատամք զԱստուած՝ անեղ, անժամանակ. ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ի Հօրէ. Լակից Հօր և փառակից Որդւոյ:

Հաւատամք զերրորդութիւնն սուրբ, մի բնութիւն, մի աստուածութիւն. ոչ երեք աստուածք, այլ՝ մի Աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն. արարիչ երևելեաց և աներեւութից:

Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ ըզ Թողութիւն մեղաց հաղորդութեամբ սրբոց:

Հաւատամք զմին ի յերից անճանց զբանն Աստուած ծնեալ ի Հօրէ նախ քան զ յաւիտեանս. ի ժամանակի իջեալ յԱստուածածին կոյսն Մարիամ. առեալ յարենէ նորա միաւորեաց ընդ իւրում Աստուածութեանն. ինն-

նամեան ժուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին. և եղեւ Աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ հոգւով և մտօք և մարմնով. մի անձն, մի դէմ, և միաւորեալ մի բնութիւն Աստուածն մարդացեալ առանց փոխման և առանց այլայլութեան. անեղերն յղութիւն եւ անապական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան նորա և ոչ վախճան մարդկութեան նորա, (Ջի Յիսուս Քրիստոս երեկ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան):

Հաւատամք զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս չրչեալ ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ամաց եկեալ ի Մկրտութիւն. Հայր ի վերուստ վկայեալ դա է Որդի իմ սիրելի. և Հոգին սուրբ աղաւնակերպ իջեալ ի վերայ նորա:

Փորձեալ ի սատանայէ և յաղթեալ նմա ։ քարոզիչ մարդկան զփրկութիւն ։ Աշխատեալ մինով, վաստակեալ՝ քաղցեալ և ծարաւեալ ։ Յետոյ եկեալ կամաւ ի չարչարանս, խաչեալ և մեռեալ մարմնովն, և կենդանի Աստուածութեամբն ։ Մարմինն եղեալ ի գերեզմանի միաւորեալ Աստուածութեամբն, և հոգւովն իջեալ ի դժոխս՝ անբաժանելի Աստուածութեամբն ։ Քարոզեալ հոգւոցն՝ աւերեալ դժոխս և ազատեալ զհոգիսն ։ Յետ երից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց և երեւեալ աշակերտացն ։

Հաւատամք զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ Հօր ։ Այլ եւ դալոց է նովին մարմնովն և փառօք

Հօր՝ ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս ։ Որ և յարութիւն ամենայն մարդկան ։

Հաւատամք եւ զհատուցումն գործոց. արդարոցն կեանք յաւիտենական, մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական ։

ՋԱՋՈՒՄՆ

Մեղայ Ամենասուրբ Երրորդութեանն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ մեղուցեալ եմ Աստուծոյ ։

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ և սրբուհւոյ Աստուածածնին, եւ առաջի քո Հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ ։ Քանզի մեղայ խորհրդով բանիւ և գործով, կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ՝ մեղայ Աստուծոյ ։

Մեղայ հոգւովս և. մարմնովս սո-
րա. մտօքս և շարժմամբ սո-
րա. մարմնովս և զգայութեամբ
սորա. մեղայ զօրութեամբ հո-
գւոյս, խորամանկութեամբ,
անզգամութեամբ, յանդգնու-
թեամբ և երկչոտութեամբ, չր-
տայութեամբ և ծլատութեամբ
զեղխութեամբ և անիրաւու-
թեամբ, չարահաւանութեամբ,
յուսահատութեամբ և թերա-
մտութեամբ, մեղա՛յ Աստուծոյ:
Մեղայ չար խորհրդով մտացս,
նենգութեամբ, ատելութեամբ,
նախանձ, մախանաք, յաչաղա-
նաք, թուլութեամբ, պոռնիկ-
կան խորհրդով, ի գիշերի եւ
ի տուրընչեան երազական պի-
ճուութեամբ, և անրջական դարչ
ապեղութեամբ. մեղայ Աս-
տուծոյ:

Մեղա՛յ ցանկութեամբ մարմ-

նոյս, հեշտութեամբ, պղերգու-
թեամբ, յօրանջմամբ քնոյ, շար-
ժութեամբ մարմնոյս, և զգ-
րագործութեամբ ի պէս պէս
ախտս. հեշտալրութեամբ լը-
սելեացս, առատութեամբ ա-
չացս, ցանկութեամբ սրտիս,
իգութեամբ անգացս, պագչո-
տութեամբ բերանոյս, անժուժ-
կալութեամբ, չուայտութեամբ
և արբեցութեամբ, մեղա՛յ Աս-
տուծոյ:

Մեղայ չարաբանութեամբ լեզ-
ուիս, ստախօսութեամբ, սուտ
երդմամբ, երդմնազանցու-
թեամբ հակառակութեամբ,
վիճաբանութեամբ, բանսար-
կութեամբ, չոգմոգութեամբ,
քուռ դատարկաբանութեամբ,
և ծաղր, զրախօսութեամբ,
հերձախօսութեամբ և անիծա-
բանութեամբ, արտանձիւ,

դժգոհելով. բամբասելով եւ հայհոյելով, Մեղայ Աստուծոյ. Մեղայ գողութեամբ ձեռացս ագահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով, և ընդ գարշս ածելով. Մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ ամենայն յօդուածովք չինուածոյս, և ամենայն անդամօք մարմնոյս. հնգեակ զգայարանօքս, և վեցեկի չարժմամբս վերամրարձ ոռնահարութեամբ և վայրաքարշ մեղկութեամբ. յալ և յահեակ խոտորելով զառաչնոցն մեղանչելով և վերջնոցն չար նչաւակ գոլով մեղայ Աստուծոյ։

Այլ և մեղայ եօթնիցս յանցանօք մահացու մեղօք. Հպարտութեամբ՝ և մասամբք նորին. Նախանձու՝ և մասամբք նորին. Բարկութեամբ և մասամբք նորին. Ծուլութեամբ և մասամբք նորին. Ագահութեամբ և մասամբք նորին. Որկրամոլութեամբ և մասամբք նորին. Բղջախոհութեամբ՝ և մասամբք նորին. Մեղայ Աստուծոյ։

Այլ և մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ, յաճննաւելեացն և հրաժարելեացն պի ոչ գյանձնաւելեացն կատարեցի, և ո՛չ ի հրաժարելեացն հեռացայ։ Զօրէնս առի, և յօրինացն հեղգացայ. ի կարգս քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ, և գործովս անարժան դատայ. դիտելով գչարն՝ կամաւ կորացայ, և ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ. վա՜յ ինձ, վա՜յ ինձ. վա՜յ ինձ, Զո՞ր ասեմ. կամ զո՞ր խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ. անսահման են անօրէնութիւնք իմ,

անհերելի են ցաւք իմ, և անբժշկելի են վէրք իմ. Մեղայ Աստուծոյ։

Հայր սուրբ, զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան և բարեխօս առ միածին Որդին Աստուծոյ. զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ, արձակեացես զիս ի կապից մեղաց իմոց, աղաչեմ զքեզ։

ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

Զոր Քահանայն տայ

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն Աստուած, և թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց, խոստովանելոցն և մոռացելոցն։ Եւ ես կարգաւս Քահանայական իշխանութեամբ և հրամանաւն Աստուածային թէ « Զոր արձակիցէք յերկրի,

եղիցի արձակեալ յերկինս. » նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց քոց, ի խորհրդոց, ի բանից և ի գործոց, յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Եւ դարձեալ տամ զքեզ ի խորհուրդս Սուրբ Եկեղեցւոյ. զի զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն և ի վաստս հանդերձեալ կեանցն. Ամէն։

ԱՂՕԹՔ

ՅԵՏ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԵԱՆ

Իր Տէր պահապան բերանոյ իմոյ և դուռն ամուր չրթանց իմոց, զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիս չարութեան։
Լուաւ ինձ Տէր և ողորմեցաւ, և Տէր եղեւ ինձ օգնական։
Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ լուաւ Տէր աղօթից իմոց, և Տէր ընդունուածս իմ ընկալաւ։
Տէր առաց ցիս որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ։
Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ։

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն, եղերգ յինէն զքուրձ և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն։
Բարձր առնեմ զքեզ Տէր, զի ընկալար զիս, և ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս։
Փրկեցեր զանձն իմ ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ ի գայթակղութենէ։
Տէր Աստուած իմ կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր զիս, Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ, փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի գուբ։
Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց։
Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ։
Ահա ի խաղաղութիւն դարձաւ պատուիրան իմ, փրկեցեր զան-

ձըն իմ զի ոմն կորեայց, և ընկնցեր յետոյ զամենայն մեղս իմ
Տէր վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ, զարթուցեր զանձն իմ, զարձուցեր զհոգի իմ, մխիթարեցայ և կեցի։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո և առա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու Տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Օգնեա ինձ Տէր Աստուած իմ, և փրկեա զիս ըստ ողորմութեան քումմէ։

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես ի բանս քո յուսացայ։

Օգնեա ինձ ըստ բանի քումմ և կեցո զիս. և մի յամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ։

Օգնեա ինձ և ապրեցո զիս, և

խորհեցայց յիրաւունս քո յաւիտենից ժամ։

Օգնական իմ լեր Տէր, մի անարգեր զիս, և մի թողուր զիս, Աստուած փրկիչ իմ։

Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Ես ոչ ևս դադարեցայց օրհնել զքեզ յօրհնութիւն նոր զամենայն աւուրս կենաց իմոց յանդիման առաքելոյդ Աստուծոյ։

ՆԱԽ ՔԱՆ ՉՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Աստուծոյ,

ԲԱՆ ԻԷ.

Ա. Եւ քանզի ընդ ողբաճայնիցն բանաստեղծութեանց վերընծայելոց զդրութիւն թուոցս յարմարեցի կաւան և հեծութիւն, հառաչանք կողկողագինք դառնութեան լալումն և արտասուաց երգ, զարձակ սկըսայց զճառ պաղատանացս խոստովանօրէն զղջականաբար ըզգաղտնածածուկն յայտնաբարբառս. զի անդրադարձութեամբ սկզբամբն և վերջաւորօքն բառիւք, զնոյն համաձեւութիւն ի մի թախանձ նուին մաղթանաց հոգեկեցոյցն խոնարհութեան աստուածօր եդից։

Բ. Մեղայ մեծիդ բարերարութեանդ անարգս մեղայ, մեղայ ծագմանդ ճառագայթից՝ խաւարս մեղայ, մեղայ չնորհացդ անբաւ երախտեաց արդարեւ մեղայ, մեղայ սիրոյդ վերնում գթութեան՝ յայտնապէս մեղայ, մեղայ ստացողիդ յոչէութենէ՝ ստուգապէս մեղայ, մեղայ գերբունակ գոգոյդ գրկանաց՝ անբաւս մեղայ, մեղայ աննըուազ լուսոյդ վայելման՝ նենգողս մեղայ, մեղայ ճաշակման անճառդ կենաց՝ բազումս մեղայ, մեղայ անհասպարգեւացդ ձրից՝ հանապազ մեղայ, մեղայ գովեալ մարմնոյդ Աստուծոյ՝ մահու չափ մեղայ, մեղայ պաշտելի արեան արարչիդ՝ իսկապէս մեղայ։ Ահա ար-

դարձս օրհնեալ է հաստուած բանի յուսադրական սրտի այսր ժեղայի, սոյն սա պատուելի ա-ւանդ, անմոռաց պատուէր, հայրենեացն տուր, նախահարցն օրէն, համայնից թոշակ, անհերքելի բան, զօրաւոր պատասխանի, կենդանութեան կամուրջ, ախորժելի վերնոյն, սիրելի սրբոց, անխզելի կապ, հրաշալի բարեաւ, անչքնելի պատճառ, բաղձալի աղերս, փափաքելի սեղան, սրտաբեկ հնչումն, անհնարից ճարակ, կարծրութեան վանիչ, աստուածապաշտից սահման, հեթանոսաց գիրք, վաղընջուց կանոն, քրիստոնէից հարազատ, արարչութեանն յաղթող, անջրպետ հզօր, խարոյց ահաւոր, արուեստ բարձրութեան, խորութիւն անչափ, հիացման տե-

սիլ, խորհուրդ կնքեալ. ընդ որ չիք ուժեք անցանել, եթէ ոչ անբմբռնելի մտաց արագման զաս ծանիցէ. Զայն բարեպատեհ հրաշաւորական, որ ոչ յիշատակեցաւ ի վերջին դատաստանի քում դատաւն լքելոյ. գուցէ առ նմին խղեալ համառօտ ըզվրիժակն իրաւանց մահուն հասելոյ. յորմէ բնարութիւնն ապագործ, եղեալ զհամանն յաւիտենական քակտեսցէ: Զարդ վիտաց մեծութեան, որով նոյն ինքն աստուածութիւնն պսակեալ բարգաւաճի: Քանզի ո՞վ ոք դիմեալ կալաւ զեղջերաց սեղանոյ այսր սրբութեան, եւ ոչ առ ժամայն պրծեալ ի պատժոց անարատ գտաւ: Իսկ եթէ Աքար Զարմեան, և Սաւուղ Կիսեան, եւ Յուդայ Սիմոնեան ասելով զսոյն ոչ արդարացան,

և ես վկայեմ իրաւամբք խոստովանեալ զայս պայման բանի, զի ակամայիցն բռնադատելոց ոչ է կատարեալ սէր, ուստի եւ ոչ բովանդակապէս փրկութիւն: Իսկ ես կամաւ համբուրեմ դարձեալ կրկնելով զերջանիկ բանիդ զմիաբանութեան հարազատս

Գ. Մեղայ երախտեացդ մոռացութեան վերստին մեղայ. մեղայ մարմնոյ ձեռն յոգի հարեալ՝ յիմարս մեղայ, մեղայ առ կեանսդ ղթժողութեան՝ իսկ եւ իսկ մեղայ, մեղայ բանիդ ապախտ առնելով՝ չարաչար մեղայ. մեղայ իյօր սատակման ինձէն առիպեալ՝ վատթարս մեղայ, մեղայ պարտականս անկենդան մահուն՝ ձաղելիս մեղայ, մեղայ անպատկառս քո բարձրութեան՝ տաղտկալիս մեղայ: Վերջին ինձ կրկին աշխատ հոգեւոր՝ զի ի կորուստ եւ ի կործանումն ինձ երեւեցար, զի անդարձս վարատեցայ զի սրդխ թշնամի գերեցայ, զի ի բարձանցն երկնից ընկեցայ, զի փուչս վարուց դիպի: Եւ եւս առ սմին ողբք աղաղակի, զի անճամբ զանձն անարգեցի, զի բազին կորուսչին գտայ: Այլ իմն կսկիծ դրժընդակ սրտի, զի զիս ունին առ որ չեմ զարտաքնայարդար բաժակս անմաքուր, զերեալ որմս գարշունակ, զսին պարծանօք պաճուճեալս, զլոյսս ի մռայլ չրջեալ, զգերանակիր ակնս՝ թշուառացեալ, զչահս փուռաց՝ չրջեալ, զաւենայինս յաւենայնի ամենայն իրօք վերնաստակաս, առ անօրինականն տէրունականս, առ յայտնութիւնն աստուածային, առ

երեւմունն արարչագիւս, առ
խոնարհութիւնն սարսափելիս,
առ այն զոր տեսի աչօք իսկ ի-
մովք, առ որ մեծ է պատաս-
խանատուութիւն քան առ հա-
մօրէն աւետարանին զարմանս,
հիացմունս, հոգս հալոզականս
անդաճմունս անհնարաւորս,
թուականութիւնս մոռս ան-
բարդելիս, եւմունս անկատա-
րըս, իմմունս անհաստատս,
յուսահատութիւնս յարմարա-
կանս, յանդիմանութիւնս պատ-
չաճականս, ճաղանս պատեհա-
գոյնս, նզովս իրաւացիս, ա-
նէծս արժանահատոյցս, արդ
այսոքիկ են մեզաւորիս իմ կըշ-
տամբութիւնք, եւ ինքնահար-
ուած տանջանաւորութիւն։

Գ. Եւ քանզի կարող ես զայս
ամենայն պարտս թողուլ, եւ
զիւայթուածս մահու բժշկել,

Տէր ողորմութեանց, Աստուած
բոլորից, Քրիստոս Փրկաւոր
բարձեալ Հօր Որդի, սահզծիչ
գթած բարերար, օրհնեալ առատ
հարուստ, ահաւոր հզօր ողորմած
տեսուչ ճեռնկալ հաստիչ, ապ-
րեցուցիչ, դարմանիչ, կեցուցիչ
երկայնամիտ անոխակալ ապա-
ւէն, բժիշկ գովեալ երկնաւոր,
անճառ լոյս կեանք, յարութիւն
նորոգութիւն, քաւութիւն, ե-
թէ հայեցեա մարդասիրու-
թեամբ, ըստ որում քոյդ են
սովորութիւնք, նայեցեալ ի քեզ
կոշկոշիմ և ես. եթէ լուիցես,
հառաչեմ. եթէ ունկն մատու-
ցանիցես, պաղատիմ. եթէ ան-
սայցես, աղերսեմ. եթէ նե-
րեացես, ազաչեմ. եթէ առ իս
դառնայցես. գոչեմ; Ապա եթէ
անտես առնիցես, կործանիմ.
իսկ եթէ առ ոտն հարկանիցես

լամ. եթէ զոգեպահն ոչ ընծայեսցես, մեռանիմ. ապա եթէ ահարկու դէմս ցուցանիցես, սատակիմ. իսկ եթէ սատեսցես, դողամ. եթէ խեղդիս տեսանես, սոսկամ. ապա եթէ սաստկանաս, սարսափիմ. եթէ հալածես, հեծեմ. իսկ եթէ ընկվայր հարկանիցես, հերքիմ. եթէ զողրոց վտահութիւնս ոչ առցես, տագնապիմ եթէ խստանաս, փախուստ. ապա եթէ սպառնաս, ընկճիմ. իսկ եթէ քննես, քարկոծիմ ապա եթէ սուր դիմս ակնարկես, սուզանիմ. եթէ ոչ անխտիրեսցես, մերժիմ. եթէ կոչեսցես, խիթամ. իսկ եթէ աչս յառեսցես, ամաչեմ. եթէ ձայն տացես, երկնչիմ. Զբարեացն պարգեւ մատնեալ, զերանութիւնն թողեալ, զչնորհն լքեալ, զուխտն ջրեալ, զաւանդն կենաց մո-

ռացեալ, զհամարձակութեանն վտահութիւն կորուսեալ, զըստեղծիչդ էիցս բարկացուցեալ, զանճառութիւն չնորհին ընդոտեալ, զպատուոյն պատկեր այլայլեալ, իսկ եթէ առ այս խեղդ մահու հեծութեան ցաւոյ մարդասիրեալ՝ առ իս ժամանեցուսցես, Տէր Յիսուս Քրիստոս, զազդեալն գիր լնանիլ ի յիս, եթէ բժշկութիւն դադարեցուցանէ զվէրս մեծամեծս, որով ամենաւատ քաղցրութեամբ պատուաստեալ ի քեզ, զքոյդ կերպարան լուսոյ նկարեալ յոգս վերստին գրտեալ պնդեցայց քաւեալ, և ըստեղծեալ կրկին ի փրկութիւն անմահից կենացն անխտրակա-նաց. և քեզ ընդ Հօր Հոգւովդ սրբով փառք յաւիտեանս.

Ամէն։

լամ. եթէ զոգեպահն ոչ ընծայեսցես, մեռանիմ. ապա եթէ ահարկու դէմս ցուցանիցես, սատակիմ. իսկ եթէ սատեսցես, դողամ. եթէ խեղդիւ տեսանես, սոսկամ. ապա եթէ սատկանաս, սարսափիմ. եթէ հալածես, հեծեմ. իսկ եթէ ընկ-վայր հարկանիցես, հերքիմ. եթէ զողրոց վտահութիւնս ոչ առցես, տագնապիմ եթէ խստանաս, փախուստ. ապա եթէ սպառնաս, ընկճիմ. իսկ եթէ քննես, քարկոծիմ ապա եթէ սէժդինս ակնարկես, սուզանիմ. եթէ ոչ անխտիրեսցես, մերժիմ. եթէ կոչեսցես, խիթամ. իսկ եթէ աչս յառեսցես, ամաչեմ. եթէ ձայն տացես, երկնչիմ. Զբարեացն պարգեւ մատնեալ, զերանութիւնն թողեալ, զչնորհն լքեալ, զուխտն զցրեալ, զաւանդն կենաց մո-

ռացեալ, զհամարձակութեանն վստահութիւն կորուսեալ, զըստեղծիչդ էիցս բարկացուցեալ, զանճառութիւն չնորհին ընդոտեալ, զպատուոյն պատկեր այլայլեալ, Իսկ եթէ առ այս իեղդ մահու հեծութեան ցաւոյ մարդասիրեալ՝ առ իս ժամանեցուսցես, Տէր Յիսուս Քրիստոս, զազդեալն գիր լնանիլ ի յիս, եթէ բժշկութիւն դադարեցուցանէ զմեղս մեծամեծըս, որով ամենառատ քաղցրութեամբ պատուաստեալ ի քեզ, զքոյդ կերպարան լուսոյ նկարեալ յոգս վերստին գրտեալ պնդեցայց քաւեալ, և ըստեղծեալ կրկին ի փրկութիւն անմահից կենացն անախտակատնաց. և քեզ ընդ Հօր Հոգւովդ սրբով փառք յաւիտեանս.

Ամէն։

Ի ՄԵՐՁԵՆԱԼՆ Ի Ս. ՀԱՂՕՐԴՈՒԹԻՒՆ

Զբերան իմ բացի և առի գՀոգի՛ ի պատուիրանս քո փափաքեցաւ անձն իմ։

ՅԵՏ ՀԱՂՕՐԴՈՒԹԵԱՆ

Ի խորոց սրտից խոսք ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ ՂԵ.

ա. Արեգական արդար, ճառագայթ օրհնեալ, լուսոյ կերպարան, փափաք անձկութեան, բարձրեալ անքննին, զօրեղ անպատում, բարւոյ բերկրութիւն, յուսոյ տեսութիւն, գովեալ երկնաւոր, թագաւոր փառաց, Քրիստոս արարիչ, խոստովանեալ կեանք, եւ արդ ղթերութիւն վրիպանաց բազմախալ ձայնի եղկելոյս ամենաղօրդ բանիւ լցեալ մատուցես յաղերս հաճութեան Հօր քումմ բարձրելոյ, Որ վասն իմ ի փորձ եկիր անիծից, կերպարանեալ զիմ նմանութիւն, ամենեւին կենաց օրհնութիւն, վերնոց եւ ներքնոց բարեխնամող տեսուչ համայնից։ Զի թէ յանձն առեր վերառնիլ վասն իմ, Աստուած և Տէրդ բոլորեցուն, ո՞րչափ հաճեացիս առաւել և այժըմ վտանգաւորս կրից կարեկցել, ընդ իմ պարտաւորիս միշտ աղօթելով ազդակցաւ մարմնոյդ առելոյ ի վէնջ. առ համապատիւդ քո Հայր։

բ. Եւ վասն արեանդ սպատուականի միշտ մատուցելոյ ի հաճութիւն կամաց առաքչիդ բարձցին վտանգք վերացեալ դատապարտելոյս Քողցին պար-

տիքն, ապաքինեսցէ ամօթն, մոռասցին պատկառանքն, բարեգործեսցին դատակնիքն, սատակեսցին որդունքն, վերասցի լալն, հանդարտեսցէ կրճտումն ատամանցն, ապաւեսցին ողբքըն, հատցին արտասուքն, մերժեսցի սուգն, հալածեսցի խաւարն, վտանեսցի հուրն սաստկութեան, հերքեսցին տանջանքն բազմօրինակք։

Գ. Եկեսցեն գթութիւնք կամողիդ և պարգեւողիդ կենաց ամենից, ծագեսցի լոյսդ, առաքեսցէ փրկութիւնդ, հասցէ օգնութիւնդ, ժամանեսցէ այցելութիւնդ, կանխեսցէ ցօղդ ողորմութեան, յառաջեսցէ արբուսցէ զանդաստանս պատքեալ անկեալ՝ ոսկերացս թրշուառութեամբ ի վիհն մահու. ծագկեցուսցէ, պտղաբերեսցէ

բաժակդ երկնաւոր արեան կենարարիդ դերկիրս խնամեալ աւուրն լուսոյ, որ անծախապէս միշտ պատարագի յիշատակ կենաց փրկութեան հոգւոց նըն-ջեցելոց։ Զի ամենայնիւ մահացեալ հոգիս մարմնով մեղայ՝ չնորհօք քո, գթած, ի քեզ զօրացեալ քեւ նորոգեցայց, զատեալ ի մեղաց անմահ կեն-դանութեամբ ի յարութեանն արդարոց, հօր քումօրհնեցեալ։ Ընդ որում քեզ փառք, և հոգւոյդ սրբոյ բարերանութիւն վայելչական գոհութեամբ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Վ Ե Ր Ջ

ՑԱՆԿ ԳԼԽՈՑ

Ժամասաց· եւ Աղօթք զիշեր·	Եր֊
Ժամու Կիւրակէ առուրց	13–169
Ժամասաց· եւ Աղօթք Առա·	
Ժամու Կիւրակէ առուրց·	169–222
Խորհուրդ Ս· Պատարագի·	222–275
Ժամ· եւ Աղօթք Բշի առուր	275-309
» » Դշի· »	309-326
» » Դշի· »	326–344
» » Եշի· »	344-367
» » Ուր· »	367–389
» » Շբ· »	389–413
Ժամասացութիւն եւ Աղօթք	
Արեւագալի ժամուն	413–447
Ճաշու ժամուն	447–487
Երեկոյեան ժամուն	487–521
Խաղաղական ժամուն·	521–575
Հանգստեան ժամուն·	575–616
Աղօթք ի մտանելն յեկեղեցի	616–618
Աղօթք յառաջ քան զխոստ·	618–631
Աղօթք զղջման	631-638
Աղօթք յետ խոստովանուե·	638
Աղօթք յետ հաղորդութեան	652

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀԱՍՌ-Արա ՍՍՀ

25ռ.

79ՀՅ00

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0015367